

SEANCE DU JEUDI 28 AVRIL 1983

SOMMAIRE :

EXCUSES :

Absences motivées, p. 2134.

DECES D'ANCIENS MEMBRES DE LA CHAMBRE (MM. BON-ENFANT ET NAZE) :

Page 2134.

VERIFICATION COMPLEMENTAIRE DES POUVOIRS DE MM. HENRY, SUPPLEANT DE M. VAN GOMPEL, DEMISSIONNAIRE, ET GLINNE, SUPPLEANT DE M. VAN CAUWENBERGHE, DEMISSIONNAIRE :

MM. Henry et Glinne prêtent le serment constitutionnel, p. 2134 et p. 2134.

MESSAGES :

1. Cour des comptes, p. 2134.
2. Sénat, p. 2135.
3. Parlement européen, p. 2135.
4. Assemblée de la République populaire de Bulgarie, p. 2136.
5. Affaires européennes et Agriculture, p. 2136.
6. Premier Ministre, p. 2136.
7. Travaux publics, p. 2136.

PROPOSITIONS DE LOI :

Renvoi à d'autres commissions :

Page 2136.

Impression et distribution :

Le bureau a autorisé l'impression de propositions de loi, p. 2137.

Prise en considération :

La Chambre prend huit propositions de loi en considération, p. 2137.

Retrait :

MM. Cardoen et Verhaegen retirent la proposition de loi qu'ils avaient déposée portant assujettissement total des travailleurs domestiques au régime de la sécurité sociale, p. 2138.

PROPOSITIONS DE RESOLUTION :

Impression et distribution :

Le bureau a autorisé l'impression d'une proposition de résolution, p. 2138.

Prise en considération :

La Chambre prend une proposition de résolution en considération, p. 2138.

VERGADERING VAN DONDERDAG 28 APRIL 1983

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Gemotiveerde afwezigheden, blz. 2134.

OVERLIJDEN VAN GEWEZEN KAMERLEDEN (DE HEREN BON-ENFANT EN NAZE) :

Bladzijde 2134.

AANVULLEND ONDERZOEK DER GELOOFSBRIEVEN VAN DE HEREN HENRY, OPVOLGER VAN DE HEER VAN GOMPEL, DIE ONTSLAG HEEFT GENOMEN, EN GLINNE, EERSTE OPVOLGER VAN DE HEER VAN CAUWENBERGHE, DIE ONTSLAG HEEFT GENOMEN :

De heren Henry en Glinne leggen de grondwettelijke eed af, blz. 2134 en blz. 2134.

BOODSCHAPPEN :

1. Rekenhof, blz. 2134
2. Senaat, blz. 2135.
3. Europees Parlement, blz. 2135.
4. Nationale Assemblée van de Volksrepubliek Bulgarije, blz. 2136.
5. Europese Zaken en Landbouw, blz. 2136.
6. Eerste Minister, blz. 2136.
7. Openbare Werken, blz. 2136.

WETSVOORSTELLEN :

Verwijzing naar andere commissies :

Bladzijde 2136.

Drukken en ronddelen :

Het bureau heeft het drukken toegelaten van wetsvoorstellen, blz. 2137.

Inoverwegingneming :

De Kamer neemt acht wetsvoorstellen in overweging, blz. 2137.

Intrekking :

De heren Cardoen en Verhaegen trekken het wetsvoorstel in dat zij hadden ingediend tot volledige inschakeling van het huishoudelijk personeel in het stelsel van de maatschappelijke zekerheid, blz. 2138.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE :

Drukken en ronddelen :

Het bureau heeft het drukken toegelaten van een voorstel van resolutie, blz. 2138.

Inoverwegingneming :

De Kamer neemt een voorstel van resolutie in overweging, blz. 2138.

PROPOSITION DE LOI-CADRE :

Impression et distribution :

Le bureau a autorisé l'impression d'une proposition de loi-cadre, p. 2138.

PROJETS DE LOI :

Dépôt, p. 2138.

RAPPORTS :

Dépôt, p. 2139.

INTERPELLATIONS (Demandes) :

- De M. J. Michel à M. le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles (application de la loi en matière d'assistance judiciaire), p. 2139.
- De M. Schiltz à M. le Ministre des Affaires économiques (sidérurgie), p. 2139.
- De M. Deleuze au gouvernement (projet d'installation de missiles de croisière en Belgique) p. 2139.
- De M. Baudson à M. le Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes (contrats préférentiels accordés en fournitures pétrolières à une ou deux firmes belges), p. 2139.
- De M. Delahaye à M. le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances et du Commerce extérieur (respect de la vie privée en matière fiscale), p. 2139.
- De M. Risopoulos à M. le Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes (cotisation de solidarité des indépendants), p. 2139.

ORDRE DES TRAVAUX (Réunions de commissions) :

Orateurs : MM. Gondry, Tobback, Desaeysere, Burgeon, p. 2139.

L'interpellation de M. J. Michel à M. le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur « l'application de la loi du 9 avril 1980 en matière d'assistance judiciaire » est ajournée à une date ultérieure, p. 2164.

QUESTIONS (Rgt. art. 72) :

- De M. Liénard à M. le Ministre de l'Education nationale au sujet du diplôme d'aptitude à accéder à l'enseignement supérieur, p. 2140.
- De M. Sleenckx à M. le Ministre de la Région bruxelloise au sujet de la politique d'immigration à Schaerbeek, p. 2141.
- De MM. Van Elewyck et Dhoore à M. le Vice-Premier Ministre et Ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur l'organisation des élections au Parlement européen, p. 2141.
- De M. Valkeniers à M. le Secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement au sujet des déchets de dioxine en provenance de Seveso, p. 2142.
- De M. Burgeon à M. le Ministre des Affaires économiques à propos de la décision d'infliger une amende à la société sidérurgique Boel, p. 2142.
- De M. Deleuze à M. le Ministre de l'Emploi et du Travail au sujet du personnel au service de prêt de matériel de la direction générale de la jeunesse et des loisirs, p. 2143.
- De M. R. Declercq à M. le Ministre de l'Emploi et du Travail au sujet du paiement des salaires par chèque, p. 2143.

COMMISSION SPECIALE CHARGÉE D'EXAMINER LE PROJET DE POUVOIRS SPECIAUX (Constitution) :

Orateurs : MM. Tobback, Baert, Blanckaert, Wauthy, Gondry, Delahaye, M. Martens, Premier Ministre, p. 2144.

Vote sur la proposition de constituer une commission spéciale, p. 2146.

PROJET DE LOI (Discussion) :

Projet de loi modifiant la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises (Doc. n°s 103/7 à 14).

VOORSTEL VAN KADERWET :

Drukken en ronddelen :

Het bureau heeft het drukken toegelaten van een kaderwet, blz. 2138.

WETSONTWERPEN :

Indiening, blz. 2138.

VERSLAGEN :

Indiening, blz. 2139.

INTERPELLATIES (Verzoeken) :

- Van de heer J. Michel tot de heer Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Institutionele Hervormingen (toepassing van de wet inzake rechtsbijstand), blz. 2139.
- Van de heer Schiltz tot de heer Minister van Economische Zaken (staalpolitiek), blz. 2139.
- Van de heer Deleuze tot de regering (geplande installatie van kruisraketten in België), blz. 2139.
- Van de heer Baudson tot de heer Staatssecretaris voor Energie en voor Middenstand (voorkeurbehandeling die een of twee Belgische firma's bij het sluiten van contracten over olieleveringen hebben genoten), blz. 2139.
- Van de heer Delahaye tot de heer Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën en van Buitenlandse Handel (recht op persoonlijke levenssfeer in fiscale aangelegenheden), blz. 2139.
- Van de heer Risopoulos tot de heer Staatssecretaris voor Energie en voor Middenstand (solidariteitsbijdrage der zelfstandigen), blz. 2139.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN (Commissievergaderingen) :

sprekers : de heren Gondry, Tobback, Desaeysere, Burgeon, blz. 2139.

De interpellatie van de heer J. Michel tot de heer Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over « de toepassing van de wet van 9 april 1980 inzake rechtsbijstand » wordt tot een latere datum uitgesteld, blz. 2164.

VRAGEN (Rgt. art. 72) :

- Van de heer Liénard aan de heer Minister van Onderwijs betreffende de hervorming van het maturiteitsexamen, blz. 2140.
- Van de heer Sleenckx aan de heer Minister van het Brussels Gewest in verband met het immigratiebeleid te Schaerbeek, blz. 2141.
- Van de heren Van Elewyck en Dhoore aan de heer Vice-Eerste Minister en Minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over de verkiezingen voor het Europees Parlement, blz. 2141.
- Van de heer Valkeniers aan de heer Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu over het probleem van het dioxineafval uit Seveso, blz. 2142.
- Van de heer Burgeon aan de heer Minister van Economische Zaken over de boete opgelegd aan het bedrijf Boel, blz. 2142.
- Van de heer Deleuze aan de heer Minister van Tewerkstelling en Arbeid in verband met het personeel van de uitleendienst van materieel van de algemene directie voor de jeugd en de vrijetijdsbesteding, blz. 2143.
- Van de heer R. Declercq aan de heer Minister van Tewerkstelling en Arbeid over de uitbetaling van lonen per cheque, blz. 2143.

BIJZONDERE COMMISSIE BELAST MET HET ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN BIJZONDERE MACHTEN (Oprichting) :

Sprekers : de heren Tobback, Baert, Blanckaert, Wauthy, Gondry, Delahaye, de heer Martens, Eerste Minister, blz. 2144.

Stemming over het voorstel tot oprichting van een bijzondere commissie, blz. 2146.

WETSONTWERP (Bespreking) :

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen (Stuk nrs 103/7 tot 14).

1. Discussion générale. — *Orateurs*: MM. d'Alcantara, rapporteur, Desacyere, M. Eyskens, Ministre des Affaires économiques, p. 2146.
2. Discussion des articles, p. 2149.

INTERPELLATIONS (Discussion):

- a) Interpellation de M. Gabriels à M. le Premier Ministre sur « la nécessité absolue d'accorder la priorité au Limbourg dans le domaine socio-économique ».
 - b) Interpellation de M. Moors au gouvernement sur « la situation économique et sociale dans le Limbourg ».
1. Discussion. — *Orateurs*: MM. Gabriels, Moors, Vanvelthoven, M. Eyskens, Ministre des Affaires économiques, p. 2156.

2. Dépôt d'ordres du jour, p. 2164.

Interpellation de M. Schiltz à M. le Ministre des Affaires économiques sur « la politique sectorielle de la sidérurgie et sur l'exécution du plan de restructuration de la sidérurgie de mai 1981 ».

1. Discussion. — *Orateurs*: MM. Schiltz, W. Claes, Mathot, M. Eyskens, Ministre des Affaires économiques, p. 2164.
2. Dépôt d'ordres du jour, p. 2181.

Interpellation de M. Baudson à M. le Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes sur « les contrats préférentiels accordés en fournitures pétrolières à une ou deux firmes belges, les méthodes de transactions, la rupture du contrat Petronim, la constitution du stock stratégique et les conséquences budgétaires pour les finances publiques ».

1. Discussion. — *Orateurs*: MM. Baudson, M. Colla, Delahaye, M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes, p. 2181.
2. Dépôt d'ordres du jour, p. 2190.

QUESTIONS:

Questions et réponses écrites (Rgt. art. 71):

Des questions écrites ont été déposées sur le bureau par MM. Anciaux, Ansoms, Baudson, Mme Boniface-Delobe, MM. Bonnel, Bourgeois, Breyne, Burgeon, Cardoen, De Batselier, R. Declercq, De Grève, Dejardin, Deleuze, J.-B. Delhaye, J.-J. Delhaye, Mme Demeester-De Meyer, M. Desutter, Mlle Devos, MM. Flamant, Gabriels, Geyselings, Kuijpers, Lestienne, Meyntjens, Nagels, Perdieu, Petitjean, Rubens, Slecckx, Mme Smet, MM. Valkeniers, Van Belle, Vansteenkiste, Vanvelthoven, Vervaeke et Willockx, p. 2190.

1. Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heren d'Alcantara, rapporteur, Desacyere, de heer Eyskens, Minister van Economische Zaken, blz. 2146.
2. Bespreking van de artikelen, blz. 2149.

INTERPELLATIES (Bespreking):

- a) Interpellatie van de heer Gabriels tot de heer Eerste Minister over « de absolute noodzaak van prioriteit voor Limburg op sociaal-economisch vlak ».
- b) Interpellatie van de heer Moors tot de regering over « de sociaal-economische toestand in Limburg ».

1. Bespreking. — *Sprekers*: de heren Gabriels, Moors, Vanvelthoven, de heer Eyskens, Minister van Economische Zaken, blz. 2156.

2. Indiening van moties, blz. 2164.

Interpellatie van de heer Schiltz tot de heer Minister van Economische Zaken over « de gevoerde sectoriële staalpolitiek en de uitvoering van het herstructureringsplan van de staalsector van mei 1981 ».

1. Bespreking. — *Sprekers*: de heren Schiltz, W. Claes, Mathot, de heer Eyskens, Minister van Economische Zaken, blz. 2164.
2. Indiening van moties, blz. 2181.

Interpellatie van de heer Baudson tot de heer Staatssecretaris voor Energie en voor Middenstand over « de voorkeurbehandeling die een of twee Belgische firma's bij het sluiten van contracten over olieleveringen hebben genoten, over de wijze waarop de transacties tot stand zijn gekomen, de verbreking van het Petronimcontract, het aanleggen van strategische voorraden en de budgettaire terugslag van een en ander voor de overheidsfinanciën ».

1. Bespreking. — *Sprekers*: de heer Baudson, M. Colla, Delahaye, de heer Knoops, Staatssecretaris voor Energie en Middenstand, blz. 2181.
2. Indiening van moties, blz. 2190.

VRAGEN:

Schriftelijke vragen en antwoorden (Rgt. art. 71):

Vragen werden ter tafel gelegd door de heren Anciaux, Ansoms, Baudson, Mevr. Boniface-Delobe, de heren Bonnel, Bourgeois, Breyne, Burgeon, Cardoen, De Batselier, R. Declercq, De Grève, Dejardin, Deleuze, J.-B. Delhaye, J.-J. Delhaye, Mevr. Demeester-De Meyer, de heer Desutter, Mevr. Devos, de heren Flamant, Gabriels, Geyselings, Kuijpers, Lestienne, Meyntjens, Nagels, Perdieu, Petitjean, Rubens, Slecckx, Mevr. Smet, de heren Valkeniers, Van Belle, Vansteenkiste, Vanvelthoven, Vervaeke en Willockx, blz. 2190.

PRESIDENCE
DE
M. J. DEFRAIGNE

VOORZITTERSCHAAP
VAN
DE HEER J. DEFRAIGNE

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

La séance est ouverte à 14 heures.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend te 14 uur.

EXCUSES — VERONTSCHULDIGD

Pour aujourd'hui: MM. Onkelinx et Van Renterghem, malades; Mme Brenez, MM. Denison et Nagels, à l'étranger; M. Biefnot, en mission à l'étranger; MM. Kuijpers et Risopoulos, obligations professionnelles.

Voor heden: de heren Onkelinx en Van Renterghem, ziek; Mevr. Brenez, de heren Denison en Nagels, in het buitenland; de heer Biefnot, opdracht in het buitenland; de heren Kuijpers en Risopoulos, beroepsbezigheden.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

DECES D'ANCIENS MEMBRES DE LA CHAMBRE

OVERLIJDEN VAN GEWEZEN KAMERLEDEN

M. le Président. — J'ai appris avec regret le décès de notre ancien collègue, M. Alphonse Bonenfant, qui représentait l'arrondissement de Tournai-Ath au sein de notre assemblée de 1946 à 1954.

Met leedwezen heb ik het overlijden vernomen van onze oud-collega, de heer Alphonse Bonenfant, die in onze vergadering het arrondissement Doornik-Ath heeft vertegenwoordigd van 1946 tot 1954.

En votre nom j'adresse à sa famille nos vives condoléances.

In uw aller naam betuig ik aan zijn familie ons diepgevoeld medeleven.

J'ai également appris avec regret le décès de notre ancien collègue M. Arthur Nazé, qui représentait l'arrondissement de Mons au sein de notre assemblée de 1956 à 1974 et qui fut bourgmestre de Pâturages.

Met leedwezen heb ik eveneens het overlijden vernomen van onze oud-collega, de heer Arthur Nazé, die in onze vergadering het arrondissement Bergen vertegenwoordigde van 1956 tot 1974 en die burgemeester van Pâturages geweest is.

En votre nom, j'adresse à sa famille nos vives condoléances.

In uw aller naam betuig ik aan zijn familie ons diepgevoeld medeleven.

VERIFICATION COMPLEMENTAIRE DES POUVOIRS DE
M. J.-P. HENRY, SUPPLEANT DE M. J. VAN GOMPEL, QUI A
DONNE SA DEMISSIONAANVULLEND ONDERZOEK DER GELOOFSBRIEVEN VAN DE
HEER J.-P. HENRY, OPVOLGER VAN DE HEER J. VAN GOMPEL
DIE ONTSLAG HEEFT GENOMEN

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, M. Jacques Van Gompel, représentant de l'arrondissement de Charleroi, a donné sa démission de membre de la Chambre des représentants.

Dames en Heren, de heer Jacques Van Gompel, vertegenwoordiger voor het arrondissement Charleroi, heeft ontslag genomen als lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Le suppléant appelé à le remplacer est M. Jean-Pol Henry.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen is de heer Jean-Pol Henry.

L'élection de ce dernier, comme membre suppléant de la Chambre, a été validée au cours de la séance du 27 novembre 1981. Comme la vérification complémentaire, prévue par l'article 235 du Code électoral ne porte que sur la conservation des conditions d'éligibilité, il apparaît que cette vérification n'a, dans les circonstances présentes, qu'un caractère de pure formalité.

Zijn verkiezing tot opvolger werd in de vergadering van 27 november 1981 goedgekeurd. Daar het aanvullend onderzoek door artikel 235 van het Kieswetboek voorgeschreven, uitsluitend slaat op het behoud van de kiesbaarheidsvereisten, gaat het in de huidige omstandigheden om een louter formaliteit.

Je vous propose donc de passer aussitôt à l'admission de M. Jean-Pol Henry comme membre de la Chambre, sans renvoi à une commission de vérification des pouvoirs.

Ik stel u dan ook voor de heer Jean-Pol Henry onmiddellijk uit te roepen tot lid van de Kamer, zonder dat tot verzending naar een commissie tot onderzoek der geloofsbrieven wordt besloten.

Pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

Je proclame M. Jean-Pol Henry, membre de la Chambre des représentants et je le prie de prêter le serment constitutionnel.

Ik roep de heer Jean-Pol Henry tot lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers uit en verzoek hem de grondwettelijke eed af te leggen.

M. Henry. — Je jure d'observer la Constitution.

VERIFICATION COMPLEMENTAIRE DES POUVOIRS DE M.
E. GLINNE, PREMIER SUPPLEANT DE M. VAN CAUWENBERGHE,
QUI A DONNE SA DEMISSIONAANVULLEND ONDERZOEK DER GELOOFSBRIEVEN VAN DE
HEER E. GLINNE, EERSTE OPVOLGER VAN DE HEER VAN
CAUWENBERGHE DIE ONTSLAG HEEFT GENOMEN

M. le Président. — M. Van Cauwenberghe, représentant de l'arrondissement de Charleroi, a donné sa démission de membre de la Chambre des représentants.

De heer Van Cauwenberghe, vertegenwoordiger voor het arrondissement Charleroi, heeft ontslag genomen als lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Le suppléant appelé à le remplacer est M. Ernest Glinne.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen is de heer Ernest Glinne.

L'élection de ce dernier, comme membre suppléant de la Chambre, a été validée au cours de la séance du 27 novembre 1981. Comme la vérification complémentaire, prévue par l'article 235 du Code électoral ne porte que sur la conservation des conditions d'éligibilité, il apparaît que cette vérification n'a, dans les circonstances présentes, qu'un caractère de pure formalité.

Zijn verkiezing tot opvolger werd in de vergadering van 27 november 1981 goedgekeurd. Daar het aanvullend onderzoek door artikel 235 van het Kieswetboek voorgeschreven, uitsluitend slaat op het behoud van de kiesbaarheidsvereisten, gaat het in de huidige omstandigheden om een louter formaliteit.

Je vous propose donc, de passer aussitôt à l'admission de M. Ernest Glinne comme membre de la Chambre, sans renvoi à une commission de vérification des pouvoirs.

Ik stel u dan ook voor de heer Ernest Glinne onmiddellijk uit te roepen tot lid van de Kamer, zonder dat tot verzending naar een commissie tot onderzoek der geloofsbrieven wordt besloten.

Pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

Je proclame M. Ernest Glinne, membre de la Chambre des représentants et je le prie de prêter le serment constitutionnel.

Ik roep de heer Ernest Glinne tot lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers uit en verzoek hem de grondwettelijke eed af te leggen.

M. Glinne. — Je jure d'observer la Constitution.

M. le Président. — C'est avec plaisir, Monsieur Glinne, que nous vous retrouvons.

BOODSCHAPPEN — MESSAGES

Rekenhof — Cour des comptes

De heer Voorzitter. — Bij brief van 13 april 1983, doet het Rekenhof opmerkingen betreffende het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Landsverdediging voor het begrotingsjaar 1983.

Par lettre du 13 avril 1983, la Cour des comptes communique des remarques au sujet du projet de loi contenant le budget du Ministère de la Défense nationale pour l'année budgétaire 1983.

— Verzonden naar de Commissie voor de Financien en naar de Commissie voor de Landsverdediging.

Renvoi à la Commission des Finances et à la Commission de la Défense nationale.

Bij brief van 16 maart 1983, deelt het Rekenhof mede dat zij afschrift heeft ontvangen van de beraadslaging nr 2845 van de Ministerraad dd. 4 maart 1983, waarbij machtiging wordt verleend tot het vastleggen, ordonnanceren en betalen van uitgaven ten belope van 50 miljoen frank, aan te rekenen op het artikel 32.02 (kredieten vorige jaren), sectie 31,

titel I, van het aanpassingsblad van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken voor het begrotingsjaar 1983.

Par lettre du 16 mars 1983, la Cour des comptes fait connaître qu'elle a reçu copie de la délibération n° 2845 du Conseil des ministres du 4 mars 1983, autorisant l'engagement, l'ordonnement et le paiement de dépenses de 50 millions de francs, à imputer à l'article 32.02 (crédits années antérieures), section 31, titre I, du feuillet d'ajustement du budget du Ministère des Affaires économiques de l'année budgétaire 1983.

Het Hof maakt opmerkingen over deze beslissing.

La Cour fait des remarques à propos de cette délibération.

— Verzonden naar de Commissie voor de Financiën en naar de Commissie voor het Bedrijfsleven.

Renvoi à la Commission des Finances et à la Commission de l'Economie.

Sénat — Senaat

M. le Président. — Par message du 31 mars 1983, le Sénat transmet tel qu'il l'a amendé en séance de cette date un projet de loi accordant la naturalisation ordinaire.

Bij brief van 31 maart 1983, zendt de Senaat over, zoals hij het in zijn vergadering van die datum heeft geamendeerd, een wetsontwerp houdende toekenning van de gewone naturalisatie.

— Ce projet est renvoyé à la Commission des Naturalisations.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor de Naturalisatie.

Par messages du 31 mars 1983, le Sénat fait connaître qu'il a rejeté en séance de cette date :

Bij brieven van 31 maart 1983, meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum heeft verworpen :

4 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire;

4 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie;

1 projet de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense de la condition de résidence;

1 wetsontwerp houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde;

1 projet de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense du droit d'enregistrement.

1 wetsontwerp houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van het registratierecht.

— Pour information.

Voor kennisgeving.

Par message du 31 mars 1983, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date :

Bij brief van 31 maart 1983, meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum heeft aangenomen :

24 projets de loi accordant la grande naturalisation avec dispense du droit d'enregistrement;

24 wetsontwerpen houdende toekenning van de staatsnaturalisatie met vrijstelling van het registratierecht;

1 projet de loi accordant la grande naturalisation avec dispense de la condition de résidence;

1 wetsontwerp houdende toekenning van de staatsnaturalisatie met vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde;

113 projets de loi accordant la grande naturalisation.

113 wetsontwerpen houdende toekenning van de staatsnaturalisatie;

49 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense du droit d'enregistrement;

49 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van het registratierecht;

2 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense de la condition de résidence;

2 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde;

656 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire;

656 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie;

1 projet de loi accordant la naturalisation ordinaire avec dispense de la condition de résidence, par application de la loi du 28 février 1962;

1 wetsontwerp houdende toekenning van de gewone naturalisatie met vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde, in toepassing van de wet van 28 februari 1962;

62 projets de loi accordant la naturalisation ordinaire par application de la loi du 28 février 1962.

62 wetsontwerpen houdende toekenning van de gewone naturalisatie, in toepassing van de wet van 28 februari 1962.

— Pour information.

Voor kennisgeving.

Par messages du 31 mars 1983, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date :

Bij brieven van 31 maart 1983, meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum heeft aangenomen :

1° le projet de loi ajustant le budget de l'Intérieur de l'année budgétaire 1982.

1° het wetsontwerp houdende aanpassing van de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1982;

2° le projet de loi contenant le budget du Ministère de l'Intérieur pour l'année budgétaire 1983.

2° het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1983.

— Pour information.

Voor kennisgeving.

Europees Parlement — Parlement européen

De heer Voorzitter. — Bij brieven van 25 april 1983, zendt de secretaris-generaal van het Europees Parlement de teksten over van twee resoluties aangenomen door deze vergadering :

Par lettres du 25 avril 1983, le secrétaire général du Parlement européen transmet les textes de deux résolutions adoptées par cette assemblée :

1) Resolutie over de produktie en het verbruik van farmaceutische produkten in de gemeenschap.

1) Résolution sur la production et la consommation de produits pharmaceutiques dans la communauté.

— Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar de Commissie voor de Volksgezondheid, het Gezin en het Leefmilieu.

Renvoi à la Commission des Relations extérieures et à la Commission de la Santé publique, de la Famille et de l'Environnement.

2) Resolutie over het luchtverkeersleidingscentrum van Eurocontrol te Maastricht.

2) Résolution sur le centre de contrôle du trafic aérien d'Eurocontrol de Maastricht.

— Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar de Commissie voor de Infrastructuur.

Renvoi à la commission des Relations extérieures et à la Commission de l'Infrastructure.

Bij brieven van 22 april 1983, zendt de secretaris-generaal van het Europees Parlement de teksten over van twee resoluties aangenomen door deze vergadering :

Par lettres du 22 avril 1983, le Secrétaire général du Parlement européen transmet les textes de deux résolutions adoptées par cette Assemblée :

1) Resolutie over het ontwerp van Europese Akte ingediend door de regeringen van de Bondsrepubliek Duitsland en de Italiaanse Republiek.

1) Résolution sur le projet d'Acte européen présenté par les gouvernements de la République fédérale d'Allemagne et de la République italienne.

— Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Renvoi à la Commission des Relations extérieures.

2) Resolutie over de arrestatie in Afghanistan van de Franse arts, de heer Augoyard.

2) Résolution sur l'arrestation en Afghanistan du médecin français M. Augoyard.

— Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar de Commissie voor de Justitie.

Renvoi à la Commission des Relations extérieures et à la Commission de la Justice.

*Nationale Assemblée van de Volksrepubliek Bulgarije**Assemblée nationale de la République populaire de Bulgarie*

De heer Voorzitter. — De heer Stanko Todorov, voorzitter van de Nationale Assemblée van de Volksrepubliek Bulgarije richt aan de Kamer een door bedoelde assemblée goedgekeurde verklaring ten gunste van de handhaving van de vrede en ter voorkoming van een ernstig kernwapenconflict.

M. Stanko Todorov, président de l'Assemblée nationale de la République populaire de Bulgarie, adresse à la Chambre une déclaration adoptée par cette assemblée en faveur du maintien de la paix et tendant à prévenir une conflagration nucléaire.

— Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.
Renvoi à la Commission des Relations extérieures.

*Affaires européennes et Agriculture**Europese Zaken en Landbouw*

M. le Président. — M. le Secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture transmet, en exécution de l'article 15 de la loi du 3 mai 1971 favorisant l'assainissement de l'agriculture et de l'horticulture, le rapport sur l'activité de ce fonds pour l'année 1982.

De heer Staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw zendt in uitvoering van artikel 15 van de wet van 3 mei 1971 tot bevordering van de sanering van de landbouw en van de tuinbouw, het verslag over de werkzaamheden van het fonds voor het jaar 1982.

— Dépôt au greffe.

Indiening ter griffie.

M. le Secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture transmet, en exécution de l'article 11 de la loi du 15 février 1961 portant création d'un Fonds d'Investissement agricole, le rapport sur l'activité de ce fonds pour l'année 1982.

De Staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw zendt, in uitvoering van artikel 11 van de wet van 15 februari 1961, houdende oprichting van een landbouwinvesteringsfonds, het verslag over de werkzaamheden van het fonds gedurende het jaar 1982.

— Dépôt au greffe.

Indiening ter griffie.

Par lettre du 25 avril 1983, M. le Secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture transmet, en exécution de l'article 5 de la loi du 29 juillet 1955 créant un fonds agricole, le rapport sur l'activité de ce fonds pour l'exercice 1982.

Bij brief van 25 april 1983, zendt de heer Staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw in uitvoering van artikel 5 van de wet van 29 juli 1955, tot oprichting van een Landbouwfonds, het verslag over de werkzaamheden van dit fonds gedurende het dienstjaar 1982.

— Dépôt au greffe.

Indiening ter griffie.

Eerste Minister — Premier Ministre

De heer Voorzitter. — Bij brieven van 20 april 1983, zendt de heer Eerste Minister, in uitvoering van artikel 24, tweede lid, van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, exemplaren over van de beraadslagingen, door de Ministerraad getroffen, betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

Par lettres du 20 avril 1983, M. le Premier Ministre transmet, en exécution de l'article 24, deuxième alinéa, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, des exemplaires de délibérations prises par le Conseil des Ministres relatives à des dépenses faites en marge du budget.

— Verzonden naar de Commissie voor de Financien.

Renvoi à la Commission des Finances.

Openbare werken — Travaux publics

De heer Voorzitter. — Bij brief van 7 april 1983, zendt de Minister van Openbare Werken en Middenstand in uitvoering van artikel 1 van de wet

van 7 augustus 1978, het jaarlijks middenstandsverslag over, voor het jaar 1981.

Par lettre du 7 avril 1983, M. le Ministre des Travaux publics et des Classes moyennes transmet en exécution de l'article 1 de la loi du 7 août 1978, le rapport annuel des Classes moyennes pour l'année 1981.

— Indiening ter griffie.

Dépôt au greffe.

PROPOSITIONS DE LOI — WETSONTWERPEN*Renvoi à d'autres commissions — Verwijzing naar andere commissies*

M. le Président. — Je vous propose de renvoyer à la Commission spéciale chargée de l'examen des propositions de loi sur le bail à ferme :

Ik stel u voor te verzenden naar de Bijzondere Commissie belast met het onderzoek van de wetsvoorstellen inzake de landpacht :

1° la proposition de loi de M. Baldewijns modifiant l'article 1 de la loi du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux;

1° het wetsvoorstel van de heer Baldewijns tot wijziging van artikel 1 van de wet van 4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen;

2° la proposition de loi de M. Peeters modifiant la section III « Des règles particulières aux baux à ferme » du chapitre II du livre III, titre VIII, du Code civil et l'article 628 du Code judiciaire;

2° het wetsvoorstel van de heer Peeters tot wijziging van Afdeling III « Regels betreffende de pacht in het bijzonder » van hoofdstuk II van boek III, titel VIII, van het Burgerlijk Wetboek, en van artikel 628 van het Gerechtelijk Wetboek;

3° la proposition de loi de MM. Peeters, Verberckmoes, Léon Remacle et Baldewijns, complétant et modifiant la législation sur le bail à ferme;

3° het wetsvoorstel van de heren Peeters, Verberckmoes, Léon Remacle en Baldewijns tot aanvulling en wijziging van de pachtwetgeving;

4° la proposition de loi de M. Moors, complétant et modifiant la législation sur le bail à ferme.

4° het wetsvoorstel van de heer Moors tot aanvulling en wijziging van de pachtwetgeving;

5° La proposition de loi de M. Verberckmoes, modifiant la section III, « Des règles particulières aux baux à ferme », du Chapitre II du Livre III, titre VIII, du Code civil;

5° het wetsvoorstel van de heer Verberckmoes tot wijziging van afdeling III, « Regels betreffende de pacht in het bijzonder » van hoofdstuk II van boek III, titel VIII, van het Burgerlijk Wetboek;

6° La proposition de loi de M. Léon Remacle, destinée à promouvoir des baux à long terme;

6° het wetsvoorstel van de heer Léon Remacle tot aanmoediging van pachtovereenkomsten van lange duur.

— Ces propositions avaient précédemment été renvoyées à la Commission de l'Economie.

Deze voorstellen werden vroeger verzonden naar de Commissie voor het Bedrijfsleven.

b) la proposition de loi de M. le Hardy de Beaulieu tendant à modifier la taxation des revenus des terrains donnés en location à des agriculteurs.

b) het wetsvoorstel van de heer le Hardy de Beaulieu tot wijziging van de belasting op de inkomsten uit de verhuring van gronden die aan landbouwers worden verhuurd.

— Cette proposition avait précédemment été renvoyée à la Commission des Finances.

Dit voorstel werd vroeger verzonden naar de Commissie voor de Financien.

c) la proposition de loi de M. le Hardy de Beaulieu adaptant les fermages en matière de baux à ferme.

c) het wetsvoorstel van de heer le Hardy de Beaulieu tot aanpassing van de pachtprijzen.

— Cette proposition avait précédemment été renvoyée à la Commission de l'Agriculture et des Classes moyennes.

Dit voorstel werd vroeger verzonden naar de Commissie voor de Landbouw en voor de Middenstand.

Je vous propose de renvoyer à la Commission de la Défense nationale les propositions de loi suivantes :

Ik stel u voor de volgende wetsvoorstellen naar de Commissie voor de Landsverdediging te verzenden :

1° de M. Ylieff créant le statut de l'interné-résistant 1940-1945;

1° van de heer Ylieff tot instelling van het statuut van geïnterneerde-verzetsstrijder 1940-1945;

2° de M. Desutter relative à la reconnaissance, en qualité de membres de la résistance armée, des marins qui ont navigué au service des alliés pendant la guerre 1940-1945;

2° van de heer Desutter betreffende de erkenning als leden van de gewapende weerstand van de zeelieden die tijdens de oorlog 1940-1945 in dienst van de geallieerden hebben gevaren;

Ces propositions de loi avaient précédemment été renvoyées à la Commission de la Santé publique, de la Famille et de l'Environnement.

Deze wetsvoorstellen werden vroeger verzonden naar de Commissie voor de Volksgezondheid, het Gezin en het Leefmilieu.

Pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

Il en sera ainsi.

Aldus wordt besloten.

Impression et distribution — Drukken en ronddelen

De heer Voorzitter. — Het bureau heeft het drukken toegelaten van de volgende wetsvoorstellen :

Le bureau a autorisé l'impression des propositions suivantes :

a) van de heer Marc Olivier, tot wijziging van artikel 207 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen;

a) de M. Marc Olivier, modifiant l'article 207 du Code des impôts sur les revenus;

b) van de heren Vanvelthoven en Temmerman, tot wijziging van de wetten houdende het statuut van de gewetensbezwaarden, gecoördineerd op 20 februari 1980;

b) de MM. Vanvelthoven et Temmerman modifiant les lois relatives au statut des objecteurs de conscience coordonnées le 20 février 1980;

c) van de heer Daras c.s., betreffende de coöperaties van gemeenten.

c) de M. Daras et cs., relative aux coopératives de communes.

d) van de heer Verhaegen, tot aanvulling van artikel 2 van de gemeentewet.

d) de M. Verhaegen, complétant l'article 2 de la loi communale.

e) van de heer Verhaegen, tot wijziging van de artikelen 136 en 137 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

e) de M. Verhaegen, modifiant les articles 136 et 137 du Code des impôts sur les revenus.

f) van de heer Verhaegen, tot wijziging van het koninklijk besluit nr 85 van 31 juli 1982 tot storting van een bedrag van 400 miljoen frank door de verzekeringsondernemingen aan het Fonds voor Arbeidsongevallen.

f) de M. Verhaegen, modifiant l'arrêté royal n° 85 du 31 juillet 1982 portant versement d'un montant de 400 millions de francs par les entreprises d'assurances au Fonds des accidents du travail.

g) van de heer Dillen, tot wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

g) de M. Dillen, modifiant la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire.

h) van de heer Valkeniers, betreffende de vaststelling van het aantal schepenen en de voordracht van de burgemeester;

h) de M. Valkeniers, relative à la détermination du nombre des échevins et à la présentation du bourgmestre.

i) van de heer Van den Bossche tot wijziging van artikel 5 van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het rijkswachterspersoneel van het actief kader.

i) de M. Van den Bossche, modifiant l'article 5 de la loi du 11 juillet 1978 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats du personnel du cadre actif de la gendarmerie.

j) van de heer Dierickx, tot opheffing van artikel 106 van de wet van 5 januari 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1975-1976.

j) de M. Dierickx, abrogeant l'article 106 de la loi du 5 janvier 1976 relative aux propositions budgétaires 1975-1976.

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le Président. — Nous devons nous prononcer sur la prise en considération des propositions de loi :

Aan de agenda is de inoverwegingneming van de wetsvoorstellen :

1° De M. Verhaegen modifiant l'article 33 de l'arrêté royal du 29 avril 1969 portant règlement général en matière de revenu garanti aux personnes âgées.

1° Van de heer Verhaegen, tot wijziging van artikel 33 van het koninklijk besluit an 29 april 1969 houdende algemeen reglement betreffende het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

— Renvoi à la Commission de l'Emploi, et de la Politique sociale.

Verzonden naar de Commissie voor de Tewerkstelling en het Sociaal Beleid.

2° De M. Verhaegen, modifiant la loi du 16 mars 1971 sur le travail.

2° Van de heer Verhaegen, tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

— Renvoi à la Commission de l'Emploi et de la Politique sociale.

Verzonden naar de Commissie voor de Tewerkstelling en het Sociaal Beleid.

3° De MM. Beysen, Denys et Van Belle, modifiant la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires en vue d'une modération salariale spécifique dans les secteurs nationaux.

3° Van de heren Beysen, Denys en Van Belle, tot wijziging van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités met het oog op een specifieke loonmatiging in de nationale sectoren.

Pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

— Renvoi à la Commission de l'Emploi et de la Politique sociale.

Verzonden naar de Commissie voor de Tewerkstelling en het Sociaal Beleid.

4° De Mme Smet et M. Dhoore, réglant l'octroi des allocations de chômage aux travailleurs occupés à temps réduit.

4° Van Mevr. Smet en de heer Dhoore, tot regeling van de werkloosheidsuitkeringen voor werknemers met niet-volgtijdse arbeid.

Pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

— Renvoi à la Commission de l'Emploi et de la Politique sociale.

Verzonden naar de Commissie voor de Tewerkstelling en het Sociaal Beleid.

5. De M. Geyselings, réduisant le taux de la T.V.A. applicable aux jus de fruits et de légumes.

5. Van de heer Geyselings, tot verlaging van het B.T.W.-tarief voor fruitsappen en groentesappen.

Pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

— Renvoi à la Commission des Finances.

Verzonden naar de Commissie voor de Financiën.

6° De M. Diegenant, modifiant l'article 35 de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, modifié par l'arrêté royal n° 157 du 30 décembre 1982, en vue d'étendre l'application de la réduction des cotisations patronales au secteur non commercial.

6. Van de heer Diegenant, tot wijziging van artikel 35 van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, gewijzigd bij koninklijk besluit nr 157 van 30 december

1982, waardoor de verlaging van de patronale sociale bijdragen wordt uitgebreid tot de *non profit* sector.

Pas d'observation? (*Non.*)

Geen bezwaar? (*Neen.*)

— Renvoi à la Commission de l'Emploi et de la Politique sociale.

Verzonden naar de Commissie voor de Tewerkstelling en het Sociaal Beleid.

7° De M. Burgeon et cs., sur l'exportation et le transit d'équipements militaires vers les pays qui violent les droits de l'homme.

7° Van de heer Burgeon c.s., betreffende de uit- en doorvoer van militaire uitrustingen naar landen die de rechten van de mens schenden.

Pas d'observation? (*Non.*)

Geen bezwaar? (*Neen.*)

— Renvoi à la Commission des Relations extérieures.

Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

8° De M. Lienard, ouvrant l'accès du Fonds national de garantie des bâtiments scolaires aux écoles maternelles et modifiant les conditions d'accès des écoles primaires à ce même fonds;

8° Van de heer Lienard, waarbij aan de bewaarscholen toegang wordt verleend tot het Nationaal Waarborgfonds voor schoolgebouwen en waarbij de toegangsvoorwaarden tot het fonds voor de lagere scholen worden gewijzigd.

Pas d'observation? (*Non.*)

Geen bezwaar? (*Neen.*)

— Renvoi à la Commission de l'Education, de la Politique scientifique et de la Culture.

Verzonden naar de Commissie voor de Opvoeding, het Wetenschapsbeleid en de Cultuur.

Retrait — Intrekking

M. le Président. — Par lettre du 19 avril 1983, MM. Cardoen et Verhaegen font savoir qu'ils retirent la proposition de loi qu'ils ont déposée, portant assujettissement total des travailleurs domestiques au régime de la sécurité sociale.

Bij brief van 19 april 1983, delen de heren Cardoen en Verhaegen mede dat zij het door hen ingediende wetsvoorstel tot volledige inschakeling van het huishoudelijk personeel in het stelsel van de maatschappelijke zekerheid intrekken.

— Pour information.

Voor kennisgeving.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Drukken en ronddelen

PROPOSITIONS DE RESOLUTION

Impression et distribution

De heer Voorzitter. — Het bureau heeft het drukken toegelaten van een voorstel van resolutie van de heer Fedrigo betreffende de toestand in Nicaragua.

Le bureau a autorisé l'impression d'une proposition de résolution de M. Fedrigo relative à la situation au Nicaragua.

Inoverwegingneming — Prise en considération

De heer Voorzitter. — Aan de agenda is de inoverwegingneming van het voorstel van resolutie van de heren Risopoulos en Fedrigo, betreffende de toestand in Uruguay.

Nous devons nous prononcer sur la prise en considération de la proposition de résolution de MM. Risopoulos et Fedrigo, relative à la situation en Uruguay.

Pas d'observation? (*Non.*)

Geen bezwaar? (*Neen.*)

— Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Renvoi à la Commission des Relations extérieures.

VOORSTEL VAN KADERWET

Drukken en ronddelen

PROPOSITION DE LOI-CADRE

Impression et distribution

De heer Voorzitter. — Het bureau heeft het drukken toegelaten van een voorstel van kaderwet van de heer Deleuze tot invoering van een systeem van progressieve tarieven voor het particulier elektriciteitsverbruik.

Le bureau a autorisé l'impression d'une proposition de loi-cadre de M. Deleuze visant à instaurer une tarification progressive de la consommation privée d'électricité.

PROJETS DE LOI — WETSONTWERPEN

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Les projets de loi suivants ont été déposés:

Volgende wetsontwerpen werden ingediend:

— le projet de loi protégeant la marine marchande belge.

— het wetsontwerp tot bescherming van de Belgische koopvaardij.

— Renvoi à la Commission de l'Infrastructure.

Verzonden naar de Commissie voor de Infrastructuur.

— le projet de loi de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone.

— het wetsontwerp tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap.

— le projet de loi portant suppression ou restructuration de certains organismes d'intérêt public.

— het wetsontwerp tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut.

— Renvoi à la Commission de la Révision de la Constitution et des Réformes institutionnelles.

Verzonden naar de Commissie voor de Herziening van de Grondwet en voor de Institutionele Hervormingen.

— le projet de loi modifiant l'article 23 de la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales.

— het wetsontwerp tot wijziging van artikel 23 van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen.

— Renvoi à la Commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique.

Verzonden naar de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt.

— le projet de loi modifiant les articles 1408 et 1409 du Code judiciaire ainsi que l'article 476 de la loi sur les faillites, banqueroutes et sursis.

— het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1408 en 1409 van het Gerechtelijk Wetboek alsook artikel 476 van de wet betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling.

— Renvoi à la Commission de la Justice.

Verzonden naar de Commissie voor de Justitie.

— le projet de loi portant approbation de l'accord international de 1976 sur le café, et des annexes, faits à Londres le 3 décembre 1975 et ouverts à la signature à New York le 31 janvier 1976.

— het wetsontwerp houdende goedkeuring van de internationale koffie-overeenkomst 1976 en van de bijlagen, opgemaakt te Londen op 3 december 1975 en opengesteld voor ondertekening te New York op 31 januari 1976.

— Renvoi à la Commission des Relations extérieures.

Verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

— le projet de loi complétant la loi sur la préservation morale de la jeunesse du 15 juillet 1960.

— het wetsontwerp tot aanvulling van de wet tot zedelijke bescherming van de jeugd van 15 juli 1960.

— Renvoi à la Commission de la Justice.

Verzonden naar de Commissie voor de Justitie.

— le projet de loi modifiant l'article 10 de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale.

- het wetsontwerp tot wijziging van artikel 10 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.
 - le projet de loi modifiant l'article 17 de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation.
 - Het wetsontwerp tot wijziging van artikel 17 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie.
 - Ces projets de loi sont renvoyés à la Commission de la Justice.
- Deze ontwerpen worden verzonden naar de Commissie voor de Justitie.

VERSLAGEN — RAPPORTS

Indiening — Dépôt

De heer Voorzitter. — Volgende verslagen werden ingediend:

Les rapports suivants ont été déposés:

- a) namens de Commissie voor het Bedrijfsleven:
- a) au nom de la Commission de l'Economie:

Door de heer d'Alcantara over het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen (aanvullend verslag).

Par M. d'Alcantara sur le projet de loi modifiant la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises (rapport complémentaire).

- b) namens de Commissie voor de Justitie:
- b) au nom de la Commission de la Justice:

Door de heer Belmans over het wetsvoorstel tot regeling van de afgifte van het bewijs van goed zedelijk gedrag;

Par M. Belmans sur la proposition de loi réglementant la délivrance du certificat de bonne vie et mœurs;

Door de heer Van de Velde over het wetsontwerp tot wijziging van artikel 330 van het Gerechtelijk Wetboek;

Par M. Van de Velde sur le projet de loi modifiant l'article 330 du Code judiciaire;

Door de heer Suykerbuyk over het wetsvoorstel tot opheffing van de artikel 372bis en 377, derde lid, van het Strafwetboek.

Par M. Suykerbuyk sur la proposition de loi abrogeant les articles 372bis et 377, troisième alinéa, du Code pénal.

- c) namens de Commissie voor de Tewerkstelling en het Sociaal Beleid:
- c) au nom de la Commission de l'Emploi et de la politique sociale:

Door de heer D'hondt over het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 63 van de arbeidsongevallen wet van 10 april 1971.

Par M. D'hondt sur la proposition de loi modifiant l'article 63 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail;

De heer Ansoms heeft eveneens namens de Commissie voor de Volksgezondheid, het Gezin en het Leefmilieu het verslag ingediend over het wetsontwerp betreffende de algemene normen die de kwaliteitsobjectieven bepalen van oppervlaktewateren bestemd voor welbepaalde doeleinden.

M. Ansoms a également déposé au nom de la Commission de la Santé publique, de la Famille et de l'Environnement, le rapport sur le projet de loi relatif aux normes générales définissant les objectifs de qualité des eaux de surface à usages déterminés.

De heer Petitjean heeft namens de Commissie voor de Financien de verslagen ingediend over:

M. Petitjean a déposé au nom de la Commission des Finances les rapports sur:

- 1° de begroting der Dotatiën voor het begrotingsjaar 1983;
- 1° le budget des Dotations de l'année budgétaire 1983;

2° het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 16 juni 1960 die de organismen belast met het beheer van de sociale zekerheid van de werknemers van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi onder de controle en de waarborg van de Belgische Staat plaatst, en die waarborg draagt door de Belgische Staat van de maatschappelijke prestaties ten gunste van deze werknemers verzekerd, van de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid en van de programmawet 1981 van 2 juli 1981.

2° le projet de loi modifiant la loi du 16 juin 1960 plaçant sous le contrôle et la garantie de l'Etat belge les organismes gérant la sécurité

sociale des employés du Congo belge et du Ruanda-Urundi et portant garantie par l'Etat belge des prestations sociales assurées en faveur de ceux-ci, la loi du 17 juillet 1963 relative à la sécurité sociale d'outre-mer et la loi-programme 1981 du 2 juillet 1981.

INTERPELLATIONS — INTERPELLATIES

Demandes — Verzoeken

Le bureau a reçu des demandes d'interpellation:

Het bureau heeft interpellatieverzoeken ontvangen:

1. De M. Joseph Michel à M. le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur « l'application de la loi du 9 avril 1980 en matière d'assistance judiciaire ».

1. Van de heer Joseph Michel tot de heer Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over « de toepassing van de wet van 9 april 1980 inzake rechtsbijstand ».

2. De M. Schiltz à M. le Ministre des Affaires économiques sur « la politique sectorielle de la sidérurgie et sur l'exécution du plan de restructuration de la sidérurgie de mai 1981 ».

2. Van de heer Schiltz tot de heer Minister van Economische Zaken over « de gevoerde sectoriële staalpolitiek en de uitvoering van het herstructureringsplan van de staalsector van mei 1981 ».

3. De M. Deleuze au gouvernement sur « le projet d'installation de missiles de croisière en Belgique ».

3. Van de heer Deleuze tot de regering over « de geplande installatie van kruisraketten in België ».

4. De M. Baudson à M. le Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes sur « les contrats préférentiels accordés en fournitures pétrolières à une ou deux firmes belges, les méthodes de transactions, la rupture du contrat Petronim, la constitution du stock stratégique et les conséquences budgétaires pour les finances publiques ».

4. Van de heer Baudson tot de heer Staatssecretaris voor Energie en voor Middenstand over « de voorkeurbehandeling die een of twee Belgische firma's bij het sluiten van contracten over olieleveringen hebben genoten, over de wijze waarop de transacties tot stand zijn gekomen, de verbreking van het Petronimcontract, het aanleggen van strategische voorraden en de budgettaire terugslag van een en ander voor de overheidsfinanciën ».

5. De M. Delahaye à M. le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « la violation systématique du droit du respect de la vie privée en matière fiscale, l'approbation de ces pratiques par le Ministre et les dangers qui en découlent en ce qui concerne les libertés fondamentales des citoyens ».

5. Van de heer Delahaye tot de heer Vice-Eerste Minister en Minister van Financien en van Buitenlandse Handel over « de systematische schending van het recht op persoonlijke levenssfeer in fiscale aangelegenheden, de goedkeurende houding van de Minister ten opzichte van deze praktijken, en de eruit voortvloeiende gevaren voor de fundamentele vrijheden van de burgers ».

6. De M. Risopoulos à M. le Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes sur « la cotisation de solidarité des indépendants ».

6. Van de heer Risopoulos tot de heer Staatssecretaris voor Energie en voor Middenstand over « de solidariteitsbijdrage der zelfstandigen ».

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — La parole est à Monsieur Gondry à propos de l'ordre des travaux.

M. Gondry. — Monsieur le Président, l'ordre du jour vient d'être adopté et j'étais présent. Mais je constate que la Commission des Relations extérieures se réunit la semaine prochaine à propos d'un problème fort important: le Zaïre. Or, plusieurs membres siégeront alors au Conseil régional wallon: MM. Cools et Burgeon notamment. Je pense donc qu'il conviendrait de surseoir à la réunion de cette commission.

M. le Président. — Monsieur Gondry, la commission sera convoquée par son président. Elle appréciera éventuellement s'il y a lieu ou non de

maintenir la réunion. Nous avons tous de nombreuses réunions de commission. Il a résulté d'un échange de vues de la commission que c'était la seule date possible, compte tenu des nombreux déplacements du ministre.

Il faut que chacun essaie de s'accommoder des difficultés d'horaire qui sont inévitables. Je suis désolé, mais de toute façon, ce n'est pas ici que nous devons nous prononcer sur les travaux de la commission.

Je fais ce que je peux mais il faut constater que la semaine prochaine se tient également une réunion de la Commission de la Défense nationale en même temps que d'autres réunions, notamment des conseils régionaux. Je ne dis pas que je me suis trouvé devant le fait accompli, parce que c'est la commission qui décide mais d'après mes informations, elle a fixé unanimement cette date parce que c'était celle qui convenait le mieux à tous les commissaires présents. Que voulez-vous faire de plus?

M. Burgeon. — Encore une affaire nationale qui sera une affaire flamande!

M. le Président. — Cette réflexion n'a aucune portée dans les circonstances que nous connaissons, Monsieur Burgeon!

M. Burgeon. — Si, Monsieur le Président, parce que cela arrive souvent.

M. le Président. — Tout le monde est logé à la même enseigne. Il y a des conseils régionaux de langue française en ook van Nederlandse taal. C'est la conséquence d'une situation à laquelle personne, actuellement, ne peut et, j'ajoute, ne veut remédier. J'ai fait rapport à ce sujet à la Conférence des présidents.

Je dis et je répète publiquement qu'il est anormal que certains exigent de conserver le calendrier que nous avons établi alors que, d'une part, du côté néerlandophone, les heures de prestations du Vlaamse Raad sont exactement sept fois moins importantes que celles de la Chambre et que, du côté francophone, pour les deux assemblées réunies, les heures de prestation sont cinq fois moins importantes que celles de la Chambre. Dès lors, quand on accepte de laisser aux assemblées nationales douze jours sur vingt, alors que l'on en souhaite huit, on adopte une position qui n'est pas raisonnable.

Pour ma part, je suis prêt à tous les accords possibles mais j'affirme qu'il faut tenir compte de l'importance — je ne parle pas de la qualité, car cela n'a rien à voir — des prestations respectives. Cela n'est pas à mettre en relation avec une prise de position en faveur d'une institution plutôt que d'une autre. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

Het woord is aan de heer Tobback.

De heer Tobback. — Mijnheer de Voorzitter, zoals u weet ben ik het in ruime mate eens met uw appreciatie betreffende de taakverdeling die inderdaad niet op de kwaliteit slaat maar op de nodige tijdsverdeling tussen de verschillende raden. Alhoewel ik het eens was met het door de commissieleden van Defensie ingenomen standpunt omtrent de vergadering van volgende week, wil ik er toch de nadruk op leggen dat wat de heer Gondry hier als probleem stelt anders ligt.

Ik stel vast dat de commissies van de Kamer wel vergaderen, geen rekening houdend met de vergaderingen van de gewest- en gemeenschapsraden, maar het niet kunnen op de uren die zij wensen omwille van de voortdurende onbeschikbaarheid van de ministers. Blijkbaar is de afwezigheid van de ministers veel belangrijker dan het feit dat er op hetzelfde ogenblik gewest- of gemeenschapsraden plaatshebben.

De heer Voorzitter. — De heer Desaeys heeft het woord.

De heer Desaeys. — Mijnheer de Voorzitter, namens de Volksunie zou ik u willen doen opmerken dat het systeem dat wordt geïnstalleerd een rechtstreeks gevolg is van de grondwetsherziening van 1980. Het is de meerderheid zelf, die nu applaudisseert bij uw woorden, die verantwoordelijk is voor de situatie waarin we zijn verzeild geraakt. Zolang daaraan geen redelijke oplossing is gegeven zullen we ons blijven verzetten tegen elk manoeuvre dat tot doel heeft de inspraak van de gewesten en de gemeenschappen op een slinkse manier te verminderen.

De heer Voorzitter. — Mijnheer Desaeys, u ziet manoeuvres waar er geen bestaan. Ik heb de hervorming van 1980 mee goedgekeurd, maar wanneer wij ons in een bepaalde situatie bevinden dan moeten wij naar een oplossing zoeken.

La parole est à M. Burgeon.

M. Burgeon. — Monsieur le Président, ce n'est pas la première fois que nous protestons en commission sur le fait que la Chambre empiète sur des jours qui sont dévolus soit au Conseil de communauté soit en Conseil régional wallon. Nous constatons qu'en ce qui concerne plus particulièrement le Conseil régional wallon, nous nous attribuons moins de journées

de travail que ce qui nous est théoriquement dévolu. Nous ne sommes donc pas responsables si certains ministres ne sont pas disponibles les jours de séance publique de la Chambre.

En conséquence, je demande que l'on respecte la répartition du temps qui a été mise au point par la Conférence des présidents et qu'il n'y ait pas de commissions importantes à la Chambre lors des journées de travail attribuées aux conseils.

M. le Président. — Monsieur Burgeon, il appartient à chaque commission d'apprécier. J'ai donné tout à l'heure mon avis à ce sujet et j'ai formulé, après en avoir parlé à la Conférence des présidents, de nombreuses propositions au sujet desquelles on refuse de discuter.

Il a été entendu hier que des délégations des différents bureaux, à supposer que les autres assemblées soient d'accord, se réuniraient pour trouver des solutions, notamment pour la session prochaine.

Nous sommes en présence d'une situation difficile. Si vous voulez siéger le samedi et le dimanche jusqu'au 31 juillet, je suis à votre disposition mais je crois que ce n'est pas raisonnable alors que la proposition de travail est, chiffres à l'appui, exactement celle que j'ai indiquée.

L'incident est clos.

QUESTIONS — VRAGEN

Article 72 du règlement — Artikel 72 van het reglement

QUESTION DE M. LIENARD A M. LE MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE: DIPLOME D'APTITUDE A ACCÉDER A L'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR

M. le Président. — M. Liénard a la parole pour poser sa question.

M. Liénard. — Monsieur le Président, Messieurs les ministres, chers collègues, Monsieur le Ministre de l'Education nationale (F), vous aviez déjà déclaré à plusieurs reprises votre intention de revoir l'épreuve de maturité pour la délivrance des diplômes d'aptitude à accéder à l'enseignement supérieur et vous considériez cette épreuve — en tout cas telle qu'elle est organisée actuellement — comme inadéquate.

Il y a quelques jours, la presse a à nouveau fait état de votre intention de réformer cette épreuve. Je ne vous cacherai pas que dans les établissements d'enseignement secondaire, cela a provoqué un certain émoi, non seulement au niveau du corps professoral mais aussi au niveau des familles et des étudiants, juste au moment où l'on dresse le calendrier relatif à cette épreuve.

Je voudrais connaître l'état de ce dossier. Avez-vous par exemple pris contact à ce sujet avec votre collègue néerlandophone? Avez-vous déjà procédé à certaines concertations indispensables?

Quoi qu'il en soit j'estime que pour la présente année scolaire, il serait bon de le faire savoir. En effet, il sera impossible de revoir cette épreuve tant au niveau des établissements secondaires qu'au niveau de la prochaine rentrée académique. Je souhaiterais que vous nous éclairciez sur ce point, ce dont je vous remercie déjà.

M. le Président. — La parole est au Ministre de l'Education nationale, secteur français.

M. Tromont, Ministre de l'Education nationale (à la tribune). — Monsieur le Président, chers collègues, il y a cinq ans que je siége dans cette Chambre et j'ai eu l'occasion de prendre, au moins cinq fois, la parole sur les budgets annuels de l'Education nationale et de dire cinq fois ce que je pensais de l'épreuve dite de maturité.

Récemment, encore, certains journaux de la presse écrite ont titré que l'épreuve de maturité était supprimée pour cette année scolaire. J'ai eu l'occasion, lors de l'examen du budget 1982, à cette tribune, de préciser encore mon point de vue à ce sujet.

Je le répète donc: tout d'abord, l'épreuve dite « de maturité » telle qu'elle est organisée aujourd'hui en tout cas ne me paraît pas satisfaisante. Lorsque j'ai pris le portefeuille en main, il y a quinze mois, j'ai confié aux membres de mon cabinet, la mission de réformer le diplôme d'accès à l'enseignement supérieur. Il va de soi, que dans le même temps, je leur demandais de mener à bien cette tâche dans un certain délai, fixé à l'époque à dix-huit mois.

Le but était d'être prêt pour la prochaine année parlementaire et d'engager la procédure parlementaire cette année-ci, au mois d'octobre. Il en résulte donc que l'épreuve en question est toujours organisée pour cette

année scolaire-ci et qu'au plus tôt elle pourrait être supprimée pour l'année scolaire suivante.

M. le Président. — L'incident est clos.

VRAAG VAN DE HEER SLEECKX AAN DE HEER MINISTER VAN HET BRUSSELS GEWEST: MAATREGELEN VAN DE GEMEENTE SCHAARBEK IN VERBAND MET IMMIGRANTEN

De heer Voorzitter. — De heer Sleenckx heeft het woord voor het stellen van zijn vraag.

De heer Sleenckx (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, het wordt in dit geregionaliseerde land echt moeilijk om nog te weten wie in feite bevoegd is voor wat. Vandaar dat ik voor de derde maal dezelfde vraag formuleer die ik vroeger reeds tot de heer Nothomb heb gericht.

De heer Nothomb heeft mij toen geantwoord dat hij bevoegd was voor Brussel-hoofdstad en voor de faciliteitengemeenten en dat uzelf, Mijnheer de Minister, bevoegd is voor de resterende achttien gemeenten.

Daarom, Mijnheer de Minister, richt ik mijn vraag opnieuw tot u.

U weet dat op 11 februari 1981 door het gemeentebestuur van Schaarbeek een beslissing werd genomen die duidelijk indruist tegen de wet Moureaux, dus de wet tegen het racisme en de xenofobie. Ik ga dit illustreren met een voor de hand liggend voorbeeld. Kinderen van gastarbeiders mogen niet meer in dezelfde klassen vertoeven als kinderen van Belgische ouders.

Mijnheer de Minister, dat is duidelijk een uiting van racisme enerzijds en anderzijds kan men stellen dat zulke maatregel het invoeren van een apartheidregime in de scholen van Schaarbeek betekent. In meen dat de bevoegde overheid, die u dus bent, Mijnheer de Minister, krachtadig moet reageren tegen dergelijke praktijken, want u weet beter dan ik dat in crisisperiodes zoals wij thans meemaken racistische neigingen al te vaak opduiken.

Ik wens een klaar en duidelijk antwoord op mijn vraag. Heeft u de beslissing genomen door het gemeentebestuur van Schaarbeek in verband met kinderen van gastarbeiders vernietigd? Indien u dat nog niet hebt gedaan, wat bent u dan zinnens te doen?

M. le Président. — La parole est à M. le Ministre de la Région bruxelloise.

M. Hatry, Ministre de la Région bruxelloise (à la tribune). — Monsieur le Président, chers collègues, Mesdames, Messieurs, M. le député Sleenckx vient de poser une question...

M. le Président. — Monsieur le Ministre, puis-je attirer votre attention sur ce que le règlement de la Chambre, qui n'est peut-être pas le même que celui du Sénat, interdit, aussi bien aux membres qu'aux ministres, d'utiliser des documents pour poser des questions ou pour y répondre. (M. Hatry retourne le document qu'il avait l'intention de lire). Merci pour cette volte-face du document. (Sourires.)

Monsieur Hatry, vous avez la parole pour répondre à la question de M. Sleenckx.

M. Hatry, Ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, chers collègues, ainsi, comme vient d'en témoigner M. le député Sleenckx, la compétence est effectivement très difficile à définir, puisque la question qu'il vient de poser soulève au premier degré la compétence de mon collègue M. le Ministre de l'Éducation nationale qui, je le dis tout de suite, ... (protestations de M. Sleenckx.) Mais, Monsieur Sleenckx, voulez-vous attendre ma réponse?

Le Ministre de l'Éducation nationale a approuvé les décisions du collège des bourgmestre et échevins de Schaarbeek. Par conséquent, vous avez une réponse claire et entièrement positive à ce sujet.

A mon sentiment, je n'ai rien d'autre à répondre parce que je suis tout à fait persuadé que le collège des bourgmestre et échevins suivra rigoureusement la décision du Ministre de tutelle. Comme vous ne m'avez posé aucune autre question, j'espère avoir répondu à celle que vous avez posée.

De heer Voorzitter. — De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer Sleenckx. — Mijnheer de Minister, om alle misverstand te vermijden wens ik mijn vraag te herhalen. Is die beslissing al dan niet verboden?

De heer Hatry, Minister van het Brussels Gewest. — Dat heb ik toch zeer duidelijk gezegd, Mijnheer Sleenckx.

De heer Sleenckx. — Dan heb ik hier niets meer aan toe te voegen.

De heer Voorzitter. — Het incident is gesloten.

VRAAG VAN DE HEREN VAN ELEWYCK EN DHOORE AAN DE HEER VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT: DE ORGANISATIE VAN DE VERKIEZINGEN VOOR HET EUROPEES PARLEMENT

De heer Voorzitter. — De heer Van Elewycck heeft het woord voor het stellen van zijn vraag. Nadien heeft de heer Dhoore het woord, die eveneens een vraag over die wetgeving wenst te stellen.

De heer Van Elewycck (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, de datum van de eerstvolgende verkiezingen voor het Europees Parlement is vastgelegd. Welnu, Mijnheer de Minister, voor de verkiezingen van het Europees Parlement van 1979 werd een wet uitgevaardigd, met name de wet van 26 november 1978.

Het laatste artikel van die wet bepaalt dat deze slechts geldt voor de eerste verkiezingen voor het Europese Parlement. Met andere woorden voor de verkiezingen van mei 1984 beschikken wij niet meer over een wetgevend document. Als men nu de memorie van toelichting en het geheel van de werkzaamheden in verband met de wet van november 1978 nagaat, dan blijkt dat die wet werd besproken in openbare vergaderingen van de Kamer, beginnend op 10 juli 1978 vergeleken met vóór vijf jaar, toen deze materie hier voor het eerst werd behandeld was er eind april-begin mei door de regering reeds een wetsontwerp ingediend, wat thans niet het geval is.

Wij ondervragen de regering niet naar haar intenties, wij vragen enkel, Mijnheer de Minister, of u er de voorkeur aan geeft dat deze zaak geregeld wordt vanuit parlementair initiatief — en dan zullen wij zeer snel teksten indienen — dan wel of u vanwege de regering ontwerpen aankondigt. Wij zouden daar graag een antwoord op krijgen.

Wij weten natuurlijk allemaal waar de knoop ligt. Inderdaad, het probleem ligt ongetwijfeld in artikel 4 van de wet van 25 november 1978. Dames en Heren, wij zijn allen zeer benieuwd te weten op welke wijze de regering de omschrijving van de Brusselse kieskring zal willen regelen.

De heer Voorzitter. — De heer Dhoore heeft het woord.

De heer Dhoore (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, Dames en Heren, mijn vraag heeft gedeeltelijk dezelfde draagwijdte als deze van de heer Van Elewycck, in die zin dat ook ik vraag dat het wetsontwerp zo spoedig mogelijk aan het Parlement zou worden voorgelegd.

Ik neem aan dat de regering tot op dit ogenblik heeft gewacht omdat ze wellicht hoopte dat men in Europees verband tot unanimité zou komen. Dit blijkt duidelijk een illusie te zijn voor de volgende verkiezingen. Het is dus dringend noodzakelijk dat wij hier in ons Parlement een initiatief kunnen nemen. Ik meen dat het de vorm van een wetsontwerp zal dienen te gebeuren.

Mijnheer de Minister, van deze gelegenheid wens ik ook gebruik te maken om aan te dringen dat men het lot van de migranten van de Europese Gemeenschap thans zou kunnen regelen. Daarmee bedoel ik dat zou worden ingegaan op wat ook in het Europees Parlement werd gevraagd, namelijk dat het actief stemrecht, dit wil zeggen de kans om te stemmen aan de gastarbeiders van de Europese Gemeenschap zou worden gegeven zodat zij hier in België voor onze kandidaten kunnen stemmen.

Ik neem aan dat het passief stemrecht, namelijk het feit van verkiesbaar te zijn, niet meteen kan worden geregeld en dat daarvoor moet worden aangedrongen op nieuwe initiatieven van de Europese Gemeenschap. Maar wat het eerste aspect betreft, durf ik aandringen bij de regering dit te regelen in het wetsontwerp dat dient te worden ingediend.

M. le Président. — Le Vice-Premier Ministre et Ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique a la parole.

M. Nothomb, Vice-Premier Ministre et Ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique (à la tribune). — Monsieur le Président, mes chers collègues, nous souhaitons qu'un accord intervienne au sein des institutions européennes en vue de dégager, sur base de l'article 138 du Traité de Rome, une procédure uniforme pour la deuxième élection du Parlement européen dans les différents pays de la communauté, au suffrage universel.

Comme vous le savez, les discussions n'ont pas abouti à un accord qui aurait été suivi de recommandations des autorités européennes et nous ne pouvons pas non plus anticiper en déposant un projet de loi national,

même si nous n'avions pas perdu espoir qu'un tel accord aboutirait au sein des institutions européennes. C'est pourquoi le Ministère des Affaires intérieures, très attentif du reste à ce problème depuis de nombreux mois et qui a eu des contacts avec le Parlement européen sur l'état de la question, voilà pourquoi, disais-je, le Ministère de l'Intérieur n'a pas encore déposé de projet de loi à ce sujet.

J'ajouterai cependant que M. le Ministre des Relations extérieures et moi-même déposeront très prochainement au Conseil des ministres, un projet de loi réglant la procédure pour les élections européennes de 1984. Un document sera donc distribué, normalement avant la fin de cette session. Nous pourrions entamer cette discussion sans délai. L'année dernière, elle avait commencé au mois de juillet, vous vous en rappellerez, Monsieur Van Elewycq, et nous pourrions vraisemblablement nous tenir au même calendrier.

D'autre part, le Conseil des ministres n'ayant pas encore, et forcément, marqué son accord sur le projet de loi à lui soumettre, il m'est impossible de dire quelle sera la position du gouvernement. A mon avis, elle ira dans le sens que vous indiquez. Il est en effet souhaitable qu'à l'occasion de cette deuxième élection européenne au suffrage universel, la Belgique puisse faire la démonstration de son esprit européen en permettant aux citoyens de pays de la Communauté européenne établis en Belgique, depuis un certain temps et dans certaines conditions, de voter s'ils le désirent dans notre pays et pour des candidats belges, pour autant que soient réglés un certain nombre de problèmes, particulièrement celui du double vote, évidemment illogique. Les travaux préparatoires entre le Ministère des Affaires étrangères et celui de l'Intérieur envisagent favorablement cette situation, je puis vous en assurer.

M. le Président. — L'incident est clos.

De heer Van Elewycq. — Mijnheer de Voorzitter, wij zouden er de aandacht van de regering willen op vestigen dat zij, zeker wat de omschrijving van de Brusselse kieskring betreft, ook voor deze problemen nu rekening moet houden met de staatshervorming, die is doorgevoerd na de wet van november 1978.

Het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest zijn nu precies omschreven. De Brusselse kieskring zou dus op een andere wijze moeten gestructureerd worden dan in de wet van 1978. Een wetsontwerp neerleggen dat zich er toe beperkt het laatste artikel van de wet van 15 november 1978 te vervangen door een bepaling die deze wet geldig maakt voor de komende Europese verkiezingen, zal dus niet volstaan.

Ten tweede, drukken wij de wens uit dat men dit wetsontwerp niet op een draffie door het Parlement zou willen jagen. Het zou zeer spoedig moeten worden ingediend, zodat aan een toch zo belangrijke materie de nodige tijd zou kunnen worden besteed, ten einde een ernstige behandeling mogelijk te maken.

Ten derde wil ik mij aansluiten bij de woorden van de heer Dhoore, waar hij erop wijst dat in de verenigde Commissies voor de Buitenlandse Betrekkingen en de Binnenlandse Zaken een voorstel van resolutie is neergelegd met precies hetzelfde inzicht, dat zeer vermoedelijk eenparig door de Leden van deze commissies zal worden goedgekeurd om het actief kiesrecht te kunnen toekennen aan de ingezetenen van de landen van de Europese Gemeenschap in ons land.

— Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG VAN DE HEER VALKENIERS AAN DE HEER STAATSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU: VERKLARING VAN DE FRANSE STAATSECRETARIS, MEVR. H. BOUCHARDEAU, M.B.T. HET ZICH IN EEN BUURLAND BEVINDEN VAN DE 41 VATEN MET GIFTIG CHEMISCH DIOXINE-AFVAL UIT HET ITALIAANSE SEVESO

De heer Voorzitter. — De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer Valkeniers (op het spreekgestoelte). — Heren Ministers, Mijnheer de Staatssecretaris, wij werden tijdens de laatste weken meer dan eens geconfronteerd met de vraag: waar zijn de vaten van Seveso met de gevaarlijke dioxine-inhoud? Tot nu toe is er, geloof ik, nog steeds geen oplossing. Men zoekt en, gezien België voor meer dan één omringend land reeds een toevluchtsoord was voor het dempen van giftige afvalstoffen, vragen wij ons af in hoeverre wij zeker mogen zijn dat ook dit maal België niet het toevluchtsoord was.

Ik vertolk hier de publieke opinie wanneer ik u ter zake ondervraag en van u wil vernemen welke initiatieven reeds werden ondernomen, onder

meer of u ook navraag hebt gedaan bij de betrokken firma Hofmann-Laroche.

De heer Voorzitter. — Het woord is aan de heer Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu.

De heer Aerts, Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, wij beschikken op dit ogenblik over geen enkel gegeven dat ons zou toelaten te besluiten dat de vaten in kwestie zich in België zouden bevinden.

Ik kan u wel verzekeren dat er door geen enkele Belgische instantie toelating werd verleend om deze vaten met giftig afval in België binnen te brengen. Nochtans, indien men aan wettelijke import zou willen doen zou dit niet kunnen zonder dat hiervoor een vergunning werd verleend gezien het om giftig afval gaat en de invoer ervan door de wet wordt gereguleerd en die ressorteert onder de bevoegdheid van de Minister van Arbeid en Tewerkstelling.

Ik heb mij in verbinding gesteld met mijn Franse collega, die mij het volgende heeft gezegd. Zij heeft contact opgenomen met haar collega van het land waarvan zij vermoedt dat de afval er zich zou bevinden. Aangezien mijn Franse collega geen enkel initiatief heeft genomen ten aanzien van België, mogen wij daaruit besluiten dat deze afvalstoffen zich niet in ons land bevinden, ook niet op een illegale wijze.

Anderzijds heb ik de betrokken firma ontboden, die beweert dat zij niet weet waar deze afvalstoffen zich bevinden. Wel heeft deze firma gezegd dat zij weet dat deze afvalstoffen zich bevinden op een stortplaats waarvoor er een vergunning bestaat.

Hieruit kan men dus afleiden dat, zoals ik reeds zei, deze giftige afvalstoffen zich niet in België bevinden, ook niet op een illegale manier, aangezien er in ons land geen dergelijke stortplaats bestaat.

Bovendien heb ik aan de betrokken firma een schriftelijke bevestiging van haar uitleg gevraagd. Deze uitleg werd mij beloofd. Ik had gehoopt die bevestiging vandaag in het bezit te hebben. Zodra ik ze zal hebben ontvangen, zal ik niet nalaten ze bekend te maken, opdat iedereen zou zijn gerustgesteld dat deze dioxinevaten zich niet, op een legale of een illegale wijze, in België bevinden.

De heer Voorzitter. — De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer Valkeniers (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Staatssecretaris, na het antwoord dat u komt te geven blijven de vermoedens toch bestaan. Er is iets dat ik niet goed begrijp, want er is een tegenstrijdigheid. Aan de ene kant zegt de firma dat de afvalstoffen zich bevinden op een terrein waarvoor toelating werd gegeven dergelijke afvalstoffen te stockeren en langs de andere kant lees ik in de krant dat dezelfde firma openlijk haar medewerking heeft toegezegd bij de opsporing van deze afvalstoffen.

Uw bedoelingen, Mijnheer de Staatssecretaris, zijn ongetwijfeld goed, maar het raadsel blijft bestaan en u gaf alleszins geen afdoend antwoord, u kunt het ook niet geven. Uw departement heeft in dit verband tegenover de gemeenschap de verplichting de zekerheid te brengen dat de vaten met dioxine zich niet in België bevinden.

De heer Voorzitter. — Het incident is gesloten.

QUESTION DE M. BURGEON A M. LE MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES: ATTITUDE DU MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES FACE A LA DECISION DE LA C.E.E. D'INFLIGER UNE AMENDE DE 110 MILLIONS A LA SOCIETE SIDERURGIQUE BOEL

M. le Président. — La parole est à M. Burgeon pour poser sa question.

M. Burgeon (à la tribune). — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, la société sidérurgique Boël s'est vu infliger par la C.E.E. une amende d'environ 100 millions suite à un dépassement des quotas de production. Vous n'ignorez pas que la société Boël est une des seules sociétés sidérurgiques rentables dans notre pays, dont la gestion a toujours été au-dessus de tout reproche.

Je voudrais vous poser trois questions:

1° Quelles seront les répercussions sur la rentabilité et la survie de cette entreprise si la mesure envisagée est appliquée?

2° Quelle fut la réaction du gouvernement et en particulier la vôtre, Monsieur le Ministre, à l'égard de la C.E.E. suite à cette décision?

3° Si les répercussions sont négatives, quelle sera l'attitude du gouvernement notamment dans le domaine financier?

M. le Président. — La parole est à M. le Ministre des Affaires économiques.

M. Eyskens, Ministre des Affaires économiques (*à la tribune*). — Monsieur le Président, chers collègues, il est exact que l'entreprise citée par M. Burgeon a été frappée d'une amende imposée par la Commission européenne en vertu des articles 46 et 58 du Traité de la CEE et en application des décisions prises il y a deux ans dans le but d'instaurer un système de quotas pour les producteurs. Il s'agit ici d'une contravention suite à une infraction constatée par la C.E.E.

Quelle fut l'attitude du gouvernement? Je puis vous dire, Monsieur Burgeon, que, pour cette entreprise comme de nombreuses autres du même secteur, nous disposons d'un volumineux dossier de contentieux avec la C.E.E. En effet, cette entreprise a proposé certains projets d'investissements et a sollicité l'aide de l'Etat, aide qui fut refusée par la C.E.E. parce que cette demande n'était pas accompagnée d'une réduction de capacité concomitante. Ce dernier problème fut, lui aussi, longuement examiné et cette épée de Damoclès, cette amende potentielle est devenue effective.

Je crois qu'en cette matière la seule possibilité prévue par les traités européens serait le recours en justice. Une jurisprudence constante existe d'ailleurs à ce sujet et le dossier en question pourrait être plaidé car le pouvoir qui doit intervenir maintenant n'est plus l'exécutif ni le législatif; il conviendra de s'adresser aux instances judiciaires.

M. le Président. — L'incident est clos.

QUESTION DE M. DELEUZE A M. LE MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL : PERSONNEL ENGAGÉ PAR LE SERVICE DE PRET DE MATERIEL DE LA DIRECTION GENERALE DE LA JEUNESSE ET DES LOISIRS DEPENDANT DU MINISTRE DE LA COMMUNAUTE FRANÇAISE : REFUS DU PROJET T.C.T.

M. le Président. — Monsieur Deleuze, je suis assez tolérant, en général. Je n'ai pas créé d'incident lorsque vous vous êtes présenté dans notre assemblée et à la tribune avec un pull-over mais je regrette que vous montiez aujourd'hui à la tribune alors que vous êtes vêtu d'une chemise à manches courtes. Vous avez la parole, mais la prochaine fois elle ne vous sera pas donnée.

M. Deleuze. — Je suis élu par des hommes et des femmes parmi lesquels beaucoup portent des chemises à manches courtes.

M. le Président. — Monsieur Deleuze, il y en a qui sont vêtus de costumes, il y en a aussi qui, en certaines circonstances, se mettent en costume de bain ou en top-less! Vous avez la parole, mais vous êtes prévenu: cela se passera comme je l'ai signalé.

M. Deleuze. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, Mesdames, Messieurs, ma question ne portait pas sur la tenue vestimentaire des membres de notre assemblée, dont l'intérêt politique est relativement faible, ma question, Monsieur le Ministre, portait sur un service que vous connaissez comme moi, au sein de l'administration de la Culture française.

Je veux parler du Service national de la Jeunesse qui rencontre pour le moment des problèmes en ce sens que le contrat de leur cadre spécial temporaire qui permet leur fonctionnement, est venu à échéance le 15 mars dernier. Il m'est revenu également que pour pallier ce manque de personnel, une demande vous avait été faite d'un troisième circuit de travail, que vous avez refusée.

Dans un article de presse tout récent, vous avez pu lire que cette administration avait ou allait créer en son sein une a.s.b.l. qui, à son tour, solliciterait auprès de vos services un nouveau projet de C.S.T. qui concernerait 12 personnes, d'après la presse. L'accord a été pris entre votre ministère et les responsables du Service national de la Jeunesse.

Mon propos n'est pas de dresser une autorité publique contre une autre mais d'essayer de voir clair dans ce dossier. Je sais que le problème est résolu de façon provisoire puisque, semble-t-il, du personnel a été désigné pour répondre aux demandes qui sont fort importantes avant les vacances.

J'aimerais savoir, Monsieur le Ministre, où vous en êtes dans l'étude de ce dossier de demande de cadre spécial temporaire qui vous est soumis. Avez-vous l'intention de l'accepter? Si ce n'était pas le cas, quelle solution trouvez-vous pour arriver à satisfaire ces 11 000 demandes faites annuellement à ce service?

M. le Président. — La parole est à M. le Ministre de l'Emploi et du Travail.

M. Hansenne, Ministre de l'Emploi et du Travail (*à la tribune*). — Je voudrais, Monsieur le Président, mes chers collègues, remercier M. Deleuze, pour la question qu'il vient de poser car elle fait le point sur un problème qui a soulevé beaucoup de remarques et qui a fait couler beaucoup d'encre au cours des derniers jours.

Le Service national de la Jeunesse est, comme vous l'avez rappelé, un service administratif dépendant du département de la Communauté française. Comme tel, il est soumis, comme l'ensemble des administrations de ce pays, à un ensemble de règles. Les ministres doivent, quel que soit le niveau de leurs responsabilités, veiller à respecter les règles en vigueur dans ce pays.

Je rappelle qu'en ce qui concerne le programme de résorption du chômage, il y a un an, nous avons décidé de mettre fin à la possibilité d'utiliser des cadres spéciaux temporaires dans les administrations, qu'elles dépendent de l'Etat, des communautés ou des régions, afin de mettre fin à une pratique qui consistait à dévaloriser les emplois stables et normaux et d'y substituer des emplois précaires.

C'est la raison pour laquelle le contrat du cadre spécial temporaire qui fonctionnait au Service national de la Jeunesse est arrivé à expiration et n'a pas été renouvelé. Les responsables de la Communauté française connaissaient cette règle depuis un an.

Nous avons aussi fait l'objet d'une demande de troisième circuit de travail pour cette même administration. Nous avons adopté la même règle. Il ne peut être question de mettre en œuvre un régime de troisième circuit de travail en lieu et place d'emplois de fonctionnaires normaux. Nous avons donc été amenés à refuser au Service national de la Jeunesse, il y a déjà plusieurs mois, un troisième circuit de travail dans ce domaine.

J'ai appris par la presse hier que pour essayer de tourner la réglementation en vigueur en ce qui concerne les cadres spéciaux temporaires, on essaye maintenant d'utiliser une a.s.b.l. pour présenter un projet de cadre spécial temporaire qui est en contradiction avec la règle générale selon laquelle une administration publique ne peut pas obtenir de cadre spécial temporaire. Il m'étonnerait que mon administration puisse donner son accord à une formule qui est manifestement en contradiction avec l'esprit et la lettre de la loi en vigueur en ce qui concerne et les cadres spéciaux temporaires et les troisième circuits de travail.

Cela signifie-t-il qu'il n'y a pas de solution pour le Service national de la Jeunesse? Non, il incombe au département de la Communauté française de prendre des mesures pour utiliser des chômeurs mis au travail. Il s'agit d'une procédure classique bien connue de tous qui peut être mise en œuvre dans les deux à trois jours qui suivent une décision. C'est la voie que je recommande au département de la Communauté française, c'est la seule voie qui soit offerte.

J'aimerais pouvoir régler ce problème et pouvoir apporter des apaisements à toutes les organisations de jeunesse qui font appel à ce service mais je suis tenu par la loi. La seule autorité capable de résoudre le problème du Service national de la Jeunesse c'est le département de la Communauté française et cela, à court terme, via la procédure des chômeurs mis au travail.

M. le Président. — L'incident est clos.

VRAAG VAN DE HEER R. DECLERCQ AAN DE HEER MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID: VOORSTEL OM LONEN MET CHEQUE UIT TE BETALEN

De heer Voorzitter. — De heer Raphaël Declercq heeft het woord voor het stellen van zijn vraag.

De heer R. Declercq (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, collega's, de wet van 12 april 1965 op de bescherming van de lonen eist dat de lonen van hand tot hand worden uitbetaald. Langs de pers heb ik vernomen dat u aan de Nationale Arbeidsraad hebt gevraagd de mogelijkheid te onderzoeken, omwille van veiligheidsredenen, betaling giraal of per cheque mogelijk te maken.

Mag ik u vragen, Mijnheer de Minister, hoever het momenteel met dit akkoord staat? Wanneer zouden nieuwe schikkingen in voege kunnen treden? Inderdaad, u weet zeer goed dat vele bedrijven daarop ongeduldig wachten, niet alleen omwille van de veiligheid maar vooral omwille van arbeidsbesparing. Ik ben de mening toegedaan dat ook de politie en de rijkswacht met deze beslissing goed zouden varen, gezien voor hen zulks een zeer grote last minder zou betekenen daar zij de geldtransporten niet meer zouden moeten begeleiden.

De heer Voorzitter. — De heer Minister van Tewerkstelling en Arbeid heeft het woord.

M. Hansenne, Ministre de l'Emploi et du Travail (*à la tribune*). — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, il est exact que le Conseil national du Travail a été saisi d'une demande d'avis en ce qui concerne le paiement de la rémunération en espèces. Dans l'état actuel des choses, le Conseil national du Travail ne pourrait considérer d'autres formules que par la voie de convention d'entreprises.

Par ailleurs, il ne se montre pas favorable au paiement par chèque, mais éventuellement par d'autres formules, virement bancaire ou assignation postale.

D'autre part, ne se pose pas seulement le problème du paiement mais également d'une série d'opérations annexes. Plusieurs remarques ont été formulées par le Conseil national du Travail dans ce domaine. Mon administration examine pour l'instant l'ensemble du document qui a été remis par ce conseil; j'espère pouvoir faire le point sur l'ensemble de la question très rapidement et soumettre d'éventuelles modifications à la loi à laquelle vous faites allusion dans le courant du second semestre de cette année.

De heer Voorzitter. — Het incident is gesloten.

VRAAG VAN DE HEER BEYSEN AAN DE HEER MINISTER VAN BUITENLANDSE BETREKKINGEN: INFORMATIE NAAR AAN- LEIDING VAN DE AANHOUDING VAN EEN OOSTDUITSER IN NEDERLAND. — AARD VAN DE GEGEVENS BESCHIKBAAR

De heer Voorzitter. — Mijnheer Beysen, de Minister van Justitie zal deze vraag beantwoorden. Op dit ogenblik echter voert hij het woord in de Senaat. Deze vraag zal dus later worden gesteld.

BIJZONDERE COMMISSIE — COMMISSION SPECIALE

Oprichting - Constitution

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, aangezien binnen afzienbare tijd een ontwerp van bijzondere machten zal worden ingediend, stel ik u voor het over te zenden naar een op te richten commissie die in principe dezelfde zal zijn als die welke vorig jaar een gelijkaardig ontwerp heeft onderzocht, tenzij de fractieleiders een tegengesteld advies geven en andere leden zouden willen aanwijzen.

Mesdames, Messieurs, étant donné le dépôt prochain d'un projet de pouvoirs spéciaux, je vous propose de constituer une commission qui en principe sera composée des mêmes membres que celle qui a examiné le projet adopté l'année passée, sauf avis contraire des chefs de groupes qui envisageraient la désignation d'autres membres.

De heer Tobback heeft het woord.

De heer Tobback (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, zoals het reglement bepaalt, wend ik mij tot de voorzitter om hem te zeggen dat zijn voorstel mij in de hoogste mate verbaast. Ik heb een voorzitter eigenlijk nog nooit horen zeggen: « De regering zal een ontwerp indienen, laten wij dus een commissie oprichten ».

Mijnheer de Voorzitter, uit uw zeer voorzichtige aankondiging moet ik afleiden dat de regering het ontwerp nog niet heeft ingediend. Maar van twee zaken één. Ofwel zullen wij in de toekomst de werkzaamheden van de Kamer voortdurend regelen in hoofde van wat wij veronderstellen de intenties van de regering te zullen zijn...

De heer Voorzitter. — Regeren is vooruitzien.

De heer Tobback. — Regeren is inderdaad vooruitzien, maar oppositie voeren eveneens.

Ofwel kijken wij naar het reglement van de Kamer, en de Kamer is in de reglementaire — en ik zou bijna zeggen — in de juridische zin van het woord niet gevat door een ontwerp dat door de regering zou zijn ingediend.

Er is dus op dit ogenblik geen enkele reden om voor het onderzoek van dit ontwerp een commissie op te richten. Dit is een eerste bedenking die eigenlijk al de andere zou overbodig maken, ware het niet dat wij daarover gisteren reeds een officieuze gedachtenwisseling hebben gehad tijdens een ontmoeting van de fractievoorzitters met de voorzitter.

Het is trouwens helemaal niet zeker dat de Kamer van mening zal zijn een bijzondere commissie voor dit ontwerp te moeten oprichten. Als wij de tekst van het ontwerp kennen, zouden wij wellicht kunnen oordelen

dat het eenvoudig naar de commissie van Sociale Voorzorg dient verzonden te worden. Ik weet het niet. In haar regeringsmededeling van 18 en 19 maart heeft de regering verklaard dat het thans over zeer beperkte volmachten gaat. Het kan dus zeer goed zijn dat het niet nodig is een bijzondere commissie op te richten.

Mijnheer de Voorzitter, enerzijds wil ik u van harte feliciteren voor uw bijzonder grote ijver en vooruitzicht, anderzijds wil ik u op het reglement wijzen, waarin dergelijk geval niet voorzien is, met name dat een commissie wordt opgericht voor een niet-bestaand wetsontwerp.

Alvorens dus de Kamer te raadplegen, wil ik aan de voorzitter vragen dit voorstel terug te trekken, omdat het in de letterlijke betekenis « zonder voorwerp » is. Indien dat niet gebeurt, moet ik vragen dat de Kamer zich uitsprekt over het principe van de oprichting van een bijzondere commissie op dit ogenblik.

De heer Voorzitter. — De heer Baert heeft het woord.

De heer Baert (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik kan de redenering van de heer Tobback volkomen steunen. Het is een feit dat de bijzondere commissie, die verleden jaar werd ingesteld om het toenmalig « ontwerp van wet tot toekenning van bijzondere machten aan de Koning » te onderzoeken, niet meer bestaat. Er zijn de permanente commissies die wij allemaal kennen en waarvan wij allen deel uitmaken. Er zijn bijzondere commissies die voor een bepaalde aangelegenheid — een ontwerp van wet, een bepaald voorstel van wet, een bepaald probleem dat zich stelt — worden ingesteld en nadien ophouden te bestaan. Ik denk dat dit de stelling is die de voorzitter verdedigt.

De heer Tobback. — Dat is omschreven in artikel 13 van het reglement.

De heer Baert. — Het gaat hier dus over een bijzondere commissie. Op dit ogenblik wordt ons voorbarig voorgesteld om een ontwerp te onderzoeken dat nog niet bestaat en waarvan wij zelfs niet zeker zijn — althans theoretisch niet want de regering mag het met veel nadruk aangekondigd hebben — dat het ooit zal ingediend worden. Dat kan inderdaad zo zijn, maar het is zelfs waarschijnlijk, maar het is niet zeker.

Welnu, ik denk dat de regering dit ontwerp even goed volgende week kan neerleggen. Ik geloof dat het dus voorbarig is om daarvoor nu reeds een commissie in te stellen. Dat kan ook volgende week gebeuren want ik meen dat de Kamer donderdag zal vergaderen.

Bovendien, Mijnheer de Voorzitter, moet ik doen opmerken dat indien het de bedoeling van de regering is om dat ontwerp in te dienen, de Kamer zich dan toch moet kunnen uitspreken naar welke commissie precies het ontwerp moet gaan. Dat kan alleen maar gebeuren als wij van de inhoud van het ontwerp kennis hebben gekregen. De Kamer zit ten andere niet op dat ontwerp te wachten om te kunnen werken, want er is genoeg te doen. Wij hebben bijvoorbeeld het ontwerp op het Arbitragehof te onderzoeken.

Men kan zich dus de vraag stellen, Mijnheer de Voorzitter, of het niet de regering is die aandringt op samenstelling van die commissie.

De heer Tobback. — Dan moet de regering eerst het ontwerp neerleggen.

De heer Baert. — Dat is evenwel geen reden om een commissie samen te stellen zonder de inhoud van het ontwerp te kennen. Zoals de heer Tobback reeds heeft aangestipt, is het misschien niet noodzakelijk een bijzondere commissie op te richten maar kan het ontwerp — dat moeten wij beoordelen als het is neergelegd — verzonden worden naar ofwel Financiën, Grondwetsherziening, Sociale Voorzorg, maar hoe dan ook, daarover kunnen wij ons slechts uitspreken op het ogenblik waarop het ontwerp is neergelegd.

De heer Voorzitter. — De heer Blanckaert heeft het woord.

De heer Blanckaert (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, ik doe niet dikwijls beroep op het reglement, omdat ik geloof dat een goede regeling op een andere wijze tot stand kan komen.

Ik wens echter de aandacht te vestigen op artikel 13, § 1, van ons reglement dat zegt dat het appreciatie recht voor het instellen van bijzondere commissies aan de Kamer of aan de voorzitter van de Kamer behoort, indien één van beide daarom verzoekt.

Bijsgevolg behoort de appreciatie of het instellen van een bijzondere commissie al dan niet nodig en nuttig is, ofwel aan de Kamer, ofwel aan de Voorzitter van de Kamer.

Ik heb de vraag gesteld en de heer voorzitter, gehoord. Ik geloof bijgevolg dat er, strikt reglementair, niets kan tegen worden ingebracht dat hier die commissie zou worden samengesteld en dit op basis van artikel 13, § 1.

M. Wauthy. — Monsieur le Président, M. Blanckaert vient d'exprimer ce que je voulais dire, à savoir que le président de la Chambre, en vertu de l'article 11, peut proposer la formation d'une commission spéciale à la Chambre.

M. Tobback. — Pour examiner des projets de loi bien définis. Mais dans le cas présent de quel projet s'agit-il? Il n'y en a pas.

M. Wauthy. — Je suppose que M. le Président a bien précisé de quoi il s'agit. Il s'agit, en effet, d'un projet de loi habilitant le Roi à prendre des arrêtés de pouvoirs spéciaux.

M. Tobback. — Mais il n'y a pas de projet de loi, Monsieur Wauthy.

M. Wauthy. — Je fais appel au bon sens de nos collègues de la Chambre et en particulier de l'opposition...

M. le Président. — C'est un grand risque!

M. Wauthy. — ... en soulignant que nos travaux sont complètement bouleversés par suite des séances des conseils de communauté et du Conseil régional wallon et que nous avons prévu, en Conférence des présidents, qu'il n'y aura pas de séance publique de la Chambre jeudi prochain.

Je demande donc à nos collègues de l'opposition de marquer aujourd'hui leur accord sur la proposition du président de constituer immédiatement cette commission spéciale.

M. le Président. — La parole est à M. Gondry.

M. Gondry. — Monsieur le Président, M. Wauthy a fait appel à la sagesse de l'opposition. Il nous demande d'en connaître d'un projet de loi qui n'est même pas déposé.

Je crois que le ton de la sagesse a été donné par MM. Tobback et Baert qui ont bien expliqué que nous ne pouvions pas constituer aujourd'hui cette commission spéciale sans connaître le projet de loi.

De heer Baert. — Mijnheer de Voorzitter, het is toch allemaal vrij eenvoudig. Het artikel 13 vermeldt: « Er kunnen door de Kamer, overeenkomstig het bepaalde in artikel 10, op haar verzoek, door de voorzitter van de Kamer bijzonder commissies worden ingesteld om bepaalde wetsontwerpen of voorstellen te onderzoeken ».

Dus, Mijnheer de Voorzitter, in strijd met wat de heren Blanckaert en Wauthy zeggen, kan u dit zelf niet doen tenzij op verzoek van de Kamer en dat weet u en daarom heeft u de Kamer geraadpleegd.

De heer Voorzitter. — Daarover bestaat geen twijfel.

De heer Baert. — Vervolgens moet ik doen opmerken dat dit maar kan om bepaalde ontwerpen of voorstellen te onderzoeken. Wij worden niet geconfronteerd met een bepaald ontwerp of voorstel, het werd enkel aangekondigd in vrij vage termen. Dit heeft tot gevolg dat wij zelfs geen commissie kunnen instellen.

De heer Voorzitter. — De heer Delahaye heeft het woord.

De heer Delahaye. — Mijnheer de Voorzitter, de regering heeft geen ontwerp ingediend en bijgevolg bestaat er juridisch een vacuüm; er is niets. Ik zie niet goed in hoe de Kamer een commissie zou kunnen samenstellen om « niets » te onderzoeken.

Indien wij, telkens de regering een intentie uit, een commissie samenstellen, dan zullen er duizenden commissies in het leven worden geroepen om niets te doen want er zijn meer uitgedrukte dan verwezenlijkte voorname.

Ik meen dus dat, zowel om juridische als om redenen van opportuniteit, het niet gewenst is dat de Kamer een commissie zou samenstellen om het vacuüm te bestuderen.

De heer Voorzitter. — De heer Tobback heeft het woord.

De heer Tobback. — Mijnheer de Voorzitter, de heer Blanckaert heeft zich in zijn argumentatie tot de helft van de eerste paragraaf van artikel 13 beperkt. Ik begrijp zijn hoge nood. Ik verwijs hem echter naar de andere helft die de heer Baert zojuist heeft voorgelezen.

Mag ik de aandacht van de Kamer erop vestigen dat er, indien zij nog enig respect voor haar eigen werkzaamheden en reglement opbrengt, geen enkel probleem zou zijn indien de regering dezelfde zorg aan de dag zou leggen als de heer Wauthy. De regering had er moeten voor zorgen dat haar ontwerp op dit ogenblik, al was het maar één minuut geleden, in de Kamer was ingediend.

De Kamer moet dus zeer vooruitziend zijn en zelfs tegen haar reglement in alle nodige schikkingen treffen om de werkzaamheden voor de regering gemakkelijk te maken. De regering kan blijkbaar niets presteren dat het werk van ^{de} Kamer op een behoorlijke wijze kan verzekeren.

Wij nemen dit niet en vragen hierover de naamstemming. Met een beetje ontgoocheling meen ik, Mijnheer de Voorzitter, dat u zich hier tot een manoeuvre leent dat volkomen anti-reglementair is en dat hoogstens — hierop leg ik de nadruk — bij consensus zou kunnen gebeuren. Ter bewaking van het reglement zou u normalerwijze moeten beletten dat hieromtrent zelfs eenstemming zou plaatsgrijpen. (*Applaus bij de leden van de S.P. en P.S.*)

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, je ne puis évidemment pas marquer mon accord sur ce qu'a dit M. Tobback qui parle de « manoeuvres ». Si la proposition est faite aujourd'hui alors que le projet n'est pas encore déposé, c'est parce que, quoi que l'on puisse penser du fond, il faudra quand même bien que les Chambres se prononcent sur le projet de loi de pouvoirs spéciaux.

M. Tobback. — Oui, lorsqu'il y aura un projet.

M. le Président. — Nous avons intérêt à ne pas retarder les débats dans la mesure où, par exemple la prochaine séance publique étant prévue pour le 11 mai, si le projet était déposé entretemps, nous ne pourrions commencer les travaux, faute d'avoir constitué une commission spéciale.

Pourquoi une commission spéciale? Parce que chacun sait que, pour les matières de ce genre, il a toujours été constitué une commission spéciale composée, je n'oserais pas dire des membres les plus éminents de notre assemblée parce que les autres le sont encore plus, mais composée de ceux qui attachent, notamment sur le plan juridique, un intérêt tout particulier à cette matière.

Dès lors je ne vois pas très bien comment cela irait ou devant la Commission de la Prévoyance sociale ou devant la Commission des Finances ou devant la Commission des Affaires économiques sous peine d'aboutir à une espèce de tohu-bohu difficile à comprendre. C'est uniquement dans ce souci que j'ai fait la proposition qui me paraît ne se heurter à aucune disposition du règlement, à partir du moment où l'on sait quand même ce qu'est un projet de pouvoirs spéciaux et où rien ne nous empêche de prendre une décision conditionnelle.

Si le gouvernement ne dépose pas de projet, Monsieur Tobback, nous aurons travaillé inutilement. Je ne dis pas que je ne me réjouirai pas avec vous de cette situation, mais enfin, je crois qu'il y a beaucoup de chance que le gouvernement dépose prochainement ce projet. Je vais d'ailleurs me permettre d'interroger immédiatement M. le Premier Ministre à ce sujet et lui demander quand le projet sera déposé à la Chambre. C'est de sa réponse que va dépendre l'opportunité de la suggestion que je vous ai faite.

La parole est à Monsieur le Premier Ministre.

De heer Martens, Eerste Minister. — Mijnheer de voorzitter, in toepassing van artikel 18 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en van artikel 85bis van deze wetten hebben wij het advies van de Raad van State gevraagd over een voorontwerp. De regering doet dat nog! Ik stel vast dat er ontwerpen van decreet worden ingediend die niet vergezeld zijn van het advies van de Raad van State, dit in strijd met de wet van 9 augustus 1980.

De voorzitter van de Raad van State heeft mij laten weten dat ik het advies vanavond mag verwachten. Het ligt in mijn bedoeling dit advies morgen in de Ministerraad te laten onderzoeken en het voorontwerp van wet, indien nodig, aan de opmerkingen van de Raad van State aan te passen. Indien het normale onderzoek morgen kan gebeuren en indien wij ons niet verplicht achten een nieuw advies te vragen — ik wil u immers alle hypothesen geven — omdat wij van oordeel zijn dat er geen wijzigingen moeten worden aangebracht of wij onmiddellijk wijzigingen kunnen aanbrengen ingevolge de opmerking van de Raad van State, dan wordt het ontwerp morgenavond nog ingediend. Indien evenwel een nieuw advies moet worden gevraagd...

De heer Baert. — Er zijn veel « indiens »!

De heer Martens, Eerste Minister. — Ja, Mijnheer Baert, omdat wij elk ontwerp en dit in het bijzonderserius willen onderzoeken. Dat is immers de reden waarom ik niet gewoonweg zeg dat het morgen wordt ingediend. Indien wij vaststellen dat de opmerkingen van de Raad van State dermate fundamenteel zijn dat wij ons verplicht achten een nieuw advies te vragen, dan kan ik geen enkel engagement aangaan. Het lijkt mij echter mogelijk morgen het voorontwerp hetzij te bevestigen, hetzij het onmiddellijk aan te passen en bijgevolg bij de Kamer in te dienen.

De heer Voorzitter. — De heer Tobback heeft het woord.

De heer Tobback. — Mijnheer de Voorzitter, uit de uiteenzetting van de Eerste Minister kan ik opmaken dat er met het wetsontwerp dat inderdaad blijkt te bestaan — de Eerste Minister bevestigt dus de persberichten — nog alles mogelijk is. Het kan al dan niet worden aangepast; het hangt af van het advies van de Raad van State of het al dan niet morgen wordt ingediend; dus er zijn nog allerlei hypothesen open.

Mijnheer de Voorzitter, mag ik er ook op wijzen dat het ons vooral te doen is om het precedent dat zou worden geschapen en waarbij de bepalingen van het reglement zouden worden omzeild. Wij zijn ter beschikking van de Kamer op maandag en woensdag wanneer u mocht wensen de Kamer bijeen te roepen tussen de vergaderingen van de raden en ik hoop dat de meerderheid op dat ogenblik eveneens ter beschikking is.

Nochtans kunnen wij niet akkoord gaan met het samenstellen van een commissie over een ontwerp waarvan de Kamer op dit ogenblik geen kennis heeft en waarvan trouwens nog moet worden vastgesteld of er inderdaad een bijzondere commissie voor nodig is. Het is misschien niet zo evident dat er een bijzondere commissie wordt opgericht.

De heer Voorzitter. — De heer Baert heeft het woord.

De heer Baert. — Maar, Mijnheer de Eerste Minister, u zal morgen met uw ministers beraadslagen over de vraag of aan het wetsontwerp iets moet gewijzigd worden. Ik zie dan ook niet in wat er zo speciaal dringend kan zijn. Desnoods kunnen wij inderdaad volgende week een vergadering van de Kamer beleggen om daarover te beslissen.

M. le Président. — Mes chers collègues, je crois qu'il convient d'être pratique. Je vous ai donné mon sentiment : pour moi rien n'empêche, dans le règlement, qu'on décide de constituer une commission spéciale en fonction d'une éventualité. S'il n'en n'est pas ainsi, qu'on me le signale. Il y a des conditions suspensives en droit, la condition suspensive étant en l'espèce le dépôt du projet par le gouvernement.

A partir du moment où l'intention du gouvernement est quand même affirmée de manière suffisamment précise de déposer ledit projet de loi, je ne vois vraiment pas en quoi il serait raisonnable de convoquer la Chambre la semaine prochaine en séance publique uniquement pour prendre une décision à ce propos-là.

S'il y avait séance publique mardi, mercredi ou jeudi, je vous dirais que nous en déciderons lors de la séance de mardi. Mais il n'y a rien à l'ordre du jour, parce que, pour l'instant, tous les travaux se font en commission.

Dès lors, je le répète, de grâce, soyons pratique et décidons autant que possible dès aujourd'hui. Je vous ai donné mon sentiment quant à la procédure. Il n'en reste pas moins que c'est la Chambre qui doit se prononcer.

Het is op verzoek van de Kamer dat die Commissie kan worden opgericht. Natuurlijk moet de Kamer daarover stemmen. De heer Tobback heeft de naamstemming gevraagd en dat is zijn recht.

Is de vraag om naamstemming van de heer Tobback voldoende gesteund? (Meer dan 12 leden staan recht.)

Wij gaan thans over tot de naamstemming over het voorstel tot oprichting van een bijzondere commissie voor het onderzoek van het wetsontwerp betreffende de bijzondere machten, in te dienen door de regering.

Vote nominatif — Naamstemming

Il est procédé au vote nominatif sur cette proposition.

Er wordt overgegaan tot de naamstemming over dit voorstel.

112 membres y prennent part.

112 leden nemen er deel aan.

97 répondent oui.

97 antwoorden ja.

12 répondent non.

12 antwoorden neen.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, la Chambre adopte.

Bijgevolg wordt het door de Kamer aangenomen.

Ont répondu oui :

Hebben ja geantwoord :

MM. Ansoms, Anthuenis, Barzin, Beerden, Beysen, Blancaert, Bockstal, Mme Boeraeve-Derycke, MM. Bonnel, Bourgeois, Breynne, Bril, Car-

doen, A. Claes, Coens, F. Colla, Coppieters, Daems, d'Alcantara, Damseaux, De Croo, De Decker, De Grève, De Groot, Mmes De Loore-Raeymaekers, Demeester-De Meyer, MM. Deneir, Denys, Desmarests, Desutter, Detremmerie, De Winter, D'hondt, Dhoore, Diegenant, Dupré, Evers, Eyskens, Flamant, Gehlen, Grootjans, Hansenne, Henrion, Heughebaert, Huylebrouck, Jérôme, L. Kelchtermans, T. Kelchtermans, Klein, Kubla, le Hardy de Beaulieu, Lenssens, Lernoux, Lestienne, Liénard, Marchand, Martens, Maystadt, J. Michel, L. Michel, Monfils, Moors, Mundeleer, Mme Neyts-Uytbroeck, MM. Nols, L. Olivier, M. Olivier, Pans, Peeters, Petitjean, Pierard, Piot, Pozwick, L. Remacle, Mme Smet, M. Spröckels, Mme Steyaert, MM. Swaelen, Taelman, Tant, Thys, Tromont, Van Belle, Vanden Boeynants, Van den Brande, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van de Velde, Vankeirsbilck, Van Rompaey, Van Wambeke, Verberckmoes, Verhaegen, Vreven, Wathélet, Wauthy, Willems et Defraigne.

Ont répondu non :

Hebben neen geantwoord :

MM. Baert, Coëme, Collignon, De Batselier, Fedrigo, Gondry, Y. Harmegnies, Henry, Mottard, Tobback, Van den Bossche et Willockx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden.

MM. Gabriels, Valkeniers et Vervae.

De heer Voorzitter. — De leden die zich onthouden hebben, worden verzocht de reden hunner onthouding te laten kennen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître le motif de leur abstention.

De heer Gabriels. — Ik heb afgesproken met de heer Kempinaere.

De heer Valkeniers. — Ik heb afgesproken met de heer Suykerbuyk.

De heer Vervae. — Ik heb afgesproken met Mej. Devos.

M. le Président. — Monsieur Nothomb, merci d'être venu mais vous êtes inutile en la circonstance. J'ai bien dit en la circonstance, ne me faites pas dire ce que je n'ai pas dit. (Rires dans la salle.)

Il appartient donc aux chefs de groupe qui veulent que la commission soit composée différemment de ce qui existait l'année dernière de me faire connaître les noms des membres qui en feront partie.

Le groupe P.V.V. m'a déjà indiqué que les suppléants seraient différents de l'année dernière : MM. Albert Claes, De Groot, Van Belle et Van de Velde. Les membres effectifs seraient MM. Denys, De Grève et Flamant.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 17 JUILLET 1975 RELATIVE A LA COMPTABILITE ET AUX COMPTES ANNUELS DES ENTREPRISES

Discussion générale

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 17 JULI 1975 MET BETREKKING TOT DE BOEKHOUDING EN DE JAARREKENING VAN DE ONDERNEMINGEN

Algemene bespreking

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, l'ordre du jour appelle la discussion générale de ce projet de loi.

Dames en Heren, aan de orde is de algemene bespreking van dit wetsontwerp.

De heer d'Alcantara, rapporteur, heeft het woord.

De heer d'Alcantara, rapporteur (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Eerste Minister, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, de Commissie voor het Bedrijfsleven heeft het ontwerp tot wijziging van de boekhoudwet voor het eerst onderzocht tijdens haar vergaderingen van 17 februari, 3 maart en 17 maart 1982, ik zeg wel 1982 en niet 1983.

Tijdens de behandeling van het ontwerp in openbare vergadering van de Kamer op 31 maart 1982 werd beslist het ontwerp opnieuw naar de Commissie voor het Bedrijfsleven te verzenden, ten einde bepaalde bezwaren op het vlak van de procedure, gerezen naar aanleiding van de invoering van de Nederlandse tekst van de boekhoudwet van 1975, te onderzoeken en het amendement van de heer De Batselier te behandelen.

Over de vergadering die de Commissie voor het Bedrijfsleven aan dit onderzoek heeft gewijd werd een aanvullend verslag uitgebracht op

29 april 1982. Op haar beurt heeft de Kamer in openbare vergadering het ontwerp opnieuw behandeld en vervolgens op 27 mei 1982 goedgekeurd met 128 tegen 11 stemmen en 2 onthoudingen.

In de Senaatscommissie voor de Economische Aangelegenheden werd het door de Kamer overgezonden ontwerp grondig besproken zoals blijkt uit het verlag uitgebracht op 17 juni 1982 door de heer Tijl Declercq.

Twee belangrijke wijzigingen werden aangebracht in de tekst die door de Kamer was goedgekeurd. Het aldus gewijzigde ontwerp werd door de Senaat in openbare vergadering op 24 juni 1982, met 106 tegen 17 stemmen en 24 onthoudingen goedgekeurd.

Het is als gevolg van de door de Senaat goedgekeurde amendementen op het door de Kamer overgezonden ontwerp dat het opnieuw bij de Kamer aanhangig is.

De eerste door de Senaat aangebrachte wijziging betreft de afschaffing van de bevoegdheid die in het oorspronkelijke ontwerp aan de Koning was toegekend, de boekhoudwet en haar uitvoeringsbesluit toepasselijk te maken op de grote ondernemingen die een commercieel, financieel of industrieel bedrijf uitoefenen, doch die bij gebrek aan winsttoegrooming uit hoofde van de gekozen rechtsvorm niet als handelsondernemingen worden beschouwd.

De tweede door de Senaat aangebrachte wijziging betreft de uitsluiting van de kooplieden, de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen uit de groep van de grote ondernemingen waaraan, overeenkomstig het ontwerp bij koninklijk besluit, de verplichting kan worden opgelegd hun jaarrekening openbaar te maken via neerlegging ter griffie en doorzending aan de Balanscentrale.

Ter verantwoording van het eerste senaatsamendement — het weglaten in artikel 1 van het quarto van het eerste lid — lieten de auteurs ervan gelden dat de verruiming van de boekhoudwet tot ondernemingen met een industriële, commerciële of financiële activiteit die niet als handelsondernemingen worden beschouwd, niet berustte op een voorschrift dat vervat is in de vierde E.E.G.-richtlijn die alleen van toepassing is op de kapitaalvennootschappen.

Zoals reeds opgemerkt door collega Verhaegen tijdens de bespreking van het ontwerp in openbare vergadering van de Kamer op 12 mei 1982, werd door de indieners van het senaatsamendement voorts betoogd dat de verruiming zou meebrengen dat de boekhoudwet van toepassing zou worden op ondernemingen die reeds onder andere reglementeringen vallen. Als voorbeeld werden de ziekenhuizen aangehaald die, omdat ze instellingen met bijzondere verplichtingen zijn, worden beheerd volgens eigen regels die nader worden bepaald in de wet van 23 december 1963 en haar uitvoeringsbesluiten.

Ter verantwoording van het tweede senaatsamendement — het eerste lid van de door het wetsontwerp ingevoegde tweede paragraaf in artikel 10 van de wet wordt vervangen door een tekst met een meer beperkte draagwijdte — werd door zijn auteurs, zoals voor het eerste amendement, erop gewezen dat de vooropgestelde uitbreiding van de regeling inzake de openbaarmaking van de jaarrekening tot de grote ondernemingen, ongeacht hun juridische vorm, evenmin berustte op een voorschrift vervat in de vierde E.E.G.-richtlijn. Onafgezien van het feit dat naar hun mening een dergelijke openbaarmaking nutteloos was en bij derden tot misvattingen aanleiding kon geven, stroomde — steeds volgens de auteurs van het amendement — het voorschrift niet met onze rechtstradities welke die openbaarmaking verbinden aan de beperking van de aansprakelijkheid.

Over de door de Senaat aangebrachte wijzigingen in de door de Kamer goedgekeurde tekst van het ontwerp, verklaarde de Minister van Economische Zaken tijdens het onderzoek van het geamendeerde ontwerp in de Kamercommissie voor het Bedrijfsleven dat ze ingingen tegen de meermaals door de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven ingediende voorstellen, alsook dat gevreesd kon worden dat deze amendementen de doorzichtigheid en de doorstroming van de financiële informatie binnen de onderneming niet ten goede zouden komen.

Gelet op de aan deze amendementen inherente risico's, herhaalde de minister dan ook de verklaring die hij ter zake in de Senaat had afgelegd, namelijk dat de regering het initiatief zou nemen om bij het Parlement voorstellen in te dienen in de drie volgende hypothesen:

1° zo de verschillen inzake juridisch statuut die uit de amendementen zullen voortvloeien aanleiding geven tot ontwichting van de concurrentievoorzwaarden;

2° zo het blijkt dat de regels toepasselijk inzake openbaarmaking op ondernemingen met beperkte aansprakelijkheid der vennoten, worden

ontweken door de oprichting van gewone commanditaire vennootschappen van wie de gecommanditeerde vennoot een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid der vennoten is;

3° zo in de ons omringende E.E.G.-lidstaten, wettelijke bepalingen worden ingevoerd met identieke of gelijkaardige gevolgen als de bepalingen die gewijzigd of weggelaten werden.

De minister vroeg tenslotte aan de commissie haar instemming te betuigen met deze zienswijze en procedure die naar zijn mening toeliet het door de Senaat overgezonden ontwerp ongewijzigd goed te keuren. Een meerderheid van commissarissen sloot zich bij het standpunt van de minister aan en het ontwerp werd in die omstandigheden in zijn geheel met 12 tegen 3 stemmen aangenomen.

Tijdens de openbare vergadering van 9 december jl. evenwel besliste de Kamer op voorstel van de rapporteur en met de instemming van de regering het ontwerp opnieuw en voor de derde maal naar de commissie terug te zenden. Amendementen die niet in de Commissie besproken waren (*Stuk* nr 103/10) waren immers op het bureau van de Kamer ingediend en er werden voorts nog andere amendementen aangekondigd op de artikelen 1 en 5 van het ontwerp. Deze amendementen hebben geleid tot regeringsamendementen. Ingediend op 22 maart 1983 (*Stuk* nr 103/11), werden zij na een uitvoerige bespreking in de commissie goedgekeurd.

Het eerste van deze regeringsamendementen slaat op artikel 1. Het voert opnieuw de mogelijkheid in die in de oorspronkelijk aan de Kamer voorgelegde tekst voorkwam om door een koninklijk besluit de boekhoudreglementering toe te passen op bepaalde niet-commerciële ondernemingen. Aansluitend bij de bedoeling verwoord in de memorie van toelichting van het ontwerp, strekt het amendement er m.a.w. toe de basisverplichtingen inzake boekhouding uit te breiden tot alle ondernemingen die een economisch bedrijf uitoefenen, ook al gebeurt dit zonder winstgevend oogmerk.

De nieuwe bepaling preciseert evenwel dat de boekhoudreglementering op deze ondernemingen slechts toepasselijk zal worden gemaakt via koninklijke besluiten die per soort van ondernemingen worden uitgevaardigd. Diezelfde besluiten, genomen na overleg in Ministerraad en na het advies te hebben ingewonnen van de organisaties die de betrokken ondernemingen vertegenwoordigen (cfr. ter zake het artikel 13 van de boekhoudwet na wijziging ervan door artikel 9 — vroeger artikel 8 — van het geamendeerd ontwerp), zullen voorts de uitvoeringsbesluiten van de boekhoudwet, inzonderheid inzake het rekeningstelsel en de jaarrekening, aanpassen aan wat vereist wordt door de bijzondere aard van de werkzaamheid of door het wettelijk statuut van de betrokken ondernemingen.

Het tweede door de commissie goedgekeurde regeringsamendement, dat betrekking heeft op de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde categorieën van ondernemingen, strekt ertoe het eerste lid van § 2 van artikel 5 van het ontwerp, zoals het door de Senaat werd geamendeerd, te vervangen door een nieuwe tekst die in zijn eerste zin die deze die oorspronkelijk aan de Kamer werd voorgelegd herneemt en op die bepaling in zijn tweede zin een uitzondering voorziet.

De motivering van het regeringsamendement die reeds in de memorie van toelichting bij het ontwerp is uitgebruikt steunt op de principiële overweging dat een in economisch en sociaal opzicht «grote» onderneming precies wegens haar omvang de samenleving in haar geheel aanbelangt en dit ongeacht de specifieke rechtsvorm die ze mocht hebben aangenomen.

Vandaar de bevoegdheid, door de eerste zin van het amendement aan de Koning toegekend, om de openbaarmaking van de jaarrekening van deze grote ondernemingen te regelen op dezelfde wijze als reeds is voorzien in de vennootschappenwet ten aanzien van de grote kapitaalvennootschappen.

Op dit principieel uitgangspunt wordt evenwel in de tweede zin van het amendement in een uitzondering voorzien voor de natuurlijke persoon, evenals voor de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen waarvan alle vennoten natuurlijke personen zijn, en dit voor het geval dat deze ondernemingen groot zijn.

Een uitvoerige gedachtenwisseling had in de commissie plaats over de vraag of de uitzondering waarin het regeringsamendement voorziet voor het geval waarin alle vennoten natuurlijke personen zijn niet moest worden uitgebreid tot het geval waarin de vennoten, die geen natuurlijke personen zijn, gewone stille vennoten zijn.

Dit voorstel werd niet aanvaard hoofdzakelijk omwille van het feit dat het toelaten van rechtspersonen tot de kring der vennoten — ook al blijft

dit beperkt tot de zogenaamde «passieve vennoten» op wie geen onbeperkte aansprakelijkheid rust — kunstmatige vennootschapsrechtelijke constructies kan uitlokken, die er enkel op gericht zouden zijn de toepassing van de publicatie- en controle-regeling inzake de jaarrekening te ontwijken.

In verband met de mogelijkheid om aldus bij koninklijk besluit de verplichting in te voeren tot de openbaarmaking van de rekeningen van de gewone commanditaire vennootschappen, waarvan niet alle vennoten natuurlijke personen zijn, wil ik als verslaggever speciaal het feit beklemtonen dat deze bepaling op de openbaarmaking van de rekeningen van de vennootschapper slaat en niet op de openbaarmaking van de identiteit en, *a fortiori*, niet op die van de rekeningen van de stille vennoten.

Ter zake legde de Minister een zeer duidelijke verklaring af in de commissie. Hij zei namelijk dat bij de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten ervoor gezorgd zal worden dat de identiteit van de stille vennoten niet bekendgemaakt hoeft te worden en dat in de publicatievereisten geen nieuwe verplichtingen zullen worden ingelast, waardoor afbreuk zou worden gedaan van de artikelen 7, a, 19 en 23 van de wet op de handelsvennootschappen.

Een derde en laatste in de commissie goedgekeurd regeringsamendement strekt ertoe in de wet zelf het voornemen van de regering te realiseren, zoals verwoord in de memorie van toelichting, om de natuurlijke personen die koopman zijn, de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen die van de hun geboden mogelijkheid om een vereenvoudigde boekhouding te voeren gebruik hebben gemaakt, vrij te stellen van de toepassing van de besluiten inzake de waardering van de inventaris en inzake de vorm en de inhoud van de door hen op te stellen jaarrekening.

Het amendement strekt er eveneens toe te verduidelijken dat bij deze ondernemingen, die geen rekeningen en bijgevolg ook geen rekeningenstelsel moeten bijhouden, de jaarrekening niet, zoals bij de grote ondernemingen, voortvloeit uit de rekeningen, maar dat zij wordt opgesteld op basis van de gegevens die voorkomen in de boeken bedoeld in artikel 5, alsmede op basis van de gegevens uit de inventaris.

Tot slot van deze inleidende uiteenzetting, Mijnheer de Voorzitter, wil ik er nog op wijzen dat de goedkeuring van dit wetsontwerp een dringend karakter heeft. Krachtens de vierde E.E.G.-richtlijn diende immers de aanpassing van de nationale wetgeving aan deze richtlijn vóór 31 juli 1980 te geschieden en de bepalingen zelf moesten in werking treden ten laatste op het boekjaar dat ingaat na 31 december 1982.

Ter zake bepaalt nu artikel 13 van het ontwerp ten aanzien van de ondernemingen die geen enkel van de volgende drie criteria — personeelsbestand 50, jaaromzet 50 miljoen frank en balanstotaal 25 miljoen frank — overschrijden, dat de bepalingen van het besluit ter uitvoering van de artikel 7, vierde lid, en 10 van de boekhoudwet, voor het eerste van toepassing zijn op de jaarrekening over het boekjaar dat ingaat na 31 december 1983 en dat de bepalingen van het besluit ter uitvoering van artikel 4, zesde lid van diezelfde wet voor het eerst van toepassing zijn, bij het begin van het boekjaar dat ingaat na 31 december 1984.

De zoëven aangehaalde datum van 31 december 1983 wordt evenwel vervangen door die van 31 december 1985 voor de natuurlijke personen die koopman zijn, de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen die geen enkel van de reeds vermelde drie criteria overschrijden. (*Applaus bij de leden van de C.V.P.*)

De heer Voorzitter. — De heer Desaeys heeft het woord.

De heer Desaeys (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, in verband met de wet op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen wens ik twee dingen te stellen.

Ten eerste, dat de Volksunie, voor wat de eigenlijke inhoud van de wet betreft, geen fundamentele bezwaren heeft. Het is een wet die vele positieve kanten heeft en waarmee wij in grote lijnen akkoord kunnen gaan. Indien de Volksunie nochtans niet voor dit wetsontwerp zal stemmen, is dit een gevolg van het «geschummel» dat met deze wet is gepaard gegaan, een soort geharrewar dat toch niet onbelangrijk is en dat te maken heeft met twee cruciale twistpunten in dit verband.

Een eerste twistpunt: de behandeling van de verenigingen zonder winst-oogmerk. Dit heeft in de commissie aanleiding gegeven tot heel wat discussies en daarmee zijn ook zeer delicate punten verbonden. Het gevaar is immers groot dat de verschillende instellingen met het oog op het ontsnappen aan bepaalde fiscale maatregelen zich als v.z.w.'s vermommen, een verschijnsel dat helaas steeds maar grotere afmetingen dreigt aan te nemen.

Een tweede twistpunt: de *multinationals*, de pogingen om via een multinationaal statuut in feite aan bepaalde verplichtingen van de Belgische wetgeving te ontsnappen. De discussie over dit punt in de commissie heeft in feite niet tot zinvolle conclusies geleid en de pendel die georganiseerd is tussen Kamer en Senaat is in feite een vermomming van de onenigheid die ook binnen de meerderheidsfracties in dit verband bestaat. Blijkbaar aarzelt men over hetgeen in verband met de v.z.w.'s en met bepaalde multinationale ondernemingen moet gebeuren. Hetgeen ik echter betreurt is het feit dat uiteindelijk werd gekozen voor een «vlees nog visoplossing», met andere woorden dat de regering en de meerderheid haar onzekerheid en interne tegenstellingen uiteindelijk heeft opgelost door het opteren voor een totaal nietszeggende tekst waarbij de uiteindelijke beslissing door de regering bij volmachten zal worden genomen.

De democratische uitspraak van het Parlement wordt uitgehold vermits de definitieve beslissing welke v.z.w.'s of welke multinationale instellingen al dan niet aan het regime zullen worden onderworpen, door de regering zal worden genomen. Dit blijkt zowel uit het amendement van de regering bij artikel 1 waar staat: «De instellingen... enz.», waarop dit hoofdstuk, per soort van ondernemingen van toepassing wordt verklaard door een koninklijk besluit». En verder het amendement bij artikel 5: «De Koning kan de ondernemingen die daartoe niet verplicht zijn krachtens de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, verplichten tot het laten controleren... enz.».

Dit betekent dat door deze twee amendementen als het ware het wetsontwerp wordt uitgehold en zinledig wordt gemaakt, aangezien de uiteindelijke cruciale beslissingen verder in de tijd worden verschoven.

Men zou daarvoor begrip kunnen opbrengen ware het niet dat deze regering systematisch om volmachten vraagt en dus de eigenlijke beslissingen aan het Parlement onttrekt. Daartegen zal de Volksunie protesteren door zich bij de stemming over dit wetsontwerp te onthouden. (*Applaus bij de leden van de Volksunie.*)

De heer Voorzitter. — De heer Minister van Economische Zaken heeft woord.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik kan bondig zijn, vermits het de tweede maal is dat wij over dit ontwerp in openbare vergadering discussiëren, na datgene wat de heer Desaeys met een niet-parlementaire term «geschummel» heeft genoemd of na de «navette» tussen twee wetgevende vergaderingen en waaraan talrijke precedents zijn voorafgegaan, wat bewijst dat het Parlement wel degelijk zijn volledige inspraak behoudt in de wetteksten die worden uitgewerkt.

De heer Desaeys schijnt, ik weet niet door welke misvorming, overal volmachten te ontwaren, ook in dit onschuldig ontwerp. Ik geloof dat het legitiem goed is dat men in een dergelijk ingewikkelde materie de Koning een aantal uitvoeringsbesluiten laat nemen, opdat hij een pak op maat zou kunnen snijden voor de diverse categorieën van ondernemingen die door dit ontwerp worden geïmpliceerd.

Bovendien, Mijnheer Desaeys — en niemand zal ontkennen dat zulks heel positief is — hebben wij, via een amendement, duidelijk voorzien dat met die verschillende categorieën van ondernemingen overleg zou worden gepleegd om ze niet in keurslijven te dwingen waarin zij uiteindelijk verstikken.

De heer Desaeys. — Mijnheer de Minister, dit is duidelijk uw stijl: overleg met drukingsgroepen maar niet met het Parlement!

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Hoe verklaart u dat het ontwerp hier voor de tweede maal aan de orde is?

De heer Desaeys. — Omdat u zelf niet akkoord geraakte over de juiste interpretatie en dan uiteindelijk alles «blauw-blauw» in het vage laat hangen.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Mijnheer Desaeys, bij de eerste discussie in de commissie onder uw voorzitterschap heb ik een hele reeks amendementen aanvaard van de collega's-parlementairen, onder meer een heel belangrijk amendement in verband met de bepaling van de K.M.O. door het optrekken van de daarvoor voorziene plafonds.

Om een lange vraag kort te maken, vind ik dat het een zeer voortreffelijk ontwerp is geworden, nadat eraan door het Parlement is geschaafd. Wij houden het midden tussen een aantal extremen, die in elk geval moeten vermeden worden, enerzijds overregulatie, overreglementering — vele collega's hebben daarvoor gewaarschuwd — maar anderzijds toch strikt de Europese richtlijn dienaangaande toepassen en ervoor zorgen dat wordt gecontroleerd wat moet worden gecontroleerd.

Ik heb ook een lange nota bij — maar ik zal ze niet voorlezen — over het lot van de K.M.O. in deze context. Ik wil nogmaals herhalen voor de collega's die hieraan veel belang hechten — terecht — dat thans het hele ontwerp niet verder gaat dan de inhoud van de Europese richtlijn in verband met de kleine en middelgrote ondernemingen en dat bovendien voldoende soepelheid door de Koning is ingebouwd om na overleg de mogelijkheid te geven bepaalde verlichtingen op te leggen, maar dit op een wijze die aangepast is aan de specifieke situatie van alle categorieën van ondernemingen.

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, de algemene bespreking is gesloten en wij vatten de artikelsgewijze bespreking aan.

Mesdames, Messieurs, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Overeenkomstig artikel 52, nr 3, van het reglement, wordt de door de commissie goedgekeurde tekst als basis van de bespreking genomen.

Conformément à l'article 52, n° 3, du règlement, le texte adopté par la communauté sert de base à la discussion.

Chapitre 1er

Modifications à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises

Article 1er. L'article 1er de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, modifié par l'article 1er de l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« Article 1er. — Pour l'application du présent chapitre, il faut entendre par « entreprises » :

- » 1° les personnes physiques ayant la qualité de commerçant ;
- » 2° les sociétés commerciales ou à forme commerciale ;
- » 3° les organismes publics qui exercent une mission statutaire à caractère commercial, financier ou industriel ;
- » 4° les organismes, non visés aux 2° et 3°, dotés ou non d'une personnalité juridique propre qui exercent avec ou sans but de lucre une activité à caractère commercial, financier ou industriel, auxquels les dispositions du présent chapitre sont, par catégories d'organismes, rendues applicables par arrêté royal.

» Les personnes physiques qui n'ont pas leur domicile en Belgique ainsi que les entreprises de droit étranger visées aux 2°, 3° et 4° de l'alinéa 1er ne sont soumises aux dispositions du présent chapitre qu'en ce qui concerne les succursales et sièges d'opérations qu'elles ont établis en Belgique. L'ensemble de leurs succursales et sièges d'opérations dans le pays est considéré comme une entreprise. Les livres, comptes et pièces justificatives relatifs à ces sièges et succursales sont conservés en Belgique.

» Les arrêtés qui rendent les dispositions du présent chapitre applicables à des entreprises visées au 4° du premier alinéa, adaptent les obligations résultant, pour les entreprises concernées, des dispositions des arrêtés pris en exécution de la présente loi, à ce que requièrent la nature particulière des activités et le statut légal des entreprises en cause. »

Hoofdstuk 1

Wijzigingen in de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen

Artikel 1. Artikel 1 van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, gewijzigd bij artikel 1 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 1. — Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder « ondernemingen » verstaan :

- » 1° de natuurlijke personen die koopman zijn ;
- » 2° de handelsvennootschappen en de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen ;
- » 3° de openbare instellingen die een statutaire opdracht vervullen van commerciële, financiële of industriële aard ;
- » 4° de instellingen, niet bedoeld in het 2° en het 3°, al dan niet met eigen rechtspersoonlijkheid die, met of zonder winstoogmerk, een commercieel, financieel of industrieel bedrijf uitoefenen en waarop dit hoofdstuk, per soort van instellingen, van toepassing wordt verklaard door een koninklijk besluit.

» Voor natuurlijke personen zonder woonplaats in België en voor ondernemingen, zoals bedoeld in het 2°, het 3° en het 4° van het eerste lid, naar buitenlands recht, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk alleen van toepassing op hun in België gevestigde bijkantoren en centra van werkzaamheden, met dien verstande dat hun gezamenlijke bijkantoren en centra van werkzaamheden in België als één onderneming worden beschouwd. De boeken, rekeningen en verantwoordingsstukken betreffende die bijkantoren en centra worden in België bewaard.

» In de besluiten waarbij de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing worden verklaard op ondernemingen bedoeld in het 4° van het eerste lid, worden de verplichtingen die voor de betrokken ondernemingen voortvloeien uit de besluiten ter uitvoering van deze wet, aangepast aan wat vereist wordt door de bijzondere aard van de werkzaamheid of door het wettelijk statuut van de betrokken ondernemingen. »

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 2. In artikel 4, derde lid van dezelfde wet, gewijzigd bij artikel 3 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978, wordt de eerste volzin vervangen door :

« Voor gezamenlijke mutaties die in de loop van de periode in het ongesplitste hulpdagboek of in de bijzondere hulpdagboeken zijn geregistreerd, wordt ten minste eens in de maand een samenvattende boeking verricht in een centraal boek. »

Art. 2. A l'article 4, alinéa 3 de la même loi, modifié par l'article 3 de l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978, la première phrase est remplacée par la phrase suivante :

« Les mouvements totaux enregistrés au cours de la période dans le journal auxiliaire unique ou dans les journaux spécialisés font, mensuellement au moins, l'objet d'une écriture récapitulative dans un livre central. »

— Aangenomen.
Adopté.

Art. 3 (art. 2bis nouveau). A l'article 7 de la même loi est ajouté un cinquième alinéa libellé comme suit :

« La seconde phrase du premier alinéa ainsi que les alinéas 2 et 4 du présent article ne s'appliquent pas à l'inventaire et aux comptes annuels à établir par les commerçants personnes physiques ainsi que les sociétés en nom collectif ou en commandite simple visés à l'article 5. »

Art. 3 (art. 2bis nieuw). Aan artikel 7 van dezelfde wet wordt een vijfde lid toegevoegd, luidend als volgt :

« De tweede zin van het eerste lid, alsmede het tweede en het vierde lid van dit artikel zijn niet van toepassing op de inventaris en de jaarrekening op te maken door de in artikel 5 bedoelde natuurlijke personen die koopman zijn, de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen. »

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 4 (vroeger art. 3). In artikel 8 van dezelfde wet, gewijzigd bij artikel 5 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978, worden de §§ 2, 3 en 4 vervangen door de volgende bepaling :

« § 2. De boeken worden op zodanige wijze gehouden dat de materiële continuïteit ervan, evenals de regelmatigheid en de onveranderlijkheid van de boekingen zijn verzekerd.

» De Koning stelt nadere regels voor het houden en bewaren van de boeken. Hij kan de werkwijze, voorgeschreven in artikel 4, derde en vierde lid, vervangen of toestaan dat ze onder de voorwaarden die Hij bepaalt, wordt vervangen door een andere die de materiële continuïteit van de boeken evenals de regelmatigheid en de onveranderlijkheid van de boekingen waarborgt. »

Art. 4 (ancien art. 3). A l'article 8 de la même loi, modifié par l'article 5 de l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978, les §§ 2, 3 et 4 sont remplacés par la disposition suivante :

« § 2. Les livres et journaux sont tenus de manière à garantir leur continuité matérielle ainsi que la régularité et l'irréversibilité des écritures.

» Le Roi fixe les règles selon lesquelles ces livres et journaux sont tenus et conservés. Il peut remplacer ou permettre de remplacer, aux conditions qu'il détermine, le dispositif prévu à l'article 4, alinéas 3 et 4, par d'autres garantissant la continuité matérielle des journaux et livres ainsi que la régularité et l'irréversibilité des écritures. »

— Aangenomen.
Adopté.

Art. 5 (ancien art. 4). A l'article 9, § 2, de la même loi, modifié par l'article 6 de l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978, la deuxième phrase est abrogée.

Art. 5 (vroeger art. 4). In artikel 9, § 2, van dezelfde wet, gewijzigd bij artikel 6 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978, wordt de tweede volzin opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6 (vroeger art. 5). In artikel 10 van dezelfde wet, gewijzigd bij artikel 38 van de wet van 24 maart 1978, wordt na het enige lid, dat § 1 wordt, een § 2 ingevoegd, luidend als volgt:

« § 2. De Koning kan de ondernemingen die door de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen niet verplicht worden tot het laten controleren en openbaar maken van hun jaarrekening en tot het opmaken en het openbaar maken van een jaarverslag en een controleverslag over de jaarrekening, verplichten zulks te doen volgens de regels, op de wijze en binnen de termijnen die Hij bepaalt. Deze bepaling is evenwel niet van toepassing op de natuurlijke personen die koopman zijn, noch op de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen waarvan alle vennoten natuurlijke personen zijn.

» Ten aanzien van de openbare instellingen die onder het eerste lid vallen, kan Hij bijzondere regels stellen en voorschrijven dat de neerlegging zal geschieden binnen een door Hem te bepalen termijn, te rekenen van de datum van jaarafsluiting, ook al is de procedure van toezicht en van goedkeuring waaraan de jaarrekening in voorkomend geval onderworpen is, nog niet beëindigd. In dat geval wordt uitdrukkelijk vermeld dat de bedoelde procedure nog niet beëindigd is.

» Deze paragraaf is niet van toepassing op de ondernemingen bedoeld in artikel 12, § 2. »

Art. 6 (ancien art. 5). A l'article 10 de la même loi, modifié par l'article 38 de la loi du 24 mars 1978, l'alinéa unique est transformé en un § 1 et un § 2 est inséré, libellé comme suit:

« § 2. Le Roi peut imposer aux entreprises qui n'y sont pas tenues en vertu des lois coordonnées sur les sociétés commerciales, le contrôle et la publicité de leurs comptes annuels ainsi que l'établissement et la publicité d'un rapport de gestion et d'un rapport de contrôle relatif à ces comptes selon les règles et modalités et dans les délais qu'il fixe. La présente disposition ne s'applique pas aux commerçants personnes physiques, ni aux sociétés en nom collectif ou en commandite simple dont tous les associés sont des personnes physiques.

» En ce qui concerne les organismes publics soumis à l'application de l'alinéa 1er, Il peut déterminer des règles particulières et prévoir le dépôt dans un délai qu'il fixe, prenant cours à la date de clôture de l'exercice, même si la procédure de contrôle et d'approbation à laquelle les comptes annuels sont le cas échéant soumis, n'est pas encore terminée. Dans ce cas, il est explicitement signalé que la procédure en cause n'est pas encore terminée.

» Le présent paragraphe ne s'applique pas aux entreprises visées à l'article 12, § 2. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 7 (ancien art. 6). L'article 11 de la même loi, modifié par l'article 7 de l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante:

« Article 11. — Le Roi peut:

» 1° imposer aux entreprises qu'il détermine l'établissement, le contrôle et la publicité de comptes consolidés, ainsi que l'établissement et la publicité d'un rapport de gestion et d'un rapport de contrôle relatifs à ces comptes consolidés, selon les règles et modalités et dans les délais qu'il fixe;

» 2° adapter et compléter les règles arrêtées en application de l'article 4, alinéa 6, de l'article 7, alinéa 4 et des articles 10 et 11, 1°, selon les branches d'activités ou secteurs économiques;

» 3° en ce qui concerne les entreprises qui ne dépassent pas une certaine taille qu'il définit, adapter et compléter les règles arrêtées en application de l'article 4, alinéa 6, de l'article 7, alinéa 4 et des articles 10 et 11, 1° et 2°, ou prévoir l'exemption de tout ou partie de ces règles. Ces adaptations et exemptions peuvent varier selon l'objet des arrêtés susvisés et selon la forme juridique de l'entreprise. »

Art. 7 (vroeger art. 6). Artikel 11 van dezelfde wet, gewijzigd bij artikel 7 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 11. — De Koning kan:

» 1° de ondernemingen die Hij aanwijst verplichten tot het opmaken, het laten controleren en het openbaar maken van een geconsolideerde jaarrekening, evenals tot het opmaken en het openbaar maken van een jaarverslag en een controleverslag over die geconsolideerde jaarrekening, volgens de regels, op de wijze en binnen de termijnen die Hij bepaalt;

» 2° de door Hem op grond van de in artikelen 4, zesde lid, 7, vierde lid, 10 en 11, 1°, gestelde regels aanpassen en aanvullen, naargelang van de bedrijfstakken of economische sectoren;

» 3° voor de ondernemingen die een zekere omvang, door Hem bepaald, niet te boven gaan, de door Hem op grond van de in artikelen 4, zesde lid, 7, vierde lid, 10 en 11, 1° en 2°, gestelde regels aanpassen en aanvullen, alsmede voor die ondernemingen vrijstelling geven van de toepassing van alle of bepaalde van die regels. Deze aanpassingen, aanvullingen en vrijstellingen kunnen verschillen naar gelang van het voorwerp van de bedoelde besluiten en de rechtsvorm van de onderneming. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8 (vroeger art. 7). Artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 12. — § 1. De ondernemingen die voldoen aan de criteria vermeld in § 2, kunnen hun jaarrekening opmaken, aan de algemene vergadering van aandeelhouders voorleggen en openbaar maken volgens een verkort schema dat door de Koning wordt vastgesteld.

» § 2. Het bepaalde in § 1 is van toepassing op de ondernemingen die niet meer dan één der volgende criteria overschrijden:

— jaargemiddelde van het personeelsbestand 50;

— jaaromzet, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, 80 miljoen frank;

— balans totaal 40 miljoen frank;

tenzij het jaargemiddelde van het personeelsbestand meer dan 100 bedraagt.

» De Koning kan de in het vorige lid vermelde cijfers wijzigen; Hij bepaalt de wijze waarop ze worden berekend.

» § 3. Wanneer een onderneming die voldoet aan de criteria van § 2, valt onder de besluiten ter uitvoering van artikel 15b, tweede lid, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, en haar jaarrekening volgens het verkort schema heeft opgemaakt, moet zij aan de ondernemingsraad samen met die jaarrekening de gegevens meedelen die in toepassing van § 1 zijn samengevoegd of weggelaten. »

Art. 8 (ancien art. 7). L'article 12 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Article 12. — § 1. Les entreprises qui répondent aux critères prévus au § 2 ont la faculté d'établir, de présenter à l'assemblée générale des associés et de publier leurs comptes annuels selon un schéma abrégé fixé par le Roi.

» § 2. Le § 1er s'applique aux entreprises qui ne dépassent pas plus d'une des limites suivantes:

— nombre de travailleurs occupés, en moyenne annuelle 50;

— chiffre d'affaires annuel, hors taxe sur la valeur ajoutée, 80 millions de francs;

— total du bilan 40 millions de francs;

sauf si le nombre de travailleurs occupés, en moyenne annuelle, dépasse 100.

» Le Roi peut modifier les chiffres prévus à l'alinéa précédent; Il détermine les modalités de leur calcul.

» § 3. Si une entreprise répondant aux critères prévus au § 2 est soumise aux arrêtés pris en exécution de l'article 15b, alinéa 2 de la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie, elle est tenue de communiquer au conseil d'entreprise, en même temps que les comptes annuels s'ils sont établis selon le schéma abrégé, les données regroupées ou omises en application du § 1er. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9 (ancien art. 8). A l'article 13 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° A l'alinéa 2, les mots « des articles 10 et 11, 1°, et de l'article 12, alinéa 2 », sont remplacés par les mots « des articles 10, 11, 1° et 3°, et 12 ».

2° Il est ajouté un troisième alinéa, libellé comme suit :

« Les arrêtés pris en exécution de l'article 1er, premier alinéa, 4°, et les arrêtés qui les modifient sont pris sur avis des organisations représentatives des entreprises concernées ».

Art. 9 (vroeger art. 8). In de artikel 13 van de zelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In het tweede lid worden de woorden « de artikelen 10 en 11, 1° en artikel 12, tweede lid », vervangen door de woorden « de artikelen 10, 11, 1° en 3°, en 12 ».

2° Een derde lid wordt toegevoegd, luidend als volgt :

« De besluiten ter uitvoering van artikel 1, eerste lid, 4°, en de wijzigingsbesluiten worden genomen na advies van de organisaties die de betrokken ondernemingen vertegenwoordigen ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10 (vroeger art. 9). In artikel 15 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in de eerste volzin worden de woorden, *in fine*, « en van de artikelen 10 en 11 » vervangen door de woorden « en van de artikelen 10, 11 en 12 » ;

2° de tweede volzin wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Deze bevoegdheid wordt op dezelfde wijze door de Minister van Middenstand uitgeoefend ten aanzien van de ondernemingen bedoeld in artikel 12, § 2 ».

Art. 10 (ancien art. 9). A l'article 15 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° dans la première phrase les mots, *in fine*, « et des articles 10 et 11 » sont remplacés par les mots « et des articles 10, 11 et 12 » ;

2° la seconde phrase est remplacée par la disposition suivante :

« Ce pouvoir est exercé dans les mêmes formes par le Ministre des Classes moyennes, en ce qui concerne les entreprises visées à l'article 12, § 2 ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11 (ancien art. 10). A l'article 16, § 2 de la même loi, les mots « et les articles 10, 11, 2°, et 15 » sont remplacés par les mots « l'article 10, § 1, l'article 11, 2°, et l'article 15 ».

Art. 11 (vroeger art. 10). In artikel 16, § 2, van dezelfde wet worden de woorden « en de artikelen 10, 11, 2°, en 15 » vervangen door de woorden « artikel 10, § 1, artikel 11, 2°, en artikel 15 ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12 (vroeger art. 11). In artikel 17 van dezelfde wet, gewijzigd bij artikel 58 van de wet van 30 maart 1976 en bij artikel 9 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden « van artikel 8, § 2 » ingevoegd na de woorden « van artikel 7, vierde lid » ;

2° in het tweede lid worden de woorden « en van de besluiten ter uitvoering daarvan » ingevoegd tussen de woorden « artikelen 6, 8 en 9 » en « in zover zij betrekking hebben » ;

3° het derde lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Met geldboete van vijftig frank tot tienduizend frank wordt gestraft hij die als commissaris, commissaris-revisor, revisor of onafhankelijk deskundige rekeningen, jaarrekeningen, balans en resultatenrekeningen of geconsolideerde rekeningen van ondernemingen attesteert of goedkeurt, terwijl niet is voldaan aan de in het eerste lid genoemde bepalingen, en hij daarvan kennis heeft of niet heeft gedaan wat hij had moeten doen om zich te vergewissen of aan die bepalingen is voldaan. Hij wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van vijftig frank tot tienduizend frank of met één van die straffen alleen als hij met bedrieglijk opzet heeft gehandeld ».

Art. 12 (ancien art. 11). A l'article 17 de la même loi, modifié par l'article 58 de la loi du 30 mars 1976 et par l'article 9 de l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978, sont apportées les modifications suivantes :

1° dans le premier alinéa les mots « de l'article 8, § 2 » sont insérés après les mots « de l'article 7, alinéa 4 » ;

2° dans le second alinéa les mots « et de leurs arrêtés d'exécution » sont insérés entre les mots « des articles 6, 8 et 9 » et « en tant qu'elles concernent » ;

3° le troisième alinéa est remplacé par la disposition suivante :

« Sont punis d'une amende de cinquante à dix mille francs, ceux qui, en qualité de commissaire, de commissaire-réviseur, de réviseur ou d'expert indépendant, ont attesté ou approuvé des comptes, des comptes annuels, des bilans et des comptes de résultats ou des comptes consolidés d'entreprises, lorsque les dispositions mentionnées à l'alinéa 1er n'ont pas été respectées, soit en sachant qu'elles ne l'avaient pas été, soit en n'ayant pas accompli les diligences normales pour s'assurer qu'elles avaient été respectées. Ils sont punis d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de cinquante à dix mille francs ou d'une de ces peines seulement, s'ils ont agi avec une intention frauduleuse ».

— Aangenomen.

Adopté.

Chapitre II

Nouvelle version néerlandaise de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises

Art. 13 (ancien art. 12). Les dispositions suivantes constituent la version néerlandaise de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, telle qu'elle a expressément été modifiée et complétée par les lois du 30 mars 1976 et du 24 mars 1978, par l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978 et par la présente loi.

Hoofdstuk II

Nieuwe Nederlandse tekst van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen

Art. 13 (vroeger art. 12). De hiernavolgende bepalingen vormen de Nederlandse tekst van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, zoals ze uitdrukkelijk is gewijzigd en aangevuld bij de wetten van 30 maart 1976 en van 24 maart 1978, bij het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978 en bij deze wet.

Wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen

Hoofdstuk I

Boekhouding en jaarrekening van de ondernemingen

Artikel 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder « ondernemingen » verstaan :

1° de natuurlijke personen die koopman zijn ;

2° de handelsvennootschappen en de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen ;

3° de openbare instellingen die een statutaire opdracht vervullen van commerciële, financiële of industriële aard ;

4° de instellingen, niet bedoeld in het 2° en het 3°, al dan niet met eigen rechtspersoonlijkheid die, met of zonder winstoogmerk, een commercieel, financieel of industrieel bedrijf uitoefenen en waarop dit hoofdstuk, per soort van instellingen, van toepassing wordt verklaard door een koninklijk besluit.

Voor natuurlijke personen zonder woonplaats in België en voor ondernemingen zoals bedoeld in het 2°, het 3° en het 4° van het eerste lid, naar buitenlands recht, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk alleen van toepassing op hun in België gevestigde bijkantoren en centra van werkzaamheden, met dien verstande dat hun gezamenlijke bijkantoren en centra van werkzaamheden in België als één onderneming worden beschouwd. De boeken, rekeningen en verantwoordingsstukken betreffende die bijkantoren en centra worden in België bewaard.

In de besluiten waarbij de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing worden verklaard op ondernemingen bedoeld in het 4° van het eerste lid, worden de verplichtingen die voor de betrokken ondernemingen voortvloeien uit de besluiten ter uitvoering van deze wet, aangepast aan wat vereist wordt door de bijzondere aard van de werkzaamheid of door het wettelijk statuut van de betrokken ondernemingen.

(Aldus vervangen bij art. 1 van deze wet.)

Art. 2. Elke onderneming voert een voor de aard en de omvang van haar bedrijf passende boekhouding en neemt de bijzondere wetsvoorschriften betreffende dat bedrijf in acht.

Art. 3. De boekhouding van rechtspersonen omvat al hun verrichtingen, bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook. De boekhouding van de natuurlijke personen die koopman zijn, omvat dezelfde gegevens betreffende hun bedrijf; de eigen middelen aan dat bedrijf verstrekt, worden afzonderlijk vermeld.

Indien een onderneming onderscheiden bedrijven in economische zin uitoefent, wordt voor elk van die bedrijven een afzonderlijk systeem van rekeningen aangelegd.

Wanneer het bedrijf van een onderneming ook werkzaamheden omvat die zij als zaakvoerder of deelgenoot in een tijdelijke handelsvereniging of in een handelsvereniging bij wijze van deelneming verricht, wordt haar boekhouding derwijze aangepast dat ze naar het voorschrift van het eerste lid volledig is, zowel wat betreft de betrekkingen met derden als wat betreft de rekening en verantwoording die door de deelgenoten onderling of door zaakvoerder en deelgenoten aan elkaar moet worden gedaan.

(Het derde lid aldus vervangen bij art. 2 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978.)

Art. 4. Elke boekhouding wordt door middel van een stelsel van boeken en rekeningen gevoerd met inachtneming van de gebruikelijke regels van het dubbel boekhouden.

Alle verrichtingen worden zonder uitstel, getrouw, volledig en naar tijdsorde ingeschreven in een ongesplitst dagboek of in een hulpdagboek, al dan niet gesplitst in bijzondere hulpdagboeken. Ze worden methodisch ingeschreven in of overgebracht naar de rekeningen waarop ze betrekking hebben.

Voor gezamenlijke mutaties die in de loop van de periode in het ongesplitste hulpdagboek of in de bijzondere hulpdagboeken zijn geregistreerd, wordt ten minste eens in de maand een samenvattende boeking verricht in een centraal boek. Die recapitulatie geschiedt ten minste eens in de drie maanden voor de in artikel 5 bedoelde ondernemingen die hun boekhouding voeren overeenkomstig de voorschriften van de artikelen 3 en 4.

De in het vorige lid bedoelde recapitulatie omvat, hetzij het totaal van de boekingen in de gezamenlijke hulpdagboeken, uitgesplitst volgens de betrokken hoofdrekeningen die in het rekeningenstelsel van de onderneming voorkomen, hetzij het totaal van de boekingen in elk van de hulpdagboeken, wanneer de onderneming een boekhouding voert waarbij de aantekening tegelijk in de hulpdagboeken en op de betrokken rekeningen geschiedt.

De rekeningen worden ondergebracht in een voor het bedrijf van de onderneming passend rekeningenstelsel ingericht naar de eisen van de bedrijfsuitoefening van de onderneming. Dit rekeningenstelsel wordt zowel in de zetel als in de belangrijke boekhoudafdelingen voortdurend ter beschikking gehouden van belanghebbenden.

De Koning bepaalt de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel. Hij stelt vast wat de rekeningen van dat stelsel moeten bevatten en hoe ze moeten worden gebruikt.

(Het tweede, derde en vierde lid aldus vervangen bij art. 3 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978, het derde lid vervolgens gewijzigd bij art. 2 van deze wet.)

Art. 5. De natuurlijke personen die koopman zijn, de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen waarvan de omzet over het laatste boekjaar, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, een door de Koning bepaald bedrag niet overschrijdt, behoeven geen boekhouding te voeren volgens de voorschriften van de artikelen 3 en 4, indien zij alle verrichtingen zonder uitstel, getrouw, volledig en naar tijdsorde inschrijven in ten minste drie dagboeken zodanig ingericht dat in bijzonderheden kunnen worden gevolgd:

1° in het eerste, de mutaties in de liquide middelen in contanten of op rekening, met omschrijving van de verrichtingen en afzonderlijke vermelding van onttrekkingen van gelden anders dan ten behoeve van hun bedrijf, alsmede de dagelijkse saldi in contanten;

2° in het tweede, de inkoop- en invoerverrichtingen en de ontvangen diensten met vermelding van het bedrag en van de wijze en de dag van betaling;

3° in het derde, de verkoop- en uitvoerverrichtingen en de geleverde diensten met vermelding van het bedrag en van de wijze en de dag van

inning alsmede de onttrekkingen in natura anders dan ten behoeve van hun bedrijf.

Van de onttrekkingen bedoeld in 1° en 3° kunnen dagelijks de totale bedragen worden ingeschreven.

Het bedrag, de wijze en de dag van betaling of van inning behoeven niet te worden vermeld in de dagboeken bedoeld in het eerste lid, 2° en 3°, indien deze gegevens voorkomen op de inkoopfacturen of op het dubbel van de verkoopfacturen, dan wel op de volledige staten die in de vorm van een rekening leveranciers of rekening klanten worden bijgehouden.

(Het eerste lid aldus gewijzigd en het derde lid toegevoegd bij art. 4 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978.)

Art. 6. Elke boeking geschiedt aan de hand van een gedagtekend verantwoordingsstuk, waarnaar zij moet verwijzen.

Voor verrichtingen van verkoop en dienstverlening in het klein waarvoor geen factuur vereist is, kan de boeking geschieden door middel van een dagelijkse, gezamenlijke inschrijving.

De Koning stelt nadere regels betreffende de stukken ter verantwoording van de dagelijkse, gezamenlijke inschrijvingen, bedoeld in het vorige lid.

De verantwoordingsstukken worden methodisch opgeborgen en tien jaar bewaard, in origineel of in afschrift. Stukken die niet strekken tot bewijs jegens derden, worden drie jaar bewaard.

Art. 7. Elke onderneming verricht, omzichtig en te goeder trouw, ten minste eens per jaar de nodige opnemingen, verificaties, onderzoeken en waarderungen om op een door haar gekozen datum de inventaris op te maken van al haar bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook, die betrekking hebben op haar bedrijf, en van de eigen middelen daaraan verstrekt. Deze inventaris wordt ingericht overeenkomstig het rekeningenstelsel van de onderneming.

Nadat de rekeningen in overeenstemming zijn gebracht met de gegevens van de inventaris, worden ze samengevat en beschreven in een staat, zijnde de jaarrekening.

De jaarrekening en de inventarisstukken waarop zij steunt, worden overgeschreven in een boek; de stukken die wegens hun omvang bezwaarlijk kunnen worden overgeschreven, worden in dat boek samengevat en erbij gevoegd.

De Koning kan maatstaven voor de waardering van de inventaris, alsmede de vorm en de inhoud van de jaarrekening bepalen.

De tweede zin van het eerste lid, alsmede het tweede en het vierde lid van dit artikel zijn niet van toepassing op de inventaris en de jaarrekening op te maken door de in artikel 5 bedoelde natuurlijke personen die koopman zijn, de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen.

(Het vijfde lid toegevoegd bij art. 3 van deze wet.)

Art. 8. § 1. De boeken worden per blad genummerd; ze vormen elk in hun soort een doorlopende reeks; ze dragen de vermelding van hun soort, hun plaats in de reeks en de naam, de firma of de bijzondere naam van de onderneming.

§ 2. De boeken worden op zodanige wijze gehouden dat de materiële continuïteit ervan, evenals de regelmatigheid en de onveranderlijkheid van de boekingen zijn verzekerd.

De Koning stelt nadere regels voor het houden en bewaren van de boeken. Hij kan de werkwijze voorgeschreven in artikel 4, derde en vierde lid, vervangen of toestaan dat ze, onder de voorwaarden die Hij bepaalt, wordt vervangen door een andere die de materiële continuïteit van de boeken evenals de regelmatigheid en de onveranderlijkheid van de boekingen waarborgt.

(Paragraaf 1 aldus vervangen bij art. 5 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978, paragraaf 2 bij art. 4 van deze wet.)

Art. 9. § 1. De boeken worden naar tijdsorde bijgehouden, zonder enig wit vak of enige weglating. In geval van correctie moet het oorspronkelijk geschrevene leesbaar blijven.

§ 2. De ondernemingen moeten hun boeken bewaren gedurende tien jaar, te rekenen van de eerste januari van het jaar dat op de afsluiting volgt. (Paragraaf 2 aldus gewijzigd bij art. 5 van deze wet.)

Art. 10. § 1. De Koning bepaalt de vorm en de inhoud van de balans, de resultatenrekening en de toelichting die volgens de wet moeten worden neergelegd.

§ 2. De Koning kan de ondernemingen die door de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen niet verplicht worden tot het laten

controleren en openbaar maken van hun jaarrekening en tot het opmaken en het openbaar maken van een jaarverslag en een controleverslag over de jaarrekening, verplichten zulks te doen volgens de regels, op de wijze en binnen de termijnen die Hij bepaalt. Deze bepaling is evenwel niet van toepassing op de natuurlijke personen die koopman zijn, noch op de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen waarvan alle vennoten natuurlijke personen zijn.

Ten aanzien van de openbare instellingen die onder het eerste lid vallen, kan Hij bijzondere regels stellen en voorschrijven dat de neerlegging zal geschieden binnen een door Hem te bepalen termijn, te rekenen van de datum van jaarafsluiting, ook al is de procedure van toezicht en van goedkeuring waaraan de jaarrekening in voorkomend geval onderworpen is, nog niet beëindigd. In dat geval wordt uitdrukkelijk vermeld dat de bedoelde procedure nog niet beëindigd is.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de ondernemingen bedoeld in artikel 12, § 2.

(Paragraaf 1 aldus vervangen bij art. 38 van de wet van 24 maart 1978, paragraaf 2 ingevoegd bij art. 6 van deze wet.)

Art. 11. De Koning kan :

1° de ondernemingen die Hij aanwijst, verplichten tot het opmaken, het laten controleren en het openbaar maken van een geconsolideerde jaarrekening, evenals tot het opmaken en het openbaar maken van een jaarverslag en een controleverslag over die geconsolideerde jaarrekening, volgens de regels, op de wijze en binnen de termijnen die Hij bepaalt ;

2° de door Hem op grond van de artikelen 4, zesde lid, 7, vierde lid, 10 en 11, 1°, gestelde regels aanpassen en aanvullen naar gelang van de bedrijfstakken of economische sectoren ;

3° voor de ondernemingen die een zekere omvang, door Hem bepaald, niet te boven gaan, de door Hem op grond van de artikelen 4, zesde lid, 7, vierde lid, 10 en 11, 1° en 2°, gestelde regels aanpassen en aanvullen, alsmede voor die ondernemingen vrijstelling geven van de toepassing van alle of bepaalde van die regels. Deze aanpassingen, aanvullingen en vrijstellingen kunnen verschillen naar gelang van het voorwerp van de bedoelde besluiten en de rechtsvorm van de onderneming.

(Aldus vervangen bij art. 7 van deze wet.)

Art. 12. § 1. De ondernemingen die voldoen aan de criteria vermeld in § 2, kunnen hun jaarrekening opmaken, aan de algemene vergadering van aandeelhouders voorleggen en openbaar maken volgens een verkort schema, dat door de Koning wordt vastgesteld.

§ 2. Het bepaalde in § 1 is van toepassing op de ondernemingen die niet meer dan één der volgende criteria overschrijden :

- jaargemiddelde van het personeelsbestand 50 ;
- jaaromzet, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, 80 miljoen frank ;
- balanstotaal 40 miljoen frank ; tenzij het jaargemiddelde van het personeelsbestand meer dan 100 bedraagt.

De Koning kan de in het vorige lid vermelde cijfers wijzigen ; Hij bepaalt de wijze waarop ze worden berekend.

§ 3. Wanneer een onderneming die voldoet aan de criteria van § 2, valt onder de besluiten ter uitvoering van artikel 15b, tweede lid, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, en haar jaarrekening volgens het verkort schema heeft opgemaakt, moet zij aan de ondernemingsraad samen met die jaarrekening de gegevens meedelen die met toepassing van § 1 zijn samengevoegd of weggelaten.

(Aldus vervangen bij art. 8 van deze wet.)

Art. 13. De koninklijke besluiten ter uitvoering van deze wet worden genomen na overleg in de Ministerraad.

De besluiten ter uitvoering van artikel 4, zesde lid, artikel 7, vierde lid, de artikelen 10, 11, 1° en 3°, en 12 worden genomen na advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

De besluiten ter uitvoeringen van artikel 1, eerste lid, 4°, en de wijzigingsbesluiten worden genomen na advies van de organisaties die de betrokken ondernemingen vertegenwoordigen.

(Het tweede lid aldus gewijzigd en het derde lid toegevoegd bij art. 9 van deze wet.)

Art. 14. De Koning stelt een Commissie voor Boekhoudkundige Normen in ; deze heeft tot taak :

1° de Regering en het Parlement op hun verzoek of uit eigen beweging van advies te dienen ;

2° door middel van adviezen en aanbevelingen bij te dragen tot de ontwikkeling van de leer van het boekhouden en de beginselen te bepalen van een regelmatige boekhouding.

Art. 15. De Minister van Economische Zaken kan in bijzondere gevallen, na een met redenen omkleed advies van de in artikel 14 vermelde Commissie, toestaan dat wordt afgeweken van de regels vastgesteld op grond van artikel 4, zesde lid, van artikel 7, vierde lid, en van de artikelen 10, 11 en 12. Deze bevoegdheid wordt op dezelfde wijze door de Minister van Middenstand uitgeoefend ten aanzien van de ondernemingen bedoeld in artikel 12, § 2. De Commissie wordt in kennis gesteld van het besluit van de Minister.

(Aldus gewijzigd bij art. 10 van deze wet.)

Art. 16. § 1. Artikel 5 en de artikelen 10 tot 15 van deze wet, evenals de besluiten genomen ter uitvoering van artikel 4, zesde lid, en van artikel 7, vierde lid, zijn niet van toepassing op kredietinstellingen waarvoor een bijzondere wet geldt, op door die instellingen erkende kredietverenigingen, op banken, op private spaarkassen, op ondernemingen die onder hoofdstuk I van de wet van 10 juni 1964 en op ondernemingen die onder het koninklijk besluit nr 64 van 10 november 1967 vallen.

§ 2. De artikelen 5 en 12 zijn niet van toepassing :

1° op de verzekeringsondernemingen en ondernemingen voor hypothe-cair krediet en kapitalisatie ;

2° op de wisselagenten.

Artikel 4, zesde lid, artikel 7, vierde lid, artikel 10, § 1, artikel 11, 2°, en artikel 15 zijn niet van toepassing op de verzekeringsondernemingen die door de Koning zijn toegelaten op grond van de wetgeving betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen.

(Het tweede lid van paragraaf 2 aldus gewijzigd bij art. 11 van deze wet.)

Art. 17. Met geldboete van vijftig frank tot tienduizend frank worden gestraft de natuurlijke personen die koopman zijn en de bestuurders, zaakvoerders, directeurs en procuratiehouders van rechtspersonen, die wetens de bepalingen overtreden van de artikelen 2 en 3, eerste en derde lid, van de artikelen 4 tot 9 of van de ter uitvoering van artikel 4, zesde lid, van artikel 7, vierde lid, van artikel 8, § 2, en van de artikelen 10 en 11 genomen besluiten. Zij worden gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van vijftig tot tienduizend frank of met één van die straffen alleen, als zij met bedrieglijk opzet hebben gehandeld.

De natuurlijke personen die koopman zijn, op wie artikel 5 van toepassing is, en de zaakvoerders, directeurs of procuratiehouders van vennootschappen waarop datzelfde artikel 5 van toepassing is, worden wegens overtreding van de bepalingen van de artikelen 5 en 7 en van die van de artikelen 6, 8 en 9 en van de besluiten ter uitvoering daarvan, in zover zij betrekking hebben op de boeken waarvan sprake is in de artikelen 5 en 7, alleen dan met de in het eerste lid gestelde straffen gestraft, wanneer de onderneming failliet is verklaard.

Met geldboete van vijftig frank tot tienduizend frank wordt gestraft hij die als commissaris, commissaris-revisor, revisor of onafhankelijk deskundige rekeningen, jaarrekeningen, balansen en resultatenrekeningen of geconsolideerde rekeningen van ondernemingen attesteert of goedkeurt, terwijl niet is voldaan aan de in het eerste lid genoemde bepalingen, en hij daarvan kennis heeft of niet heeft gedaan wat hij had moeten doen om zich te vergewissen of aan die bepalingen is voldaan. Hij wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van vijftig frank tot tienduizend frank of met één van die straffen alleen, als hij met bedrieglijk opzet heeft gehandeld.

Het eerste boek van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, is mede van toepassing op de misdrijven in dit artikel omschreven.

De ondernemingen bedoeld in artikel 1, eerste lid, zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor het betalen van de geldboeten waartoe hun bestuurders, zaakvoerders, directeurs, procuratiehouders of aangestelden krachtens dit artikel veroordeeld zijn.

(Het eerste en het vijfde lid aldus gewijzigd bij art. 9 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978, het tweede lid bij art. 58 van de wet van 30 maart 1976 ; het eerste en tweede lid vervolgens gewijzigd en het derde lid vervangen bij art. 12 van deze wet.)

Hoofdstuk II

Wijziging van het Wetboek van Koophandel

Art. 18. De artikelen 20 tot 24 van titel III van boek I van het Wetboek van Koophandel worden gewijzigd als volgt :

« Artikel 20. Een regelmatig gevoerde boekhouding kan door de rechter aangenomen worden om tussen kooplieden als bewijs te dienen betreffende handelsverrichtingen.

Artikel 21. Onverminderd de bijzondere wetten kan de overlegging van de volledige boekhouding van een koopman, te weten de boeken, registers en boekingsstukken, niet in rechte bevolen worden dan inzake erfopvolging, gemeenschap of verdeling van een vennootschap en in geval van faillissement.

Artikel 22. De rechter kan in de loop van een rechtsgeding, zelfs ambsthafte, de openlegging bevelen van het geheel of van een gedeelte van de boekhouding van een koopman, ten einde daaruit te nemen hetgeen het geschil betreft.

Artikel 23. Wanneer de boekhouding waarvan de openlegging wordt aangeboden, gevorderd of bevolen, zich bevindt op een plaats te ver verwijderd van de rechtbank waarbij de zaak aanhangig is, kan deze aan de rechtbank van koophandel van die plaats of aan een vrederechter ambtelijke opdracht geven om inzage van de boekhouding te nemen en een proces-verbaal van de inhoud op te maken en over te zenden.

Artikel 24. De rechter kan de eed opleggen aan de partij die aanbiedt de bewijskracht van de boekhouding van de andere partij te erkennen, wanneer deze weigert haar boekhouding open te leggen.»

Art. 19. § 1. Artikel 65 van titel V van boek I van het Wetboek van Koophandel wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Onverminderd de bepalingen van hoofdstuk I van de wet op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, tekenen de wisselagenten en makelaars de transacties die zij afsluiten en de orders die zij ontvangen, onmiddellijk aan in één of meer boeken of beursboekjes».

§ 2. Artikel 66 van titel V van boek I van het Wetboek van Koophandel wordt opgeheven.

(De eerste paragraaf aldus gewijzigd bij art. 10 van het koninklijk besluit nr 22 van 15 december 1978.)

Art. 20. In artikel 441, 2°, van het Wetboek van Koophandel worden de woorden «de registers die tot nakoming van de artikelen 8 en 9 van het Wetboek van Koophandel zijn gehouden» vervangen door de woorden «de boeken voorgeschreven in hoofdstuk I van de wet op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen».

Art. 21. Artikel 574, 6°, van het Wetboek van Koophandel wordt opgeheven.

Art. 22. Artikel 577, 1°, van het Wetboek van Koophandel wordt vervangen door de volgende bepaling:

«1° wanneer hij de boeken of boekingsstukken bedoeld in hoofdstuk I van de wet op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen geheel of gedeeltelijk heeft doen verdwijnen of de inhoud ervan bedrieglijk heeft weggenomen, uitgewist of veranderd».

Hoofdstuk III

Diverse bepalingen en opheffingsbepalingen

Art. 23. Artikel 279², ingevoegd in het koninklijk besluit nr 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten, door artikel 29 van de wet van 12 juli 1960, wordt aangevuld als volgt:

«5° de processen-verbaal van nummering en visering van de koopmansboeken».

Art. 24. Opgeheven worden:

1° de artikelen 16 tot 19 van titel III van boek I van het Wetboek van Koophandel;

2° artikel 2, § 4, vierde lid, van de wet betreffende de economische reglementering en de prijzen, gewijzigd door de wet van 30 juli 1971.

Art. 25. Deze wet treedt in werking op de eerste januari die volgt op het begin van de tweede maand nadat zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

De artikelen 7, vierde lid, 10, 11, 2°, 12 tot 18 en 23 treden echter in werking een maand nadat deze wet in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

— Aangenomen.
Adopté.

Hoofdstuk III

Diverse bepalingen en overgangsbepalingen

Art. 14 (vroeger art. 13). § 1. Ten aanzien van de ondernemingen die geen enkel van de volgende drie criteria overschrijden:

— jaargemiddelde van het personeelsbestand 50;
— jaaromzet, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, 50 miljoen frank;

— balanstotaal 25 miljoen frank,
zijn de bepalingen van het besluit ter uitvoering van de artikelen 7, vierde lid, en 10 van de bovengenoemde wet van 17 juli 1975 betreffende de vorm en de inhoud van de jaarrekening voor het eerst van toepassing op de jaarrekening over het boekjaar dat ingaat na 31 december 1983 en zijn de bepalingen van het besluit ter uitvoering van artikel 4, zesde lid, van die wet betreffende het minimum genormaliseerd rekeningenstelsel voor het eerst van toepassing bij het begin van het boekjaar dat ingaat na 31 december 1984.

§ 2. De in § 1 gestelde datum van 31 december 1983 wordt vervangen door die van 31 december 1985 voor de natuurlijke personen die koopman zijn, de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen die geen enkel van de in § 1 vermelde criteria overschrijden.

Chapitre III

Dispositions diverses et transitoires

Art. 14 (ancien art. 13). § 1er. En ce qui concerne les entreprises qui ne dépassent aucune des trois limites suivantes:

— moyenne annuelle de travailleurs occupés 50;
— chiffre d'affaires annuel hors taxe sur la valeur ajoutée 50 millions de francs;

— total du bilan 25 millions de francs,
les dispositions de l'arrêté pris en exécution de l'article 7, alinéa 4 et de l'article 10 de la loi précitée du 17 juillet 1975 relatives à la forme et au contenu des comptes annuels s'appliquent pour la première fois aux comptes annuels de l'exercice prenant cours après le 31 décembre 1983 et les dispositions de l'arrêté pris en exécution de l'article 4, alinéa 6, de la même loi relatives au plan comptable minimum normalisé s'appliquent pour la première fois au début de l'exercice prenant cours après le 31 décembre 1984.

§ 2. La date du 31 décembre 1983 prévue au § 1er est reportée au 31 décembre 1985 pour les commerçants, personnes physiques, les sociétés en nom collectif et les sociétés en commandite simple qui ne dépassent aucune des limites prévues au § 1er.

— Aangenomen.
Adopté.

Art. 15 (ancien art. 14). Les dispositions des lois, règlements et statuts particuliers aux organismes publics soumis à la loi du 17 juillet 1975 qui sont contraires ou non conformes à cette loi ou aux arrêtés pris pour son exécution cessent d'avoir effet.

Le Roi peut apporter à ces lois, règlements ou statuts les modifications nécessaires pour les mettre en concordance avec la loi du 17 juillet 1975 et ses arrêtés d'exécution.

Art. 15 (vroeger art. 14). De bijzondere wettelijke, bestuursrechtelijke en statutaire bepalingen die toepasselijk zijn op de openbare instellingen onderworpen aan de wet van 17 juli 1975 en die strijdig zijn of niet overeenstemmen met die wet of met de besluiten ter uitvoering daarvan, houden op gevolg te hebben.

De Koning kan in de wettelijke, bestuursrechtelijke en statutaire bepalingen de nodige wijzigingen aanbrengen om ze in overeenstemming te brengen met de voornoemde wet van 17 juli 1975 en de besluiten ter uitvoering daarvan.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 16 (vroeger art. 15). In artikel 73 van de wet van 30 juni 1975 betreffende het statuut van de banken, de private spaarkassen en bepaalde andere financiële instellingen wordt de tweede zin van het eerste lid als volgt gewijzigd:

«Hij kan deze ondernemingen verplichten tot het opmaken, het laten controleren en het openbaar maken van een geconsolideerde jaarrekening,

evenals tot het opmaken en openbaar maken van een jaarverslag en een controleverslag over die geconsolideerde jaarrekening, volgens de regels, op de wijze en binnen de termijnen die Hij bepaalt ».

Art. 16 (ancien art. 15). A l'article 73 de la loi du 30 juin 1975 relative au statut des banques, des caisses d'épargne privées et de certains autres intermédiaires financiers, la deuxième phrase du premier alinéa est modifiée comme suit :

« Il peut imposer à ces entreprises l'établissement, le contrôle et la publicité de comptes consolidés, ainsi que l'établissement et la publicité de rapports de gestion et de contrôle relatifs à ces comptes consolidés, selon les règles et modalités et dans les délais qu'il détermine ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17 (ancien art. 16). § 1. L'article 11bis de la loi du 31 mars 1922 relative à l'association de communes dans un but d'utilité publique tel qu'introduit par l'arrêté royal n° 279 du 31 mars 1936 est remplacé par la disposition suivante :

« Article 11bis. — Les comptes annuels de la société sont déposés au greffe du tribunal de commerce conformément aux prescriptions de l'article 80 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales avec la mention selon laquelle ces comptes annuels sont soumis à une tutelle d'approbation ».

§ 2. A l'article 7 de la loi du 18 août 1907 relative aux associations de communes et de particuliers pour l'établissement de services de distribution d'eau, tel qu'introduit par l'arrêté royal n° 279 du 31 mars 1936, l'alinéa 4 est remplacé par la disposition suivante :

« Les comptes annuels de la société sont déposés au greffe du tribunal de commerce conformément aux prescriptions de l'article 80 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales avec la mention selon laquelle ces comptes annuels sont soumis à une tutelle d'approbation ».

Art. 17 (vroeger art. 16). § 1. Artikel 11bis van de wet van 31 maart 1922 betreffende de vereniging van gemeenten in het kader van het openbaar belang, ingevoegd door het koninklijk besluit nr 279 van 31 maart 1936, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 11bis. — De jaarrekening van de vennootschap wordt ter griffie van de rechtbank van koophandel neergelegd overeenkomstig het voorschrift van artikel 80 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen onder vermelding dat deze jaarrekening onderworpen is aan een administratieve goedkeuringsprocedure ».

§ 2. In artikel 7 van de wet van 18 augustus 1907 betreffende het verenigen van gemeenten en van particulieren tot het inrichten van waterleidingen, ingevoegd door het koninklijk besluit nr 279 van 31 maart 1936, wordt het vierde lid vervangen door de volgende bepaling :

« De jaarrekening van de vennootschap wordt neergelegd ter griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig het voorschrift van artikel 80 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen met de vermelding dat deze jaarrekening onderworpen is aan een administratieve goedkeuringsprocedure ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18 (vroeger art. 17). In artikel 26, § 1, van de herstellwet van 10 februari 1981 inzake de fiscale en financiële bepalingen worden de woorden « artikel 12 van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen » vervangen door de woorden « artikel 12 van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, zoals de tekst ervan is vastgesteld op het tijdstip waarop deze bepaling in werking treedt ».

Art. 18 (ancien art. 17). A l'article 26, § 1er, de la loi du 10 février 1981 de redressement relative aux dispositions fiscales et financières, les mots « l'article 12 de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises » sont remplacés par les mots « l'article 12 de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, tel que le texte en est établi au moment de l'entrée en vigueur du présent article ».

— Aangenomen.

Adopté.

Chapitre IV

Modifications au Code des droits d'Enregistrement, d'Hypothèque et de Greffe

Art. 19 (ancien art. 18). Dans l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des Droits d'Enregistrement, d'Hypothèque et de Greffe, confirmé par la loi du 16 juin 1947, l'article 27 est abrogé.

Hoofdstuk IV

Wijzigingen in het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten

Art. 19 (vroeger art. 18). Artikel 27 van het koninklijk besluit nr 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten, bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20 (vroeger art. 19). Artikel 35, 4° van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 4° de notarissen en gerechtsdeurwaarders, ten aanzien van de akten, overeenkomstig artikel 26 aan hun akten gehecht of in hun handen neergelegd, zonder voorafgaande registratie ; ».

Art. 20 (ancien art. 19). Dans le même arrêté, l'article 35, 4°, modifié par la loi du 10 octobre 1967, est remplacé par la disposition suivante :

« 4° aux notaires et huissiers de justice, pour les actes qui sont annexés à leurs propres actes ou déposés en leurs mains, selon les prévisions de l'article 26, sans avoir été préalablement enregistrés ; ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 21 (ancien art. 20). Dans le même arrêté, l'article 39, 3° modifié par la loi du 10 octobre 1967, est remplacé par la disposition suivante :

« 3° les actes qui sont annexés ou déposés selon les prévisions de l'article 26, sans avoir été préalablement enregistrés, au bureau où doit être enregistré l'acte du notaire ou de l'huissier de justice ; ».

Art. 21 (vroeger art. 20). Artikel 39, 3° van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 3° de akten die overeenkomstig artikel 26 zonder voorafgaande registratie worden aangehecht of neergelegd, ten kantore waar de akte van de notaris of de gerechtsdeurwaarder moet worden geregistreerd ; ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22 (vroeger art. 21). Artikel 42 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 42. — Voor elke overtreding van artikel 26 verbeurt de notaris of de gerechtsdeurwaarder een boete van 200 frank ».

Art. 22 (ancien art. 21). Dans le même arrêté, l'article 42, modifié par la loi du 10 octobre 1967, est remplacé par la disposition suivante :

« Article 42. — Il est encouru une amende de 200 francs par les notaires et huissiers de justice, pour toute contravention à l'article 26 ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 23 (ancien art. 22). Dans le même arrêté, l'article 256, modifié par la loi du 14 août 1947, est remplacé par la disposition suivante :

« Article 256. — § 1er. En cas de dépôt tardif au greffe du tribunal de commerce, d'un document qui doit y être déposé conformément aux lois coordonnées sur les sociétés commerciales, il est encouru, par mois de retard, une amende de 500 à 10.000 francs, tout mois commencé étant compté comme entier. Le montant de l'amende est fixé, dans les limites susvisées, par le Ministre des Finances ou son délégué.

» § 2. Dans les cas où aucune disposition légale ne prévoit un délai de rigueur pour le dépôt d'un document visé au § 1er, le Roi peut prescrire un délai pour le dépôt. »

Art. 23 (vroeger art. 22). Artikel 256 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de wet van 14 augustus 1947 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 256. — § 1. In geval van te late neerlegging, ter griffie van de rechtbank van koophandel, van een stuk dat er moet worden neergelegd overeenkomstig de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, wordt een boete verbeurd van 500 tot 10.000 frank per maand vertraging, waarbij elke begonnen maand voor een volle maand wordt gerekend. Het bedrag van de boete wordt binnen die perken vastgesteld door de Minister van Financiën of zijn gemachtigde.

» § 2. In de gevallen waarin voor de neerlegging van een in § 1 bedoeld stuk geen termijn is gesteld bij de wet, kan de Koning er één voorschrijven. »

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 24 (vroeger art. 23). Artikel 257 van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 257. — Wat de openbare akten betreft, is de boete verschuldigd door de instrumenterende notaris; wat de onderhandse akten betreft, is ze hoofdelijk verschuldigd door de hoofdelijk aansprakelijke vennoten of door de zaakvoerders, bestuurders of vereffenaars. »

Art. 24 (ancien art. 23). Dans le même arrêté, l'article 257 est remplacé par la disposition suivante:

« Article 257. — Cette amende est due, quant aux actes publics, par le notaire instrumentant, et, quant aux actes sous seing privé, solidairement par les associés solidaires ou par les gérants, administrateurs ou liquidateurs. »

— Aangenomen.
Adopté.

Le vote nominatif sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De naamstemming over het geheel zal later plaats vinden.

SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIES VAN DE HEER GABRIELS TOT DE HEER EERSTE MINISTER OVER «DE ABSOLUTE NOODZAAK VAN PRIORITEIT VOOR LIMBURG OP SOCIAAL ECONOMISCH VLAK» EN VAN DE HEER MOORS TOT DE REGERING OVER «DE SOCIAAL-ECONOMISCHE TOESTAND IN LIMBURG»

Bespreking

INTERPELLATIONS JOINTES DE M. GABRIELS A M. LE PREMIER MINISTRE SUR «LA NECESSITE ABSOLUE D'ACORDER LA PRIORITE AU LIMBOURG DANS LE DOMAINE SOCIO-ECONOMIQUE» ET DE M. MOORS AU GOUVERNEMENT SUR «LA SITUATION ECONOMIQUE ET SOCIALE DANS LE LIMBOURG»

Discussion

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, aan de agenda zijn de samengevoegde interpellaties van de heren Gabriels en Moors.

De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Gabriels (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, sinds André Dumont in het begin van deze eeuw er rijke kolenlagen ontdekte, wordt Limburg de provincie van de toekomst geheten. Amper 15 à 20 jaar geleden werd dit nog te pas en te onpas overal uitgebazuind. Sommigen, waaronder oud-minister Bertrand gingen in hun euvele overmoed zover om openlijk de steenkolenmijnen reeds af te schrijven als te gevaarlijke en ongezonde en zelfs overbodige werkplaatsen.

De crisis van 1966 naar aanleiding van de sluiting van Zwartberg was voor velen een eerste ontzuiterend ontwakken. Toch hebben we nog tot diep in de jaren 70 steeds die slogan moeten horen. Alhoewel de realiteit zich toen al heel anders aan het aftekenen was!

Wat is er van de toekomst terechtgekomen? 25 pct. werkloosheid voor de provincie met de grootste jeugd en de grootste toekomst! Want dat heeft Limburg: een jonge leeftijdsstructuur en een snelle aangroei van de beroepsbevolking. Alleen dramatisch dat binnen die beroepsbevolking nu al 1 op 4 geen beroep meer vindt.

De werkloosheidscijfers in Limburg zijn de hoogste van het land. Erger dan de meest getroffen Waalse provincie. Alleen wordt er in deze provincie

niet even hard geprotesteerd. Dat is misschien spijtig, want de energie die de Regering eraan besteedt is navenant.

Sinds ik in deze Kamer zit, heb ik op geregelde tijdstippen deze rampzalige evolutie naar voren gebracht, in het diepste besef dat dit het chauvinistisch cachet van opkomen voor eigen probleempjes ver oversteeg. Objectieven gegevens zijn er om dit te onderschrijven. Nochtans is de benadering van regeringszijde steeds even bedroevend gebleven. Steeds werd me prioriteit beloofd vanuit diverse hoeken, maar even dikwijls heb ik moeten vaststellen dat tussen regeringswoorden en regeringsdaden een hemelsbreed verschil bestaat!

Concreet werd er zo weinig aan gedaan dat de toestand nu werkelijk uit de hand dreigt te lopen... Dit werd onlangs zelfs door de Limburgse gouverneur in een noodkreet naar buiten gebracht.

Daarom, Mijnheer de Minister — en ik had mij tot de Eerste Minister gewend en via hem tot de ganse regering — dat ik opnieuw over dezelfde problematiek moet interpellieren om andermaal de preciaire situatie waarin Limburg zich bevindt aan de regering diets te maken, haar nog eens te wijzen op het niet nakomen van gedane beloften en te trachten van haar nu een duidelijk en afdoend antwoord te bekomen op de zo hoge noden die daar aanwezig zijn.

Wees gerust, ik zal niet alle gegevens die u toch reeds bekend zijn in herinnering brengen. De historische evolutie, de demografische situatie, de crisis in de vele sectoren die zich in deze provincie hebben ontwikkeld, zijn u wellicht voldoende bekend. Mijnheer de Eerste Minister, in uw naam wens ik gans de regering te interpellieren omdat één minister niet meer volstaat het tij in de kortste keren te doen keren. En dit is nodig!

Ik zal u aan de hand van een aantal klare feiten aantonen dat Limburg op een zeer twijfelachtige basis naar het jaar 2000 toestapt. Ik zal eveneens bewijzen dat deze provincie haar aandeel in de nationale pot niet krijgt. Deze jonge, dynamische provincie staat aan de rand van de sociaal-economische afgrond. Het proces van de desindustrialisering, ingezet in de jaren zeventig, voltrekt langzaam maar zeker zijn werk. Indien niet spoedig en globaal wordt ingegrepen, zijn de gevolgen weldra niet meer te overzien.

Trouwens, alle politieke partijen, de vakbonden, kortom de sociale partners, hebben vorig jaar lijvige rapporten opgesteld en deze aan de regering overhandigd. In Limburg zijn we het, op dat vlak, allen roerend mee. De situatie is slecht, er moet absoluut prioriteit aan dit gebied gegeven worden. Er moet — zoals sommigen het op affiches schrijven — werk van gemaakt worden. Het dossier van het A.C.V., dat in oktober 1982 werd voorgesteld, onderstreepte onder meer volgende uitgangspunten.

1. Wat het tewerkstellingsplan voor Limburg betreft, dit werd ernstig en met volhoudendheid als doel nagestreefd. Voor de meeste concrete doelstellingen werden er stappen vooruit gezet. Hieraan werkten velen mee, en dit vanuit vele middelen. In vele gevallen werden de inspanningen van verschillende zijden voor hetzelfde doel onvoldoende samengebundeld. Toch werden er aanwijsbare resultaten bereikt. Ze zijn echter onvoldoende om te laten voorzien dat de opzet van het plan 1981-1985 zal slagen.

2. Sinds eind 1980 is de sociale en economische toestand integendeel nog verslechterd. Het aantal personen die werk behoeven, stijgt elk jaar met bijna 5 000 eenheden. Sinds 1980 daalde echter de tewerkstelling gevoelig. Het gevolg is een enorme stijging van de werkloosheid. Limburg is in gans de Europese Gemeenschap één van de streken met de hoogste werkloosheidsgraad.

3. Een massa werkwilligen is tot niets doen gedwongen. De werkende bevolking verarmt in de mate van de stijging van de werkloosheid. Er wordt ook in groeiende mate niet voldaan aan de noodzakelijkste behoeften, zoals de behoefte aan een eigen woonst, dit terwijl machines en mensen onbenut blijven.

De derde industriële revolutie heeft in grote mate haar intrede in het bedrijfsleven en de diensten gedaan. Meestal biedt zij minder werkgelegenheid. Meer dan ooit wordt de vraag gesteld naar een economie ten dienste van mens en samenleving.

4. In België en in Vlaanderen is bij de overheid en bij de private economische machten duidelijk de wil niet aanwezig om met bijzondere inspanningen tegemoet te komen aan de bijzondere noden van de provincie Limburg. Integendeel, Limburg is op schrijnende wijze onderverdeeld in de inspanningen en de bestedingen van de overheid. De neiging bestaat om bij voorrang de sterkste gebieden te bevoorstellen. De overheidssteun voor nijverheidsontwikkelingen dreigt minder en minder naar de noodgebieden gericht te worden. De overheid kent en erkent de eigen moeilijkheden van Limburg niet, of althans in sterk onvoldoende mate.

Anderzijds stelt men vast dat de nijverheid zich bij voorkeur in dezelfde sterkere gebieden ontwikkelt.

5. In deze ongunstige omstandigheden wordt de jonge Limburgse bevolking gevat in de derde economische onwenteeling. Naar alle vooruitzichten, zal deze onwenteeling diepe veranderingen in het leven van de personen en van de gemeenschappen tot gevolg hebben.

Zulke veranderingen zijn uiteraard moeilijk. Niemand is trouwens zeker over het verloop der dingen in de toekomst. Desondanks is het nodig nu stappen naar toekomst te doen! Tot daar, Mijnheer de Minister, de vijf uitgangspunten geciteerd uit het dossier van het A.C.V. dat in oktober 1982 werd voorgesteld. Waar staan wij nu tegen die achtergrond?

Vooreerst is er de vaststelling van de terugloop van industriële tewerkstelling. De terugloop van de industriële tewerkstelling was in Limburg in het afgelopen decennium minder sterk dan in de overige provincies: dit was echter in hoofdzaak te danken aan de volgehouden expansie van de automobielsector en in mindere mate de chemie, de papier- en drukkerijsector; de andere branches stagneerden of regresseerden toen reeds... Voor de vrouwen is de afbouw van industriële werkplaatsen catastrofaal geworden: sinds 1974 verdween één arbeidsplaats op de drie.

De vermindering van het aantal bedrijven is voor een deel te herleiden tot het effect van schaalvergrotingen. In het nadeel van Limburg werkt het quasi stilvallen van de buitenlandse investeringen, die in Limburg toch nog steeds 63 pct. van de totale industriële tewerkstelling uitmaken. De terugloop van de tewerkstelling in de buitenlandse vestigingen stond niet in verhouding tot hun aandeel in de globale industriële werkgelegenheid. De meeste sluitingen werden voornamelijk in de textiel- en confectiebranche gesitueerd. Dit zijn voor een deel vaststellingen! Maar daar wensen wij het niet bij te laten!

Wat betreft de toekomst dient het industriebeleid georiënteerd op de ontwikkeling van nieuwe produkten en ideeën. In het licht van de internationale arbeidsherverdeling ligt het comparatief voordeel voor de productie van nieuwe produkten duidelijk bij de ontwikkelde industrielanden. De productiefactoren die nodig zijn om die nieuwe produkten voort te brengen zijn hier immers overvloedig aanwezig. Limburg moet echter van overheidswege voldoende aangeprezen worden om op dit vlak een prioritaire kans tot ontwikkeling te krijgen! Hoe denkt de regering dit te realiseren?

Een tweede vaststelling die ik wil doen tegen die algemene achtergrond, is de achteruitstelling van Limburg inzake hoger onderwijs. Dat de hoge jeugdwerkloosheid in Limburg samenvalt met een geringe deelneming aan het universitair onderwijs, kan bezwaarlijk toevallig zijn. Hoewel ook academisch geschoolden in toenemende mate met werkloosheid te maken krijgen, valt niet te ontkennen dat de werkloosheidsgraad globaal genomen evenredig afneemt met het opleidingsniveau.

Het is daarom een spijtig, maar bekend gegeven dat de universitaire participatie van Limburg traditioneel een behoorlijke achterstand vertoont in vergelijking met België en ook de overige Vlaamse provincies. Ook binnen Limburg treden nog aanmerkelijke verschillen op tussen diverse subregio's en vallen met name de arrondissementen Maaseik en Tongeren op door een bijzonder lage participatiegraad. Democratisering van het universitair onderwijs in Limburg blijft een onmisbare hefboom voor de verdere persoonlijke en culturele ontplooiing van de Limburgse Jeugd en voor de verbetering van haar eigen toekomstmogelijkheden.

Ondanks en precies omwille van de huidige economische omstandigheden met zijn negatieve gevolgen voor de tewerkstelling en de universitaire participatie van bescheiden bevolkingsgroepen, zijn meer dan ooit ernstige inspanningen nodig vanwege de overheid om in de toekomst gunstiger perspectieven te openen voor de Limburgse jeugd. Mede door de kwaliteit van zijn wetenschappelijk onderzoek en zijn dienstbaarheid aan de Limburgse regio, zou de universitaire campus te Diepenbeek zodoende nog beter kunnen bijdragen tot de culturele, wetenschappelijke en economische ontplooiing van deze provincie.

In deze zorgelijke tijden worden expansieve verzuchtingen nog zelden in dank afgenomen. Toch dient toegegeven dat Limburg op het gebied van universitaire en niet-universitaire voorzieningen nog steeds ondermaats beedeeld is.

Dit wordt nog onderstreept door het feit dat niet minder dan 50 pct. van de totale Vlaamse bevolkingsaanwinst zich tot aan de eeuwwisseling volgens de demografische vooruitzichten zal situeren in Limburg. Hen dezelfde kansen geven als de rest van het land, is derhalve tenvolle gewettigd en billijk, dachten wij.

Een derde algemene vaststelling en ook een projectie naar de toekomst, willen wij doen inzake de onderbouw van onze industriële ontwikkeling, met name het vrijwaren van de toekomstige ontwikkeling van de K.S. Wij hebben begin van dit jaar reeds uitvoerig over dit ontwerp geïnterpelleerd.

Wij willen hier nog kort stellen dat het huidige tewerkstellingspeil in de mijnen de eerstvolgende jaren dient gehandhaafd.

Ten spoedigste — en hoe vaak is dit hier reeds benadrukt — dienen de nodige maatregelen genomen om nieuwe valorisatieactiviteiten op gang te brengen. Laat ons dit duidelijk stellen: indien men louter steenkool blijft delven, zullen de K.S. niet gediend zijn. Een centrale cokesfabriek moet zonder meer in Limburg ingeplant worden.

Wie daarover twijfelt in het voordeel van andere inplantingsplaatsen, laat Limburg in de kou staan. De nationale overheid dient in eerste instantie aan Limburg te denken. De argumentatie als zou Limburg beter gediend zijn met het geven van de bijdragen van de overheid in de tekorten van de K.S. aan andere vormen van investering, is een drogredenering. De mijne moeten een duidelijke toekomst krijgen. De communautaire opbodpolitiek, zowel rond de staalbedrijven als rond de kernenergie, wijst er andermaal op dat de K.S. kind van de rekening zijn en blijven. De reeds ingevoerde technische werkloosheid is de eerste voorbode!

Voor de toekomst van de mijnen, waar wij nu vaststellen dat de productie verhoogt en de afzet steeds vermindert, moeten er dringend concrete maatregelen worden genomen.

In een vierde deel wil ik even uitweiden over de deelname van de provincie in de investeringskredieten.

Vooreerst wil ik het hebben over de Nationale Investeringsmaatschappij. De N.I.M. spant zich in om, in het kader van haar ontwikkelingsopdracht, binnen de perken van haar mogelijkheden bij te dragen tot het algemeen tewerkstellingsbeleid en de vernieuwing en expansie van het productieapparaat. Dit laten wij in een van haar jaarverslagen. Behalve een ontwikkelingsopdracht door middel van de N.V. Alinvest, verdeeld over 50 pct. N.I.M. en 50 pct. A.L.Z. te Genk, heeft de N.I.M. geen enkel initiatief genomen in de provincie Limburg: noch ontwikkelingsopdrachten van openbaar nut, noch economisch overheidsinitiatief, noch uitvoering van opdrachten voor rekening van de staat, tenzij men de Nationale Maatschappij voor de Herstructurering van de Nationale Sectoren hierbij vermeld.

De activiteiten van deze maatschappij, wat betreft herstructurering van de steenkoolsector in horizontale of verticale zin, zijn nihil. De twintigjarige viering van de N.I.M. is in Limburgs zo goed als onopgemerkt voorbij gegaan.

Hetzelfde geldt voor de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid. Deze belangrijke kredietverlenende maatschappij geniet blijkbaar wel een groot vertrouwen in de staalnijverheid maar des te minder in de provincie Limburg. Het jaarverslag 1982 van deze maatschappij is zeer verhelderend; in 1981 bedroeg het procentuele aandeel van Limburg in de investeringskredieten 1,56 pct. En jaar later bedroeg dit 1,28 pct. In de lijn der verwachtingen ligt dan ook het procentuele aandeel per eind van het jaar van het uitstaande bedrag van de investeringskredieten.

Waar in 1981 dit voor Limburg 3,03 pct. bedroeg, stijgt dit in 1982 slechts tot 3,13 pct.! Simpele cijfers die echter in vergelijking met andere provincies veelbetekend zijn. Waar ligt hiervoor de verklaring? En volgen de voorbeelden moge verduidelijkend werken: blijkens een lijvig rapport van de Belgische Dienst voor Bedrijfsleven en Landbouw, sector industrieel bedrijfsleven, dat handelt over de statistieken van de industriële bestellingen die voortvloeien uit militaire co-productieakkoorden, directe compensaties, semi-directe compensaties en indirecte compensaties, staan andermaal zeer onthullende cijfers voor Limburg. Men bestudeerde 92 militaire programma's en splitste hun industriële effect op per provincie, per gewest, per bedrijf.

Het scenario is ruimschoots bekend: Vlaanderen krijgt hierin wat Limburg betreft niet zijn aanvaardbaar deel. Ik wens er niet over uit te wijden maar toch. Ik citeer: «Bestellingen geplaatst bij de Belgische industrie in het kader van de compensatieverplichtingen begrepen in de contracten van het Ministerie van Landsverdediging: de waarde van deze bestellingen bedragen voor Limburg tijdens de periode van 1971 tot 1981 1,66 pct. De voorbeelden zijn legio. De beloften gedaan aan Limburg eveneens.

We zouden nog kunnen doorgaan over fondsen van wetenschappelijk onderzoek enz. Ze wijzen in dezelfde richting. Wat wij eigenlijk graag eens zouden weten is: hoeveel geld heeft Limburg de laatste tien jaar ontvang van de overheid, hoe en waar werd dat geld besteed en in hoeverre hebben al die sommen enig rendement of effect gehad?

Behalve het permanent financieel steunen van de K.S. en het realiseren van een aantal overbodige infrastructuurwerken, werd Limburg in vergelijking met de rest van dit land karig bedeeeld. Nogmaals, ik heb in mijn uiteenzetting slechts enkele cijfers gegeven, slechts enkele harde feiten.

Tegen die achtergronden is Limburg eisende partij; Limburg is de absolute koploper inzake werkloosheid met 26 pct. aangezien er tot 1995

ongeveer 5 000 jongeren per jaar zullen bijkomen, zit er in de huidige context weinig perspectief. Daarom moet er louter op basis van deze objectieve cijfers, prioriteit worden gegeven.

Aan u en aan gans de regering zou ik de volgende vragen willen richten met het oog op liefst heel concrete antwoorden, vooral in verband met het opvolgen van gedane suggesties:

Ten eerste, wat is de algemene aanpak van de regering om de prioriteit voor Limburg op sociaal en economisch vlak waar te maken?

Ten tweede, wat zijn de perspectieven inzake de kolencentrale buiten deze van Langerlo, cokesfabriek en eventuele opening van een nieuwe mijn, carbochemische industrie, overheveling van het Nationaal Instituut voor Extractiebedrijven naar Limburg? Deze voormiddag las ik nog in een antwoord op een parlementaire vraag dat over een periode van drie jaar aan dit Instituut dat de valorisatie van steenkool onderzoekt en dat in Luik gevestigd is, 100,3 miljoen wordt toegekend. Het Nationaal Instituut voor Extractiebedrijven heeft tot nu toe 19,16 miljoen gekregen. Voor 1983 evenals voor 1984 is 40 miljoen voorzien.

Ten derde, wat doet de regering om A.L.Z. meer armslag te geven inzake staalveredeling?

Ten vierde, wat doet de regering met de beloofde overheveling van ambtenaren naar de regio's? Limburg — dit is ook uit objectieve cijfers gebleken — is nu reeds 8 000 ambtenaren achterop ten opzichte van de rest van het land. Hoe zal op korte termijn op dit vlak deze provincie haar deel van de koek krijgen?

Ten vijfde, welke investeringen denkt de Regering in Limburg te kunnen realiseren op korte of middellange termijn?

Ten zesde, waar blijven de compensatiekredieten voor de terecht geschrapt A-24?

Ten zevende, hoe denkt de regering aan de 40 pct. van de werklozen die jonger zijn dan 25 jaar het recht op arbeid te kunnen garanderen?

Ten achtste, hoe zal de regering Limburg prioriteit geven in de plaats van de huidige ellendige discriminatie inzake B.T.K., tewerkgestelde werklozen, derde arbeidscircuit, stagiairs, enz.?

Mijnheer de Minister, ik heb deze cijfers tijdens de bespreking van de begroting van Tewerkstelling en Arbeid in detail uitgediept. Ik denk dat ik ze niet meer hoeft te herhalen. Ik hoop, Mijnheer de Minister, op deze concrete vragen een even concreet antwoord te mogen ontvangen, aangezien het geen zin meer heeft de Limburgers nog langer te paaien met holle woorden. Ooit is in dit land verteld dat de Limburgers minzame burgers waren.

De gouverneur heeft in zijn oproep of liever noodkreet naar buiten uit duidelijk gemaakt dat aan die minzaamheid in de kortste tijd een einde zal komen. Mijnheer de Minister, ik verwacht van u en van gans de regering dat eindelijk aan deze zo gediscrimineerde provincie prioriteit wordt gegeven, niet met woorden maar met daden. (Applaus.)

De heer Voorzitter. — De heer Moors heeft het woord voor de ontwikkeling van zijn interpellatie.

De heer Moors (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, de regering heeft de bestrijding van de werkloosheid tot één van haar prioriteiten gemaakt. De dramatische ontwikkeling ervan verantwoordt dit ten volle. Nochtans zijn er streken waar, door het samengaan van verschillende omstandigheden, zowel van economische, demografische als sociologische aard, de werkloosheid groter is.

Dit is o.m. het geval in Limburg. Per 28 februari bedroeg deze 26 pct. t.o.v. 18,5 pct. voor het rijk. Vooral de jongeren worden erdoor getroffen.

Zijn deze cijfers al onheilspellend op zichzelf, dan biedt de onmiddellijke toekomst nog geen betere perspectieven gelet op het feit dat in de volgende jaren de actieve bevolking met 4 900 eenheden per jaar toeneemt (is 16 pct. — de rijksaan groei). Het heeft dan ook niet te verwonderen dat de bevolking in Limburg bekommerd is. Niet alleen ziet zij de toekomst voor haar jeugd bedreigd doch vreest ze, gelet op haar sterke plurinationale samenstelling, voor ernstige spanningen, vrees die — zij het in grote mate ten onrechte — nog gevoeld wordt door het gevoel dat de overheid onvoldoende de lokale noden begrijpt.

Dit alles werd het best gevoeld in de noodkreet die Gouverneur Vandermeulen uitte tijdens de persconferentie op 17 maart 1983 en die een enorme weerklank in Limburg en erbuiten heeft gevonden. Mijnheer de Minister, ik meen dan ook dat binnen het anti-werkloosheidsprogramma van de regering het wenselijk is bijzondere aandacht te besteden aan Limburg.

Ik stel de regering voor een interministeriële werkgroep op te richten waarin vertegenwoordigers van ministers, de provinciale overheid en alle parlementaire fracties vertegenwoordigd zijn. Het doel ervan zou zijn om een programma uit te werken, een crisisplan, dat erop gericht moet zijn om de infrastructuur in brede zin — wegen, waterwegen, spoorwegen, openbaar vervoer, industrieterreinen, sociale, sanitaire onderwijskundige en culturele infrastructuur — aan te passen, de opleiding van de bevolking te bevorderen en werkgelegenheid te creëren.

In dit verband wil ik een aantal suggesties doen en tevens informeren naar de stand van zaken van verschillende dossiers. Voorafgaandelijk hoef ik u niet te wijzen op het feit dat slechts een herneming van de economische groei op wereldvlak een fundamentele oplossing kan bieden. Wat de diverse bevoegdheden van de minister betreft, zou ik toch aan de minister van Economische Zaken enkele vragen willen stellen.

De mijnnijverheid blijft een belangrijke tewerkstellingssector. Onder impuls van de regering werd uiteindelijk een beheercontract afgesloten en een bedrag van 32,109 miljard over vijf jaar ter beschikking gesteld. Hierdoor wordt weer planning mogelijk en werd de dagiespolitiek doorbroken. Evenwel blijven een aantal bijkomende prioritaire punten vooral inzake valorisatie te verwezenlijken.

1. Wat is de stand van zaken inzake hernieuwing van het leveringscontract met de staalnijverheid dat eind dit jaar vervalt?

2. Welk is de stand van zaken i.v.m. de omschakeling van de elektriciteitscentrale van Langerlo op steenkool?

3. Werd reeds beslist tot aanvang van de studie van een bijkomende kolencentrale?

4. De mogelijke participaties van België in de kerncentrales van Chooz dreigt de bouw van een bijkomende kolencentrale te vertragen. Overweegt de regering nog de deelname?

Onlangs besliste de regering tot oprichting van een aantal T.-zones. Oorspronkelijk was een zone van 50 ha voorzien te Genk-Zuid. Verzet uit Nederland zou de E.E.G.-commissie ertoe aanzetten om de zone naar elders te verplaatsen. Graag had ik van de Minister vernomen wat de stand van zaken is inzake de inplanting te Genk.

Alhoewel nieuwe industriële initiatieven beperkt zijn, zijn er toch enige mogelijkheden. De verdere uitbouw van A.L.Z. Genk kan o.m. gebeuren door de bouw van een walsinstallatie. Deze investering, circa, 2,5 miljard, zou een bijkomende tewerkstelling voor 100 personen betekenen en inmiddels bij de bouw voor 250 personen gedurende circa 3 jaar, waarvan 70 pct. in Limburgse toeleveringsbedrijven. De E.E.G.-commissie heeft in principe haar goedkeuring gegeven. Kan de Minister van Economische Zaken de definitieve toelating bewerkstelligen?

Het coating of deklagerbedrijf is een hoog technologisch industrieel project dat een bijkomende tewerkstelling voor een 100-tal personen kan verzekeren. Evenwel zou dit in vervanging dienen te komen van de afbouw van de Antwerpse Walsenrijen te Antwerpen. Graag had ik van de minister vernomen of de vervangende activiteit een eis is van de E.E.G.?

En zo dit noodzakelijk is, of de betrokken arbeiders van de A.W., gelet op hun beroepservaring, in het nieuwe bedrijf kunnen opgenomen worden? Wenselijk is het dat een andere activiteit in Antwerpen wordt gezocht. Het is voor Limburg onaanvaardbaar dat een project dat mede steunt op het technologisch onderzoek van het Limburgs Universitair Centrum, weliswaar in samenwerking met de Katholieke Universiteit van Leuven, elders zou worden ingeplant.

De heer Valkeniers. — Mijnheer Moors, dat zijn bijkomstigheden. Ik ben niet van Limburg maar wil doen opmerken dat u bezig is de essentie van de zaak te doen verwateren.

De heer Moors. — Dat is uw oordeel. Wij verwachten echter van de regering een concreet antwoord. Het Limburgs aandeel in het sociaal fonds en het regionaal fonds is zeer beperkt. Kan de regering in samenwerking met de provinciale overheid dit aandeel vergroten?

Inzake onderwijswerkloosheid wil ik vooral drie aspecten onderstrepen:

1. Binding tussen werkloosheid en scholingsgraad spelen in belangrijke mate mee ter bestrijding van de werkloosheid: hoe hogere scholingsgraad, hoe minder kansen op werkloosheid.

2. De noodzaak, gelet op de technologische wijzigingen en de aanpassing van de managementstechnieken, de bestaande opleidingen aan te passen en nieuwe in te voeren.

3. De ondersteuning van de regionale bedrijfstechische, economische en sociale problematiek door hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Concreet wat Limburg betreft kan men stellen dat er een relatief hoge scalarisatiegraad bestaat in het secundair onderwijs. Evenwel ontbreken nog een aantal opleidingen en blijven andere onderwijsinnovaties wenselijk. Vooral het oprichten van aangepaste studierichtingen op het hoger technisch en beroepsniveau is dringend vereist, evenals van 7de specialisatiejaren na het secundair onderwijs. Ik verwijs hierbij naar het onderwijs-memorandum dat reeds voorheen aan de Minister van Onderwijs werd overgemaakt.

Het betreft onder meer opleidingen in de landbouwmechanica, voeding en biochemie, automechanica, optiek, grafische techniek, informatica, enz. De deelname aan het hoger onderwijs ligt merkkelijk lager dan het Vlaams gemiddeld universitair onderwijs: 10,7 pct., technisch hoger onderwijs van het lange type: 7,5 pct., korte type: slechts 5,8 pct. In het paramedisch onderwijs studeren 600 Limburgers buiten de provincie en in het sociaal hoger onderwijs, dat niet in de provincie aanwezig is, 520.

In die hoofde is de uitbouw van het hoger onderwijs absoluut noodzakelijk. De wensen, ja eisen, zijn bekend:

1. Integratie van de E.H.L. en L.U.C.

2. De inrichting van een aantal opleidingen in het hoger onderwijs, buiten universiteit, vooral van het korte type: agrarisch onderwijs, maatschappelijk assistent, teletechnische en microcomputering, onderhoudstechnieken, orthopedagogie.

Ik weet, Mijnheer de Minister, dat de remwet de uitbouw van het korte type bemoeilijkt en dat uw welwillend de uitbouw van opties hebt toegestaan, doch ik meen aan dat u met mij akkoord gaat om te stellen dat slechts 3 opleidingen in het technisch onderwijs van het korte type onvoldoende is.

3. De uitbouw van een gemengd sociaal centrum (internaat) op de Universitaire Campus te Diepenbeek.

4. De verdere uitbouw van een dienstencentrum voor Limburgse bedrijven. Thans wordt reeds de voorhanden zijnde *research* infrastructuur door het L.U.C. ter beschikking gesteld. Hiertoe werd het Fonds voor Technologisch onderzoek ingesteld. Uitbreiding hiervan en integratie van de industriële hogescholen is dringend noodzakelijk.

De uitbouw van het spoorwegnet in Limburg is zeer beperkt. Buiten de lijn Antwerpen-Neerpelt is heel de provincie boven de lijn Leopoldsbuurg-Hasselt-Genk ervan verstoken. Vandaar dat met bijzondere aandacht het reorganisatieplan van de reizigersdienst en het ontwerpplan voor autobusbediening in het kader van de N.M.B.S.-reorganisatie wordt gevolgd.

Voor de aanpassing van het openbaar vervoer wordt bijzondere aandacht gevraagd voor de spoorwegverbinding Hasselt-Genk-Maasmechelen, de uitbouw van een *intercity*-lijn Antwerpen-Hasselt-Maastricht-Aken en de modernisering van de spoorverbinding Antwerpen-München-Gladbach. In het kader van de rationalisatie dient ook bijzondere aandacht besteed aan de herziening van het uurrooster van de autobussen om tot een betere aansluiting te komen.

Bij de R.T.T. werden de laatste jaren belangrijke investeringen gedaan om de achterstand opgelopen in de aansluitingen, in te halen. Nochtans blijven in de volgende jaren de investeringsnoden hoog. Daarenboven zou het personeelskader met een honderdtal arbeidsplaatsen uitgebreid kunnen worden. Graag vernam ik van de regering welke de plannen van de R.T.T. zowel inzake investeringen als personeelsuitbreiding zijn.

Thans kom ik aan de openbare werken. De bouwsector in Limburg is een belangrijke tewerkstellingssector — circa 20 000 werknemers — die fors door de werkloosheid wordt getroffen. De uitvoering van een huisvestingsprogramma en de aanpassing van de wegeninfrastructuur en van de openbare gebouwen kunnen een belangrijke bijdrage leveren tot de heropleving van deze sector. Ik wil enkele cijfers opgeven om aan te tonen in welke mate de provincie Limburg de laatste jaren in het nationaal budget werd benadeeld, al moeten wij erkennen dat er dit jaar enige verbetering is.

Zo kreeg die provincie in het totale pakket van het Wegenfonds 5,3 pct. voor 1980, 4,8 pct. voor 1981, 3,0 pct. voor 1982, 5,6 pct. voor 1983, 4,8 pct. voor 1984 en 3,7 pct. voor 1985.

Graag had ik van de regering vernomen of het niet mogelijk is het huidige programma te wijzigen en het kredietenpakket merkkelijk op te drijven.

Inzake sociale zekerheid wil ik erop wijzen dat de uitbouw van het ziekenhuisaanbod gevoelig beneden het peil ligt van het Vlaamse Gewest en van het Rijk. Over het algemeen benadert Limburg de gestelde normen.

Meer bepaald voor de sector chronische zieken is er nog een schrijnend tekort. De noodzakelijke uitbouw van voorzieningen voor chronische zieken kan, volgens uw saneringsmaatregelen, slechts voor inlevering van

andere bedden. Nu heeft Limburg, gezien de krappe uitbouw, vrijwel niets in te leveren.

Kan voor Limburg, gezien de reële behoeften, afgeweken worden van de lineaire toepassing van de saneringsmaatregelen?

De heer Gabriëls. — Mag ik een vraag stellen, Mijnheer Moors? Aangezien u het heeft over het feit dat wij inzake ziekenhuisbedden nog onderbedeeld zijn en u het standpunt van Minister Dewulf kent, met name niet over te gaan tot een lineaire afbouw, maar wel een selectieve afbouw — Limburg dus zou gespaard worden — standpunt dat minister Dehaene echter heeft verworpen, zou ik willen vernemen welke stelling u nu verdedigt, die van de heer Dewulf of die van de heer Dehaene?

De heer Moors. — Ik dacht dat inzake de voorgestelde besparingsmaatregelen een overeenkomst tot stand was gekomen door een onderling overleg tussen de heer Dehaene en de Vlaamse Executieve. Het is namelijk dit resultaat dat ik nu in vraag stel. De vraag is hoe Limburg in de gegeven omstandigheden het noodzakelijk ziekenhuisaanbod voor chronische zieken kan uitbouwen.

Aan de Minister van Tewerkstelling en Arbeid had ik graag volgende vraag gesteld:

In het kader van een opsloringsprogramma werd herhaaldelijk gevraagd dat Limburg zijn deel zou bekomen in het Derde Arbeidscircuit, het B.T.K. en de toepassing van maatregelen inzake stagiairs. Het is onnodig hierop dieper in te gaan, gelet op de vele contacten en gesprekken die met de minister plaatsvonden.

Graag vernam ik de minister welke de huidige stand van zaken is van tewerkstelling in deze bijzondere tewerkstellingsprogramma's.

Ziedaar een reeks vragen gericht aan de regering. Mijnheer de Minister, deze vragen naar de stand van zaken van een reeks dossiers en tevens een aantal suggesties om tot de uitbouw en de verwezenlijking te komen van een crisisprogramma voor Limburg, had ik u graag voorgelegd.

Ongetwijfeld kunnen hier nog een aantal andere sectoren bij worden betrokken. Ik verwijs hier naar middenstand, landbouw, toerisme, wetenschappelijk onderzoek en dergelijke meer. Uiteraard dient ook de Vlaamse Executieve, wat haar bevoegdheden betreft, bij te dragen tot het opstellen van dergelijk programma.

Mijnheer de Minister, zoals reeds gedeeltelijk blijkt uit mijn suggesties, kijkt Limburg niet gelaten toe, maar heeft tal van initiatieven ter plaatse genomen en de basiselementen voor een crisis-plan bijeengebracht. Deze provincie is dit gewoon en heeft trouwens in het verleden voor haar economische, sociale en culturele ontplooiing baanbrekende initiatieven genomen.

Ik verwijs hierbij naar de oprichting van het eerste regionaal welvaarts-organisme, L.E.R., Limburgse Economische Raad of van het eerste regionaal sociaal-cultureel organisme, L.I.S.O., of naar de initiatieven op het vlak van de migrantenintegratie. Thans heeft Limburg ook een aantal elementen bijeengebracht. Het is misschien geen coherent plan om de crisis te bestrijden en het zijn helaas geen baanbrekende voorstellen. In ieder geval zullen deze voorstellen en de verwezenlijking ervan bijdragen tot het milderen of tenminste tot het voorkomen van ergere dingen op het sociale vlak.

Het oprichten, zoals in de inleiding van een interministeriële werkgroep die regelmatig met de Limburgse instanties en Limburgse politici van alle partijen overleg pleegt gesuggereerd, zou een blijvend instrument kunnen zijn om dit noodplan te vervolledigen en op te volgen.

Mijnheer de Minister, Limburg zal u dank weten zo uw en uw regering dit crisisplan tot het uwe maakt. (*Applaus bij de leden van de C.V.P. en de S.P.*)

De heer Voorzitter. — De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Vanvelthoven (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, graag wens ik mij aan te sluiten bij de pleidooien van mijn twee Limburgse collega's in verband met de Limburgse sociaal-economische toestand. Ik constateer dat wij blijkbaar voor een deel dezelfde bronnen hebben geraadpleegd. Ik zal derhalve mijn best doen om niet in detaillistische herhalingen te vallen.

Mijnheer de Minister, het werd reeds gezegd — het kan geen kwaad het te herhalen — donderdag, 17 maart 1983, op een persconferentie, heeft de Limburgse gouverneur reeds de alarmklok geluid in verband met de Limburgse economische situatie. Letterlijk heeft hij toen verklaard dat de bezorgdheid van de Limburgse overheid om de tewerkstelling van de Limburgse jeugd ingegeven is door de vrees dat de bijzonder hoge werkloosheidsdruk in de nabije toekomst wel eens oorzaak zou kunnen zijn van ernstige sociale spanningen die men nog moeilijk meester zou kunnen blijven.

Mijnheer de Minister, deze noodkreet van de gouverneur heeft ongetwijfeld de verdienste op een misschien brutale wijze de aandacht van de regering te vestigen op een aantal toch nog schokkende gegevens. In de Vlaamse Raad had ik reeds de gelegenheid, samen met de collega's Dhoore en Desaeyere, deze voor Limburg dramatische cijfergegevens te citeren.

Ik zou ze graag opnieuw, in vogelvlucht, in herinnering brengen. De eerste maanden van 1983 hebben Limburg op een werkloosheidsspeil van meer dan 51.000 geteld, waarvan 19.483 jongeren beneden de 25 jaar. De werkloosheidsdruk bedraagt omzeggens 26 pct., juist iets minder, eind maart; 13,7 pct. bij de mannen, 46,3 pct. bij de vrouwen, tegenover 18,5 pct. in het rijk.

De afname van de totale R.S.Z.-werkgelegenheid in Limburg over de periode december 1980 tot december 1981 bedraagt 4.388. De beroepsbevolking in Limburg groeit daarentegen — en ook dat is gezegd — met meer dan 4.900 actieven per jaar, dit is nagenoeg 16 pct. van de jaarlijkse groei in het rijk. Het aandeel van Limburg daarentegen in de huidige beroepsbevolking van het rijk bedraagt slechts 7 pct.

Dames en Heren, in het licht van deze cijfers verwacht men dat diegenen die verantwoordelijkheid dragen op het centrale en het gewestelijke vlak zich houden realiseren dat Limburg zich in een aparte situatie bevindt en dat de bezorgdheid om de tewerkstelling in Limburg zou primeren.

Welnu, cijfermateriaal, ter beschikking gesteld zowel door de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij als door het LISO in het kader van het ook al geciteerde tewerkstellingsplan 1981-1985 voor Limburg, toont aan dat diezelfde overheid voor deze Limburgse problematiek geen oog heeft. Het aandringen om maatregelen in verhouding tot de zich steeds scherper stellende problematiek heeft geen resultaat gehad, zo stelt de heer Neesen, directeur van de Limburgse G.O.M.

Erger nog, het Limburgs Instituut voor Samenlevingsopbouw, in zijn onderzoek naar de feitelijke toestand van de bijzondere tewerkstelling in Limburg, komt tot volgende besluiten: Limburg — zo staat er zwart op wit — komt niet aan zijn trekken, daar waar de regering de eerste verantwoordelijke is, want noch in het B.T.K.-stelsel, noch inzake tewerkgestelde werklozen, noch wat het derde arbeidscircuit betreft, wordt Limburg proportioneel bediend zoals het behoort te zijn. Vergeleken bij het Rijksgemiddelde of vergeleken bij heel Vlaanderen is er een stiefmoederlijke onderbedeling: een tekort van 1.300 tot 1.500 jobs.

Onderzoek op andere terreinen bevestigt dat Limburg niet aan zijn trekken komt:

— In de huidige ministeries en parastatalen werken nu minder dan 5 pct. Limburgers. Door een ernstige decentralisering en huisvesting van belangrijke Vlaamse diensten in Limburg moet dit percentage gevoelig kunnen worden opgedreven.

Een ander voorbeeld: Limburg heeft, op een ogenblik dat nationale maatregelen voor personeelsbeperking (zoals bvb. in de ziekenhuissector) worden getroffen, nog een ernstige achterstand in de welzijnszorg.

— Terwijl Limburg nood heeft aan een uitbouw van een toeristische infrastructuur, groeit het besef dat de vervoer- en communicatiestructuur onevenwichtig werd uitgebouwd.

Limburg verwacht dat de sinds 1980 ingetreden verbetering inzake toekenning van kredieten om het R.T.T.-Kabelnet en de R.T.T.-centrales te verbeteren zal aangehouden blijven, maar vraagt dat terzelfdertijd iets zou gedaan worden aan het chronisch personeelstekort.

Inzake het herstructureringsplan van de N.M.B.S. citeer ik weer eens een voor de regering onverdachte bron, namelijk de directeur van de Kamer voor Handel en Nijverheid van Limburg die op 21 maart op de openbare jaarvergadering daaromtrent verklaarde:

«Wat het onlangs vrijgegeven herstructureringsplan van de N.M.B.S. betreft, dringt onze Kamer voor wat het personenvervoer betreft op enkele aanpassingen aan. Het ontstemt ons o.a. dat de Intercity-verbinding Antwerpen-Hasselt niet verantwoord geacht wordt zolang de nieuwe treinverbinding Antwerpen-Hasselt-Maastricht-Aken niet gerealiseerd is. Het verontrust ons dat de doortrekking van de lijn Antwerpen-Hasselt naar Maastricht en Aken dreigt «achteruitgeschoven» te worden.

»Het grieft ons dat over de verlenging van de geëlektrificeerde lijn Hasselt-Genk naar Maasmechelen met geen woord meer gerept wordt, niettegenstaande een N.M.B.S.-studie de rentabiliteit van deze lijn aantoonst.»

Mijnheer de Minister, ik kan nog andere sectoren noemen — ze zijn reeds geciteerd — waar de overheid zou moeten ingrijpen, maar waar diezelfde overheid nalaat iets te doen. Ik vernoem «Openbare werken». Inzake «Openbare Werken» stelde het Provinciaal Christelijk Vakverbond

van Limburg reeds in 1982 dat Limburg een te klein deel kreeg inzake Openbare Werken.

Hetzelfde verbond stelde eveneens vast dat de achterstand van Limburg in het onderwijs voortduurt, dat de deelname van kinderen van arbeidersgezinnen aan het Universitair Onderwijs daalt, dat het technisch onderwijs aanpassing behoeft en dat de jonge Limburgse bevolking opbouw vereist in plaats van afbouw van het onderwijs, zoals dit vandaag de dag het geval is.

Mijnheer de Minister, Limburg heeft nog andere zorgen: ten eerste, terwijl de bouwactiviteiten zwaar afnemen en de Nationale Maatschappijen voor Sociale Woningbouw in ernstige financiële moeilijkheden komen, bij gebrek aan het toekennen van de nodige kredieten aan deze maatschappijen, heerst daarentegen in Limburg meer en meer woningnood, die voortkomt uit de omvangrijke toename van het aantal gezinnen. De jaarlijkse aangroei zal in Limburg in de toekomst onder meer 1/5 bedragen van de toename van het aantal gezinnen in gans Vlaanderen.

De tweede bezorgdheid: Limburg, eindelijk als ontwikkelingsgebied erkend door de Europese Commissie, na jaren onderbedeeld te zijn geweest en kansen voor nijverheidsvestiging te hebben gemist, vreest thans en moet vrezen dat het voornemen bestaat de voordelen voor de ontwikkelingsgebieden af te schaffen of te beperken.

Ten derde is er de groeiende ongerustheid in Limburg over de afzetproblemen van K.S. en de bedreiging die weegt op het voortbestaan van de Waalse staalnijverheid, Mijnheer de Minister, maakt deze ongerustheid niet minder. Elke dag, ook gisteren nog, werd aangetoond dat K.S. met afzetproblemen kampt en die afzet, wij weten het allemaal, is van levensbelang voor de toekomst van K.S.

Ongewijfeld zal de minister in zijn antwoord wijzen op een aantal voor Limburg gunstige overheidsmaatregelen zoals bij voorbeeld het feit dat Limburg inderdaad — ik heb het reeds gezegd — erkend werd als ontwikkelingszone van categorie I en zal de regering wijzen op het feit dat een terrein op Genk-Zuid als T-zone werd voorgesteld, zal er gewezen worden op het feit dat de investeringen in nieuw technologisch hoogstaande apparatuur bij de Philips-vestigingen in Hasselt en Lommel laten verhopend dat de werkgelegenheid in de elektro-technische sector zal kunnen worden gestabiliseerd.

Bovendien zal erop gewezen worden dat A.L.Z. in het kader van zijn holdingsmaatschappij interessante projecten kan opzetten, zal ook gewezen worden op het feit dat de recente ontwikkeling in de sector textiel en de confectie aantoonde dat er een einde is gekomen aan de reeks van 70 sluitingen en het verlies van 4.000 arbeidsplaatsen in deze sector gedurende de laatste jaren.

Tenslotte zal er wellicht ook nog worden gewezen op het feit dat Ford-Genk, op het gebied van de automatisering, na een investeringsprogramma van 17 miljard frank, tot de modernste ter wereld behoort en dat de centrale van Langerlo zal worden omgebouwd op kolen. Hiermee is een krediet van 4,3 miljard gemoeid, zo werd deze week medegedeeld.

Mag ik er de regering in eerste instantie op wijzen dat een aantal van deze maatregelen het uitvloeisel zijn van beslissingen getroffen onder vorige regeringen en, ten tweede, dat ondanks de zes opgesomde maatregelen, dezelfde onverdachte bron, namelijk het Provinciaal Christelijk Vakverbond Limburg in oktober 1982 het volgende citeerde:

«In België en Vlaanderen is er bij de overheid en private economische machten de duidelijke wil niet aanwezig om met bijzondere inspanningen tegemoet te komen aan de bijzondere noden voor een gebied als Limburg.

»Integendeel: Limburg is op schrijnende wijze onderbedeeld in de inspanningen en bestedingen van de overheid.»

Ik zou er nog willen aan toevoegen, Mijnheer de Minister, dat Limburg deze onderbedeling ondergaat op een ogenblik dat structurele hervormingen de maatschappelijk grondig veranderen. In Limburg 2000, de nieuwe perspectieven van de Socialistische Gemeenschappelijke Actie, werd reeds in 1981 verklaard, en ik citeer:

«Dat men zich niet vergist: structurele hervormingen zullen de maatschappij grondig vervormen; de groei naar deze nieuwe constellatie zal moeilijk zijn, moeilijker dan wij ons nu kunnen voorstellen. De openvolging van economische en ook maatschappelijke veranderingen heeft verregaande gevolgen voor de evolutie van een land, een streek of gewoon voor het leven van elk individu.

De richting van de veranderingen maar vooral de snelheid waarmee zij zich aan ons opdringen maken dat de nu levende mens geconfronteerd wordt met een toenemende verkaveling van de oude actie-, denk-, en gevoelspatronen en met de noodzaak nieuwe gedragslijnen op te bouwen.»

Mijnheer de Minister, om al deze redenen vroeg de socialistische gemeenschappelijke actie van Limburg reeds in 1981 om dringende maat-

gelen. Limburg moet kunnen rekenen op een overheidsbeleid dat zou zijn gebaseerd op de volgende krachtlijnen:

1. De aanpassing van het onderwijs op alle niveaus — de heer Moors heeft daarop terecht de aandacht gevestigd;

2. Het benutten van de kansen geboden door het Vernieuwd Industrieel Beleid, zoals:

- het aantrekken van nieuwe bedrijven;
- het heroriënteren der activiteiten van bestaande bedrijven naar de zich wijzigende vraag zoals zij op buitenlandse, binnenlandse en lokale markten tot uiting komt;

3. Het benutten van de structurele wijzigingen die zich in de energiesector voordoen en dit niet alleen om de ontginning van steenkolen op een hoog peil te houden maar ook door het stimuleren van een reeks nevenactiviteiten die werkgelegenheid kunnen creëren;

4. De uitbouw van de geplande infrastructuur (wegen, waterwegen en spoorwegen) op basis van de reële behoefte van de provincie. Daarbij dient niet alleen met economische elementen rekening gehouden, maar dienen ook de eisen van het leefmilieu in de meest ruime zin gerespecteerd;

5. De evenwichtige ontwikkeling van de dienstensector in alle stedelijke en landelijke kernen, hetgeen een belangrijke tewerkstellingsstimulus kan inhouden;

6. Het besteden van bijzondere aandacht aan de gezondheids- en welzijnsstructuren;

7. Het behouden van Limburg als een woonprovincie. Daartoe is een aangepast grondbeleid en een aanvaardbare woningbouwpolitiek noodzakelijk;

8. Het nemen van alle maatregelen voor de bescherming van het leefmilieu en het creëren van bevolkingsgerichte culturele, sportieve en recreatiemogelijkheden. Dit om de provincie, ook in de toekomst, leefbaar te houden.

Mocht de huidige regering de Limburgse problemen vanuit deze gezichtshoek te lijf gaan, dan zou alleszins de meest schrijnende Limburgse achterstand worden opgehaald. Fundamenteel, zo vrezen wij, kan het neo-liberale antwoord op de crisis geen oplossing bieden voor wat de Limburgse bevolking het meest teistert, met name de enorme werkloosheid.

Van een regering die er niet in slaagt om wettelijke beschikkingen te doen toepassen, waardoor bijvoorbeeld in Limburg 1837 stageplaatsen zouden worden ingenomen, kan niet verwacht worden dat zij erin slaagt een actief tewerkstellingsbeleid en een efficiënt investeringsbeleid uit te bouwen.

Mij tot u richtend, Mijnheer de Minister, mij tot de regering richtend, zou ik willen vragen dat de aandacht die de Limburgse parlementsleden vandaag aan Limburg besteden, door de regering zou worden gedeeld. Ik herhaal de meeste beklemmende vragen van mijn collega's niet. Ik wacht met evenveel ongeduld als zij op uw antwoord.

Er mag inderdaad — en dat is toch de boodschap die vanop deze tribune het laatste uur heeft weerklonken — niet langer worden getalmd om de onaanvaardbare hoge werkloosheid, die Limburg tot noodgebied maakt, in te dijken. De bevolking, onze jeugd, onze middenstand, onze arbeiders en onze ondernemers hebben recht op de aandacht van de regering. Tot mijn Limburgse collega's zou ik willen zeggen dat de Limburgse situatie, meer dan ooit, een eendrachtige samenwerking vereist van iedere Limburgse kracht op sociaal, economisch en politiek gebied.

Ik ben ervan overtuigd dat slechts een samenbundeling van alle mogelijkheden over de grenzen van partijen, groepen en zuilen heen, ten overstaan van de regering, deelregering, afzonderlijke Ministers en overheidsinstanties, Limburg zal toelaten te krijgen waar Limburg recht op heeft.

Namens mijn fractie sluit ik derhalve aan bij het voorstel van de heer Moors in verband met de oprichting van een interministeriële werkgroep. (Applaus bij de leden van de S.P. en de V.U.)

De heer Voorzitter. — De heer Minister van Economische Zaken heeft het woord.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, het is niet de eerste maal in het afgelopen jaar en sedert ik Minister van Economische Zaken ben, dat hier over de problematiek van de provincie Limburg wordt geïnterpelleerd.

Ik meen dat dit volledig terecht gebeurt. Inderdaad, alle economische en sociale indicatoren wijzen erop dat, van de negen Belgische provincies, deze provincie het zwaarst door de economische crisis wordt getroffen. De

interpellanten hebben tevens gewezen op een aantal specifieke factoren die deze acute crisissituatie veroorzaken. Zoals u ben ook ik sterk getroffen door de noodkreet die een aantal weken geleden door de gouverneur van de provincie Limburg werd geuit.

Ik kan u aankondigen, Mijnheer de Voorzitter, collega's, dat de regering bereid is in te gaan op de suggestie van de heer Moors — bijgetreden door de heer Vanvelthoven en ik veronderstel ook door andere sprekers — om een interministeriële werkgroep op te richten die een soort stuurgroep moet worden om de taken van alle erbij betrokken departementen te coördineren. Ik meen dat dergelijk experiment eventueel model kan staan voor andere toepassingen in andere streken van het land.

Ik zal binnen de kortste tijd aan mijn collega's voorstellen om deze werkgroep die — zoals de heer Moors heeft onderstreept — een contact-, een overleggroep met de provinciale verantwoordelijken en met de parlementairen moeten zijn, zo vlug mogelijk te laten starten.

Ik ben het eens met de inhoud van de interpellatie van de heer Moors omdat hij is uitgegaan — en hij heeft dat in zijn conclusie onderstreept — van een dynamisch offensief standpunt waarbij men niet alleen aan de klagmuur staat en kritiek uitoefent. Ik neem aan dat de oppositie zoiets doet wat de heer Gabriëls dan ook heeft gedaan.

Ik meen echter dat ook een perspectief moet worden geopend dat in eerste instantie schuil gaat in wat men in barbaarse termen *the human capital* zou noemen, met name de kwaliteit van de mens in Limburg. Men moet niet redeneren in termen van het definitief neerlaten van een zwart gordijn zonder enige opening of enig lichtpunt te geven.

Het is natuurlijk het volste recht van de heer Gabriëls te beweren dat deze regering voor Limburg helemaal niets heeft gedaan. Ik ontken dat. Ik kan het lijstje van de heer Vanvelthoven overnemen. Het is de eerste maal dat men voor de Kempense Steenkolenmijnen een financieel plan, een financiële programmatie heeft uitgewerkt voor een bedrag van 32 miljard frank tot dekking van de *cash-drains* en bovendien gekoppeld aan de inflatie-evolutie. Ik meen dat men daarmee een investering van 2,5 miljard haalt. Ook Alinvest werd opgericht en beschikt over 1 miljard.

Wat de omschakeling van de centrale van Langerlo betreft, is het advies van de ganse beheerraad positief. Ik meen dan ook dat er werk kan worden gemaakt van de realisatie van de omschakeling en dit binnen de kortst mogelijke termijn waardoor de afzet van de Limburgse steenkolen kan worden verhoogd, vermits het gaat over 1 miljoen ton bijkomende steenkool.

Ik vestig ook uw aandacht op de conclusies van het energiedebat inzake de energetische infrastructuur van de provincie Limburg. De heer Vanvelthoven heeft ook gewezen op de T-zones — ik heb hier een uitvoerige nota — die naar ik hoop binnenkort door de Europese commissie zullen worden goedgekeurd zodat wij de beheersorganen samen met de medebeheerders van de centrale regering en de gewestelijke executieven zullen kunnen installeren. Ik hoop werkelijk dat de T-zones die in Limburg zijn gepland heel binnenkort nieuwe investeerders zullen aantrekken.

De heer Vanvelthoven heeft nog andere werwezenlijkingen geciteerd en eraan toegevoegd dat men niet mag vergeten dat een aantal van deze realisaties reeds werden opgezet door of het initiatief daartoe reeds genomen onder vorige regeringen. Ik heb vanzelfsprekend niet de minste moeite om dat te herkennen, als was het maar omdat ik zelf lid ben geweest van deze vorige regeringen. Ik heb er even weinig moeite mee te erkennen dat een aantal van deze realisaties steunen op initiatieven, genomen door mijn voorgangers, want ik breng graag hulde aan wie hulde verdient.

Ik wil nader ingaan op een aantal punten die hier werden aangestipt, Mijnheer de Voorzitter. Wat de kolencentrales in Limburg betreft, zullen we nu onmiddellijk de conversie van Langerlo doorduwen. Dit wil echter niet zeggen dat deze omschakeling van Langerlo een substituum zou moeten worden voor de resoluties hier goedgekeurd naar aanleiding van het energiedebat.

Het handelt hier over capaciteitsvervanging en niet over capaciteitsuitbreiding. De regering blijft bij haar stelling dat indien deze capaciteitsuitbreiding vereist is, bij aangroei van het verbruik, de chronologische prioriteit van de Limburgse steenkoolcentrales behouden blijft.

Wij zullen eerlang de studies waarover u zich heeft uitgesproken, laten aanvangen. Ik wil dit nogmaals onderstrepen. Wat betreft het project-Chooz, waarop de heer Moors allusie heeft gemaakt, kan ik enkel herhalen wat het standpunt van de regering is geweest. Het betreft de verklaring die ik in de Senaat op vrijdag 18 maart het afgelegd, met name «De Staatssecretaris van Energie is door de regering belast te onderhandelen met de Franse overheden». Deze onderhandelingen schijnen voorlopig wat en *veilleuse* te verlopen, omwille van bijkomende moeilijkheden.

De regering heeft terzake geen beslissing genomen. Na afloop van de energiedebatten zal de regering de studies laten uitvoeren, waarop ik daarnet allusie heb gemaakt. Vervolgens zal de regering beslissen, rekening houdend met de resoluties gestemd door het Parlement, die ook een zijdelingse evolutie hebben, over het deelnemen in buitenlandse kerncentrales. Wij wensen dus een coherent standpunt ter zake te behouden.

Wat betreft het protocolakkoord door mijn voorganger met de staalnijverheid inzake de afzet van Limburgse steenkoolmijnen afgesloten, daarover kan ik u schriftelijk de cijfers mededelen in verband met de afzet door Boël, Sidmar, Clabecq en andere.

Ik kan u mededelen dat er vandaag in mijn departement een vergadering heeft plaatsgehad om te onderzoeken wat de staalnijverheid nog meer kan doen dan ze tot op heden heeft gedaan. Er is een duidelijke juridische verbintenis afgesloten.

We moeten echter rekening houden met de toestand van de Belgische nijverheid. Zo is er zeker een probleem in verband met Cockerill-Sambre. Er is ook reeds openlijk onderstreept dat er een probleem is met Sidmar, vermits Sidmar een dochtermaatschappij heeft die een steenkoolproducent is in Amerika, waarlangs zij zich bevoorraadt. Ook Cockerill-Sambre bevoorraadt zich via Métalcomet, waardoor de invoer vanuit het buitenland wordt vervelend.

Het standpunt van de regering is dat prioritair moet worden gezorgd voor afzet via de Belgische producenten, dus nagenoeg volledig via Cockerill-Sambre. Er is vanzelfsprekend — dat is opengelaten in het protocol — het criterium in verband met de prijsbepalingen, maar dat in deze hypothese de prijs van de Belgische steenkool zich noodgedwongen op de geïmporteerde steenkool moet richten.

Een staalfirma van ons land die zeer accuraat het protocol eerbiedigt en niet gevestigd is in het noorden van het land, beklaagt zich erover dat ten minste twee Belgische staalproducenten hun steenkool uit het buitenland betrekken onder prijsvoorwaarden die niet helemaal transparant en zelfs aan de hoge kant zijn, omdat ook de zogenaamde *transfer pricing* tot stand komt in een relatie tussen moedermaatschappijen en dochtermaatschappijen. De Belgische steenkoolproducenten die het wel doen zoals het hoort, via de koppeling van de K.S.-kolenprijs, dus aan geïmporteerde kolenprijs, zijn in feite daarvan het slachtoffer.

Vóór einde 1983 moeten wij het contract hernieuwen en dus opnieuw onderhandelen. Wij moeten tot een definitieve verbintenis komen om het systeem voor een periode van tien jaar te kunnen voortzetten, dit wil zeggen 1980-1990. Thans moeten wij concreet voor de volgende drie jaar het contract aanpassen.

Wij pogen ervoor te zorgen om de afname van de produktie van K.S. contractueel vast te leggen. Wij zitten in een contractuele sfeer en niet in een publiekrechtelijke sfeer. Reeds meerdere malen heeft men gevraagd welke de sancties zijn en daarop moet ik antwoorden dat het deze zijn voorzien tussen contractuele partijen. Het gaat om schadevergoeding die kan worden toegekend aan één benadeelde partij. Het is dus niet de sfeer van het publiek recht.

In verband met de T-zones heb ik reeds aangestipt dat dit dossier zich bij de Europese Commissie bevindt. Wij hopen, Limburgse Collega's, dat weldra voor Genk 50 ha, voor Geel 30 ha, voor Diest 20 ha, zullen worden goedgekeurd. Toch moet ik onderstrepen dat de bevoegde leden van de Europese Commissie mij bij dit moeilijke dossier — het was inderdaad moeilijk te pleiten bij de Europese Commissie — de bemerking hebben gemaakt dat zij niet graag T-zones zien in het grensgebied omwille van de scheeftrekking van de concurrentie. U weet dat mijn Nederlandse collega reeds tegen de oprichting van de T-zones dichtbij de Nederlandse grens heeft geprotesteerd. Ik denk dat wij de beste argumenten hebben om de bezwaren van de heer van den Ardenne te weerleggen en durf hopen dat de Europese Commissie zeer vlug een positieve beslissing zal nemen.

Inzake A.L.Z. is het juist dat wij het moeilijk hebben met het verlenen van steun wat betreft de koudwalserij. Dit heeft te maken met de zeer strenge houding van de Europese Commissie.

Deze zal in de eerstvolgende maanden en jaren nog worden verstrengd en dit tot het aflopen van de steuncode. Dit heeft te maken met het feit dat elke staatssteun moet gepaard gaan met het afbouwen van de productiecapaciteit. Het is vaak zeer moeilijk — en dit was ook het geval voor mijn voorganger — om aan de staalbedrijven uit te leggen dat het een absolute *must* is en dat de produktie moet worden verminderd, ten einde staatssteun te bekomen.

Wij hebben gepoogd het probleem van A.L.Z. op te lossen door een combinatie te maken met de Antwerpse walserij en derhalve de capaciteitsrechten die ontstaan door het sluiten van de Antwerpse walserij, te laten ten goede komen aan A.L.Z. Wij denken dat dit voor de Europese

Commissie een doorslaggevend argument is. Wij hopen dat dit ontwerp zeer vlug zal worden geblokkeerd. Wij werken trouwens aan een alternatief. De onthouding door de Europese Commissie van de investeringssteun bezwaarde de financiële structuur van de onderneming. In die veronderstelling — en het is meer dan een veronderstelling, het is de realiteit — vinden wij dat de aandeelhouders, meer bepaald de publieke aandeelhouders, gerechtigd moeten zijn om het kapitaal te verhogen. Ten aanzien van de Europese Commissie wil ik geen enkele *link* leggen tussen de geplande kapitaalverhoging en de gederfde steun.

Mijn redenering is dat het niet toekennen van steun de financiële structuur kan bezwaren. Wij zullen bijgevolg vrij spoedig proberen het alternatief van een belangrijke kapitaalverhoging door te drukken.

Ik denk ook dat Alinvest een zeer nuttig instrument van diversificatie en reconversie kan zijn. Wij willen ook tot een omschakeling in de Antwerpse walserij overgaan. Dat brengt mij tot het zogenaamde *coating project*, waarover ik een uitvoerige nota bezit en waarover ik kan zeggen dat het een interessant en innovatorisch project is. De aanvankelijke bedoeling was dit te realiseren als een soort reconversie van de Antwerpse walserij. In dit verband heb ik een aantal mensen ontmoet.

Ik herinner er nogmaals aan dat wij dit probleem van de Antwerpse walserij moeten oplossen, omdat dit ten goede komt aan A.L.Z. Beide zijn inderdaad met elkaar verbonden. Wij zullen het maximum doen opdat ook met steun van Alinvest het *coating project* voldoende ruim zou worden opgezet, opdat ook een stuk ervan zou kunnen worden gerealiseerd in Limburg, en bijvoorbeeld een afdeling in Limburg zou kunnen worden opgericht.

Ik hoop dat binnenkort de verantwoordelijken en de partijen die bij deze onderhandelingen waren betrokken, uitstelsel zullen kunnen geven en wij aldus zullen komen tot een ruimere opzet, dank zij een belangrijke inbreng van Alinvest, en hierdoor iets zullen kunnen doen voor de werkgelegenheid in Limburg.

Het Europees sociaal fonds behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Arbeid en Tewerkstelling maar ook tot de collega uit de Vlaamse Executieve, bevoegd voor de beroepsopleiding. Ik ben niet in het bezit van de nota van mijn collega ter zake. Misschien kunt u later uw vraag eens herhalen.

Wat het Europees regionaal fonds betreft, is het aandeel van ons land, 1,11 pct. Dat is natuurlijk niet zeer hoog. België kon in 1933 beschikken over 21 miljoen. En te vermenigvuldigen met ongeveer 40. Dit bedrag wordt tussen Vlaanderen en Wallonië verdeeld op basis van de door het N.C.S.C. vastgestelde verdeelsleutel. Deze houdt in dat 8 pct. wordt voorbehouden aan de door de E.E.G.-commissie erkende berglandbouwgebieden.

Het saldo wordt dus verdeeld over Vlaanderen en Wallonië. Ik heb onlangs de cijfers vrijgegeven en deze beantwoorden *grosso modo* aan de regionale verdeelsleutel. Het grootste deel van de EFRO-steun in Vlaanderen is gesitueerd in het ontwikkelingsgebied Limburg en Kempen. Voor concrete cijfers verwijs ik u naar de Vlaamse Executieve.

Thans kom ik tot de vragen die gesteld zijn aan de andere collega's van de regering. Vooreerst zijn er de vragen gericht tot de Minister van Arbeid en Tewerkstelling, onder meer met betrekking tot het vrijmaken van initiatieven inzake opleiding voor Limburg. Er is het plus één plan, het helpt de zelfstandige bij de eerste aanwerving. Hier wordt nog eens aan de maatregel herinnerd. Dit kan natuurlijk ook in Limburg worden toegepast.

Men heeft ook de B.T.K.-werknemers in de K.M.O.'s. De Minister van Arbeid en Tewerkstelling herinnert aan het systeem. Er zijn ook de leningen aan werklozen die zich zelfstanding willen vestigen of een onderneming wensen op te richten. Inzake de opleiding kan worden gezegd dat twee derden van de jonge werklozen het stadium van het middelbaar onderwijs niet hebben gehaald. Bovendien werden verscheidene maatregelen getroffen om de jongeren betere kansen te bieden bij het zoeken naar werk.

De maximale bezoldiging die recht geeft op kredieturen werd vanaf 1 januari van 28 000 op 45 000 gebracht. In het algemeen kader van de verlenging van de leerplicht kan worden gezegd dat het wetsontwerp tot invoering van het industrieel leercontract aan het Parlement werd voorgelegd. Een wetsontwerp tot wijziging van de kredieten is thans in voorbereiding.

Ik heb hier ook een nota van de heer Hansenne over B.T.K.-statistieken toegepast op de provincie Limburg. Goedgekeurde betrekkingen: op 10 maart 1983: 186, op 31 maart 1983: 211, op 26 april 1983: 520. Tussen 1 januari 1982 en half april 1983 werden 111 initiële aanvragen goedgekeurd. Tussen 1 januari 1982 en half april 1983 werden 63 lopen-

de projecten verlengd. In initiële aanvragen en verlengingen werden tussen 1 januari 1982 en half april 1983, 1 008 betrekkingen goedgekeurd, allemaal in Limburg. Ik kan zo verder gaan. Ik heb nog meer cijfers die ik ter beschikking van de interpellant houd.

Ik heb een lange nota met antwoorden van Minister Coens. Hierin staan eveneens vele cijfers. Ik houd deze nota ter beschikking van de interpellanten. Misschien kan ik er enkele gegevens uitlichten. Diepenbeek kan een pilootproject worden. Er wordt gedacht aan een programma met een logement van honderd studenten, een socio-medisch kabinet, een restaurant, keuken, cafetaria, hobbyruimte sportaccommodatie, met respectievelijke investeringen van 150, 50, 150 en 50 miljoen.

Minister Coens heeft uitgebreid over de problematiek van de oprichting van nieuwe afdelingen in het hoger onderwijs van het korte type. Ik zal u zijn tekst bezorgen.

Dan kom ik tot de vragen gesteld aan de Staatssecretaris van P.T.T. Mevr. D'Hondt legt eerst de redenen uit waarom de achterstand inzake de uitrusting van het telefoonnet werd opgelopen. Vervolgens toont zij aan dat de achterstand wordt ingehaald. In verband met de telefoonaansluitingen telde men in januari 1980 nog 9 100 hangende aanvragen. Dit cijfer is thans tot 4 200 teruggebracht. Het aantal aanvragen is van 1 800 tot 800 teruggelopen. De nieuwe telefoonaansluitingen nemen gestadig toe met circa 1 100 per maand in Limburg.

In 1982 zijn investeringskredieten ten bedrage van 2,2 miljard vrijgegeven. In 1983 wordt daar nog eens 1,3 miljard aan toegevoegd. In Houthalen werd een grote inspanning gedaan. Daar konden 370 wachtende aspirant-abonnees worden bevredigd. Er werd ook een toelichting gegeven in verband met de telefoonaansluitingen in Neerpelt. Ik stel mij voor dat men dezelfde verhalen kan houden over talrijke andere gemeenten. Deze nota is ook ter beschikking van de interpellant.

Ik heb hier nog bijkomende antwoorden voor de heer Gabriels omtrent de R.T.T. Hierin worden allemaal cijfers geciteerd. In de nota van de heer Waltniel wordt over de ambtenaren uitgebreid. Hij citeert ook enkele cijfers. Er zijn 4 155 Limburgers tewerkgesteld in de ministeries, wat minder is dan het rijksgemiddelde. Dit is 0,58 pct. ten opzichte van de Limburgse bevolking, een percentage dat iets beneden dat van de provincie West-Vlaanderen ligt. De heer Waltniel meent dat dit iets te maken heeft met de excentrische ligging van deze provincies ten opzichte van de hoofdstad. Ik weet niet of deze stelling wetenschappelijk bevestigd is.

De heer Waltniel wijst er tevens op dat bij de regionalisering van de administraties een relatief groot aantal ambtenaren, bijna 8 000, ter beschikking van de gewesten werd gesteld. Natuurlijk behoort de wijze waarop deze ambtenaren verder worden geaffecteerd tot de bevoegdheid van de gewestexecutieven. Wat dit betreft moet ik het antwoord dus schuldig blijven.

De heer Dehaene heeft in zijn nota de vragen gesteld door de heer Moors beantwoord. Gezien het korte nota is kan ik deze misschien wel voorlezen. Ik citeer: « Het is juist dat in vergelijking met andere streken van het land in Limburg de criteria voor ziekenhuisprogrammatie slechts in lichte mate overschreden werden, indien men het globaal aantal bedden bekijkt. Het is ook juist dat de verwezenlijking van de bedden voor chronische zieken in Limburg nog ver beneden het programmatorisch toegelaten streefcijfer blijft. Anderzijds is het zo dat er in de zogenaamde acute sector een vrij belangrijke overschrijding van de programmacijfers is, meer bepaald in de sectoren van moeder- en kindzorg ».

Volgens de heer Dehaene heeft hij samen met de bevoegde gemeenschapsminister naar een oplossing gezocht inzake de weerslag van de verpleegdagprijs in verschillende Limburgse ziekenhuizen. Hij schrijft nog dat er een protocol is afgesloten tussen de nationale regering en de gemeenschapsexecutieve waarvan duidelijk is gesteld dat de nationale maatregelen een globaal resultaat beogen dat absoluut moet worden bereikt. Bovendien beoogt de overeenkomst dat de verwezenlijking van het globaal objectief moet worden gemoderniseerd, rekening houdend met de specifieke toestanden in de onderscheiden gebieden en ziekenhuisregio's en dat derhalve voor Limburg aan deze problemen een bijzondere zorg moet worden besteed.

Ik heb dan een nota van de heer De Croo met korte antwoorden op vragen van de collega's Gabriels en Moors in verband met de modernisering en elektrificatie van de spoorlijn Hasselt-Maastricht-Wezet-Montzen-Aken bestemd voor reizigersvervoer, waarvoor de investeringen in Limburg 650 miljoen bedragen en dit, volgens de heer De Croo, op korte en middellange termijn. De verdere afwerking van de modernisering en elektrificatie van de spoorlijn Diest-Hasselt-Tongeren, met nog belangrijke

werken te Bilzen, bedragen 650 miljoen. Te Hasselt zelf wordt de aanleg van een parking en een doorgang voor voetgangers voorzien waarvan de geraamde kostprijs 100 miljoen bedraagt.

Verder is er de uitrusting van autobusstations te Hasselt, Tongeren en Sint-Truiden waarvoor de kosten respectievelijk 15 en 10 miljoen bedragen en eveneens te Bree ten belope van 10 miljoen.

Ik wil nu antwoorden op de vragen door de interpellanten gesteld in verband met de autosnelweg A 24, die werd geschrapt. Het is het geachte lid wel bekend dat tussen de Nederlandse grens en de autosnelweg 31 de Noord-Zuid verbinding werd gerealiseerd volgens het tracé voorzien op de goedgekeurde gewestplannen. Op het noordelijk vlak van deze verbinding zijn de werken trouwens in uitvoering. In deze omstandigheden kan er bezwaarlijk sprake zijn van compensatiekredieten ten voordele van andere projecten, gezien de kredieten vereist voor de realisatie van de Noord-Zuidverbinding, aldus de heer Olivier.

De heer Olivier bezorgde mij een uitvoerige nota betreffende de wegeninfrastructuur, met alle werken die aan gang zijn of nog moeten worden ondernomen. De nota telt acht Romeinse cijfers, opgesplitst in vele streepjes. Deze nota is ook ter beschikking van de interpellanten.

Mijnheer de Voorzitter, ziedaar de antwoorden van de regering en dus van de zes of zeven collega's die betrokken werden bij deze polyvalente interpellatie.

Tot besluit wil ik onderstrepen dat de regering de zorg deelt van onze Limburgse collega's. Limburg is werkelijk een probleemgebied en inzake werkloosheid het zwaarst getroffen gewest van het land. Wij wensen werkelijk het maximum te doen, rekening houdend met de beperking die u kent, onder meer deze van budgettaire aard, maar naast de nodige financiële middelen die moeten worden vrijgemaakt en voor een stuk reeds vrijgemaakt zijn, kennen wij een hele reeks kwalitatieve instrumenten waarop wij beroep kunnen doen.

De heer Vanvelthoven heeft gesproken over investeringen bij Ford-Genk en Phillips, die zeer belangrijk zijn omdat zij ook vernieuwend zijn. Er is de problematiek van de Kempense steenkoolmijnen, u voldoende bekend. Ik wil eraan toevoegen — en ik heb dit reeds eerder onderstreept — dat de steenkoolmijnen geen toekomst-gerichte sector is. Zij zijn van groot belang als energievoorraad en omwille van de grote tewerkstelling die daar nog wordt gewaarborgd. Het moet echter voor iedereen duidelijk zijn dat de diversificatie rond K.S., in de ruimste zin van het woord, de enige mogelijke toekomst-gerichte activiteit is en dat dus alle inspanningen daarop moeten worden gericht, omdat niemand vandaag met zekerheid kan zeggen dat in het jaar 2000 of 2010 de activiteiten die thans bezig zijn in de Limburgse steenkoolmijnen nog wel kunnen gehandhaafd blijven.

Inzake de K. S. heeft de regering een financieel en een herstructureringsplan en wij kunnen ons verheugen in de beste samenwerking met de directie. Van deze plannen wil ik dus niets terugnemen. Ik wil enkel zeggen dat, wanneer wij voor deze sector, zoals voor nog een paar andere traditionele sectoren die nog vrij hoog boven ons industrieel landschap uitsteken, niet tijdig aan diversificatie denken, de problemen groter kunnen worden.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, wij kunnen ons eveneens verheugen in een zeer goede verstandhouding met de Limburgse verantwoordelijken, ook met de regionaal-economische.

Mij aansluitend bij hetgeen de heer Moors heeft gezegd, wil ik eraan toevoegen dat in deze provincie, die toch een dynamische bevolkingsontwikkeling kent ondanks de problemen die daaruit op korte termijn voortvloeien, de vlaggen van de hoop zeker niet permanent halfstok moeten hangen. Deze provincie heeft grote kansen die wij samen moeten waarmaken. Wat de regering betreft, betekent dit dat zij nauwgezet moet uitvoeren wat zij heeft aangekondigd, dat zij bijkomende inspanningen moet doen en op een zeer efficiënte wijze, ook wat dit probleem betreft, met de gewestexecutieve en met de regionale instanties moet samenwerken. (Applaus bij de leden van de meerderheid.)

De heer Voorzitter. — De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Gabriels (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, ik hoop dat wij in de begeleidende antwoorden die wij van de minister zullen ontvangen nog een aantal verduidelijkingen zullen vinden. De minister heeft alleszins getracht de diverse sectoren waarover vragen werden gesteld te overlopen.

Vanzelfsprekend ga ik akkoord met de uitlatingen van de heer Moors inzake die interministeriële werkgroep. Ik hoop alleen, Mijnheer de Minis-

ter van Economische Zaken, dat de regering zo spoedig mogelijk het initiatief neemt om zowel de regeringsleden als de leden van de bestendige deputatie en van het Parlement bijeen te roepen. Ondanks alle goede intenties moeten wij deze problematiek toch van zeer nabij volgen, anders zal daarvan in de praktijk misschien niet veel in huis komen.

Ik wil nog een paar punten aanraken waarover nog niet is gesproken. Mijnheer de Minister, ik heb reeds een paar maal in dit Parlement een vraag gesteld in verband met het Nationaal Instituut voor Extractiebedrijven. U hebt daar nog niet op geantwoord. Ik vind het een normale gang van zaken dat dit Instituut in Limburg zou gevestigd worden. Ziet u daar in de kortst mogelijke tijd perspectieven in? Want in het antwoord dat u mij vandaag via het Bulletin van Vragen en Antwoorden hebt verschaft, voorziet u dat de kapitaaluitgaven voor 1983 en 1984 ongeveer 40 miljoen per jaar zullen bedragen en dat die activiteit dus in Luik zal blijven. Ziet u de mogelijkheid de overheveling van dit Instituut naar Limburg op korte tijd te realiseren?

Mijnheer de Minister, het is gemakkelijk te zeggen dat er wegens de excentrische ligging weinig of ondermaatse participatie is vanwege de rijksambtenarij van Limburg en West-Vlaanderen. Heel concreet wil ik vragen wat in dat globale pakket binnen de kortst mogelijke tijd gedaan wordt om, misschien door middel van het instrument van de regionalisatie, dit tekort te kunnen opvangen.

Mijnheer de Voorzitter, dit waren de twee zeer concrete vragen die ik nog aan de minister wilde stellen.

De heer Voorzitter. — De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Vanvelthoven. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, nadat iedereen het initiatief van de heer Moors heeft toegejuicht, wil ik er op aandringen toch niet te vergeten ook de Vlaamse deelregering bij dit initiatief te betrekken, vermits een groot gedeelte van de besproken materies tot de bevoegdheid van de Vlaamse deelregering behoort.

Ik noteer met veel genoegen dat de minister heeft verklaard dat de omschakeling van Langerlo alleszins niet de eis van een nieuwe kolencentrale in Limburg in de weg staat. Ik neem daar akte van, vermits de omschakeling gepaard gaat met het verbruik van 1 miljoen ton aan kolen. Ik heb toch niet een valse indruk als ik denk dat deze 1 miljoen ton kolen niet uit het buitenland zullen ingevoerd worden. Op één of andere manier, zal dat moeten voorkomen worden, want anders zou een dergelijke omschakeling van weinig nut zijn.

Mijnheer de Voorzitter, tot daar mijn repliek.

De heer Voorzitter. — De heer Minister van Economische Zaken heeft het woord.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Aan de heer Gabriels doe ik opmerken dat de problematiek van het Nationaal Instituut voor Extractiebedrijven niet geïsoleerd kan behandeld worden. Er zijn nog een paar andere instituten in de energiesector waar problemen bestaan. Ik wil niet ontveinzen dat daaraan politieke en communautaire aspecten verbonden zijn en ik op dit ogenblik niet over een pasklare oplossing beschikt maar in tegendeel veel last ondervind.

Wat de bijkomende afzetmogelijkheden betreft, in de hypothese dat Langerlo zou omgeschakeld zijn, moeten de inspanningen die wij zullen leveren inhouden dat deze centrale op centrales met Limburgse steenkolen zullen bevoorrad worden. Wij zullen toch geen Amerikaanse of Zuid-Afrikaanse kolen invoeren. Deze stelling verwerp ik als werkhypothese.

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, tot besluit van deze interpellaties werden twee moties ingediend.

Mesdames, Messieurs, en conclusion de ces interpellations deux ordres du jour ont été déposés.

De eerste, gemotiveerd, ondertekend door de heren Valkeniers en Baldewijns, luidt als volgt:

« De Kamer,

» gehoord hebbende de interpellaties van de leden Gabriels en Moors i.v.m. de sociaal-economische toestand in Limburg;

» eist absolute voorrang op sociaal-economisch vlak voor Limburg via een globaal plan binnen een duidelijke en korte termijn. »

Un premier, motivé, signé par MM. Valkeniers et Baldewijns, est libellé comme suit:

« La Chambre,

» ayant entendu les interpellations de MM. Gabriels et Moors relatives à la situation socio-économique dans le Limbourg;

» exige que la priorité absolue soit donnée au Limbourg sur le plan socio-économique par la mise en œuvre d'un plan global dans un délai précis et bref. »

De tweede, de eenvoudige motie, is ondertekend door de heren Blanckaert en Henrion.

Le deuxième, l'ordre du jour pur et simple, est signé par MM. Blanckaert et Henrion.

Over deze moties zal later worden gestemd.

Le vote sur ces ordres du jour aura lieu ultérieurement.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — L'interpellation de M. Joseph Michel à M. le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles est reportée. La date en sera éventuellement fixée tout à l'heure.

INTERPELLATIE VAN DE HEER SCHILTZ TOT DE HEER MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER « DE GEVOERDE SECTORIËLE STAALPOLITIEK EN DE UITVOERING VAN HET HERSTRUCTURERINGSPLAN VAN DE STAALSECTOR VAN MEI 1981 »

Bespreking

INTERPELLATION DE M. SCHILTZ A M. LE MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR « LA POLITIQUE SECTORIELLE DE LA SIDERURGIE ET SUR L'EXECUTION DU PLAN DE RESTRUCTURATION DE LA SIDERURGIE DE MAI 1981 »

Discussion

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, aan de agenda is de interpellatie van de heer Schiltz.

Mesdames, Messieurs, l'ordre du jour appelle l'interpellation de M. Schiltz.

De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Schiltz (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, ik heb het initiatief genomen tot deze interpellatie omdat het mij voorkomt dat de bevolking er hoe langer hoe meer moet aan twijfelen of er nog wel een democratische controle op de door de regering gevoerde staalpolitiek bestaat, of deze althans nog mogelijk is.

Of mijn interpellatie ertoe zal bijdragen enig licht te verschaffen in een aangelegenheid die gekenmerkt is door een toenemende complexiteit en onduidelijkheid, weet ik niet. Dat zullen wij afwachten, maar wel is het zo dat het, denk ik, niet alleen voor de burgers maar zelfs door de overgrote meerderheid van de parlementsleden compleet onmogelijk is geworden nog precies te weten te komen op welke wijze, voor welke bedragen en voor welke periodes de Staat, dit wil zeggen de gemeenschap, is verbonden.

In de parlementscommissie, waar het fameuse zogenaamde wetsvoorstel Van den Brande een eervolle begrafenis werd voorbehouden, werd evenmin duidelijkheid geschapen. Inderdaad, er werd ons daar zonder meer van regeringswege gezegd dat het eigenlijk niet mogelijk was met enige precisie de budgettaire gevolgen van de door de diverse regeringen genomen beslissingen inzake de herstructurering van de staalsector te berekenen en te becijferen. Ik denk dat dit een nogal onthutsende vaststelling is dat wij leven in een land waar regeringen beslissingen nemen waarvan — althans dat beweert men — de budgettaire gevolgen niet werden of zouden kunnen worden becijferd. Dit is vanzelfsprekend de volkomen negatie van een van de basisbeginselen van onze democratie, namelijk dat een Parlement tenminste expliciet of impliciet een regering moet machtigen op grond van budgettaire gegevens die bekend zijn of als bekend worden verondersteld.

Wel stel ik mij de vraag of de regering hierbij eerlijk en oprecht is geweest. Zoals de revisor van een bank moet certifiëren dat de documenten die aan het publiek worden voorgelegd juist en volledig zijn, vraag ik

mij af of de regering ter zake inderdaad wel de waarheid heeft gesproken en of het niet eerder het geval is dat men deze budgettaire gevolgen wenst te verzwijgen omdat het niet denkbaar is dat, hetzij bij heel de bevolking, hetzij alleszins bij het Vlaamse deel van de bevolking van ons land, er een reactie zou ontstaan zoals destijds door de gewezen Eerste Minister Tindemans is voorspeld wanneer hij zegde: « Indien de Vlamingen ooit te weten komen wat men hen allemaal laat betalen, welnu, dan maken zij revolutie ».

Ik weet niet of hij daarbij niet een beetje de eenwenoude lijdzaamheid en de verdeeldheid van de Vlamingen, die mede door zijn geestesgenoten aan onze bevolking werden bijgebracht, heeft veronachtzaamd. Maar, hoe dan ook, de vraag dringt zich op: wat verzwijgt men precies aan de bevolking?

Inderdaad, als het misschien juist is dat men niet tot de laatste frank en de laatste centiem kan berekenen wat het staalplan ons kost, dan is het toch wel zo dat er wel berekeningen bestaan en dat meer bepaald in juni 1982 dezelfde werkgroep-Matthijs een vertrouwelijk rapport heeft gemaakt waarin wél berekeningen voorkomen en waarin inderdaad werd berekend dat de uitvoering van het staalplan, zoals het in 1981 was vastgelegd tot in het jaar 2005 — en met onze staalpolitiek engageren wij het volgende millenium — en in de hypothese die de meest waarschijnlijke is, namelijk dat een groot gedeelte van deze uitgaven moet worden vóórgefinancierd, ten minste 430 miljard zou kosten op voorwaarde dat men onoverweg niet tot hernieuwde debudgettering moet overgaan, wat ook niet onmogelijk is als u ziet wat sommige jaarlijkse lasten betekenen, meer dan 100 miljard begroting per jaar.

Ik herhaal dus dat in de optimistische hypothese van een eenmalige debudgettering de uitvoering van het staalplan 430 miljard zal kosten, waarvan 312 miljard voor Wallonië. Daarbij zijn dan nog niet eens de waarborgen in aanmerking genomen, dit wil zeggen de waarborg op kredieten die niet door de Staat betaald of terugbetaald worden, maar die door andere instanties, privé-instanties, zijn toegekend maar door de Staat gewaarborgd en die ook, alles bij mekaar, toch nog een respectabel aantal miljarden vertegenwoordigen en waarvan wij bijna de zekerheid hebben dat ze vroeg of laat ook ten laste van de schatkist zullen vallen.

Zijn het deze cijfers die men je dan neen voor de bevolking verborgen heeft willen houden? Aan het Parlement werd in ieder geval essentiële informatie onthouden. Als men er zelfs niet zeker van was dat deze cijfers van het vertrouwelijke rapport-Matthijs tot op de laatste gegevens juist waren, ware het volgens mij elementair geweest dit ten minste aan de Kamercommissie te zeggen. Waarom zou de kamercommissie niet het recht hebben deze cijfers ter inzage of ter beschikking te krijgen, gepaard gaande met alle nodige commentaar die de Regering daarbij wil geven?

Mijnheer de Minister, dit leidt mij ertoe te stellen dat, voor al diegenen die hier zo vaak gezegd hebben dat het Parlement zijn rol moet vervullen en het, als de regering met volmachten regeert, medezeggenschap heeft, men toch enige scepsis kan hebben over de wijze waarop het het Parlement nog mogelijk gemaakt wordt de regering te controleren. Ten minste wanneer men te maken heeft met meerderheden die eigenlijk slaafs de regering afdekken en weliswaar naar buitenuit kloekke verklaringen afleggen maar, wanneer het erop aankomt, gewoon parlementair-technisch te eisen dat de kaarten op tafel worden gelegd, daar niets aan doen of weigeren dit te steunen.

Wij hadden toch gevraagd dat een parlementaire onderzoekscommissie zou worden opgericht om inderdaad het Parlement de mogelijkheid te bieden zich rekenschap te geven van wat die miljardendans in de staalsector betekent, hoe groot hij is, hoe hij is opgesteld, wat de consequenties zijn, hoe lang hij zal duren. Dan zou men ons geen rapporten hebben kunnen onthouden, dan zou men geen deuren gesloten kunnen houden en geen boekhoudingen kunnen wegmoffelen maar wij hadden dan vrij overal hebben kunnen binnengaan en zeggen: waar zijn de cijfers? Wij willen ze kennen.

Wat is er gebeurd? De meerderheid heeft dit voorstel van onze fractie om dergelijke onderzoekscommissie op te richten afgewezen en de regering onthoudt het Parlement de essentiële gegevens over de financiële gevolgen van haar beslissingen.

Ten tweede, Mijnheer de Minister, vind ik het — eerlijk gezegd — toch een beetje pijnlijk voor het Parlement, niet omdat het mij betreft, want ik zou het gezegd hebben ten overstaan van het initiatief van gelijk welke andere collega, dat wanneer u weet dat u zal ondervraagd worden over de uitvoering van het staalplan en, twee dagen vóór het houden van deze interpellatie, een dikke nota verspreidt, niet ter attentie van de parlementairen, maar van de vereniging van journalisten. Excuus, het is niet omdat

het mij betreft, maar ik vermeld dit misschien om zeer duidelijk te maken dat het Parlement in feite een ondergeschikte instelling in dit land is geworden en dat wie uit de eerste hand wil geïnformeerd zijn, er beter aan zou doen journalist te worden in plaats van Kamerlid om de zekerheid te hebben sneller, vollediger en juister geïnformeerd te worden dan wie ook van dit Parlement. (Applaus bij de leden van de Volksunie.)

Het zal u niet ontgaan, Mijnheer de minister, dat er in Vlaanderen nogal wat onzekerheid bestaat — om niet te zeggen wantrouwen — over de wijze waarop de miljardenstroom naar de staalnijverheid wordt aangewend, over de efficiëntie van deze politiek, over de eenzijdigheid van deze politiek en over het politiek gebruik dat er bovendien in verband met de communautaire moeilijkheden van gemaakt wordt.

De regering heeft daartegenover — steeds met de hand op het hart — gezegd: maak u geen zorgen. Het staalplan 1981 wordt uitgevoerd. Het is een verbintenis. Het is een afspraak, maar het staalplan van 1981 en niet meer. Er zullen geen bijkomende miljarden uitgekeerd worden. Er zullen geen bijkomende lasten aanvaard worden op de kap van de politieke solidariteit.

Welnu, ik wil een poging doen met de bescheiden gegevens, waarover ik beschik en die niet veel meer zijn dan wat iedere burger in zijn krant kan lezen, om na te gaan in welke mate deze bewering juist is. Wordt het plan 1981 correct uitgevoerd, maar ook niet meer dan dat? Of is het wantrouwen in Vlaanderen dat men verder gaat en men zich niet houdt aan deze afspraak gewettigd?

Het belangrijkste onderdeel van het plan 1981, om het debat te vereenvoudigen, was — naar ik denk:

- 1° het vastleggen van het investeringsprogramma;
- 2° het vastleggen van een aantal financiële enveloppes, voor deze investeringen en voor het dekken van verliezen, door opnamen van de bestaande schulden en het dekken van toekomstige verliezen, met andere woorden dus de fameuze enveloppes;
- 3° het bepalen van een reeks voorwaarden die moesten vervuld worden om over deze enveloppes te kunnen beschikken, vooral te groeperen in het zogenaamde beheerscontract, waar onder meer de afvloeiing van zowat 5 000 werknemers en het afsluiten van een sociaal pact moest geregeld worden;

— 4° ten overstaan van de zeer grote inspanningen die de gemeenschap zich voor een welbepaalde onderneming, namelijk Cockerill-Sambre, ging getroosten een poging om toch enigszins de verdelende rechtvaardigheid aan haar trekken te laten komen door een compensatieregeling onder de naam van gelijkwaardige behandeling van de andere staalbedrijven, waarin de overheid participaties heeft omdat het toch moeilijk denkbaar is dat de Staat zijn ene kind in dergelijke mate voortrekt t.o.v. anderen;

5° voor de staalbedrijven, waarin de Staat niet participeert — er zijn er niet veel meer, nog maar één, de groep van de « onafhankelijken », zoals men ze noemt — geen enveloppes maar een engagement om de bankkredieten van deze ondernemingen eigenlijk op dezelfde manier te steunen zoals men dit ging doen voor de bankkredieten in de ondernemingen waarin de Staat zelf participeert.

6° tenslotte, de duidelijke afspraak dat de staatsinterventies zouden worden voorbehouden voor de staalactiviteiten en niet zouden worden aangewend voor andere activiteiten, eventueel door de staalondernemingen uitgeoefend, om de nogal begrijpelijke redenen dat men anders de staatsinterventie in de nationale sectoren eigenlijk langs een omweg zou afleiden naar de niet-nationale sectoren en bijgevolg alleszins in botsing zou komen met de afspraak die in de staats Hervorming werd gemaakt.

Welnu, over het respecteren van dit alles is men in Vlaanderen helemaal niet zeker en de twijfel groeit nog. Mijnheer de Minister, in 1981 werd uw investeringsprogramma bepaald op 27 miljard. Voor zover ik kan opmaken uit de documenten die ik bezit, werd dit bedrag opgedreven tot 41 miljard. Ik beweer nu niet dat deze 41 miljard reeds werden uitgegeven, daarover gaat het niet, maar de verbintenissen werden in elk geval tot 41 miljard opgedreven. Wat stellen wij nu vast?

Dat nu reeds openlijk wordt gezegd dat zeer spoedig, in een volgende fase, er nog miljarden zullen moeten bijkomen. Sommigen spreken over 60 miljard en nog anderen over 100 miljard. Hoe dan ook, het gaat om het opdrijven van de verbintenissen van de Staat van 27 miljard in mei '81 naar 41 miljard. Deze investeringen werden hoofdzakelijk voorzien voor Cockerill-Sambre.

Ten tweede, de financiële enveloppes en hun aanwending. In 1981 heeft men ons gezegd 25 miljard voor de delging van de *cash-drains* uit het verleden, dus voor de periode 1979-1980. Ook hier weer vrijwel uitsluitend voor Cockerill-Sambre. Deze 25 miljard werden uitbetaald. Voor de toekomstige *cash-drains* tot 1985 voorzagen men 22 miljard. Nu wil ik u even vragen de rekening opnieuw te maken en te zien of ze al dan niet klopt. De *cash-drains* van Cockerill-Sambre de laatste zes jaar bedragen minimum 47,8 miljard.

Anderzijds heeft u op uw persconferentie van eergisteren gezegd dat er van de *cas-drains* enveloppe 500 miljoen beschikbaar is. Dit wil zeggen dat er indicatieve gegevens die het bedrijf heeft medegedeeld, namelijk 47,8 miljard *cas-drains* de laatste zes jaar, alleszins een niet-gedekt tekort van 1,3 miljard was per 31 december 1982.

Wanneer wij aannemen — en ik put nogmaals uit de gegevens die de gewone burger in zijn bereik heeft en die toch van het bedrijf zelf afkomstig zijn — dat er een gemiddelde *cash-drain* van 1 miljard per maand sedert 31 december 1982 is, dan kom ik op dit ogenblik tot een totale *cash-drain* van ongeveer 5 miljard die niet gedekt is.

Mijn vraag is dan ook: hoe heeft het bedrijf dat kunnen volhouden? Hoe is het mogelijk dat een bedrijf met 5 miljard ongedekte *cash-drain* werkt? Dat geld moet toch van ergens komen, want ze kunnen het zelf toch niet drukken.

Mijnheer de Minister, vandaar mijn vraag of u zo gerust is dat sommige bedragen die door de regering ter beschikking van Cockerill-Sambre zijn gesteld, die voor investeringen of voor andere zaken moesten dienen, niet werden aangewend om deze 5 miljard inderdaad te dekken en op die manier klaarblijkelijk de toestand van falen te verbergen.

In mei 1981 besliste de regering de financiële lasten op de lange terminkredieten ten laste te nemen. Mijn vraag: is het al dan niet juist dat de huidige regering besliste niet alleen de lasten van deze kredieten op zich te nemen, doch ook de schulden zelf om te zetten in kapitaal. Indien dit juist is, betekent dit een bijkomende verbintenis voor de Staat van 15 miljard voor Cockerill-Sambre en 19 miljard voor het Waalse staal in zijn geheel. Graag zou ik weten of deze cijfers juist zijn en of mijn conclusie volgens u de juiste is.

In mei 1981 besliste de regering onderhandelingen aan te knopen met de banken en de *holdings* met het doel 6 miljard langlopende bankkredieten te consolideren en het plafond van de kaskredieten met 3 miljard te verhogen. Welnu, op 2 juli 1982 vaardigde de regering een overigens onwettelijk volmachtbesluit uit, met name het koninklijk besluit nr 50, waarbij onbepaalde staatswaarborg voor dergelijke kredieten werd mogelijk gemaakt. De vraag rijst voor hoeveel miljarden, aldus in afwijking van de afspraak van mei 1981, aan privé-financiers aan waarborg werd verstrekt. Voor zover ik uit het rapport Matthijs kan deduceren, wordt daar vermeld, bij toepassing van dit koninklijk besluit per 21 december 1982, een bedrag van 22 miljard 646 miljoen uitsluitend in het Waalse Gewest.

Dit wat betreft het respecteren van de financiële grenzen die in mei 1981 werden getrokken; laat ons vervolgens nagaan in welke mate de regering zich heeft gehouden aan de condities die in mei 1981 werden gesteld. Wij zijn nu halfweg de termijn tussen 1981 en 1985. Van de voorziene afvloeiingen, Mijnheer de Minister, werd op dit ogenblik niet eens de helft gerealiseerd.

Evenmin werd een sociaal pact afgesloten. De heer Vandesteene — bevestigd overigens door de heer Delruelle — kondigde zopas aan dat de onderhandelingen hieromtrent zullen gevoerd worden in de maanden mei en juni aanstaande. Dit wil zeggen dat gedurende twee jaar de regering telkens opnieuw, miljard na miljard, tot een bedrag van ongeveer 60 miljard, aan Cockerill-Sambre heeft toegestoken, zonder te eisen dat de voorwaarden die door de regering in het plan-Claes in 1981 werden gesteld, vervuld werden. In dit verband, Mijnheer de Minister, is het voor ons bepaald ergerlijk het verschil in behandeling van de Vlaamse arbeider en van de Waalse arbeider te moeten vaststellen, meer bepaald althans deze van Cockerill-Sambre.

Inderdaad, in januari 1982 heeft uw regering een forse beslissing genomen: verdere tussenkomsten in ondernemingen in moeilijkheden zouden slechts kunnen overwogen worden mits arbeiders en bedienden door verlaging van het individuele loon 5 pct. zouden inleveren, buiten de algemene loonmatiging van de regering, de gevolgen van de Maribel-operatie, en zo meer. Dit betekende dus een zeer duidelijke herziening van de loontarieven. Wat de kaderleden betreft, bedroeg de inlevering 10 pct. Bovendien moest minstens de helft van de 13de maand door iedereen worden ingeleverd.

Wat stellen wij vast? Deze eis werd gesteld aan Cockerill-Yards in Hoboken, deze eis werd door de werknemers niet aanvaard en de regering heeft Cockerill-Yards failliet laten gaan. Zij heeft geweigerd overheidsgeld ter beschikking te stellen, tenzij na het faillissement, in een totaal andere structuur en waarin de inlevering bij de heraanwerving automatisch werd gerealiseerd.

Wij stellen vast dat voor Fabela-Zwijnaarde de regering deze eisen heeft gesteld. De werknemers hebben dit niet aanvaard. De regering heeft Fabela-Zwijnaarde failliet laten gaan. In deze bedrijven werden op dat ogenblik bedragen gevraagd die gaan van 500 miljoen tot 1 miljard frank. Wanneer ik dit vergelijk met hetgeen aan Cockerill-Sambre wordt toegestoken vooraleer daar één frank wordt ingeleverd, dan vallen deze bedragen erg pover uit.

Voor het bedrijf Motte in Moeskroen is het precies hetzelfde. De regering houdt dus overal het been stijf behalve voor Cockerill-Sambre.

Mijnheer de Minister, onder de groeiende druk van de Vlaamse opinie, die deze discriminatie niet langer nam, heeft u dit jaar een fors besluit genomen en gezegd dat het nu gedaan was en dat men zich in Cockerill-Sambre nu op dezelfde manier als in de andere bedrijven moest gedragen.

Op 23 maart heeft u genoeg genomen, niet met een beslissing maar met een voorstel van de directie luidende: « Eenmalige afstand van premies voor een totaal bedrag van 553 miljoen frank door kaderleden en bedienden; natuurlijke afvloeiingen en bruggenpensionering goed voor een vermindering van de loonmassa in het bedrijf met 176 miljoen frank, een verhoging van de technische werkloosheid goed voor een vermindering van de loonmassa met 771 miljoen frank. » Dit geeft ons inderdaad een totaal van anderhalf miljard frank nominale vermindering van de loonmassa.

Mijnheer de Minister, dit voorstel bestempelen als zijnde identiek aan wat men aan de Vlaamse bedrijven en werknemers oplegt, is niet ernstig. Bruggenpensionering en natuurlijke afvloeiingen gelijk stellen met het accepteren van een nominale loonsvermindering van 5 à 10 pct. is inderdaad niet ernstig. In de Vlaamse bedrijven waar deze vermindering werd aanvaard, werden deze afvloeiingen en bruggenpensioneringen reeds supplementair toegepast ten einde de competitiviteit van die bedrijven te herstellen. Bij Nobels-Peelman waren de bruggenpensioneringen en de afvloeiingen reeds lang gerealiseerd vooraleer de overheid is opgetreden.

Hier slaagt met erin, door het toepassen van een aantal kunstgrepen, aan de essentiële onderhandelingen te ontsnappen. De technische werkloosheid gelijkstellen met het aanvaarden van een herziening van het loontarief is boerenbedrog. Men maakt hier zeer duidelijk gebruik van de verwarring tussen enerzijds de globale loonmassa en anderzijds het individuele loontarief.

In alle bedrijven — en vooral in de bedrijven in moeilijkheden — wordt op beide elementen ingewerkt en druk uitgeoefend. Voor Cockerill-Sambre hoeft dit ook weer niet. Het volstaat dat één van de twee elementen in aanmerking wordt genomen.

Bovendien, Mijnheer de Minister, heeft u, voor een belofte van de directie, uw laatste stok achter de deur uit handen gegeven. Werd dit plan van de directie door de werknemers aanvaard? Tot dusver zeker niet. In de paritaire comités zijn de besprekingen nog altijd bezig. Er is nog steeds geen akkoord. Men zal verder praten op 9 mei. Wel zijn intussen de 3 miljard reeds gegeven en is de enveloppe voor de *cash-drains* op 5 miljoen na, opgebruikt.

Ik vraag u dan ook, Mijnheer de Minister, welk wapen — tenzij het ultieme wapen om het bedrijf te sluiten — u nu nog in handen heeft teneinde de afspraak van 1981 te doen naleven. Is het niet zeer duidelijk dat het inwilligen van deze voorwaarden opnieuw zal verkocht worden, opnieuw zal aangewend worden bij de volgende onderhandelingsronde? We staan beiden reeds te lang in de politiek om niet te weten dat gedane toegevingen en uitgegeven geld achteraf niet meer kunnen teruggeëist worden. Eens het geld binnen is, is het binnen.

Bijgevolg lijkt het mij duidelijk, zeer verstaanbaar en normaal van de Luikse syndicaten die bij Cockerill-Sambre betrokken zijn, dat zij aan instemmen met het plan van de directie gebruiken als ruilmunt, niet voor wat in het verleden gebeurd is maar wel voor datgene dat nu nog komen moet.

Ten vierde, Mijnheer de Minister, de gelijkwaardige behandeling. In 1981 heeft de regering beslist dat Sidmar, A.L.Z., E.T.M. van een gelijkwaardige behandeling zouden genieten. Onder Waalse druk werden er toen nog St-Eloi, Longtain en Phénix-Works aan toegevoegd. Dit wil zeggen dat deze ondernemingen trekkingsrechten toegewezen kregen — echter niet voor dezelfde bedragen als Cockerill-Sambre — waardoor zij een aantal miljarden uit de staatskas en van de gemeenschap zouden krijgen voor investeringen voor de financiering van hun activiteit.

Welnu, op 29 juli 1982, vanzelfsprekend in volle vakantieperiode — het is op zulke momenten dat men dergelijke beslissingen neemt, want de pers is in vakantiestemming, de meeste mensen die zouden kunnen reageren zijn met vakantie of hun aandacht is verslapt — heeft de regering beslist deze gelijkwaardige behandeling ook aan de ondernemingen van de groep Boël toe te kennen. Dit betekent dat door deze beslissing aan de groep Boël het recht werd toegekend ook aanspraak te maken op financiële tegemoetkoming van de overheid, een recht dat zij te voren niet hadden, aangezien in het plan van 1981 enkel voorzien was dat de overheid zou trachten de bankkredieten van deze onderneming dezelfde ruggesteun te geven of van dezelfde behandeling te laten genieten, als voor de ondernemingen in de sector waarin de overheid wel participeert.

Wat is daar het praktisch gevolg van? Dat u op 1 april jongstleden inderdaad de beslissing heeft genomen Boël-Invest alvast 2,5 miljard toe te kennen. Dit bedrag zal naar mijn berekeningen tot 5 à 6 miljard oplopen.

Welnu, Mijnheer de Minister, wil u mij zeggen hoe het creëren van deze 6 à 6,5 miljard bijkomende uitgaven ten gunste van de ondernemingen van de groep Boël te rijmen valt met de bewering dat de enveloppes van het plan 1981 niet overschreden worden? Dit plan 1981 was overigens voor Vlaanderen niet zo prettig en niet zo voordelig. Bijgevolg kan ik alleen maar zeggen dat het aanvaarden van de gelijkwaardigheid voor de ondernemingen van de groep Boël, de beslissing tot oprichting van Boël-Invest en het toekennen van trekkingsrechten gewoonweg een Vlaamse capitulatie is geweest.

Inderdaad, de gelijkwaardige behandeling was de compensatie voor de astronomische gemeenschappelijke inspanningen voor Cockerill-Sambre. Vooral Sidmar en A.L.Z. zouden hiervan genieten, dat was nu eens een Vlaamse compensatie, geen Waalse. Van het moment echter dat deze Vlaamse compensaties moesten hard gemaakt worden, komt er een nieuwe compensatie-eis. Nu beleven wij in België de nieuwste uitgave van een bijna klassiek geworden procedure: nu verleent men al compensaties op compensaties. Dan schrijft men ervan dat op de duur de overheidsfinanciën te zwaar belast zijn.

Het is duidelijk wat er is gebeurd. Om het Waalse luik van het plan 1981 uitgevoerd te krijgen, heeft men in 1982 en in 1983 een bijkomende prijs moeten betalen bovenop datgene wat reeds in 1981 werd betaald. Waalse confraters proficiat, *il faut le faire!*

Deze prijs werd o.m. ook geëist voor de verhoging van het plafond van 10 miljard voor de scheepskredieten. Hier zou ik toch willen doen opmerken, Mijnheer de Minister, dat het gaat om een fonds waarvoor er geen problemen of zorgen zijn. Het risico bij het scheepskrediet is miniem. Het is niet zoals in het staal «geven en weggeven» maar wel «geven en terugkrijgen». Om dat plafond met 10 miljard te verhogen en dus niet de Vlaamse maar de Belgische koopvaardij op peil te houden, moeten er inderdaad weer nieuwe miljarden voor het Waalse staal bijkomend op tafel komen.

Dat is de situatie waarin deze regering, onder leiding van de flamingant Martens, de Vlaamse Gemeenschap heeft gebracht. (*Applaus bij de leden van de Volksunie.*)

Tenslotte, Mijnheer de Minister, is er een zeer duistere aangelegenheid, met name de ondubbelzinnige scheiding van siderurgische en niet-siderurgische activiteiten.

U zal zich beter dan wij de herrie die ontstaan is herinneren wanneer men nog maar de idee opperde dat de trekkingsrechten, door Sidinvest en Alivenst uit te oefenen, aangewend zouden worden in bedrijven die misschien niet 100 pct. stroomopwaarts of stroomafwaarts als staalnijverheid zouden kunnen beschouwd worden en hoe de Waalse gewestregering belet heeft — dat Sidmar en de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen wat normaal zou geweest zijn — samen Sidinvest zouden gevormd hebben. Dat mocht en zou niet. Deze trekkingsrechten moesten opgesloten worden in het keurslijf, stroomopwaarts of stroomafwaarts van de staalnijverheid.

Mag ik u vragen of in Cockerill-Sambre een waterdicht schot is opgetrokken van boekhoudkundige en financiële aard, tussen de siderurgische en de niet-siderurgische activiteiten? Zijn wij wel zo zeker dat niet de trekkingsrechten, maar de rechtstreekse injecties op basis van het staalplan uitsluitend daar zullen terechtkomen en uitsluitend daar zullen worden aangewend en niet zullen gebruikt worden om dochterbedrijven van Cockerill-Sambre toe te laten in andere sectoren met de Vlaamse ondernemingen te concurreren, ja ze zelfs ze op te kopen?

Wanneer men de laatste rafels van financiële en industriële verwevenheden uitpluist, bestaan er, naar men vermoedt, zo wel enkele gevallen. Met

andere woorden, indien men dan zo streng is voor Sidinvest, zou ik willen weten of men in staat is dezelfde strengheid binnen Cockerill-Sambre door te voeren. Ook dat was één van de voorwaarden van de uitvoering van het staalplan van 1981.

Daarbij kan ik niet nalaten even de hallucinante situaties van Jemappes aan te halen. In Jemappes, waar men gezegd heeft dat men de miljoenen van de Staat niet meer nodig had voor de herstructurering, vroeg men deze miljoenen opdat genoeg zou worden genomen met een opzeggvergoeding waarbij de werknemers van dit bedrijf een afscheidspremie hebben gekregen van gemiddeld 1 miljoen, 1,5 miljoen en 2,5 miljoen. Thans lezen wij dat Boël-Invest, als eerste activiteit, de herstructurering van Jemappes doorvoert.

Indien ik het goed begrijp, betekent dit dat het geld van het staalplan van 1981, voor een deel althans, gediend heeft om de werknemers van Jemappes een wettelijk verdiende, maar toch ruime afscheidspremie te geven. Als zij dit dan gekregen hebben, dient het geld van de uitbreiding van het staalplan van 1981 om Boël-Invest toe te laten Jemappes opnieuw op gang te krijgen en een groot gedeelte van het personeel terug aan te werven.

Dergelijke trukjes gebeuren wel eens in de financiële wereld van de *holdings*, wanneer men aandelen verhandelt en een kapitaalverhoging doorvoert om beurswinsten te realiseren, maar dat het nu ook mogelijk is, via de tewerkstelling, in de industriële sector een *windfall-profit* te organiseren op de kap van de gemeenschap is een virtuositeit die mij met verstomming slaat.

Zo kom ik tot mijn besluit. Mijnheer de Minister, voor zover ik beschik over de gegevens die iedere burger kan hebben en het privilege dat «een gunstige wind» wel eens één of ander document op mijn schrijftafel doet belanden, moet ik zeggen dat men objectief moet vaststellen dat men, sedert mei 1981, stap voor stap de overheidsinspanning voor de staalnijverheid heeft opgedreven tot een niveau dat gewoon hallucinant is geworden. De budgettaire gevolgen daarvan zullen zwaar doorwegen tot voorbij deze eeuwweende.

Ik vraag mij af welk politicus de verantwoordelijkheid voor een dergelijke hypothec op zich kan nemen. Ik ben betrokken bij de administratie van een bescheiden budgetje, Mijnheer de Minister. Uw politieke vrienden hebben er bovendien voor gezorgd dat dit, wat mij betreft, bescheidener werd. Maar, dat neemt niet weg dat ik mij enigszins verantwoordelijk voel voor de aanwending van deze enkele tientallen miljarden. Maar ik zie echter dat men in de staalsector zomaar tot het jaar 2005 jaarlijks 100, 110, 120 130 en meer miljard voorziet, na ons zijn het er waarschijnlijk met houten koppen. Wanneer er dan geen geld voorhanden is, zal men het wel pakken waar het te vinden is!

Bovendien is het zo dat de huidige regering dit reeds zo zware staalplan van mei 1981 verder eenzijdig heeft scheefgetrokken ten voordele van Wallonië, met name door omzetting van schulden in kapitaal voor 19 miljard, toekenning van staatswaarborgen voor schulden die toch niet zullen worden terugbetaald voor 22 miljard, uitbreiding van het stelsel van trekkingsrechten ten gunste van de groep Boël met 5 à 6 miljard. Dat alles gebeurt zonder dat Cockerill-Sambre aan de voorwaarden die in 1981 werden gesteld heeft voldaan.

Ik ben geen speciale vriend van de heer Spitaels maar ik kan hem geen ongelijk geven wanneer hij zich afvraagt waarom aan hem werd geweigerd hetgeen nu met gulle hand door deze regering aan de heer Gol wordt uitgedeeld. (*Applaus bij de leden van de Volksunie en de P.S.*)

Dat is niet het ergste. Het ergste is dat onvoorstelbare bedragen — 157 miljard — participaties, kredieten of waarborgen door de Belgische Staat per eind 1982 in het Waalse staal werden gestopt. Deze — laten wij ons geen illusies maken — zullen voor het grootste deel door de Vlaamse belastingbetaler op een of andere manier worden terugbetaald want dit bedrag werd niet rechtstreeks uit de begroting gehaald maar gedebudgetteerd.

Dit betekent dat men die factuur aan onze kinderen en kleinkinderen zal voorleggen. Het is zo dat de belastingopbrengsten qua verhouding niet zo spectaculair zullen evolueren de volgende tien jaar.

Bijgevolg zullen de Vlamingen voor het grootste deel van dit astronomische bedrag, dat door de prefinanciering nog aanzienlijk zal aangroei, instaan. Ik heb cijfers geciteerd. Op dit ogenblik komt met tot een bedrag van 500 miljard, wanneer alles zal afbetaald zijn en wanneer er intussen vanzelfsprekend niets bijkomt.

Indien deze miljarden dan nog goed besteed waren geweest en indien zij een oplossing hadden gegeven, dan zou dit eventueel nog door de beugel kunnen. We moeten evenwel eerlijk vaststellen dat ze tot niets gediend hebben want nu reeds zegt men ons onbeschaamd en zonder enige

terughoudendheid dat de werkelijke herstructurering nog moet beginnen. Deze zal maar beginnen wanneer de heer Gandois, die zo bekommerd is om de Belgische eenheid, zijn plan zal hebben ingediend. Dit betekent dat alles wat tot dusver gebeurde, geen herstructurering is, maar kosten op het sterfhuis zijn geweest. Nu zal het ernstig worden aangepakt. Dit zal dan weer 60, 70, 80 miljard kosten.

U en de andere Vlaamse collega's in de regering hebben dus toegelaten dat astronomische bedragen werden verspild. Dit heeft u op uw persconferentie van eergisteren dan toch moeten toegeven. U geeft toe dat Cockerill-Sambre het ziekste, het slechtste, het minst renderende staalbedrijf van België is, terwijl alle andere staalbedrijven in België, ondanks de slechte conjunctuur, nog minstens een positieve *cash-flow* hebben. Indien ik uw documenten mag geloven, is het alleen Cockerill-Sambre dat een zware negatieve *cash-flow* heeft. Het is precies Cockerill-Sambre dat het leeuwen-aandeel van deze 157 miljard heeft opgeslorpt.

Het is nu reeds duidelijk dat men de Vlamingen opnieuw zal trachten te chanteren. Tegenover de reactie in het Vlaamse land dat aan deze waanzinpolitiek een einde moet gesteld worden, zal men eens te meer met een regeringscrisis dreigen. De P.S.C. heeft de kaart reeds getrokken en de kleur geannonceerd. Tegenover de eis die, in Vlaanderen althans, de meerderheid van de bevolking achter zich heeft, dat ieder gewest nu voortaan zelf de kosten van zijn industriële archeologische fantasieën moet dragen, zal men stellen dat om langs legale weg zover te geraken de daartoe vereiste meerderheden zullen moeten betaald worden met de 60 of 100 miljard waarvan men nu reeds zegt dat ze nodig zullen zijn om het plan-Gandois uit te voeren.

Het is deze situatie, het feit dat men ons opnieuw tegen de muur gaat plakken en dreigen met een fundamentele crisis indien wij niet opnieuw een zware hypoteek op de toekomst willen leggen, die ik u fundamenteel verwijt. Dit is het gevolg van het feit dat u in juli 1982 en in maart 1983 heeft toegegeven.

De Vlaamse Gemeenschap werd door dit alles in een nadelige uitgangspunt onderhandelingspositie gemanoeuvreerd ten overstaan van het politiek gesprek dat onafwendbaar is. Zij wordt financieel zwaar gehypotheceerd op een ogenblik dat men in Vlaanderen precies weet en beseft dat de miljarden die daarvoor door de Vlaamse belastingbetaler moeten opgebracht worden, zouden kunnen gebruikt worden om een andere aanwending te krijgen — ik zeg niet om ze zelf te houden — en om een echte vernieuwende industriële politiek te voeren, wat het staalplan zeker niet is.

Hieraan zal geen einde kunnen gesteld worden door wetsvoorstellen in te dienen die men in de Commissie laat wegdrukken. Daaraan zal ook geen einde gesteld worden door zich te verschuilen — zoals de regering dit thans doet — achter de gesprekken tussen de executieven. U weet dat deze gesprekken niet op een akkoord zullen eindigen. De Waalse Executieve — laat mij toe dit te zeggen — zou wel gek zijn zich akkoord te verklaren wanneer zij weet dat zij deze last toch op de kap van de nationale solidariteit kan schuiven. Dit betekent dat zij het grootste deel daarvan aan de Vlamingen kan toeschuiven.

Indien zij inderdaad politiek verantwoordelijk is voor haar eigen gemeenschap, dan zou het dwaas zijn de door u gecreëerde gunstige gelegenheden in de komende onderhandelingen zomaar te laten varen. Aan deze kringloop zal pas een einde kunnen worden gesteld wanneer alle Vlaamse partijen, maar inzonderheid degene die gedurende maanden de Vlaamse opinie heeft wijsgemaakt dat de federalisering van het industriebeleid een *conditio sine qua non* was en dat het praktisch al was gebeurd en enkel nog een kwestie was van eventjes in het Parlement op de pedaal te drukken, met name de C.V.P. rustig, zonder grote woorden, maar onverzettelijk eenmaal aan de Waalse collega's zegt: «Dit gaat niet!» Als u nog een Belgische regering wil — en u zal ze nog hard nodig hebben — dan zal het enkel zijn in respect voor onze toch wel duidelijk al te zwaar belaste Vlaamse belangen.

De heer Dehousse heeft gezegd dat hij de Staat zou destabiliseren indien de Vlamingen niet langer opdraaien voor het Waalse staal. Mijnheer de Minister, ik wil hierop antwoorden dat hij het altijd mag proberen. Dat zal overigens de beste manier zijn om de onderhandelingspositie van de Vlamingen tot de allerbeste te maken die men zich kan indenken. Dit veronderstelt dat de Vlaamse leden van deze regering dezelfde handigheid en hardnekkigheid maar ook dezelfde brutaliteit aan de dag durven leggen en dat zij inderdaad diegenen durven uitdagen die het over destabilisering hebben. (*Applaus bij de leden van de Volksunie en bij de S.P.*)

De heer Voorzitter. — De heer Willy Claes heeft het woord.

De heer W. Claes (*op het spreekgestoelte*). Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, waarde collega's, het is een gekende waarheid dat

het nooit goed en zelfs gevaarlijk is in de politiek te vroeg gelijk te hebben. Het is ook geweten dat men in politiek zijn tijd moet kunnen afwachten. Eergisteren nog moest ik mij die bedenking maken, toen ik nogal sensationele verslagen las over het bezoek van Vice-Premier en Minister van Financiën, de heer Willy De Clercq, in Algerië, waarbij werd gemeld dat de heer De Clercq grote lofbetuigingen over had voor dat land, waarbij hij zeer warme pleidooien hield voor een sterke expansie van de handelsrelaties en waarbij hij zelfs staatsgarantieformules inzake export in het vooruitzicht stelde.

Welnu, alsof het gisteren gebeurde, herinner ik mij nog dat ik werd uitgekafferd als een boosdoener, nauwelijks anderhalf jaar geleden, door de regeringspartijen die mij verdachten van weet-ik-welk geheim links complot met een OPEC-land en die mij van alle mogelijke onwettelijkheden beschuldigden, toen ik inderdaad samen met mijn toenmalige collega Urbain een formule van garantie voor de export had gesuggereerd. De heer Eyskens weet trouwens waarover ik het heb.

Hoe dan ook, het kan verkeren, zei Bredero. En dat geldt ook voor het staaldossier. Alhoewel ik niet met staalcomplexen rondloop vind ik toch dat, als men de geschiedenis van de gevoerde staalpolitiek van de jongste vijftien maanden even overschouwt en een balans opmaakt, er voor de vorige periode alle reden is tot ernstige objectivering. In de toenmalige politiek waren er zeer zeker zwakke punten, maar ik denk dat er ook sterke waren.

Refererend naar het akkoord van 15 mei 1981 vind ik — zoals trouwens alle deskundigen van die sector — dat de enveloppe van 22 miljard ter dekking van de *cash-drain* van Cockerill-Sambre een ruim voldoende enveloppe was, indien men toen onmiddellijk een ernstig herstelbeleid had kunnen doorvoeren. Ik denk dat wij toen een zeer ernstig en evenwichtig investeringsprogramma hadden ontwikkeld. Ik wil eraan herinneren dat wij in de slechtste hypothese toen reeds een *fall-back position* hadden voorzien van 8,5 miljoen naar 6,1 miljoen ton.

Ik geef toe dat er in dat beleid zwakke punten waren en ik blijf erbij dat er toen reeds te weinig mogelijkheid was tot decentralisatie en filialisatie binnen Cockerill-Sambre, zoals ik ook geloof dat er toen reeds onvoldoende Benelux-samenwerking was. Dit laatste was en is trouwens niet alleen van de Belgische regering afhankelijk, maar vooral van de bedrijven. Sprekend uit eigen ervaring moet ik stellen dat Arbed evenals Cockerill-Sambre soms nogal, wat ik zou noemen, «nationalistisch» of zelfs «lokalistisch» gereageerd hebben.

Hoe dan ook, het plan van 15 mei 1981 lijkt mij nog steeds een coherent geheel met flexibele objectieven en aangepaste middelen.

Mijnheer de Minister, sindsdien zijn er een kleine twee jaar verlopen. Ik zou stellen dat er praktisch twee jaar verloren zijn gegaan. De heren Charlier en Frère werden vervangen door de heer Vanderstrick en deze laatste werd op zijn beurt vervangen door het duo Delruelle-Van de Steene.

Nauwelijks een week geleden — indien ik de pers ten minste mag geloven — heeft de heer Minister van Economische Zaken ter gelegenheid van een alleszins ondoordachte en onvoorzichtige verklaring van de huidige voorzitter van Cockerill-Sambre gezegd dat hij deze laatste onmiddellijk zou vervangen hebben indien hij een waardevol kandidaat ter beschikking zou hebben gehad.

De heer Eyskens, Minister van Economische zaken. — Dat is een citaat van de journalisten, maar niet van mij.

De heer W. Claes. — Hoe dan ook, vervanging of geen vervanging, Charlier, Frère, Vanderstrick, Delruelle-Van de Steene, zij hebben allemaal, Mijnheer de Minister, fracassante verklaringen afgelegd, dat kan men niet ontkennen. Zij hebben echter weinig concrete resultaten bereikt. Ik zeg dat niet met plezier in het hart, want ik heb nooit de teloorgang van dat bedrijf voor ogen gehad, integendeel, maar Cockerill-Sambre zinkte weg in het *mismanagement* en in de verliezen. In 1982 werd er 12 miljard verlies genoteerd en voor de eerste vier maanden van 1983 kan dat verlies op meer dan 6 miljard geschat worden, dus blijkbaar een niet te stelpen *hemorragie*.

Ik moet vaststellen dat wij van kwaad naar erger zijn gegaan, want vandaag is er een bijna totale stuurlaai van het bedrijf, niet alleen wat de algemene directie betreft, maar ook bij de leiding van de voornaamste afdelingen warm en koud, wellicht met uitzondering van Ferblatil en Phenix Works.

De rest drijft af en deemstert weg in ondraaglijke verliezen en stuurlaaiheid. Cockerill-Sambre heeft zich blijkbaar geïnstalleerd in een jaarlijkse *cash-drain* naargelang de conjunctuur van 8 à 12 miljard, niettegenstaande de financiële lasten door de Staat gedragen worden.

Verontrustend daarbij is het feit dat die zeer slechte cijfers ontstaan ondanks een belangrijke vermindering van de tewerkstelling sedert 1978. Zo werden in 1982 2.200 eenheden niet vervangen, en voorheen meer dan 7 000. Hoe meer mensen afvloeien, hoe slechter het beheer aangezien de verliezen niet teruglopen. Dit maakt elke dag die voorbijgaat de discussie met de vakbonden moeilijker.

De tegenstellingen en zelfs de conflicten tussen Luik en Charleroi, maar voornamelijk de teloorgang van de commercialisering — tijdens de voorbije maanden werd veel gesproken en geschreven over Frère-Bourgeois, maar thans hoor ik er niets meer van — hebben enorme schade berokkend aan Cockerill-Sambre, zowel op het gebied van de productie als op dat van de commercialisatie.

Indien Cockerill-Sambre moet gered worden zal de prijs zeer hoog liggen, vooral ten gevolge van zowat twee jaar ter plaatse trappelen vanwege de regering en van de Europese Gemeenschap. Maar, met of zonder Gandois, kan men nu al ongeveer berekenen hoeveel de reddingsoperatie zal kosten.

De restructuratie van Cockerill-Sambre, zelfs op een minimaal productiepeil, zal ten minste 60 miljard vergen boven de voorziene uitgaven voorzien in het plan van 15 mei 1981, voor zover de sociale begeleiding kan worden beperkt tot één miljard per jaar, wat een zeer gunstige opvangconjunctuur veronderstelt. Is dat niet het geval, dan mag worden gerekend — alleen al wat dat hoofdstuk betreft — op twee miljard per jaar.

Voor de rest heb ik over Cockerill-Sambre niet veel te verklaren. Nochtans moet mij iets van het hart, maar hiervoor richt ik mij niet speciaal tot de minister. Ik vind het hoogst eigenaardig dat die politieke middelen en personaliteiten die voorheen niet het minste begrip opbrachten voor de moeilijkheden en de problemen van de toenmalige verantwoordelijken en elke week vanop deze tribune interpeleerden om de verantwoordelijkheid van de minister en de regering in vraag te stellen, zich nu sinds maanden beperken tot — zeer dikwijls nog dubbelzinnige — verklaringen over de splitsing van de vijf nationale sectoren. Noch het regeringsbeleid noch het beheer van Cockerill-Sambre wordt geanalyseerd noch aan de kaak gesteld en er wordt niet meer over de verantwoordelijkheden voor de huidige mislukking gesproken.

Ik zal de laatste zijn om op dat punt de steen te gooien, want ik heb ervaren hoe moeilijk, hoe complex en hoe delicaat het is. Maar men zal mij toestaan mijn verwondering uit te drukken over deze zo plots ontstane lacune. Hoe dan ook, ik denk, Mijnheer de Minister, dat nog weinig tijd kan worden verloren en dat men zich niet meer achter Gandois kan schuilen. Ik meen dat men, als het kan, vandaag nog — maar ik vrees dat dit wel niet zal kunnen — duidelijke antwoorden zou moeten geven op minstens vier vragen.

Ten eerste, naar welk industrieplan evolueert men nu eigenlijk en wat zal men weerhouden?

Ten tweede, in functie van het weerhouden plan, welke zal de kostprijs zijn van de operatie?

Ten derde, op welke wijze zal de financiering tot stand komen? Ik veronderstel dat de Belgische Regering niet zinnens is het Luxemburgse voorbeeld te volgen, dit wil zeggen een lening te weigeren, maar de B.T.W. en de accijnzen te verhogen. Gaat men de richting uit van een lening onder speciale voorwaarden?

Ten vierde, — ik begrijp dat daarop vandaag geen definitief antwoord mogelijk is — hoever staat de regering nu in haar gesprekken met de Gewestexecutieven in verband met de financiering van de staalnijverheid?

Ziedaar een viertal vragen die — dacht ik — zeer spoedig een volledig en duidelijk antwoord vereisen. Regelmatig staat Cockerill-Sambre in het brandpunt van de politieke belangstelling, maar ik constateer tot mijn grote verbazing en zelfs tot mijn onrust dat geen woord wordt gerept over wat ik zou noemen de structurele problemen met dewelke Sidmar en A.I.W., dus de staalindustrieën in het noorden van het land, dreigen te worden geconfronteerd. Als ik hier vandaag op deze tribune sta, is het niet zozeer om Cockerill-Sambre, maar wel om de alarmbel te luiden wat Sidmar en A.I.Z. betreft.

Ten eerste, in verband met Sidmar geloof ik niet dat het overdreven is te stellen dat de Groep Arbed op de rand van het failliet staat. De Duitse strategie van Arbed is falikant misgelopen. Inderdaad, Arbed krijgt niet de verwachte steun voor de Saar en blijft in de kou staan in de Duitse restructuratie.

Niettegenstaande talrijke vroegere waarschuwingen van Belgische zijde gebeurt vandaag wat moest gebeuren, namelijk dat Arbed door Duitsland op een beleefde manier wordt afgestoten, op dezelfde wijze als de Nederlandse Hoogovens uit Estel werden afgestoten. Wij weten door het

Luxemburgs verslag Gandois — een man die blijkbaar veel werk en bekommernissen heeft op dit ogenblik — dat Arbed op korte termijn 15 miljard BF nodig heeft.

Zoals ik het reeds zei, weigert Luxemburg te lenen, beslist de B.T.W. en de accijnzen te verhogen, maar eist bovendien van de Luxemburgse Arbed de tegeldemaking van interessante activa, waaronder Sidmar. Gelukkig, dacht ik, heb ik op dat punt een grendel in de bestaande akkoorden gebouwd. Arbed mag slechts de aandelen Sidmar vrij verkopen, startend van zijn huidige aandelen 63 pct. tot 51 pct. Indien Arbed dus meer dan 12 pct. wil verkopen, dan hebben wij een recht op voorverkoop. Arbed kan dus slechts 12 pct. van zijn Sidmar aandelen kwijt op de markt. Arbed kan die aanbieden aan de Luxemburgse regering. Ik heb daar trouwens vragen over te stellen.

Maar eerst nog dit: iedereen heeft begrip voor de problemen van de Luxemburgse regering en, zoals minister Eyskens heeft gezegd, niemand denkt eraan welkdanige oorlogsverklaring te doen aan het Groot-Hertogdom, zonder nog af te zien van de vraag wie er dan zou winnen. Maar, alle gekheid op een stokje,...

De heer Tobback. — Westernen-Nothomb! Dat zit in de familie.

De heer W. Claes. — De uitdrukking «alle gekheid op een stokje», schijnt weinig indruk gemaakt te hebben. Maar in alle ernst dreigt toch een vreemde staat aandeelhouder te worden in Sidmar. Laten wij de dingen zeggen zoals ze zijn: de belangen van de Luxemburgse Staat in Sidmar zullen niet industrieel, maar staatkundig zijn. Luxemburg steunt inderdaad op twee assen, dat weten wij allemaal, dat is het bankwezen en dat is Arbed.

Bovendien — en de kaarten zijn omgekeerd — beheerst de Luxemburgse Staat op dit ogenblik volledig de meerderheidsaandeelhouder Arbed. Welnu, als deze operatie, ik bedoel daarmee de koop door de Luxemburgse regering van 12 pct. Sidmar-aandelen, zich realiseert, dan zeg ik — en ik wik mijn woorden — dat het hier gaat om een flagrante verkrachting van de geest van de conventie tussen Arbed en de Belgische Staat. Inderdaad, deze conventie moest beletten dat andere aandeelhouders dan de Belgische Staat en Arbed invloed konden uitoefenen op de toekomst van Sidmar. Beide aandeelhouders hebben ter zake een overeenkomst getekend.

De Belgische Staat tekende met een industriële partner en niet met een stroman van drie andere staten: de Luxemburgse Staat als hoofdfinancier van Arbed-Luxemburg, de Duitse Staat als hoofdfinancier van Saarstahl, en de Franse Staat, — alstublieft — via Paribas-Empain Schneider als aandeelhouder van Arbed.

Dames en Heren — en ik richt mij tot alle partijen die zich interesseren voor de situatie van de staalindustrie in het Vlaamse land.

De heer Tobback. — Dus de Liberalen niet!

De heer W. Claes. — Ik kan er niet aan doen dat ze niet aanwezig zijn. De toekomst van Sidmar dreigt aldus bepaald te worden door drie staten die tegelijkertijd rechtstreekse concurrenten op hun territorium kennen: er is de Franse Staat met Paribas-Usinor-Duinkerken; er is de Duitse Staat met een rechtstreekse of onrechtstreekse participatie in twee grote groepen die zouden gevormd worden rondom Thyssen en Krupp en er is de Luxemburgse Staat die geïnteresseerd is — en sta mij toe het iets scherper te zeggen — in de instandhouding van het platwalsen in Dudelange.

Ik zeg dat dit onduidelijk en onaanvaardbaar is voor de Belgische Staat. Deze houding is niet ingegeven door nationalisme zoals dit weleens het geval is met de Fransen en met de Duitsers. Ik blijf erbij en deel hierbij de mening van Minister Eyskens, dat de beste oplossing inderdaad een Benelux-oplossing is met een verlengstuk naar de Saar toe. Ik heb dat meerdere keren geprobeerd, maar helaas, in Luxemburg heeft men zich steeds tegen dit voorstel verzet omdat men alle heil van de Duitse kaart verwachtte. In Wallonië was men ook huiverig. Alleen — ik herhaal het — in Nederland kreeg ik echte belangstelling vooral wanneer de breuk met Estel nakend was.

Wat ik mij werkelijk niet kan indenken, Mijnheer de Minister van Economische Zaken, is dat de Belgische Staat niet op voet van gelijkheid zijn zeg met andere staten zou kunnen hebben inzake de toekomst van de Belgisch-Luxemburgse staalnijverheid, temeer — en ik zeg dit ter staving — omdat eraan herinnerd dient te worden dat sinds de crisis, Sidmar, en via Sidmar Arbed in gedeelde mate, alles heeft gekregen van de Belgische regering, niets van Arbed, dus zeker niet van de Luxemburgse regering.

Aldus worden de financiële lasten voor meerdere miljarden door de Belgische Staat gedragen. De staatswaarborg werd toegekend voor de investering in de continugloeilijn ($\pm$ 8 miljard) en voor de continu-instalaties ($\pm$ 9 miljard). Sidinvest werd opgericht en ontving reeds 2,5 miljard en moet er nog altijd 5,5 miljard krijgen. Wat echter weinig is geweten

— ik wil het hier publiek zeggen — is dat via Sidarfin, Arbed erin geslaagd is de controle op zijn Braziliaanse mijnen te houden.

Als «dank» worden 12 pct. Sidmar-aandelen te koop aangeboden aan de Luxemburgse Regering, terwijl aan de Belgische plompweg voorbij gegaan werd.

Opvallend terzake is de grote stilzwijgendheid van de zogeheten voorvechters van de Vlaamse staalnijverheid, degenen die nog niet zolang geleden lessen gaven inzake de noodwendigheid van de ontwikkeling van de Vlaamse staalnijverheid en het doortrekken van de as Sidmar-A.L.Z. Ik vind dit verdacht en trouwens verbazingwekkend.

De heer T. Usback. — De heer Dupré heeft geen tijd meer!

De heer W. Claes. — Mijn stelling is op dat punt zeer duidelijk. Ik ga ook vrijuit mijn mening ter zake zeggen aan de Minister van Economische Zaken. Het is niet de Luxemburgse regering, Mijnheer Eyskens, die die 12 pct. moet kopen, maar wel de Belgische. Ik voeg er iets aan toe: ten eerste, financieel is dit perfect te realiseren, aangezien de Belgische Staat voor een belangrijk bedrag langlopende schulden bij Sidmar nog consolideren moet. Daar is geen probleem. Het moet evenwel goed begrepen zijn dat het hier niet kan gaan om aankopen van *non-voting shares*.

Ik zeg het met des te meer klem omdat in sommige doorgaans zeer goed ingelichte bronnen u een verklaring wordt toegeschreven, die u tijdens de laatste Benelux-ontmoeting zou hebben afgelegd en waar u kennis zou gegeven hebben van uw voornemen om eventueel aandelen te kopen, maar onder de vorm van *non-voting shares*.

Het spijt mij, maar wat mij betreft zou ik in dergelijk spel weigeren mee te spelen. Ik hoop dat u mij onmiddellijk in uw repliek zal kunnen geruststellen en zeggen dat dit althans uw voornemen niet is. Ik wens nogmaals te beklemtonen — en dit om alle misverstanden te vermijden — dat ik een voorstander blijf van een Belgisch-Luxemburgse samenwerking maar dan een echte en een hechte. Dat impliceert samenwerking die duidelijk neergeschreven is in de overeenkomsten die dan bovendien nog geëerbiedigd worden.

Een samenwerking met een partner en niet met een gedeeltelijke stroman van belangen met wie geen klare afspraken zijn gemaakt. De akkoorden van Hansinelle I en II vormen trouwens het meest uitdrukkelijk bewijs voor deze samenwerkingswil.

Voor zover het aan de minister moest ontsnapt zijn, wil ik hem nog herinneren dat in het document Hansinelle II de oprichting van een Benelux verkoopkantoor voor gezamenlijke commercialisatie is voorzien. Dit om te zeggen dat de Benelux-strategie mij inderdaad een goede strategie lijkt.

Hoe dan ook, wat Sidmar betreft, stellen er zich vandaag een boel vragen, waaraan geen enkel beleidsverantwoordelijke voorbij kan.

Ten eerste, is de verkoop van 12 pct. Sidmar-aandelen door Arbed aan de Luxemburgse regering al gebeurd? Staat die te gebeuren of in welke situatie bevinden wij ons vandaag?

Ten tweede, is het waar, Mijnheer de Minister, dat de voorbereiding van deze operatie en de operatie zelf, verzwezen zijn voor de raad van beheer van Sidmar? Is het waar dat zij alleen zijn verzwezen voor de publieke beheerders of — nog erger — zou het zo zijn dat Arbed zelfs binnen in de publieke beheerders zou gediscrimineerd hebben en dat sommigen meer wisten dan anderen? Tot daar mijn tweede vraag.

Ten derde, men gaat naar akkoorden Luxemburgse regering-Arbed. Is de Belgische regering op de hoogte van de inhoud van die akkoorden?

Ten vierde, er bestaat een akkoord tussen Arbed en de Belgische regering. Ik heb tienmaal geprobeerd de Luxemburgse regering te overtuigen deze conventie mede te ondertekenen, waarop men mij steeds antwoordde: het is niet te doen want het gaat om een kwestie tussen u en de industrie. Indien de Luxemburgse regering nu binnentreedt in Arbed, dan zal zij dat niet meer kunnen beweren.

Graag zou ik vernemen of de heer Eyskens kan zeggen of de Luxemburgse regering bereid is de conventie tussen Arbed en de Belgische staat mede te ondertekenen.

Ten vijfde, het is een vraag die niet zozeer ingegeven is door welkdanig flamingantisme dan ook, maar toch gaat het om een belangrijk principe.

Is het mogelijk dat wij zekere garanties zouden krijgen of zouden inbouwen in de conventie met betrekking tot het «Vlaams zijn» van de hogere leiding van Sidmar? Dit is niet fantasisch. Ik heb kunnen vaststellen dat toen Arbed verantwoordelijkheden ging nemen in de Saar, men de eis aanvaard heeft van de Duitse regering dat bewuste staalsector door Duitsers zou worden geleid, met name door Doctor Krakov.

Ten zesde, wordt er in Belgische regeringsmiddelen gedacht aan een eventueel bilateraal akkoord met de Luxemburgse regering nopens de Belgisch-Luxemburgse samenwerking in de staalnijverheid?

Ten zevende, en dit is niet de minst belangrijke vraag. Heeft Mijnheer de Minister garanties dat Sidinvest volledig onder Sidmar-controle komt?

Ik maak trouwens van de gelegenheid gebruik om de vraag te stellen waarom eigenlijk Arbed nog altijd in de Raad van Beheer van Sidarfin zetelt, wanneer Sidmar voor 98 pct. aandeelhouder is van haar financieringsmaatschappij.

Vindt u niet dat Arbed zich met zijn eigen zaken zou moeten gaan bemoeien en ten minste de industriële en commerciële logica zou moeten volgen en aan Sidmar laten wat Sidmar toekomt? Hoe dan ook, mijn conclusie is duidelijk.

Onze relaties met Luxemburg mogen geen *one-way* operatie zijn. Wij kunnen reeds veel verwijten aan Luxemburg als fiscaal paradijs t.o.v. de belastingsontduiking in België. Ook heeft het Luxemburgs bankwezen zijn aandeel in de blijkbaar oncontroleerbare kapitaalvlucht.

Indien bij dit alles het Groot-Hertogdom nog verantwoordelijk wordt voor de verzwakking van de Belgische staalnijverheid, dan wordt het hoog tijd dat de Belgische Regering haar tanden laat zien. Mijnheer de Minister van Economische Zaken, tot daar wat Sidmar betreft.

Nu kom ik tot het laatste hoofdstuk van mijn interventie, namelijk A.L.Z. Misschien is het goed eraan te herinneren dat A.L.Z. is gekenmerkt door volgend aandeelhouderschap: Belgische Staat, 24 pct., Kempische Investeringsvennootschap, 27 pct., Sidmar, 2,3 pct., Klöckner, 47 pct. (47.550 aandelen met een verkoopwaarde schommelend rond 1 miljard BF).

Iedereen weet — niet alleen in de Duitsland, maar in de E.E.G. — dat de Klöckner-groep grote en aansprekende verliezen maakt zodat Klöckner zal geneigd zijn haar participatie in A.L.Z. te gelde te maken. Des te meer omdat de Duitse herstructurering voor de deur staat en dat de «belangstelling» van Thyssen voor Klöckner algemeen bekend is.

Maar Thyssen is een belangrijke producent van roestvrij staal. U ziet wat dat moet betekenen. Thyssen zal dus allicht A.L.Z. beschouwen en behandelen als een gevaarlijk concurrent; 800 arbeidsplaatsen dreigen aldus in het gedrang te komen in Genk, industrieel centrum van een provincie die reeds meer dan 25 pct. werkloosheid telt.

Ik denk dat ik voor A.L.Z. de nodige voorzichtigheid aan de dag heb gelegd. Klöckner mag geen enkel aandeel verkopen. Wij hebben het voorkeurrecht van koop, het weze de Belgische Staat of K.I.V. Hoe dan ook, er stellen zich op dit ogenblik belangrijke vragen, rekening houdend met de snel vooruitschrijdende herstructurering in Duitsland.

Ten eerste, weet de Minister van Economische Zaken iets over de bedoelingen van Klöckner? Zal zij verkopen of niet? Heeft hij garanties? Deze garanties interesseren mij in feite minder.

Ten tweede, hebt U dezelfde garanties vanwege graaf Otto Lamsdorff ter zake? Indien U deze garanties niet hebt, is de Belgische Staat samen met K.I.V., of in akkoord met K.I.V., bereid de aandelen te kopen om aldus 800 werkplaatsen in Limburg te vrijwaren en dit bedrijf nog verder uit te bouwen? Ik zeg wel het bedrijf verder uitbouwen, want, Mijnheer de Minister van Economische Zaken, er zijn zaken die ik niet begrijp. Ik heb u weer aandachtig beluisterd in uw repliek op de interpellaties van meerdere collega's wat betreft de huidige angstwekkende situatie in verband met de werkloosheid in Limburg.

Er is ook sprake geweest over de koudwals in A.L.Z.. De huidige koudwals is 23 jaar oud en technisch totaal verouderd, waardoor het produktengamma van A.L.Z. erg is beperkt. Indien niet snel een beslissing inzake de bouw van een nieuwe koudwals valt, ontstaat een zeer gevaarlijke situatie voor dat bedrijf. Ik beweer zelfs dat de continuïteit van A.L.Z. wordt bedreigd. Vergeten wij niet dat de bouwtijd voor een dergelijke koudwalsinstallatie drie jaar bedraagt.

Wat u hier op deze tribune hebt gezegd betreffende A.L.Z., begrijp ik niet meer. Ik verklaar mij nader. Ik weet wel dat het algemene principe is: modernisering en investering worden in principe door de Europese Gemeenschap gebonden aan een zekere afbouw van capaciteit. Aan afbouw in A.L.Z. kan natuurlijk niet gedacht worden, Mijnheer de Minister.

Het dossier-A.L.Z. is bij het N.C.P.C. in juni 1981 ingediend. Ik heb er zorg voor gedragen dat het spoedig werd goedgekeurd, ondanks alle communautaire moeilijkheden. Het werd op 9 oktober 1981 goedgekeurd. Veertien dagen later, op 28 oktober 1981, heb ik het dossier ter goedkeuring bij de Europese Gemeenschap neergelegd. Wat is sindsdien gebeurd? En hier vestig ik toch de aandacht van de Minister op een ogenschijnlijke contradictie. Op 11 augustus 1982, Mijnheer Eyskens, heeft de E.E.G.

het project voor de koudwals bij A.L.Z. goedgekeurd. Het project werd goedgekeurd, maar niet de financiering noch de voorziene overheidshulp. Dus het principe is goedgekeurd.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Dat is juist.

De heer W. Claes. — Ik zie niet in waarom de heer Davignon dit nog hoeft te binden aan afname van productiecapaciteit. Ik aarzel niet te zeggen dat ik de hele situatie in de E.E.G. hypocriet vind. Men keurt goed, maar men mag niet bouwen!

Ik moet U zeggen dat dit alles op een opvallende wijze in het voordeel speelt van een zekere Duitse industrie. Ik aarzel niet dit te zeggen. Ook inzake deze kwestie denk ik dat de regering duidelijk op een paar vragen moet antwoorden. Wat is men zinnens om de beslissing bij de E.E.G. eindelijk te versnellen? Wanneer krijgt A.L.Z. eindelijk de toelating om te bouwen? Bijzonder omdat — en ik zeg dit niet zo maar — in bepaalde middelen wordt gefluisterd dat zelfs bij de E.E.G. een afremming gebeurt ten nadele van A.L.Z. omdat Sidmar de voorziene overheidshulp niet zou hebben gekregen. Ik zie geen ernstig verband, maar het zijn geruchten die halstarrig in bepaalde kringen worden aangehouden. Ik vind dat het hoog tijd wordt dat de regering een actie zou ondernemen bij de Europese Gemeenschap om eindelijk definitief het groene licht te krijgen voor de bouw van deze koudwals.

Ik kom aldus tot mijn besluit. Ik begrijp volkomen dat niet alleen het industriële maar ook het politieke gebeuren in dit land dikwijls door de kwestie Cockerill-Sambre beheerst en overschaduwd worden.

Ik meen echter dat hierdoor de plannen van andere staalbedrijven, meer bepaald in Vlaanderen, niet mogen worden verwaarloosd, en dat het zeker niet opgaat dat de voordelen die op 15 mei 1981 voor deze bedrijven werden beslist, niet zouden worden uitgevoerd omdat elders de enveloppe is uitgeput. Op die manier dreigen wij te gaan naar ongezonde bindingen en naar een situatie waarin de toegekende voordelen voor een tweede keer als pasmunt worden gebruikt.

Ik meen dat twijfelachtige of dubbelzinnige houdingen op dat vlak de nu reeds zo delicate en complexe communautaire problematiek in dit land, enkel maar meer hypothekeren. Dat is de reden, en geen andere, waarom ik hoop dat vandaag — en indien dit niet zou kunnen, zeker in de komende weken — zeer duidelijke antwoorden zouden worden gegeven, niet enkel wat Cockerill-Sambre betreft, maar ook wat de structurele problemen met dewelke Sidmar in de loop van de eerstkomende maanden dreigt te worden geconfronteerd betreft, alsook wat de structurele en industriële vragen in verband met A.L.Z., die op dit ogenblik met veel angst in Limburg worden gesteld aangaat.

Ik wil deze tribune niet verlaten alvorens te zeggen wat ik over de toekomst van A.L.Z. denk. Vroeg of laat zal de regering samen met de K.I.V. en Klöckner moeten negociëren over de overname van de 47 pct. aandelen. Op een of andere manier zal men moeten proberen de as met Sidmar en met Hoogovens te organiseren. De fameuze banaan mag bovendien worden bevestigd. Ik wil deze mooie vrucht niet opgeven maar men zal erover moeten waken dat het verrottingsproces niet te ver zal gevorderd zijn. (*Applaus bij de leden van de S.P.*)

M. le Président. — La parole est à M. Mathot.

M. Mathot (à la tribune). — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, mes chers collègues, je voudrais très brièvement, à l'occasion du débat introduit par l'interpellation de notre collègue M. Schiltz, vous faire part d'un certain nombre de réflexions, qui partent d'une préoccupation qui s'est exprimée tant dans l'interpellation de M. Schiltz que dans l'intervention de M. Claes, à propos de la politique sectorielle en matière sidérurgique et de son développement au cours des derniers mois et de ces dernières années.

Si nous ne sommes pas d'accord sur un certain nombre de conclusions ni même d'analyses, il n'en reste pas moins vrai — et peut-être y a-t-il là une certaine responsabilité collective — que l'évolution de ce secteur est importante pour l'économie belge, wallonne en particulier mais importante pour chacune des régions, — et l'intervention de M. Claes vient de démontrer qu'elle n'était pas sans intérêt pour la Région flamande du pays — alors que ce dossier a été marqué au cours de ces dernières années par pas mal de vicissitudes.

M. Schiltz notamment évoquait tout à l'heure des problèmes en ce qui concerne l'application du plan du 15 mai 1981. Encore conviendrait-il peut-être de se rappeler que, si le plan du 15 mai 1981 est né, il résulte du fait que, depuis 1978, divers autres plans en matière de restructuration sidérurgique n'avaient pu être menés à bien. En fin de compte je crois que

globalement nous sommes, à l'heure actuelle, victimes d'une série d'inéxécutions dont le gouvernement belge, quelle que soit sa composition antérieure ou actuelle, n'a pas toujours été responsable.

J'ai écouté avec beaucoup d'attention d'ailleurs la dernière intervention de M. Claes à propos du problème d'A.L.Z. et notamment de certaines duplicités qui se sont manifestées dans ce dossier. Il a rappelé ses péripéties et ses diverses étapes — il a d'ailleurs eu raison de les rappeler — et les circonstances à l'occasion desquelles il avait pu, *in extremis*, faire passer certaines décisions dans des moments difficiles aux cours desquels il était possible, de temps en temps, d'avoir un consensus. Il a rappelé les étapes de décisions à propos d'A.L.Z. et enfin l'attitude extraordinaire adoptée par la Commission des Communautés européennes.

Je crois qu'il ne serait pas sans intérêt de rappeler — à la fois à l'actuel Ministre des Affaires économiques et au même ministre du précédent gouvernement — les péripéties étonnantes que nous avons vécues avec les Communautés européennes à propos des différents plans sidérurgiques. Car pour les avoir vécus — il y a des témoins dans notre Assemblée — il est surprenant de constater, qu'après avoir préalablement soumis nos différents plans sidérurgiques à une approbation tacite des autorités européennes, celles-ci se sont systématiquement empressées de créer quelques jours, sinon quelques semaines plus tard, suffisamment d'embûches pour qu'ils ne puissent pas trouver leur concrétisation, nous entraînant ainsi que le gouvernement actuel — je me rends compte de ses difficultés — dans des problèmes qui deviennent de plus en plus insurmontables, sinon de plus en plus difficiles.

Nous sommes dès lors inquiets de l'évolution de ce dossier. Le terme « inquiets » est peut-être insuffisant pour exprimer nos sentiments, d'autant plus qu'à l'heure actuelle, le débat politique ne nous semble pas clair. A ce propos je veux me rapprocher, fût-ce momentanément, de l'intervention de M. Schiltz en disant qu'effectivement ce débat politique n'est pas clair lorsqu'on voit les péripéties qui entourent les discussions d'une proposition de loi que nous connaissons bien à l'heure actuelle en matière de régionalisation de la politique des secteurs nationaux, lorsqu'on voit l'attitude adoptée par les uns et par les autres qui ne permet pas d'avancer.

Je crois, — M. le Ministre des Affaires économiques ne me démentira pas — à la nécessité d'un large débat pour autant qu'il ne se fasse pas sur des bases unilatérales, c'est-à-dire exprimées par une seule des communautés de ce pays. Car convient-il de le rappeler et d'y insister, en ce qui nous concerne nous croyons à la nécessité de ce débat, aussi difficile et délicat soit-il. Mais si l'on veut arriver à une clarification et à une véritable définition d'une politique conforme aux intérêts de nos communautés et de nos régions, il faut avoir le courage d'aborder ce débat en toute franchise malgré toutes les embûches qu'il peut présenter et avec la volonté d'aboutir pour maintenir, à l'intérieur du pays, une certaine cohésion nécessaire dans le cadre d'une autonomie renforcée des régions et des communautés.

Or, Monsieur le Ministre, le contexte dans lequel nous vivons n'est manifestement pas un contexte de clarté et les incohérences sinon les contradictions entre certaines positions font craindre qu'il n'y ait finalement pas une attitude précise de la part du gouvernement.

La récente intervention du Ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, M. Dehaene, sur ce projet de régionalisation spécifique constitue une solution au point de vue sidérurgique de Cockerill-Sambre. M. Deprez, au cours d'une récente déclaration à l'occasion du congrès du P.S.C. a rappelé que cette régionalisation ne fait pas partie des accords gouvernementaux et M. Eyskens nous laisse espérer qu'une solution pourrait venir du Benelux, accompagnée d'un financement régional mais à ce sujet M. Maystadt formule des critiques et fait poliment remarquer qu'il n'est pas d'accord avec ce que laisse entendre le Ministre des Affaires économiques. Enfin, l'actuel président du conseil d'administration de Cockerill-Sambre, car on en a connu beaucoup, M. Delruelle, dont les propos n'ont pas été confirmés par la suite, laisse entendre que la solution viendra d'un démantèlement de la société au profit de certains secteurs encore rentables et à la collectivisation des problèmes. C'est une formule classique mais non supportable.

Je crois, Monsieur le Ministre, mes chers collègues, qu'il est indispensable que nous abordions le débat en matière de régionalisation d'une manière globale. Pourtant on peut être effrayé par les chiffres, encore convient-il de ne leur donner qu'une valeur relative car des chiffres qui pourraient effrayer l'opinion dans une partie du pays peuvent aisément se retourner et si nous souhaitons un débat global en matière de régionalisa-

tion c'est tout simplement parce que nous refusons une formule de régionalisation à la carte.

Si l'on doit entamer ce débat, une série d'autres problèmes ne doivent pas être ignorés. Et pour avoir connu des chiffres, en leur temps, je puis dire qu'il est d'autres chiffres que l'on pourrait avancer et qui sont particulièrement intéressants, lorsqu'on évoque notamment certains investissements portuaires et lorsqu'on sait qu'il est difficile à l'heure actuelle d'estimer sur le plan économique la rentabilité exacte d'investissements qui ont pu être consentis en raison de l'évolution du marché énergétique au cours de ces dernières années; je pense en particulier au marché gazier.

Il est par conséquent nécessaire d'éviter un débat sur une régionalisation à la carte encore que j'aie personnellement le sentiment que, à l'intérieur du gouvernement, commence à se préciser une formule qui consisterait à essayer d'imposer un plan partiel de régionalisation notamment à l'Exécutif wallon qui a jusqu'à présent refusé un débat unilatéral mais non pas un débat global. Il est clair que la stratégie vers laquelle on s'oriente à l'heure actuelle est relativement précise: on imposera à l'Exécutif wallon, en le dotant de moyens financiers insuffisants, des responsabilités qu'il n'a pas à l'heure actuelle dans un dossier très délicat, du moins tel que nous le connaissons.

Monsieur le Ministre, permettez-moi de poser un certain nombre de questions afin de voir un peu plus clair dans l'évolution de ce dossier. Je rappellerai notamment certaines déclarations qui n'ont pas manqué de créer de l'émoi à propos — si l'on peut encore utiliser ce terme — de l'avenir de Cockerill-Sambre tel qu'il a été évoqué par M. Delruelle. Ce dernier a été installé dans les conditions que l'on sait et soyez assuré qu'en rappelant les propos de M. Delruelle je ne vise en aucune façon celui qui les a prononcés.

En effet, les événements vécus par cette société depuis un certain nombre d'années sont dramatiques et je n'ai pas l'intention de m'étendre sur les responsabilités des uns et des autres, mais il faut avouer que l'on n'a rien fait pour contribuer à la définition d'un axe précis ni d'une stratégie industrielle assez cohérente et suivie pour donner une certaine efficacité.

Par conséquent je m'empresse de répéter que les questions que je veux poser ne visent pas la personne de M. Delruelle à qui l'on a confié une mission quasi impossible, sinon suicidaire. Toujours est-il — et la position du gouvernement semble être claire à ce sujet, elle a été rappelée avec vigueur par M. le Ministre Dehaene — que M. Delruelle a laissé entendre que l'on pouvait envisager une scission des activités de Cockerill-Sambre en deux activités, l'une «rentable» et l'autre qui ne le serait pas. Est-ce bien là un axe d'approche à envisager à l'heure actuelle?

Mais si telle est bien l'intention du gouvernement pourrais-je savoir dans laquelle de ces entités vous souhaiteriez que l'exécutif régional intervienne demain, puisque l'on prévoit des mécanismes d'intervention qui doivent conditionner la survie de la sidérurgie.

A une question de ce genre posée par M. Dehousse, vous avez répondu d'une manière assez vive et vos propos laissent supposer que l'on souhaite une intervention de l'exécutif régional; ce qui serait intéressant de savoir c'est dans quel secteur on la demande.

Vous avez encore déclaré, avec la prudence qui vous caractérise mais que je puis comprendre, que les propos de M. Delruelle avaient été tenus sans consultation préalable avec le gouvernement et qu'il faudrait que ce genre de suggestion donne lieu à mûre réflexion. Nul n'ignore que le dossier de Cockerill-Sambre a déjà suscité de nombreuses interpellations et je me rappelle plus particulièrement celle, assez récente, d'un de nos collègues du C.V.P., M. Dupré, à qui vous avez répondu avec l'habileté que nous vous connaissons que vous n'étiez pas tout à fait d'accord avec lui mais en annonçant un certain nombre de choses, en l'occurrence l'idée de la faillite douce de Cockerill-Sambre.

J'espère que, quelle que soit leur localisation géographique, nos collègues comprendront qu'une faillite brutale de cette entreprise serait à la base d'un cataclysme économique dont les retombées dépasseraient largement le cadre des frontières linguistiques. C'est une chose que je persiste à croire même si cette opinion semble de moins en moins partagée par certains de nos collègues. Mais, en fin de compte, cette idée de «faillite douce» semble se répandre de plus en plus et d'une manière qui n'est même plus considérée comme insidieuse, ce qui permet d'ailleurs de croire que MM. Dupré, Delruelle et Gol mènent le même combat.

Je voudrais demander comment le gouvernement réagit à une telle hypothèse. Figure-t-elle de manière précise dans le cadre des réflexions qui sont, à l'heure actuelle, le fait des ministres spécialement concernés par le dossier sidérurgique, que l'on appelle «les principaux ministres» pour ne plus employer l'expression *kernekabinet* parce que c'est un terme démodé, paraît-il. Il est par conséquent intéressant que ce type de réflexion soit

entreprise à l'intérieur même des instances gouvernementales les plus responsables.

D'autre part, Monsieur le Ministre, il y a une évolution en matière sidérurgique extrêmement récente qui s'est dessinée à l'occasion du dernier sommet européen auquel vous avez participé. Lors de ce sommet, vous avez évoqué la nécessité de concertations au sein du Benelux de manière telle que, à l'intérieur de l'Europe, nos entreprises sidérurgiques puissent faire front.

Je dois vous dire, après M. Claes, que sur ce plan, je ne suis, *a priori*, absolument pas contre ce type de réflexion, parce que je crois objectivement qu'il n'existe pas de solution dans un repli sur soi-même et dans un égoïsme particulier. Effectivement, les petits pays européens et particulièrement un pays comme le nôtre, malgré tout largement exportateur, ont besoin de trouver un réconfort à l'intérieur d'une entité d'une nature différente et, par conséquent, il n'est pas nécessaire de rejeter cette réflexion.

Cependant, je voudrais vous poser deux ou trois questions à ce propos. D'une part, ce n'est pas la première fois que ce type de débats a lieu, et M. Willy Claes vient de le rappeler. Hélas, ils n'ont pas toujours été très concluants par le passé, et quand on voit — il a cité très légitimement les préoccupations qui étaient les siennes et qui touchent plus spécifiquement l'entreprise Sidmar, et je le comprends — je me pose la question de savoir si finalement à la lueur des échecs enregistrés — parce qu'il faut bien appeler un chat un chat — cette manière n'est pas une façon élégante de se débarrasser au niveau national d'un certain nombre de responsabilités, et de certaines décisions qui devraient être prises d'ici quelque temps pour les situer à un autre niveau.

A ce propos, il n'y a pas encore officiellement de plan Gandois encore que, convenons-en, Monsieur le Ministre, c'est une situation assez extraordinaire quand on sait — et là je comprends d'ailleurs l'observation de M. Schiltz, il y a quelques instants, même si je ne suis pas d'accord avec lui sur l'ensemble de ses conclusions, parce qu'il a une vision unilatérale des choses et parce qu'il s'attarde à un secteur sans examiner la globalité des problèmes, sans évoquer les problèmes portuaires, les problèmes du crédit, de l'agriculture, les diverses responsabilités. Quand on sait qu'à l'heure actuelle, la stratégie est relativement simpliste, alors que nous avons fait restructuration sur restructuration, plan sur plan et que maintenant les seules parades que l'on ait pour justifier la non-décision, c'est le fait que le plan, la consultation d'un expert décidés par le gouvernement n'ont pas encore porté l'ensemble de leurs fruits.

Mais s'il n'y a pas de plan Gandois — le nouveau credo du gouvernement — il est assez étonnant d'imaginer, par exemple que demain le sort de Cockerill-Sambre risque de devoir s'intégrer dans un jeu de complémentarité avec Arbeid-Sidmar dont on ne sait pas encore qui sera l'actionnaire principal. Nous attendrons avec intérêt les réponses que vous voudrez apporter aux questions posées par M. W. Claes.

Indépendamment de cela, il est plus intéressant de poser la question à propos de Boël ou de Hoogovens entre autres. De quelle complémentarité s'agit-il? Si vous avez entamé un dialogue pour tenter de définir une certaine stratégie, j' imagine que vous ne l'avez pas fait en l'absence de certaines propositions mais avec des hypothèses de travail, des schémas qui peuvent permettre de définir les avantages ou les sacrifices que les uns et les autres doivent être en mesure de consentir, afin que nous puissions avoir une perspective plus favorable par rapport à nos autres partenaires au sein du Marché commun.

De quelle complémentarité s'agit-il? Vous avouerez que je suis inquiet quant je pose cette question en pensant, notamment, à vos récentes déclarations, et plus spécifiquement — je ne veux pas faire de sous-régionalisme — quand je vois le cas de Valfil?

Je pourrais passer mon temps à rappeler ce qui a été dit au moment de l'incendie de Valfil, les garanties qui ont été données en matière de réinstallation, de production, et tout ce qui a été déclaré à ce moment-là pour tenter de rassurer les uns et les autres face à une situation doublement dramatique. Valfil, unité moderne, que l'on ne veut remettre en service que partiellement. Est-ce un exemple de complémentarité, alors qu'on sait très bien qu'en remettant partiellement en service cette unité on va la grever de charges qui seront insupportables, que l'on sait également qu'une des hypothèses consiste à la priver de son approvisionnement de base, l'aciérie qui est proche, alors qu'une telle unité, aussi moderne, exige un approvisionnement proche — tous les techniciens s'accordent pour le dire — un contrôle de la qualité de l'acier qui est fourni, condition de base pour la viabilité et la rentabilité d'une telle entreprise?

Quand on entend ce qui se dit à l'heure actuelle et qu'on se rappelle ce que vous avez dit, vous conviendrez que l'on a lieu d'être inquiet, et je le suis d'autant plus pour les raisons que vous imaginez facilement.

Qu'attend-on de la concertation beneluxienne dans les délais impartis puisque vous êtes confrontés, hélas ou peut-être heureusement, car il vaut peut-être mieux trancher, à des délais extrêmement brefs? La fin du mois de mai semble être le moment où des décisions devront tomber. Vous nous avez promis pour la mi-mai connaissance du rapport définitif de M. Gandois. Que doit-on attendre de tels délais? Comment imaginer pouvoir, dans un délai d'un mois, mettre d'accord trois pays? De l'aveu même de M. Gandois, qui est manifestement la personne qui dispose de la confiance totale du gouvernement à l'heure actuelle, et compte tenu de l'ampleur du problème, cela tient quasi du rêve.

Que peut-on attendre de l'Arbed? Willy Claes a évoqué les problèmes de l'Arbed et du Luxembourg à propos de Sidmar. Vous rappellerai-je, Monsieur le Ministre des Affaires économiques, que l'Arbed nous a déjà fait payer deux fois les fameuses 500 000 tonnes de Carlam?

Alors, qu'attendre véritablement de ce côté après de tels précédents? Que peuvent apporter Sidmar et les indépendants tels que Boël dans la corbeille. Quelle synergie peut-on attendre des entreprises hollandaises quand on connaît leur mauvaise fois dans certains dossiers, comme le développement de Phenix, pour ne prendre que cet exemple?

Peut-on attendre enfin, Monsieur le Ministre, une analyse précise, dans le cadre du plan Gandois, de la rentabilité des différents outils ou engins, quelle que soit leur localisation, même dans un bassin, car je ne veux pas faire de comparaisons *a priori* entre bassins? Peut-on attendre une analyse précise de la rentabilité de ces outils de façon à ce que les conclusions aboutissent à des recommandations de nature à résoudre enfin, à long terme, le problème de la sidérurgie wallonne?

Beaucoup de questions se posent et il conviendra d'y donner une réponse dans les délais les plus brefs car les échéances financières sont proches. La vérité, compte tenu des disponibilités, des enveloppes prévues, de leur utilisation — et rassurez-vous, Monsieur Schiltz, à ma connaissance, et le Ministre des Affaires économiques répondra certainement sur ce point, l'utilisation des différentes enveloppes s'est faite conformément aux décisions du gouvernement; je ne crois pas que l'on puisse parler de vase communicants en la matière — la vérité, dis-je, la réalité est ce qu'elle est à l'heure actuelle: les échéances sont proches, des décisions financières et politiques, netes et précises, doivent être prises car le mois de juillet est l'échéance ultime pour Cockerill-Sambre dans l'état actuel du problème.

Le nombre de ces questions, leur importance, leur complexité font douter que cela soit possible. Dès lors, on peut craindre que le plan Gandois n'ait plus de sens et que des contradictions, hélas au sein du gouvernement et de la majorité, nous mènent à la catastrophe à laquelle le gouvernement ne pourrait survivre que grâce à des pouvoirs spéciaux. A moins que le plan Gandois ne soit déjà en route et que l'octroi de droits de tirage à Boël pour le solde de son enveloppe, à Sid-invest, à Al-invest — soit au total à ma connaissance 6,5 milliards pour la totalité de ces droits — ne prépare ces sociétés à reprendre les actifs démantelés de Cockerill-Sambre au travers d'une faillite douce qui aurait été organisée.

En résumé, Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, il est important de savoir quelle est la crédibilité que l'on peut accorder aux déclarations récentes du gouvernement ou de membres de la majorité, de savoir si les décisions reflètent la politique du gouvernement et quelle politique tout le gouvernement veut mener parce qu'il y a de l'avenir essentiel et fondamental de toute la Wallonie. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De heer Voorzitter. — De Minister van Economische Zaken heeft het woord.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, de heer Schiltz en een aantal andere collega's hebben eens te meer het staaldossier opengelegd en dit volgens een partituur die te verwachten was. Om de onderliggende en steeds weerkerende stelling van de heer Schiltz en van zijn partij is dat er een permanente oncontroleerbare, verdoezelde miljardenstroom van Vlaanderen naar Cockerill-Sambre stroomt en overstroomt.

De heer Schiltz heeft allusie gemaakt op uitspraken van de heer Spitaels. Schiltz-Spitaels, *même combat*...

De heer Schiltz. — Ik zou u toch willen vragen, Mijnheer de Minister, er rekening mee te houden dat het hier geen persconferentie is maar dat wij pogen een ernstig debat te hebben.

De heer Voorzitter. — Mijnheer Schiltz, u heeft gedurende één uur gesproken en de minister heeft u niet onderbroken. Mag ik u verzoeken de heer Minister niet te onderbreken?

De heer Anciaux. — De heer Schiltz heeft natuurlijk niet zulke onzinnige dingen gezegd.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Schiltz-Spitaels, *même combat*, indien ik dat zeg, dan is het omdat beiden staalpijlen maken om op de nationale regering te schieten, met de argumentatie die, wel te verstaan, loodrecht op de andere staat.

U zegt dat de regering de akkoorden van 15 mei 1981 niet eerbiedigt en dat er talrijke bijkomende miljarden zijn uitgegeven. De stelling van de heer Spitaels is dat de regering de akkoorden van 15 mei 1981 niet eerbiedigt en dat zij miljarden afneemt en ervoor zorgt dat Cockerill-Sambre permanent nabij de verdrinking wordt gehouden, juist met de lippen boven water.

M. Mathot. — Si le critère est bon pour nous, il est bon pour les autres.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — U hebt allebei ongelijk. Dit geldt zowel voor de heer Schiltz als voor de heer Spitaels. Ik geloof dat de heer Mathot, alles bij elkaar, ofschoon behorende tot de oppositie, zich genuanceerd heeft uitgedrukt.

De conclusie is dat de regering zich houdt aan de beslissing van 15 mei 1981 en aan de in dat raam voorziene bedragen. Dat zal ik straks toelichten. Aan de heer Schiltz zou ik willen vragen een poging te doen om dit dossier te objectiveren. Daarvoor wil ik verwijzen naar een paar Europese statistieken. Ik zal daarvan geen misbruik maken en er niet te veel citeren. Er is er echter één die, naar mijn gevoel, determinerend is in dit debat, vooral wanneer ik wens te antwoorden op de argumentatie van de heer Schiltz.

De Europese commissie heeft zopas een statistiek wij gegeven over de hulp in de verschillende landen toegekend aan de staalbedrijven per afgebouwde ton produktie-capaciteit, per afgebouwde ton geïnstalleerd vermogen. Het is vergelijkbaar gemaakt door het uit te drukken in Ecu.

Deze cijfers geven: voor België 488 Ecu per ton, dit wil zeggen 488 steun per ton afgebouw vermogen; voor Denemarken: 390 Ecu, dus lager; voor de Duitse Bondsrepubliek 535 Ecu, dit is merklijk hoger; voor Frankrijk 633 Ecu, dit is bijna 1/3 hoger; voor Italië 3 880 Ecu, dit is tienmaal zoveel; voor Groot-Brittannië: 670 Ecu, ongeveer equivalent; voor Luxemburg 144 Ecu. Dit cijfer dateert van vóór de Luxemburgse regering gestatuteerd heeft over het plan Gandois, dus daar komt nu nog een pak bij. Vergeet niet, de beslissing van de Luxemburgse regering van gisteren tot verzwaring met 7 miljard van de fiscale druk in het Groot-Hertogdom Luxemburg.

Rekening houdend met de verhoudingen en vooral één criterium nemende, met name de bevolking, zou die een equivalent zijn van een belastingverhoging in ons land met zo eventjes 210 miljard. Dat is voor Luxemburg een kolossale en verpletterende inspanning.

Wat lees ik in het Europees document: *On ne peut manquer de souligner les chiffres exceptionnellement élevés pour l'Italie: à 3 880 Ecus à la tonne, la Belgique se situant plutôt en dessous de la moyenne générale à 488 Ecus...* Dat zijn internationaal uitgewerkte en vergelijkbare cijfers.

Het is dus volkomen fout te beweren dat in ons land, op een wijze die door geen enkel ander land zou worden geëvenaard, steun wordt geboden aan de Belgische staalbedrijven. Deze ondernemingen kosten in België weliswaar veel geld, maar in het buitenland doet men meestal nog meer. Een voorbeeld daarvan is *British Steel*, hoeveel honderden miljarden werden daaraan besteed? Uit de cijfers blijkt dat men daar tot een steunequivalent komt dat 30 pct. hoger ligt dan wat wij tot op heden aan de staalnijverheid in België hebben besteed, in termen van afgebouwd vermogen.

De heer Anciaux. — Wat betekent «afgebouwd vermogen»?

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Dit is de afgebouwde produktiecapaciteit; het verminderen van het P.N.P. Dat is het criterium van de Europese Commissie in termen van warmgewalste produkten.

Welnu dat is een internationaal criterium. Op basis van het huidige plan, zoals door de Europese Commissie goedgekeurd dit wil dit zeggen voor Cockerill-Sambre op basis van de voorstellen Vanderstrick, maar zonder rekening te houden met de voorstellen die de heer Gandois zal doen, komen we, in procent uitgedrukt tot het volgende.

Voor België komt de vermindering, van 1980 tot 1985 op basis van de ingediende plannen, op min 14,2 pct.; voor Luxemburg op min 10,5 pct.; dit dient nu te worden verhoogd; voor Nederland op min 2 pct.; voor Frankrijk op min 15,5 pct., en dat is meer dan België; voor Groot-Brittannië op min 19 pct.; voor Duitsland en Ierland is er een stijging met 21 pct., maar dit cijfer is natuurlijk weinig relevant.

Daaruit blijkt dat, waar de gemiddelde inspanning van de hier vermelde landen min 11 procent bedraagt, België min 14,2 pct. heeft verwezenlijkt, op basis van de huidige plannen en nog meer zal verwezenlijken op basis van de plannen van morgen.

Ik kan dus niet zeggen dat België beneden het Europees gemiddelde blijft. Wij zitten er reeds boven en zullen er nog aanzienlijk bovenuit stijgen. Ik kan u de cijfers geven per onderneming, het zijn cijfers van de Europese Commissie.

De afbouw van productiecapaciteit bedraagt in Cockerill-Sambre min 23,7 pct.; in Le Ruau — dat is een walsenrij en een specifiek geval — kent men een toename met 11 procent maar dat slaat op geringe tonnages; in Boël: 0 pct.; in Clabecq: 0 pct.; in Fab. Fer: 0 pct.; in Sidmar: 0 pct.; in Gemappes: min 100 pct. vermits het wordt geliquideerd; in Longtain: 0 pct.; in de Antwerpse walsenrij: min 100 pct. vermits deze wordt gesloten en omgebouwd; in Sint-Eloi plus 12 pct. Daarmee is het lijstje ten einde.

Hieruit blijkt — het is een objectief gegeven — dat de grootste reductie van productiecapaciteit zich voordoet bij Cockerill-Sambre. Dat is ook noodzakelijk omdat het de onderneming is die het grootste rendabiliteitsprobleem heeft. Ik wil evenwel benadrukken dat het fout is te beweren dat niets werd gedaan. Er werden grote inspanningen geleverd maar zij zijn helaas nog onvoldoende. Wij zullen dus de volgende maanden beslissingen moeten nemen die op die pas verder gaan vermits het het enige is dat leidt naar het herstel van de leefbaarheid.

Vooraf wil ik de internationaal vergelijkbare cijfers onderstrepen en meer bepaald de ECU-bedragen wat betreft het steunequivalent per afgebouwde ton.

Deze cijfers moeten kunnen bijdragen tot de objectivering van het debat. Ik vraag aan de politieke verantwoordelijken onze publieke opinie niet te mislijden. Het is een uitermate complex dossier. Dit is mijn tweede antwoord op één van de fundamentele bezwaren van de heer Schiltz. Hij zegt dat ik de cijfers verdoezel en ze achterhoud en dat ik de publieke opinie iets wijsmaak.

Wanneer ik 's morgens het persoverzicht op de radio beluister, heb ik soms wel eens die indruk. Er zijn natuurlijk verzachtende omstandigheden. Het dossier is kolosaal ingewikkeld. Men moet er dagelijks mee bezig zijn om er een stukje van te begrijpen. De industriëlen zelf zijn niet altijd geneigd om al hun kaarten op tafel te leggen, ook niet bij de bevoegde ministers. Daartegen moet ik mij bestendig afzetten. Daarom doe ik ook beroep op externe experts ten einde op een min of meer onbetwistbare wijze te worden voorgelicht.

Ik geloof, Mijnheer Schiltz, dat deze regering in dit dossier een voorbeeld van open boekhouding en van het vrijgeven van alle mogelijke cijfers is geweest. Wij hebben zopas drie weken of langer doorgebracht in de Commissie voor de Grondwetsherziening, waar wij over het wetsvoorstel Van den Brande hebben gediscussieerd. Ten dienste van deze commissie hebben wij een rapport van 60 of 70 bladzijden laten samenstellen met alle cijfers. De commissie-Mathys heeft de cijfers niet opgeteld omdat deze cijfers heterogeen zijn. Het zijn appels en citroenen. Ze zijn niet optelbaar. Bijgevolg kan ik de conclusie die men uit deze cijfers afleidt door ze op te tellen, niet bevestigen.

We zijn veel verder gegaan op het vlak van de informatie. Sedert zes weken hebben wij een interessante discussie met de gewestexecutieven. Beide gewestexecutieven stellen ons vragen. Elke week opnieuw krijgen wij ons huiswerk. Daarop wordt geantwoord. Het verslag-Mathys is bijgeschaafd en bijgewerkt. Al deze gegevens zijn bekend. U is lid van de Vlaamse Executieve. Ik stel mij voor dat u volledig over een vlotte informatiestroom beschikt en dat u alle gegevens krijgt die wij mededelen aan de voorzitter van de Vlaamse Executieve. Daarom is u waarschijnlijk over-ingelicht. Er is misschien over-informatie, waardoor men wel de bomen ziet maar niet langer het bos.

U heeft gezegd, Mijnheer Schiltz, dat wij in dit dossier overgaan tot permanent geven en toegeven. Deze woorden zinderen nog na in mijn oren. Ze liggen op mijn netvlies. Ik zie nog hier en daar vergeelde affiches — ik leg de nadruk op vergeelde — waarop deze woorden prijken. Ik wil dan deze argumentatie geen misbruik maken, Mijnheer Schiltz, maar uw partij was in 1978 toch aanwezig toen het eerste staalplan boven de doopvont werd geheven.

De heer Schiltz. — Een beetje ernst.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — U heeft daar ook in ondankbare en moeilijke omstandigheden een verantwoordelijkheid in opgenomen. Ik neem aan dat de verwijten die u ons toestuur tot een soort oppositioneel taalgebruik behoren. Het doet het misschien bij dat segment van de publieke opinie dat onvoldoende ingelicht is. Hier in dit Parlement is dit echter alles behalve overtuigend.

Sta mij toe even in te gaan op de concrete vragen en de cijfers. Ik kan de heer Schiltz ook verwijzen naar het nakend jaarverslag van de N.M.N.S., de *super-holding*. Deze instelling zal natuurlijk wel met een correcte boekhouding werken en zal een jaarverslag publiceren dat volledig conform is met de reële cijfers.

De financiering is gedebudgetteerd. Dit is reeds beslist onder vorige regeringen. Wij hebben dit gedaan omwille van de budgettaire nood om het gewicht van de financiering over een langere periode te spreiden. Ik heb eens laten berekenen wat de kostprijs zou zijn indien wie zouden verder gaan met de debudgettering van de financiering van de Limburgse steenkoolmijnen op basis van een jaarlijkse *cash-drain* van 10 miljard. Gelukkig daalt de *cash-drain* tot waarschijnlijk 6,5 miljard in 1982. Dit is heel positief, ofschoon 6,5 miljard toch een niet onbelangrijk bedrag is. Tien miljard per jaar gedebudgettiseerd, ontleend tegen 12 of 13 pct. geeft in het jaar 2005, 600 miljard.

Deze bedragen zijn inderdaad zeer indrukwekkend. Men staat hier natuurlijk voor een fundamentele keuze. Zet men een streep onder onze vier, vijf, zes traditionele sectoren — want er zijn ook een aantal traditionele activiteiten die reeds geregionaliseerd zijn — en leggen wij al ons zout op de technologie, «Flanders» maar ook «Brussels technology» en ook op de technologische revolutie in Wallonië? Is dat de keuze die wij maken?

De heer Mathot. — Waarom niet?

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — We moeten onszelf natuurlijk niets wijsmaken. Dit betekent dat in een overgangsfase, die een aantal decennia kan duren, de werkloosheid zeer aanzienlijk zou toenemen. Men mag daarover niet al te simplistisch redeneren. Ik ben de mening toegedaan dat er binnen onze traditionele sectoren nog altijd speerpunten bestaan, als men ze maar aanscherpt, *des créneaux* zoals de francophonen zeggen, zoals in de textielsector. Dit wordt momenteel bewezen door het feit dat het in die sector veel beter gaat. Ik denk dat het ook mogelijk is in de staalnijverheid voor zover men voldoende diversifieert en vooral in stroomafwaartse richting. Ook daarvan zijn er voorbeelden.

De heer Schiltz pleit voor een parlementaire onderzoekscommissie maar ik wil hem doen opmerken dat elke commissievergadering van de Commissie Bedrijfsleven Economische Zaken in feite een onderzoekscommissie is. Wanneer mij daar vragen worden gesteld, dan antwoord ik daarop en als men mij vraagt documenten voor te leggen, dan zal ik dat doen.

De heer Anciaux. — Deze commissie heeft heel wat meer mogelijkheden en bevoegdheden dan een gewone parlementaire commissie. Weet u dat niet?

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Mijnheer Anciaux, u weet toch dat men de *managers* van die bedrijven kan uitnodigen en *hearings* houden.

De heer Anciaux. — Dat kan inderdaad.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Waarom doet u dat dan niet?

De heer Anciaux. — Op een onderzoekscommissie wél!

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Het zou interessant zijn de heren Delruelle en Bruck te horen in de commissie.

De heer Anciaux. — Misschien kan u van uw kant het dossier eens volledig blootleggen.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Dat is reeds gebeurd.

De heer Anciaux. — Dat heeft u nog niet gedaan. U heeft wel verwezen naar de heer Spitaels.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Ik kan niet méér doen dan de cijfers vrijgeven. Gelieve immers het verslag-Mathys te lezen.

De heer Anciaux. — Heeft u geantwoord op de vragen van de heer Schiltz?

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Mijnheer Anciaux, laat mij nu voortgaan. In verband met de uitvoering van de beslissingen van 15 mei 1981 van de vorige regering, ben ik ervan overtuigd dat zij strikt werden en worden uitgevoerd, mits een aantal aanpassingen die ik duidelijk wil preciseren.

U hoeft niet te grinslachen, Mijnheer Anciaux. Die aanpassing gaat in de zin van een vermindering van de potentieel toegekende enveloppes inzake de rentebonificaties. In de documenten van 15 mei 1981 staat dat

de expansiewetgeving natuurlijk zou worden toegepast op alle investeringen naar ook op het bedrijfskapitaal. Sommigen hebben dit zeer extensief willen interpreteren en wilden de rentebonificaties toepassen op alle investeringsdossiers, ook deze die nog niet werden goedgekeurd door de Europese Commissie.

Aldus kwam men tot een pakket van 10 miljard. Wat tussen de regels te lezen was is dat de regering heeft gekozen voor de juiste interpretatie, die erg strikt is. Het betreft dus enkel de rentebonificaties die vervallen zijn op de door de Europese Commissie goedgekeurde dossiers: in plaats van 10 miljard voor Cockerill-Sambre is het slechts 2 miljard. Dit is een voorbeeld van de strikte interpretatie van de akkoorden van 15 mei 1981.

Anderzijds zullen wij de 15 miljard langlopende kredieten voor A.S.L.K. en N.M.K.N. omzetten en dat staat overigens in de regeringsverklaring. Dit is een toevoeging aan de akkoorden van 15 mei 1981. Dat is hier duidelijk uitgelegd naar aanleiding van de discussie over de regeringsverklaring en de regering heeft op dat punt ook het vertrouwen van dit Parlement gekregen. Dat is geen geheim.

De heer Anciaux. — Zeg niet dat dit hetzelfde is.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Ik leg u uit wat de aanpassingen zijn van de beslissingen van 15 mei 1981: van plus 10 miljard naar plus 2 miljard; dat is min 8 miljard wat de rentebonificaties betreft enerzijds, maar wel 15 miljard bijkomende conversie van langlopende schulden die wel te verstaan nu reeds gemoratoriseerd zijn en die de schuldeisers niet hebben terugbetaald gekregen.

Ik wil de heren van de Volksunie ook nog eens wijzen op de oprichting van Sid-invest-Al-invest en nog een paar andere gevallen. Ik kom daar aanstonds op terug. Dit is toch een heel positieve maatregel, want van de trekkingsrechten voor Sidmaar en A.L.Z., onder de vorige regering goedgekeurd, is achteraf gebleken dat, indien wij deze aan de staalbedrijven zelf hadden willen uitkeren, de Europese Commissie dat nooit zou hebben toegelaten. Het waren dus trekkingsrechten waarvan achteraf is gebleken dat zij alleen op papier bestonden. Wij hebben ze effectief gemaakt voor ze via de twee *subholdings* om te leiden. Dat is de *ratio* van de hele operatie, met als bijkomende positieve beschouwing dat wij de grijze zone tussen een nationale en een regionale sector, tussen staalnijverheid en metaalverwerkende nijverheid om functionele redenen en om redenen van industrieel beleid hebben doorbroken. Sid-invest en Al-invest, zoals ook Boël-invest, kunnen stroomafwaarts activiteiten ontwikkelen, inclusief in de metaalverwerkende nijverheid. Nobels-Peelman is daarvan het beste voorbeeld.

Ik denk dus, Mijnheer Anciaux, dat dit ten eerste, een wijziging is van de akkoorden van 15 mei 1981.

De heer Anciaux. — Neen, helemaal niet.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Jawel, het is een andere interpretatie van de akkoorden van 15 mei 1981 en dit op een bijzonder positieve manier. Nu doen wij hetzelfde van Boël-invest. De heer Schiltz heeft gesproken over discriminatie en schandaal. Welnu, hier geldt precies dezelfde redenering. Ik denk dat Boël in de huidige situatie een merkwaardige onderneming is. Het is een bedrijf dat eigenlijk nooit staatssteun heeft nodig gehad en die misschien uit bescheidenheid ook nooit heeft gevraagd. Het bedrijf is zeer goed gerund. Het is een geval, een *case* zoals de Amerikanen zeggen. Voor onze studenten bijvoorbeeld loont het de moeite dat geval te bestuderen en na te gaan hoe het komt dat deze onderneming zich in grote mate blijft autofinancieren en een *cash-flow* genereren, daar waar alle anderen ondernemingen in de rode cijfers wegzinken.

De uitvoering van punt 14 van de akkoorden van 15 mei 1981 in verband met de bankkredieten is, wat Boël betreft, ook vastgelopen omwille van de Europese bepalingen. Het toekennen van rentebonificaties aan deze onderneming is vastgelopen. Wij meenden dat Boël-invest de goede oplossing was om de akkoorden van 15 mei 1981 uit te voeren en bovendien om een instrument te creëren.

Monsieur Mathot, je ne peux pas préjuger de Boël-Invest. J'ajoute — et c'est très important — que la question des *supporting* est laissée aux responsables, aux gestionnaires. Nous avons fait appel aux compétences de la S.N.I. qui gère en l'espèce pour le compte de l'Etat. Il s'agit d'actions conjointes S.N.I.-entreprises sidérurgiques.

Mais le gouvernement ne va pas se prononcer sur les dossiers de participation qui seront soumis exclusivement aux conseils d'administration de ces *subholdings*. Ce n'est donc pas une immixtion du gouvernement en ce qui concerne la gestion quotidienne. Ces *holdings* devront prendre leurs propres responsabilités.

Dès lors, je le répète, je ne peux pas préjuger de ce que fera Boël-Invest des 2,5 milliards et de ce qui va suivre en fonction de la même formule mathématique. On l'appliquera à Boël-Invest comme on l'a appliquée à Sidmar.

Il n'est pas exclu, Monsieur Mathot, que dans le cadre de la restructuration de Cockerill-Sambre et d'autres entreprises — car vous verrez que les conclusions du rapport Gandois vont avoir immanquablement un impact sur de nombreux producteurs d'acier dans notre pays et même au-delà de nos frontières — on doive faire appel aux efforts et à la coopération de beaucoup de nos producteurs, au-delà des frontières linguistiques qui, dans une stratégie industrielle, s'effacent.

En effet, si tout le monde, si j'ai bien compris, est d'accord pour plaider la thèse de la coopération avec le Luxembourg, avec les Pays-Bas, sans exclure les Français et les Allemands, pourquoi exclure la coopération entre des entreprises du nord et du sud?

Raisonnant en termes purement industriels, cela peut parfaitement se concevoir. Si cela peut contribuer à restaurer la viabilité de notre secteur sidérurgique, pourquoi ne pas le faire? Pourquoi ne pas s'inscrire dans une stratégie de complémentarité et de coopération au lieu de verser dans une tactique de rivalité qui peut être suicidaire?

Mais il faut attendre, il faut patienter encore Messieurs, quinze jours peut-être, avant de connaître les conclusions du consultant du gouvernement belge qui a le grand avantage d'avoir été le consultant du gouvernement luxembourgeois. Il est donc extrêmement sensible à l'aspect «synergies entre producteurs», «synergies internationales».

M. Mathot. — C'est très important ce que vous dites, Monsieur le Ministre. Vous ne démentez pas certaines informations qui ont circulé ces derniers temps.

M. Eyskens, Ministres des Affaires économiques. — Je dis bien que je ne préjuge pas.

M. Baudson. — Vous en avez déjà trop dit!

M. Mathot. — Je n'ai pas dit autre chose.

M. Eyskens, Ministres des Affaires économiques. — Vous n'êtes pas vite content. Ce que j'ai dit, Monsieur Baudson, est une évidence à moins que l'on soit de mauvaise volonté.

Cependant, Messieurs, nous ne sommes pas un pays comme les autres. Dès lors, à la logique industrielle, s'ajoute toute la problématique politique. A cet égard non plus, il ne faut pas tourner autour du pot, quelle que soit l'appartenance politique des uns et des autres. Si nous ne trouvons pas de solution politique au problème du financement qui se posera avec une extrême acuité à Cockerill-Sambre dans quelques semaines ou quelques mois au maximum, nous nous trouverons devant une situation, politiquement extrêmement grave et, sur le plan industriel, catastrophique. Il est utile de le dire. Donc, quant à moi, je ferai un effort pour trouver une solution avec le gouvernement, entre les quatre partenaires de la coalition.

Cependant, je ne m'en cache pas car c'est aussi une évidence, il y a un obstacle politique majeur à franchir. Vous avez également fait allusion à certaines déclarations de mon collègue président de l'Exécutif wallon.

M. Mathot. — De M. Dehaene aussi.

M. Eyskens, Ministres des Affaires économiques. — Je rencontre M. Dehoussé régulièrement lors de la concertation gouvernement nationale-exécutif.

Avouons que les cinq secteurs nationaux qui ont été définis dans la loi du 8 août 1980 l'ont été de façon purement politique et totalement arbitraire. En effet, l'automobile, la construction, la pétrochimie sont des secteurs régionalisés alors que le textile est redevenu national bien qu'il ait été régional entre 1974 et 1980. Messieurs, industriellement et économiquement cela n'est pas sérieux; c'est de la politique à l'état pur. Il ne faut donc pas avancer ici des arguments économiques, cela n'est nullement convaincant.

Associer les régions ou régionaliser les cinq secteurs nationaux est rendu possible par le législateur qui pratiquement en fait une sorte d'exception car on peut lever l'exception par simple arrêté royal. Mais cela signifie aussi que le législateur — c'est-à-dire nous-mêmes — a comme arrière pensée la conviction qu'il s'agit d'une situation provisoire, d'un compromis politique.

Quant à moi, j'espère du fond du cœur que l'on pourra trouver une solution en associant les régions. Mais je ne comprends pas le discours antinomique et négatif que l'on tient aussi bien en Flandre qu'en Wallonie. Ce discours consiste à dire par exemple en Wallonie que cette dernière a

droit à une sidérurgie viable. Certes, c'est mon avis, ma conviction et je ferai tout pour qu'il en soit ainsi. Nous voudrions prendre le sort de ces grandes entreprises entre nos mains, avoir un impact sur les décisions ou tout au moins disposer d'un droit de co-décision, avoir notre mot à dire.

Et alors que, forcés par les circonstances, la « chance » l'opportunité, la possibilité pourrait se dégager d'arriver dans un premier temps à une formule de cogestion, si l'on ne trouve pas une certaine majorité indispensable, je ne comprendrais plus rien.

Lorsqu'on entend des phrases telles que : « Tirez votre plan, cela ne nous regarde pas ! », il y a de quoi frémir. J'ai déjà répondu par la bande à M. Dehousse. S'il s'avère que M. Dehousse et son exécutif se désintéressent d'un secteur aussi vital que l'avenir industriel de la Wallonie, qu'il aille l'expliquer aux travailleurs wallons ! Et je sais qu'il le fera.

M. Baudson. — Il l'a d'ailleurs déjà fait.

M. Eyskens, Ministres des Affaires économiques. — Mais je ne sais si les travailleurs wallons seront convaincus. C'est en tout cas surtout de l'hypocrisie. Sortons donc de cette hypocrisie et essayons de trouver une bonne solution. Cette solution sera probablement à la « sauce belge » ; ce n'est pas la première fois que l'on se sortirait d'une grave difficulté. Je ne désespère donc pas. J'ai d'ailleurs l'impression que dans certains milieux, le bon sens qui peut être les avait quittés est en train de revenir, mais là aussi je ne voudrais pas préjuger de la suite.

Mijnheer Schiltz, het protocol met de banken is de rechtstreekse uitloper en vertaling van de beslissing van 15 mei 1981. Op die datum hadden wij besloten 9 miljard bijkomende bankkredieten toe te kennen en wij hebben altijd gezegd — en het werd ook geschreven — dat dit alleen maar mogelijk was mits het verlenen van de staatswaarborg, anders zouden de banken nooit bijkomende kredieten hebben verleend. Het protocol met de Belgische banken heeft dit grote voordeel dat het de *letters de comfort*, juridisch mistige formule, vervangt door een staatswaarborg waarvoor het koninklijk besluit nr 50 de wettelijke basis heeft gecreëerd. Maar u weet dat dit niet is verlengd en dat dit is uitgedoofd op 31 december 1982.

Thans een woord over het sociale pact, Mijnheer Schiltz. De eindejaarspremies zijn bij het einde van de maand april niet uitbetaald en ze worden niet uitbetaald. Het is juist dat dit een unilaterale maatregel is. Het is juist dat er geen akkoord is met de werknemers. Als jurist weet u dat de juridische basis wel wat wankel is.

Indien de bedienden die bij Cockerill-Sambre niet slecht zijn betaald, indien de kaders, die goed betaald zijn, op één georganiseerde wijze systematisch beroep zouden doen op de rechtbanken, dan zou het overkomen als een daad van sabotage en weigering om mee te werken aan de overleving van hun onderneming en een bijdrage te leveren in het raam ook van de nationale solidariteit. Dat zou buitengewoon slecht overkomen bij de publieke opinie en niet alleen bij de Vlaamse maar ook bij de Waalse.

Ik kan u zeggen dat ik vijf of zes weken geleden dagelijks brieven kreeg uit Wallonië van mensen die mij schreven om mij te zeggen dat ik eigenlijk wel gelijk had, dat de regering gelijk had en dat ook bij Cockerill-Sambre moet worden ingeleverd, ofschoon ik daar niet demagogisch wil over doen.

M. Gondry. — Publiez cela !

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — De inlevering volstaat natuurlijk niet om een onderneming te redden maar het is toch belangrijk dat de werknemers samen een inspanning doen als de hele gemeenschap een dergelijke belangrijke inspanning levert.

Ik kan eraan toevoegen dat de vakbonden gevraagd hebben de patronen te ontmoeten, in het kader van de verzoeningsprocedure voorzien door de C.A.O., wat ik natuurlijk niet kon weigeren, en dat er een zekere neiging schijnt te bestaan om thans te onderhandelen over het sociaal pact, iets wat zij tot voordien steeds hadden geweigerd.

Ik heb gevraagd aan de directie dat zij in die discussies het probleem zouden te berde brengen van de harmonisering van de weddeschalen tussen de beide bekkens. Als men opteert voor het behoud van de eenheid van de onderneming, moet men de barema's van de bedienden en arbeiders ook harmoniseren en dit naar beneden toe. Men moet het ook aan de mensen zeggen. Men moet hen geen illusies laten. Dit is onvermijdelijk en het zal vlug moeten gebeuren. In het zog van het verslag-Gandois — en hopelijk wordt het ook een hoofdstuk in dat verslag — zal men daar ook werk moeten van maken. Dat zal nog veel moeilijker gaan dan het niet uitbetalen van de premies.

Aan de heer Schiltz wil ik toch zeggen dat, bij het nagaan van de inspanningen van het personeel, zowel van bedienden als van het stafper-

soneel, sommige kaderleden meer dan 20 procent van hun jaarlijks inkomen zien verdwijnen. Bij SABENA heeft men een inlevering gevraagd tot 17 pct. De formule bij Cockerill-Sambre is enigszins brutaal, omdat men daar onvoldoende heeft genegocieerd, maar voor een aantal mensen betekent dit een buitengewoon zware inlevering. Vervolgens zegt de heer Schiltz dat de arbeiders niets doen. Welnu, ik betwist dat. Tegenover het jaar 1981 is de gedeeltelijke werkloosheid van de arbeiders opgelopen tot 700 000 dagen.

M. Mathot. — Il faut voir l'évolution des revenus imposables.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Juist.

De inspanning van de arbeiders bij Cockerill in 1980 en 1982, dus de 700 000 dagen, betekent een bruto-daling van het inkomen, inclusief de premie die zij uitbetaald krijgen want diegenen die tijdelijk werkloos zijn ontvangen nog een kleine vergoeding. Die inspanning, in termen van bruto-inkomen, schommelt tussen min 8 en min 10 pct. over twee jaar, in een vermindering van de bruto-beschikbare koopkracht. Ik kan hier toch niet zeggen dat dat helemaal niets is. Dit is wel een inspanning. In sommige andere bedrijven, wat de arbeiders betreft, is men inderdaad verder gegaan, dat geef ik toe.

De heer Anciaux. — Maar, Mijnheer de Minister, in hoeveel bedrijven is er geen technische werkloosheid. Dat heeft hier toch niets met de zaak te maken. Ik zeg niet dat die mensen geen minder inkomen hebben, dat is vanzelfsprekend, maar dat is toch overal zo.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Een arbeider die slechts één op vier weken werkt...

De heer Anciaux. — Zo ken ik er veel.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Ik zeg dus dat wat in al die andere bedrijven gebeurt, zich ook bij Cockerill-Sambre voordoet en dat op dat stuk Cockerill-Sambre geen uitzondering is.

De heer Anciaux. — Maar wat heeft dat te maken met het vervullen van de gestelde voorwaarden ?

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Veel.

De heer Anciaux. — Dat is niet waar.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Betreffende de brugpensioering was er ook kritiek en dienden, volgens de heer Schiltz, meer mensen op brugpensioen te zijn gesteld.

De heer Schiltz. — Mijnheer de Minister, u dient zich te houden aan mijn tekst. Ik heb dat niet gezegd.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Wij hebben de versnelling van de brugpensioering beperkt omdat het stelsel in de globale context moet worden herzien.

Wat de trekkingsrechten betreft, wil ik de heer Schiltz nog mededelen dat de regering veertien dagen geleden heeft besloten de trekkingsrechten van Alinvest en Sidinvest volledig vrij te geven, maar natuurlijk niet om ze te beleggen, dat kunnen wij beter zelf. Als projecten zullen de bedragen zonder enige hinderpaal en enige voorwaarde ter beschikking worden gesteld van de twee vermelde *subholdings*.

Ik herhaal dus dat ik over het verslag-Gandois geen woord zeg en dat men mij ook ondervraagd heeft over intenties waarop ik eigenlijk niet zou moeten antwoorden. Zoals steeds, maar hier nog meer toegespitst, zal ik enkel maar antwoorden wat ik wens kwijt te zijn.

Thans kom ik tot de belangrijke vragen die de heer Claes heeft gesteld. Volgens de heer Claes is het bedrijf « stuurlaas ». Dit lijkt mij overtrokken te zijn. Ik dacht dat de beide hoofdverantwoordelijken, de heer Deruelle en de heer Vandersteen — laatstgenoemde heeft grote ervaring in ondernemingen — bijzonder gemotiveerd zijn en echt proberen de zaken te regelen.

De heer W. Claes. — Ik heb gezegd dat vooral de warm- en koudwalsinstallaties zich in een zeer onduidelijke situatie bevinden, ook wat het *management* betreft.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Dat is ook een punt waar de heer Gandois enig licht zal moeten op werpen.

Ander punt : Frères Bourgeois. Wij hebben Frères Bourgeois niet overgenomen — ik zei « bijna nog niet » —. Wij hebben dat bewust gedaan. Wij vonden 3 of 6 maanden geleden dat de tijd daartoe niet gekomen was omdat het industrieel schema van de toekomst een invloed heeft op de gang van zaken van de commercialiseringsmaatschappij F.B.C. en dus ook

op de intrinsieke waarde alnaargelang men bepaalde produkten « pousseert » en andere produkten afbouwt. Wij vonden het wijs te wachten op het verslag-Gandois vooraleer in deze zaak te beslissen. De regering blijft bij het principe dat Cockerill-Sambre meester moet worden van zijn eigen commercialisering zoals dat het geval is voor de meeste andere staalbedrijven.

Wat de kostprijs van het herstructureringsplan betreft, blijf ik, Mijnheer Claes, stom in alle talen. Ik affineer noch confirmeer geen enkel cijfer dat ter zake de laatste maanden de ronde doet.

Wat de wijze van financiering betreft, herhaal ik de politieke moeilijkheid. Ik kan er ook niets op antwoorden.

Ik kan echter wel antwoorden op een vraag van de heer Willy Claes. De regering heeft besloten de discussies met de gewestexecutieven te versnellen opdat wij vrij vlug zouden weten of al dan niet een akkoord mogelijk is met deze executieven.

Wat Sidmar betreft, heb ik volgende week een ontmoeting met de Luxemburgse Minister van Buitenlandse Zaken die ook Minister van Economische Zaken is, namelijk Mevr. Flerel om, Mijnheer Claes, dezelfde vragen te stellen als u vanop deze tribune deed.

Er is een probleem van conventie. Wij moeten peilen naar intenties, naar trilaterale samenwerking Luxemburgse regering-Belgische regering-Sidmar, zonder Arbed te vergeten. Er moeten vragen worden gesteld over de machtsverhoudingen in termen van participatie, in kapitaalstructuur van Sidmar.

Ik verheer niet dat ik niet gekant ben tegen een verhoging van de Belgische staatsparticipatie in Sidmar, momenteel 22 pct. Ik heb er geen bezwaar tegen dat deze participatie zou worden opgetrokken indien dat de financiële structuur van Sidmar kan verbeteren, maar wij zijn daar niet degenen die de lakens uitdelen. Wij hebben wel die conventie die ons een voorkooprecht geeft vanaf een bepaalde drempel, maar wij kunnen daar helaas niet zomaar de lakens uitdelen. Bijgevolg is een gesprek, een onderhandeling nodig. Ik denk dat de Luxemburgers zich ter zake wel constructief zullen willen opstellen.

De heer Claes heeft gevraagd: gaat u zich plaatsen op voet van gelijkheid? Wij staan nu niet op voet van gelijkheid. Ik zou graag die voet van ongelijkheid kleiner maken en komen tot een evenwichtige realisatie bij de kapitaalstructuur van Sidmar, maar ik ben ook geen tegenstander van het meervoudige aandeelhouderschap. Wij hebben er baat bij dat ook de anderen in het kapitaal vertegenwoordigd zijn omdat het kan bijdragen tot de samenwerking en synergieën. Dat brengt mij tot de vraag van de heer Mathot.

L'on m'a dit: « La privatisation, qu'en pensez-vous? Qu'en pense le gouvernement? » Là aussi, sans préjuger des propositions de M. Gandois — qui ne sont pas celles du gouvernement — c'est finalement cependant le gouvernement qui devra dire ce qu'il pense du rapport de M. Gandois.

La privatisation, je n'y suis pas opposé, mais à certaines conditions. D'abord, si elle devait confirmer le principe de la collectivisation des pertes et de la privatisation des bénéfices, j'y serais intellectuellement et moralement opposé. Cela me paraît indécent, surtout que tout a été financé avec l'argent des contribuables. Et je l'ai dit publiquement.

Par contre, la vente de certains actifs à un prix qui correspond à la valeur intrinsèque n'est pas inconcevable *a priori* mais — et je ne suis pas un doctrinaire en la matière, Monsieur Mathot — il faut que cela fonctionne et que cela soit efficace. Je n'ai aucun préjugé et je vais vous donner quelques exemples.

On a évoqué le problème de Motte. Motte est tombé en faillite. Je vous signale, Monsieur Schiltz, que c'est une entreprise située en Wallonie, alors que vous avez épinglé des faillites en Flandre.

M. Mathot. — Pour Fabela, ce fut Tubize pour commencer.

M. Eyskens, Ministre des Affaires économiques. — Nous avons trouvé un partenaire dans une formule de cofinancement, en faisant appel au plan textile, avec un accord du partenaire privé.

Je dois vous dire que jusqu'ici le redressement est miraculeux. Touchons du bois! L'embauche est nettement supérieure à ce que l'on avait espéré. L'on est au-delà des 400 personnes réengagées. La productivité a augmenté de 30 pct. Les commandes affluent. C'est un bel exemple de redressement dans une sorte de *joint venture* état-privé. Je n'y suis pas opposé, à condition que l'on puisse être plus ou moins sûr que les résultats...

M. Mathot. — Après la faillite.

M. Eyskens, Ministre des Affaires économiques. — Non, Monsieur Mathot, et c'est là une autre question que vous avez posée. Et c'est une

bonne question. J'y ai répondu à l'occasion de l'interpellation de M. Dupré. La faillite, même pas la faillite accompagnée, n'est envisagée dans le scénario ou les cartons du gouvernement. Mais il faut pouvoir éviter de grands malheurs.

Le gouvernement n'est pas nécessairement responsable des grands orages ou de l'effondrement des cieux. En clair je vous dis qu'il faut évidemment une coopération suffisante au niveau de l'entreprise et, subsiste l'obstacle politique.

J'estime donc personnellement que si l'on pouvait obtenir la coopération des régions en l'occurrence, et en d'autres cas, nous pourrions beaucoup plus facilement résoudre le problème et dès lors rejeter carrément, de tous horizons, l'hypothèse d'une catastrophe.

Vous devez comprendre, Monsieur Mathot, que si le gouvernement a nommé M. Gandois et l'a chargé d'une mission aussi importante, c'est parce que le gouvernement s'inscrit dans une stratégie, non seulement de survie, mais aussi de redressement de cette entreprise, comme il l'a essayé, en son âme et conscience, dans les autres entreprises. Nous ne sommes pas destructeurs et suicidaires à ce point! Nous nous rendons compte des conséquences d'une telle catastrophe.

J'ai cité ici, à une autre occasion, des chiffres sur les suites de la disparition d'un tel producteur de notre paysage industriel, qui entraîneraient en des conséquences pour toute notre économie, aussi bien dans le nord que dans le sud.

De heer Claes kent natuurlijk heel goed het dossier A.L.Z. Hij weet dat de Europese Commissie principieel de koudwalserij maar niet de financiering heeft goedgekeurd. Ik kan u verzekeren dat ik tenminste drie of vier maal de zaak heb opgenomen met de Europese commissarissen. Ik heb de indruk dat de zaak door de Europese commissie geblokkeerd is in afwachting van het grote herstructureringsplan dat door Cockerill-Sambre werd ingediend, omdat zij dat in zijn geheel wil bekijken.

Ik ben het daar natuurlijk niet mee eens, ik kan het alleen maar constateren. Wij proberen — ik maak er geen geheim van — gezien de verhoging van steun en de situatie in deze ondernemingen, een kapitaalverhoging door te voeren indien dat financieel zou vereist zijn. Ik zou niet kunnen aannemen dat de Europese Commissie een aandeelhouder — een privé- of een publieke — verbiedt.

Maar dan is er geen enkele *link* tussen kapitaalverhoging en investeringsproject. Het heeft dan te maken met de afglijding van de financiële structuur op basis van onbetwistbare cijfergegevens.

Wat de aandeelhouder van Klöckner betreft, verkopen zij hun aandelen. Officieel is daarvan geen aanmelding maar het zijn zoals men zegt *des rumeurs persistantes*. Dat is natuurlijk een moeilijkheid. Ik kan u mededelen dat de regering de bedoeling heeft A.L.Z. in stand te houden, te behouden als instrument van innovatie in de staalnijverheid gezien haar grote specialisatie en dat wij al het mogelijke zullen doen om het kapitaal te stabiliseren en eventueel te verhogen en de financiering van A.L.Z. te waarborgen binnen de afspraken en de evenwichten binnen de sectoren.

Quant à M. Mathot, j'ai répondu à certaines de ses questions. Suis-je d'accord avec les propositions de M. Delruelles? Je répète une fois de plus que le président de Cockerill-Sambre a parfaitement le droit et même le devoir de réfléchir à l'avenir de son entreprise. Il s'agit là d'idées personnelles mais non concertées.

Si je l'ai bien compris, j'ai moi-même une série de remarques à formuler. Mais là aussi, M. Delruelle ne préjuge pas du rapport Gandois et il n'en n'a pas pris connaissance à ce jour.

Dès lors, il ne faut pas établir de lien entre les déclarations de M. Delruelle et ce que l'on présume pouvoir se trouver dans les conclusions de notre consultant.

Quant à la coopération au sein du Bénélux — dont ont parlé MM. Mathot et Claes — je n'ai rien proposé de nouveau, je n'ai rien inventé. En fait c'est la cohérence et la logique de Hanzinelle et de Val-Duchesse. On l'a présenté comme quelque chose d'assez inattendu. Non, c'est totalement attendu et vous allez voir comme cela est imbriqué, comme tout se tient et toutes les entreprises se tiennent entre elles.

Vous avez évoqué un dossier ou un sous-dossier, Monsieur Mathot, qui me préoccupe également beaucoup. Il s'agit de Valfil. C'est un instrument moderne, un peu malchanceux et surtout du point de vue économique dans une grave situation, étant donné l'évolution du marché, avec une capacité de 1 150 000 tonnes alors que le taux d'occupation est en-dessous de 50 p.c.

Quel est l'avenir de cet instrument de production? Nous voulons faire le maximum pour le maintenir mais pour cela il faut qu'à l'horizon se dégagent à nouveau la fiabilité et la rentabilité. Pour ce faire, il faut

évidemment des synergies. Vous avez parlé des Pays-Bas, c'est une possibilité. Il y en a d'autres. J'espère qu'on trouvera une solution car ce serait un drame s'il fallait abandonner cet instrument qui reste techniquement valable.

Là aussi je ne peux pas préjuger de ce qui va nous amener — ici je présume à nouveau — autour de la tribune et sur vos bancs — mais probablement avec une assistance un peu plus grande — le jour où le gouvernement aura pris une décision sur base des conclusions de M. Gandois.

Mijnheer de Voorzitter, ik kan u verzekeren dat het geen gemakkelijk dossier is. Indien ik niet mijn persoonlijke filosofie zou hebben, zou ik daarvan ook slapeloze nachten beleven. Ik kan u wel verzekeren dat ik soms vroeg wakker ben en niet meer inslaap zonder te denken aan dit dossier. Dit dossier is bijzonder ingewikkeld en politiek zeer lastig.

Wij moeten — en ik herhaal het nogmaals — pogen dit dossier te objectiveren. Er zal veel moed nodig zijn om ons er doorheen te slaan en wij zullen een grote inspanning moeten doen in onze beide gemeenschappen, in een dossier dat onvermijdelijk in België ook gecommunautariseerd is, om te komen tot klare afspraken, tot nieuwe solidariteiten, nieuwe vormen van samenwerking tussen de bedrijven en hopelijk ook tussen onze gewesten, waaruit dan hopelijk nieuwe solidariteiten en ook bijkomende verantwoordelijkheden zullen groeien.

Ik tip en ik mik op een constructieve en niet op een destructieve aanpak. Ik ben geen grondig pessimist, maar ik wil u mijn ongerustheid niet verhehlen. Ik denk dat de volgende twee maanden erg belangrijk zijn wat dit dossier betreft en al datgene wat het verbergt in kwaad maar ook ten goede, als wij hiervoor een goede oplossing zouden vinden.

Wij zullen de teerlingen tijdens deze twee volgende maanden moeten werpen, maar ik hoop dat wij dit zullen kunnen doen met vele handen, gevuld met moed maar ook met goede wil. (*Applaus bij de leden van de meerderheid en Agalev.*)

De heer Voorzitter. — De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Schiltz (*op het spreekgestoelte*). Mijnheer de Minister, u heeft mij al eens vergeleken met een worm in uw sla, nu heeft u mij vergeleken met een oppositionele staalmaniak die uit zijn oppositie-hoogoven via de continu-gietrij zijn bezwaren tegen uw politiek laat gelden.

De verleiding is groot in dezelfde stijl te repliceren...

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. Dat is niet verboden!

De heer Schiltz. — ... en na uw uiteenzetting te zeggen dat, indien ik u niet beter kende, ik zou geneigd zijn te denken dat ik te maken heb met een cabaretier, maar dan wel een cabaretier van het platteland.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. Dat apprecieer ik minder.

De heer Schiltz. — Neem mij niet kwalijk, maar u heeft met ongelooflijk talent geantwoord op vragen die ik niet heb gesteld en stellingen weerlegd die ik niet heb verdedigd. Dit sterkt mij in de overtuiging dat u niet zó gerust bent in datgene wat ik wel heb gezegd en de vragen die ik wel heb gesteld en waar u toch wel erg gemakkelijk bent rondgelopen.

Mijnheer de Minister, dit is eigenlijk jammer. Waarom? Omdat u in Vlaanderen een reputatie te verdedigen hebt en dat het zeker niet mijn bedoeling was op een gemakkelijke manier een beetje herrie te schoppen en hetze te verkopen, maar omdat ik dacht dat een zekere eerlijkheid misschien van aard kon zijn om tenminste morgen, wanneer inderdaad de confrontatie zal komen, het gesprek te vergemakkelijken in condities die voor ons niet zo gunstig zijn. Ik heb uiteengezet waarom onze positie ongunstig is. Ik vrees dat dit een gevolg is van de toegeeflijkheid die deze regering aan de dag heeft gelegd. Ik kom daarop niet terug.

Wanneer ik gezegd heb dat het verbazend is dat deze regering klaarblijkelijk gemakkelijk toegeeft datgene wat men aan de heer Spitaels heeft geweigerd, vind ik het een beetje goedkoop te veronderstellen dat ik ooit de stelling van de heer Spitaels heb gesteund, wel integendeel.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Uw eerste bewering is onjuist.

De heer Schiltz. — Alleen kan ik intellectueel niet ontkomen aan het feit dat men soms de regering laat vallen over bepaalde grieven en onmogelijkheden die men nadien toegeeft. Niet alleen de heer Spitaels heeft zulks meegemaakt, ook ik heb dit beleefd. Daarom was uw verwijzing naar een andere episode meen ik in die zin misplaatst, Mijnheer de

Minister, omdat de redenen waarom uw partij een bepaalde regering heeft doen vallen, nadien in het veelvoud werden toegegeven.

Ik zou graag concreet horen of, ja dan neen, de enveloppes van 1981 werden gerespecteerd. U heeft hierop niet geantwoord.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Mijn antwoord is ja.

De heer Schiltz. — U spreekt uzelf tegen. U heeft gezegd dat omzetting van schuld in kapitaal het gevolg is van het regeerakkoord van eind 1981 - begin 1982. U moet mij dan maar eens uitleggen hoe dit te rijmen valt met het plan van mei 1981.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — U kent toch het dossier. Er werden op 15 mei 1981 22 punten vastgelegd in verband met investeringsenveloppes, financiering, bankkredieten, bedrijfskapitaal, rentebonificaties en het probleem van de langlopende schulden. Ik heb hier duidelijk gezegd dat dit een complement is aan het plan van 15 mei 1981. Ik voeg hier echter aan toe — u kan dit aan de buitenwereld niet vertellen want de mensen begrijpen dat niet — dat de langlopende schulden niet worden terugbetaald, zijn geconsolideerd.

De heer Schiltz. — In het Nederlands betekent een complement nog altijd « toevoegen aan ». U zegt dat u een complement creëert en dat desondanks alles blijft zoals het was.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Wat de rentebonificaties betreft, zijn wij veel minder ver gegaan dan wat in het plan van 15 mei 1981 was voorzien.

De heer Schiltz. — Ik heb in de originele documenten van de Ministeraad vruchteloos gespeurd naar hetgeen u beweert.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Het staat tussen haakjes « toepassing van de expansiewetgeving ». Het staat zwart op wit.

De heer Schiltz. — Ik heb hier alle documenten. Ik zeg niet dat er geen toepassing van de expansiewetgeving was voorzien maar wat u zegt of beweert in verband met de niet-uitgevoerde investeringen, is een verkeerde interpretatie. De originele documenten van de Ministerraad laten in ieder geval niet toe deze conclusie te trekken.

Bovendien valt het nog te bezien of de omzetting van schuld in kapitaal qua volume niet meer betekent dan het berekenen van 7 pct. expansiesteun gedurende vijf jaar op investeringen die u suggereert.

Een tweede opmerking, Mijnheer de Minister, betreft de trekkingsrechten. Het doet altijd pijn de indruk te hebben te worden onderschat. Ik heb de indruk dat u mij heeft onderschat.

Na het lezen van alle verslagen van de Ministerraad van 1981 tot nu, is mij zeer duidelijk geworden welke uw strategie is geweest. Wij kunnen gerust zeggen dat u tot voor kort — en hier zeg ik *chapeau* — als lid van de regering en in een dergelijke politieke situatie steeds getracht heeft de Vlaamse compensaties te redden en te concretiseren door aan de trekkingsrechten een reële inhoud te geven, wat in 1981 trouwens de bedoeling is geweest.

Denkt u dat ik dat niet heb opgemerkt? U heeft zich daar verdedigd tegen een verwijt dat ik u niet heb gemaakt. Het is echter zeer duidelijk dat in 1981 aan de groep Boël geen trekkingsrechten waren gegeven en dat de overschakeling van de groep Boël van punt 14 van de regeringsbeslissing naar punt 13 voor de overheid een serieuze financiële wijziging meebrengt en een serieuze verzwaaring van haar financiële verplichtingen.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Dat is het algemeen beginsel van gelijkwaardige handeling van de Belgische staalondernemingen.

De heer Schiltz. — De gelijkwaardige behandeling staat niet in punt 14, wel in punt 13. In het plan van 15 mei 1981, door de toenmalige minister Claes voorgesteld en goedgekeurd, staat: « De regering waarborgt de andere staalbedrijven waarin de Staat een participatie heeft, een gelijkwaardige behandeling als Cockerill-Sambre. Modaliteiten overeen te komen, enz. ».

In punt 14 staat enkel dat de bedrijven uit de groep der onafhankelijken, waartoe de *Usines Boël* behoren, een aanpassing van de bankkredieten kunnen krijgen gelijk aan die van Cockerill-Sambre.

Wat was toen de kwestie van de bankkredieten? Het wil zeggen dat men zijn invloed zou aanwenden bij de *privé-holdings* en banken, opdat zes miljard langlopende kredieten zouden geconsolideerd worden en het plafond voor de kaskredieten met drie miljard zou verhoogd worden. Dat is inzake bankkredieten voor Cockerill-Sambre een letterlijke weergave van

wat vermeld is. In punt 14 staat enkel en alleen dat u voor de onafhankelijken bij de banken en de *holdings* op dezelfde wijze zou optreden.

Dus, u past nu, omdat men van bepaalde zijden blijkbaar heeft gemerkt dat de trekkingskredieten hoofdzakelijk de in Vlaanderen gelokaliseerde bedrijven ten goede komen, een compensatie toe voor de grote inspanningen geleverd voor Cockerill-Sambre. Men heeft u gezegd dat daarvoor opnieuw compensaties moesten komen. Daarom heeft men de groep-Boël van 14 naar 13 ge-switched. U moet het niet voorstellen alsof dit een onbeduidende wijziging van de afspraak van 1981 is.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Punt 14 bleek niet uitvoerbaar..

De heer Schiltz. — Dan bleek het voor niemand uitvoerbaar te zijn. Er was geen reden om voor één onderneming een speciale compensatie te doen.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Wij hebben de groep-Boël behandeld als Sidmar en A.L.Z.; ook daar bleek dat de trekkingsrechten niet van toepassing waren. De zaken zijn in grote mate vergelijkbaar.

De heer Schiltz. — Neen, dat is niet zo.

De heer Eyskens, Minister van Economische Zaken. — Ze zijn analoog, ik zeg niet identiek. Ze beantwoorden volledig aan de geest van de beslissing van 15 mei 1981.

De heer Schiltz. — De beslissing van 15 mei 1981 was een politiek akkoord. Daar zat ten minste voor diegenen die erover te beslissen hadden een politiek evenwicht in. De inspanningen voor Cockerill-Sambre werden geplaatst tegenover de trekkingsrechten voor Sidmar en A.L.Z. Dat was het evenwicht. Men heeft toen gezegd dat, wat de bankkredieten betreft, we zouden afwachten wat de banken en de holdings zouden doen, maar dat in ieder geval een zelfde houding wordt aangenomen voor de onafhankelijke sector.

Dat politiek evenwicht heeft u verstoord door deze geschiedenis van Boël-Invest. Daar is geen ontkomen aan. Trouwens, de reactie van degenen die nochtans uw reputatie zeer goed verzorgen, liegt er niet om; zij hebben het als een kaakslag aangevoeld. Ik hoef de milieus niet aan te halen waar uw beweringen met grote welwillendheid werden vertolkt. Zelfs die konden het niet meer slikken.

Ik kan echter wel begrijpen dat zoiets in een regering gebeurt: dat een minister niet anders kan dan te zeggen «dan moet het zo maar zijn». Wat ik niet kan begrijpen is dat u dit achteraf wil verkopen zoals u het nu doet door te zeggen «er is niets veranderd, er is geen vuiltje aan de lucht, we houden ons aan het plan van 1981». Dit is echter voor minstens drie punten niet het geval. Ik ga hier niet verder op in. Ik heb concrete feiten en cijfers aangehaald. Mijnheer de Minister, daartegenover heeft u geprobeerd ervan af te komen met een aantal politieke grapjes, geslaagd of niet.

Eerlijk gezegd, had ik niet verwacht dat u mij gelijk zou gegeven hebben. Dat is niet het doel van een interpellatie. Het gaat erom een confrontatie op gang te brengen opdat iedereen zijn mening zou kunnen vormen en het publiek zou geïnformeerd worden.

Mijnheer de Minister, ik had niet gehoopt van u gelijk te krijgen. Dat had ik niet verwacht. Wel had ik gehoopt dat u zou getracht hebben uw stellingen en de positie van de regering niet objectieve cijfers te verdedigen. Ik heb kritiek geformuleerd op de stelling van de regering maar ik heb van u geen verklaring noch een antwoord gekregen dat als ernstig kon worden beschouwd.

Dat geeft blijk van een zeker misprijzen voor het Parlement en dat is ook de houding van deze regering. Volgens haar is het Parlement in feite overbodig, het is tijdverlies. Ik betreur dit want ik had gehoopt dat u vandaag de moed zou hebben opgebracht om hier de zaak ernstig te behandelen. (*Applaus bij de leden van de Volksunie.*)

De heer Voorzitter. — De heer Willy Claes heeft het woord.

De heer W. Claes (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, waarde collega's, ik ben zeer gelukkig dat de minister bij het begin van zijn antwoord betrouwbare Europese publikaties heeft geciteerd. Het bevestigt datgene wat ik hier tientallen keren op deze tribune heb gezegd aan interpellanten die altijd opnieuw de waarde van mijn verklaringen in twijfel trokken.

Wat leren ons deze Europese statistieken? Deze leren ons dat gans siderurgisch Europa ziek is in hetzelfde bedje en dat overal massale hulp

wordt gegeven. Er is iets wat ik persoonlijk — ik zou bijna zeggen met veel vreugde — noteer, met name dat onze oosterbuur — ondanks het feit dat hij ons zeer regelmatig op een nogal *hautaine* manier de les las en ons aanmaande een liberaler politiek te voeren, af te zien van hulp en het maar best te laten bij wat sociale begeleiding — tot op vandaag een hulp heeft gegeven, die hoger ligt, per afgebouwde ton, dan deze die wij in België hebben verstrekt.

Het weze voor de toenmalige en de huidige Excellentie, Graaf Otto von Landsdorff, een les om een toontje lager te zingen en aan België niet langer de les te spellen. Ik leer hieruit — en dat geldt voor de Duitse Bondsrepubliek — dat de sluitingsinspanning die wij hebben geleverd, proportioneel hoger ligt dan deze in Duitsland.

De heer Schiltz. — Het was zó dat voor de Duitse Bondsrepubliek de noodzaak geringer was. Hiermede bedoel ik dat daar de financiële situatie van hun staalnijverheid lange tijd veel solider is gebleven dan de onze. Het is trouwens slechts tamelijk recent dat zij met rode cijfers af te rekenen hebben.

De heer W. Claes. — Dat hebben zij ons altijd gezegd, maar dat blijkt niet uit de E.E.G.-publicaties. Deze publikaties bevatten niet de jongste cijfers, zij gaan een bepaalde tijd terug. Het blijkt, Mijnheer Schiltz, dat dit één van de voordelen is van een federale staat, omdat men daar via de Länder bepaalde zaken kan «camoufleren», bijvoorbeeld de hulp inzake steenkool, wetenschappelijk onderzoek, en dergelijke.

De realiteit is dat de Duitse regering de voorbije jaren, per afgebouwde ton, meer steun heeft gegeven dan de Belgische regering: 535 écu tegen 488 écu. Ik stel dit niet zonder een bepaald leedvermaak vast.

Er is nog een tweede zaak die ik, ten titel van repleik, zou willen zeggen. Men is misschien nog niet helemaal rijp om te beseffen dat de regering-Eyskens inderdaad een niet onaardige beslissing heeft getroffen toen zij trekkingsrechten aan A.L.Z. en Sidinvest toekende. Ik blijf geloven dat het een belangrijke beslissing was die de basis kan leggen voor een belangrijke reconversie. Ik ben van oordeel dat wij met Sidinvest en Sidinvest belangrijke instrumenten verkregen hebben die in de toekomst iets zullen betekenen.

Ik ben akkoord met de minister wanneer hij zegt dat hij bereid is — en ik noteer dit — het restante gedeelte dat is voorzien te transferen naar de bevoegde maatschappijen maar niet om te beleggen; er moet worden geïnvesteerd. Dat is nogal voor de hand liggend. Voor het overige heb ik begrip voor de houding van de minister die niet in zijn kaarten heeft laten kijken. In dergelijk delicate materie denkt men best veel en zegt men best al even weinig.

De minister heeft gevraagd waarom ik het probleem van de commercialisatie van Frères Bourgeois evoceer vermits het moment niet was gekomen om te praten over de overname van de resterende 51 pct. Hij moet mij hier geen tekening maken, ik heb het begrepen.

Ik moet hem eraan herinneren dat het niet de oppositie is geweest die op een zeker ogenblik de noodzaak heeft gelanceerd van een negotiatie die moest leiden tot de overname van 51 pct. die in de handen van de heer Frères was.

Moet ik herinneren aan de grote discours van de heren Maystadt en Gol die van oordeel waren dat Cockerill-Sambre onbestuurbaar was en niet kon worden gered indien de commercialisatie met 100 pct. in handen was van de Staat? daar mag de meerderheid even in eigen boezem kijken.

Thans kom ik tot de door mij geciteerde problemen: Sidmar en A.L.Z. De heer Eyskens zal toegeven dat hij mij bijna integraal op mijn honger heeft gelaten. Misschien heeft dat iets met het uur te maken.

Het verontrust mij een beetje wanneer u zegt dat u volgende week de vragen zult stellen aan de Luxemburgse regering, dezelfde vragen die ik u op deze tribune heb geformuleerd. Ik hoop dat uw zwijgzaamheid slechts door tactische redenen ingegeven werd. Ik kan mij niet inbeelden dat u niet reeds sedert geruime tijd op de hoogte is van «de grote manoeuvres» en dat u niet onmiddellijk heeft ingezien welk de enorme structurele gevolgen zouden kunnen zijn voor bedrijven zoals Sidmar en A.L.Z.

Op 1 punt in uw antwoord kan ik uw mening niet delen. Wat de eventuele operaties Arbed/Luxemburgse regering betreft, zouden wij jammer genoeg de lakens niet uildelen. Ik zou dit zeer sterk en met veel nadruk willen nuanceren, Mijnheer de Minister. Wij hebben misschien voor een klein deel Luxemburg nodig, maar Luxemburg kan niet veel zonder België. Ik wil nog altijd zien hoe men in Luxemburg gaat rationali-

seren en moderniseren in het kader van internationale synergieën, wetende welke mislukking de saarstrategie is geworden en wetende welk de houding van de Duitse regering is ten aanzien van de Saar. Er blijft zowat alleen de fameuze banaan noordwaarts over.

Ook Mej. Colette Flesch zal niet ontkennen dat noch de Luxemburgse regering, noch Arbed iets voor Sidmar gedaan hebben. Het is de Belgische regering geweest. Zij zullen echter moeten erkennen — ik onderstreep dit driemaal — dat wanneer Arbed/Luxemburg er uiteindelijk toch in geslaagd is de controle op de Braziliaanse mijnen te behouden, wat voor Arbed van essentieel belang is, dit dankzij Sidarfin is. Wie Sidarfin zegt, denkt Sidmar en Belgische Staat.

Mijnheer de Minister, u is niet zo ongewapend om ferme eisen te stellen in uw gesprekken met de Luxemburgse regering. Ik kan u met niet genoeg aandrang vragen een situatie te vermijden waarbij Sidmar uiteindelijk de speelbal zou worden van drie landen, van drie regeringen, die allemaal belangrijke staalbelangen hebben die niet noodzakelijkerwijze met deze van ons land en meer specifiek van Sidmar overeenstemmen. Dit geldt trouwens ook voor A.L.Z.

Ik heb u geen lessen te lezen, maar ik wil u wel zeggen dat het hoog tijd is, Mijnheer de Minister, om contact met de Duitse regering te nemen. Ik denk dat de definitieve opties nu genomen zijn. Men gaat naar de vorming van twee grote groepen. Men weet bijna automatisch in welk van deze twee groepen Klöckner terecht komt en men weet ook in welk actieve aantrekkingsveld A.L.Z. dreigt terecht te komen.

Ik hoop dat uw veronderstelling dat de E.G. bepaalde A.L.Z.-dossiers zou hebben tegengehouden in afwachting van meer klaarheid over Cockerill-Sambre niet juist is. Dit zou het toppunt der toppunten zijn en het zou inderdaad betekenen dat wij een nieuwe slogan moeten lanceren *Cockerill-Sambre/A.L.Z. même combat*.

M. Mathot. — C'était vrai dans le temps.

De heer W. Claes. — Dit zou de heer Davignon samen met de heer Andriessen mij dan toch eens moeten komen uitleggen. Ik denk dat er, hoe dan ook, dringende *démarches* bij de Duitse regering nodig zijn.

U heeft oproepen gedaan wijzend op de precaire situatie in dewelke dit land kan terechtkomen indien het fundamenteel zou mislopen bij Cockerill-Sambre. U heeft voor nieuwe vormen van solidariteit gepleit. Ik ben daarvoor gevoelig. Ook heeft u gepleit voor goede wil, voor begrip en voor gezamenlijke inspanningen.

Mijnheer Eyskens, niet ik heb het wetsvoorstel ingediend dat ertoe strekt de vijf nationale sectoren te splitsen. Ik heb geen partijvoorzitter gehad die heeft gezegd dat hij zich daar *à fond* zou maatschappen en dat het wetsvoorstel onmiddellijk moest behandeld worden. Het is ook niet mijn partij geweest die opnieuw een stringente einddatum heeft gesteld en vooropstelde dat er klaarheid moest zijn in de maand mei.

Ik heb de indruk dat men het noodlot steeds opnieuw vanuit eenzelfde hoek tart en dat men achteraf verbaasd is als anderen gaan reageren en verantwoordelijkheden vastleggen. Iedere partij is natuurlijk baas over zijn eigen strategie. Nochtans ben ik ervan overtuigd — wanneer ik even de film van de politieke gebeurtenissen van de laatste maanden laat aflopen — dat uw partij misschien niet de ideale voorwaarden heeft gecreëerd om een operatie van nieuwe solidariteit, van samenwerking en goede wil over de taalgrenzen heen te doen slagen.

Hoe dan ook, ik begrijp uw voorzichtigheid en het feit dat u geen intentieverklaring heeft willen afleggen. Uw oproep tot solidariteit is natuurlijk in verhouding tot de formules die door de regering zullen worden naar voren gebracht. Wij zijn een en al aandacht en nieuwsgierigheid omtrent deze formules die, naar ik vermoed, niet meer zolang op zich zullen laten wachten. Dat is dan een punt voor een nieuwe afspraak, Mijnheer de Minister. (*Applaus bij de leden van de S.P. en van de V.U.*)

M. le Président. — La parole est à M. Mathot.

M. Mathot (*à la tribune*). — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, la réponse qu'a faite M. Eyskens était intéressante à beaucoup d'égards et même si elle n'est pas de nature à convaincre tout le monde ni à apporter toute la lumière qui s'impose sur le dossier en question, elle est dans la ligne de certaines règles habituelles en la matière. Cependant, diverses indications méritent d'être soulignées à la fois sur le plan de l'objectivité et sur celui de l'évolution politique telle qu'on peut la pressentir dans le courant des prochaines semaines.

Les chiffres européens rappelés par notre collègue Willy Claes, ceux cités en matière d'évolution de la capacité de production constituent autant d'illustrations du fait que l'effort de la Belgique en matière de réduction des capacités de production fut essentiellement consenti par Cockerill-Sam-

bre. C'est à mon avis un élément que l'on ne met pas assez en évidence dans le cadre d'un débat qui a perdu beaucoup de son objectivité.

Lorsqu'on évoque avec un certain systématisme le problème du pacte social, je crois que l'on oublie de faire la part des choses et à cet égard je pourrais, comme d'autres collègues, citer des exemples très significatifs. En effet, lorsque, dans une certaine commune comme la mienne, on remarque quelle a été au cours de ces dernières années l'évolution de la moyenne du revenu imposable, lorsqu'on essaie de fixer les recettes communales, on se rend compte avec un certain effarement de ce que signifie l'effort qui a été accompli dans ce secteur tant sur le plan de l'évolution individuelle des revenus que sur celui du nombre.

Il faut savoir qu'à Seraing, au cours des sept ou huit dernières années, les réductions de personnel se chiffrent entre 8 000 et 9 000 unités. Cela mérite réflexion et ne peut être considéré comme le résultat d'une certaine irresponsabilité wallonne face à une situation extrêmement délicate et difficile.

M. Eyskens a dit à cet égard que les lettres peuvent toujours être utilisées dans l'un ou l'autre sens et, à propos de la nécessité d'un effort à consentir par l'entreprise en question, il a évoqué des lettres émanant des certains milieux wallons approuvant ce type de raisonnement.

J'ai lu récemment dans un bulletin que vous connaissez, Monsieur le Ministre, des lettres de travailleurs flamands qui s'étonnaient de l'acharnement rencontré dans certains milieux flamands contre Cockerill-Sambre où ils ont eux-mêmes accompli leur carrière et exercé leur activité. Mais tout cela est parfaitement réversible.

Monsieur le Ministre, vous avez déclaré être favorable à toutes les coopérations, qu'elles soient intracommunautaires ou extracommunautaires. Cela va sans dire et nous partageons cette opinion. On a en effet essayé de constituer, notamment sur le plan intracommunautaire, une entité sidérurgique au niveau et à l'échelle wallonne.

Vous avez ajouté : pourquoi serions-nous hostiles demain à ce que, par le biais de certaines formules à déterminer, nous enregistrons une participation d'autres groupes, soit par la reprise, la modernisation ou la redéfinition de certaines parties d'entités, ou même par de nouvelles orientations?

Sans ouvrir une querelle de caractère idéologique — et je rejoins peut-être ici le propos de M. Schiltz — je trouverais extraordinaire que, sous le couvert du droit au tirage, on en arrive, avec des capitaux publics, à permettre à certains groupes de réaliser une opération de privatisation, situation qui serait particulièrement aberrante sinon injustifiable tant sur le plan politique que sur le plan moral.

Ce qui est important c'est ce que vous n'avez pas dit et que vous avez laissé entendre. La plupart d'entre nous imaginent le concours de certaines solutions qui se sont matérialisées et de certains rapprochements qui peuvent se faire sur le plan européen avec les deux pôles d'attraction tels qu'on les a évoqués. Nous imaginons fort bien cela et nous comprenons que vous ne puissiez pas, à l'heure actuelle, en faire état. En l'occurrence, vous prouvez par la même occasion que le rapport Gandois qui est le rapport d'un expert, sur lequel le gouvernement va se prononcer et qui ne reflète pas nécessairement la position du gouvernement, est un rapport dont les orientations vous sont déjà suffisamment connues pour qu'il ne soit pas demain une surprise pour la plupart de vos collègues.

Ce qui est important, c'est à la fois ce que vous n'avez pas dit sur le contenu de ce rapport, l'étonnement qu'il suscite, et la question que vous avez soulevée à propos du financement car là, effectivement, vous reprenez une thèse clairement évoquée par un membre du gouvernement et ce n'est pas vous qui l'avez exprimé avec cette brutalité, c'est un membre du gouvernement, M. Dehaene, Ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, qui a très clairement dit que le problème du financement est un problème majeur et particulier, puisqu'il concerne le dossier prioritaire du financement de la sidérurgie.

Je rejoins en cela M. Willy Claes qui disait qu'il ne suffit pas de faire appel à la solidarité et à une nouvelle forme de réflexion pour déterminer une complémentarité. Il convient de constater que systématiquement un parti fixe, à la fois, les échéances et la nature du problème qui doit être résolu en l'occurrence, le problème du financement de la sidérurgie.

Lorsque nous sollicitons un débat fondamental sur les problèmes qui concernent l'emploi, la régionalisation des cinq secteurs nationaux, ce sont des décisions de caractère politique, c'est parfaitement vrai mais nous demandons de passer à un thème fondamental qui est la redéfinition du rôle de l'Etat et de la répartition des compétences et ce pas seulement dans les cinq secteurs nationaux.

Dans une partie de ce pays, on ne perçoit pas la même bonne volonté, et des exemples simples sont là pour illustrer mes propos. Je me rappelle

le vote sur l'urgence de la proposition Van den Brande, auquel en tant que socialistes wallons francophones, nous avons apporté notre soutien.

Mais lorsque nous demandions l'examen de la proposition de M. Baudson, nous n'avons pas trouvé la même réponse de la part de nos collègues du C.V.P. pour aborder une discussion de caractère global. Par conséquent, la solidarité que vous préconisez est trop souvent une solidarité à sens unique. Il est clair que l'exemple qui a été donné à propos du financement, et plus particulièrement celui de la sidérurgie, est une illustration de cette volonté d'attitude à sens unique sans avoir la volonté d'examiner la question sur le fond. Il est clair que sur ce plan des questions se posent.

Il est évident que nous sommes solidaires de la position qu'a prise M. Dehousse au nom de l'Exécutif régional wallon. Je signale ce fait parce qu'un débat va avoir lieu dans le courant des semaines qui viennent et que lors de cette décision est exprimée par la voix du président de l'Exécutif régional wallon, il va de soi que l'avis de l'exécutif à ce sujet est unanime. Jusqu'à preuve du contraire, celui-ci est composé non seulement de socialistes mais aussi de membres de votre majorité: le P.S.C. et le P.R.L. pour ne pas les citer.

Tout ceci montre que ce débat ne sera pas extrêmement simple et j'espère qu'il n'y aura pas de politique de chantage de quelque nature que ce soit parce que l'avenir éventuel de 100 000 familles ne devrait pas être la conséquence d'un chantage. J'espère par conséquent que le gouvernement aura conscience qu'il faut éviter les grands malheurs parce que ce n'est qu'ainsi que l'on empêchera la déstabilisation de nos institutions.

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, tot besluit van deze interpellatie werden twee moties ingediend.

Mesdames, Messieurs, en conclusion de cette interpellation deux ordres du jour ont été déposés.

De eerste, gemotiveerd, ondertekend door de heren Anciaux en Vervaeke, luidt als volgt:

« De Kamer,

» gehoord de interpellatie van de heer Schiltz en het antwoord van de Minister van Economische Zaken;

» stelt vast dat de meer dan 150 miljard die de regering per einde 1982 in het Waalse staal heeft gestort, onder vorm van participaties, kredieten of waarborgen, tot heel weinig resultaat hebben geleid;

» stelt vast dat met de noodzakelijke herstructurering nog moet begonnen worden;

» wenst dat er een einde gemaakt wordt aan de verspillende en ongecontroleerde miljardenstroom naar het Waalse staal;

» verzoekt de regering elke kredietverlening aan Cockerill-Sambre onder welke vorm ook, te stoppen en dringend de beslissing te nemen de vijf nationaal gebleven economische sectoren te regionaliseren, ten einde de gewesten voor hun eigen verantwoordelijkheid te stellen. »

Un premier, motivé, signé par MM. Anciaux et Vervaeke, est libellé comme suit:

« La Chambre,

» ayant entendu l'interpellation de M. Schiltz et la réponse du Ministre des Affaires économiques;

» constate que les 150 milliards que le gouvernement a versés à la fin de 1982 à la sidérurgie wallonne, sous la forme de participations, de crédits ou de garanties, n'ont guère produit de résultats;

» constate que les restructurations indispensables doivent encore être entamées;

» souhaite qu'il soit mis fin au versement, sans aucun contrôle et en pure perte, de nombreux milliards à la sidérurgie wallonne;

» demande au gouvernement de ne plus fournir de crédits, sous quelque forme que ce soit, à Cockerill-Sambre et de prendre d'urgence la décision de régionaliser les cinq secteurs économiques qui sont restés nationaux et d'obliger ainsi les régions à prendre leurs responsabilités. »

De tweede, de eenvoudige motie, is ondertekend door de heer le Hardy de Beaulieu en door Mevr. Demeester-De Meyer.

Le deuxième, l'ordre du jour pur et simple, est signé par M. le Hardy de Beaulieu et Mme Demeester-De Meyer.

Over deze moties zal later worden gestemd.

Le vote sur ces ordres du jour aura lieu ultérieurement.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

INTERPELLATION DE M. BAUDSON A M. LE SECRETAIRE D'ETAT A L'ENERGIE ET AUX CLASSES MOYENNES SUR « LES CONTRATS PREFERENTIELS ACCORDES EN FOURNITURES PETROLIERES A UNE OU DEUX FIRMES BELGES, LES METHODES DE TRANSACTIONS, LA RUPTURE DU CONTRAT PETRONIM, LA CONSTITUTION DU STOCK STRATEGIQUE ET LES CONSEQUENCES BUDGETAIRES POUR LES FINANCES PUBLIQUES »

Discussion

INTERPELLATIE VAN DE HEER BAUDSON TOT DE HEER STAATSSECRETARIS VOOR ENERGIE EN VOOR MIDDENSTAND OVER « DE VOORKEURBEHANDELING DIE EEN OF TWEE BELGISCHE FIRMA'S BIJ HET SLUITEN VAN CONTRACTEN OVER OLIELEVERINGEN HEBBEN GENOTEN, OVER DE WIJZE WAAROP DE TRANSACTIES TOT STAND ZIJN GEKOMEN, DE VERBREKING VAN HET PETRONIM-CONTRACT, HET AANLEGGEN VAN STRATEGISCHE VOORRADEN EN DE BUDGETTAIRE TERUGSLAG VAN EEN EN ANDER VOOR DE OVERHEIDSFINANCIEN »

Bespreking

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, l'ordre du jour appelle l'interpellation de M. baudson.

Dames en Heren, aan de agenda is de interpellatie van de heer Baudson. La parole est à M. Baudson.

M. Baudson (à la tribune). — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, dans cette interpellation, il est important, dans une large mesure, de garder raison et ce n'est pas sans réelle réflexion que je me suis décidé à faire cette interpellation. La vérité a des droits et ces droits, c'est au Parlement de les solliciter. En outre, le Parlement a pour mission de contrôler l'exécutif et de voir si cet exécutif tient compte de l'intérêt général, respecte celui-ci et est soucieux des deniers publics. Malheureusement, les investigations auxquelles je me suis livré ne m'ont pas donné les apaisements que je pouvais envisager. Le 31 mars dernier, je vous ai questionné, Monsieur le Ministre, sur les différents problèmes intéressant les fournitures de pétrole et plus particulièrement à la firme Bricout auprès de laquelle un marché a été conclu à un taux qui n'était manifestement pas celui de la cote moyenne et internationale du 27 août où la transaction a été effectuée.

Les réponses que vous avez faites ainsi que leurs prolongements ultérieurs dans la presse me sont davantage parus inexacts et méritent la présente interpellation. L'inexactitude présentée m'a amené à persévérer dans ces investigations et ainsi à recueillir un certain nombre d'informations qui illustrent que, manifestement, dans la fourniture que je qualifie de préférentielle envers la firme Bricout, on retrouve les éléments constitutifs d'un comportement à tout le moins curieux et sur lequel momentanément je n'attends pas émettre de jugement de valeur, afin de garder à ce débat la sérénité qui convient.

Vous admettez, Monsieur le Ministre, que j'ai réellement fait un effort de modération, cela changera peut-être après vous avoir entendu le ton se modifiera mais j'espère que non.

Lorsque je vous ai posé la question le 31 mars, vous avez signalé devant la Chambre que votre honneur était en cause — cela n'est peut-être pas inexact — encore conviendrait-il aujourd'hui de lever toutes les hypothèques sur le problème tel qu'il est réellement posé.

Quoiqu'il en soit, en définitive, ce qui me paraît en cause et cela fondamentalement, ce sont les deniers publics et c'est ce qui intéresse au premier chef, comme je le souligne une fois de plus, la Chambre et le gouvernement et il est indispensable qu'à l'occasion de cette interpellation la vérité apparaisse de façon précise, claire, non équivoque.

Vous avez refusé de faire connaître les sociétés auxquelles vous avez fait vendre le pétrole brut, les quantités vendues et les prix de vente, ceci pour chaque cas, j'y reviendrai dans un instant. Vous écarterez l'information qui est due à la Chambre et vous vous retranchez derrière le secret commercial. Vous devez pourtant savoir que le secret doit certes être gardé durant les négociations, mais qu'il n'est pas acceptable de dissimuler les résultats de celles-ci quand les finances de la collectivité, les finances de l'Etat, sont en cause.

Il est donc indispensable que vous publiez tous ces éléments. Chacun pourra ainsi se rendre compte de l'étendue des facilités que vous avez accordées ou non à certaines sociétés et aussi, j'y insiste, à la firme B.P. dont, comme par hasard, le président-directeur général était à cette époque

le président de la Fédération pétrolière. Sans doute en conclura-t-on, sans légèreté et je pense que vous êtes l'homme de la Fédération pétrolière et des multinationales concernées.

Je vous donne ainsi un échantillon des inexactitudes que je relevais au départ de cet exposé. A une question parlementaire écrite posée le 19 novembre par le sénateur Peeters, vous avez répondu que le pétrole s'était vendu au prix du marché. Lors de ma question parlementaire, et plus particulièrement en ce qui concerne la fourniture à la firme Bricout fin août 1982, vous avez affirmé qu'il en était ainsi et vous n'avez apporté aucun élément justifiant le contraire de l'affirmation que je présentais sur base des éléments connus, eux, du prix moyen du pétrole.

Fort heureusement, pour éclairer le débat et l'opinion publique aujourd'hui, nous avons des informations plus précises. Je suppose que cette publication ne vous a pas échappé, Monsieur le Ministre; j'ai tout lieu de le croire, compte tenu de votre petite guerre de communiqués à Belga. Nous avons la lettre Distrigaz du 27 août où est précisé le prix moyen du pétrole. Peut-être verrons nous apparaître ultérieurement les instructions que vous avez données dans cette publication. A vous maintenant de démentir et, dans ce cas, de justifier la décision que vous avez prise.

Par contre, dans une correspondance que vous avez fait publier, dans le *Journal de Charleroi*, le 6 avril, vous avez dit « Il n'y a pas eu d'avantages accordés à une société carolorégienne. » Je pense, Monsieur le Ministre, et je m'exprime une fois de plus avec modération, qu'il s'agit d'une inexactitude flagrante. Il vous appartient maintenant de citer les chiffres qui illustreront le contraire d'autant qu'en l'espèce j'apporte, en ce qui me concerne, la preuve de l'existence du prix moyen et du taux largement supérieur à celui auquel vous avez imposé la transaction.

Dans cette même lettre au *Journal de Charleroi*, vous déclarez encore que Distrigaz pouvait refuser cette vente. C'est tout à fait inexact et vous ne l'ignorez pas, car Distrigaz n'agissait en l'espèce, comme d'ailleurs dans tous les autres cas, qu'en fonction de vos instructions directes et impératives.

Vous dites également: « Le jour où la vente à la firme Bricout a eu lieu, il n'y avait pas d'autre propositions. » Je pense qu'il s'agit là d'une affirmation à tout le moins légère et en tout cas présomptueuse. Pour qu'il y ait d'autres propositions et qu'il y ait marché équitable, et en tout cas rentable pour les finances publiques, il n'est d'autre moyen que l'adjudication, moyen légal unique quand on dispose des finances de l'Etat. C'est bien le cas en l'espèce, d'autant que l'Etat couvrirait les pertes de cette société.

Il n'y avait à l'époque, par votre volonté, aucune adjudication valablement organisée tant sur le plan national que sur le plan international. Il vous appartient donc d'apporter à cet égard tous les éclaircissements désirables sur ces différents plans. D'après les publications officielles reprises dans le quotidien dont j'ai fait état il y a un instant, les prix pratiqués sur le marché lors de la vente à la firme Bricout se situaient aux environs de 34,4, 34,5 dollars le baril. Vous l'avez vendu ou en tout cas vous avez imposé de le vendre à 31 dollars.

Il est certain qu'actuellement vous ne pouvez vous dérober à une réponse claire et précise, le problème est devenu public et concerne l'ensemble des finances de l'Etat, votre honneur étant selon vous en jeu, vous devez nous dire exactement ce qu'il en est à quel prix vous avez vendu le pétrole brut à cette firme.

J'ajoute qu'à l'époque où eut lieu la vente à la firme Bricout, le marché était à la hausse. Il suffit de consulter les documents officiels — et celui dont j'ai fait état en est un exemple, — pour avoir la preuve de ce que j'avance. Ce qui rend à tout le moins curieux votre empressement à vendre aux conditions où vous l'avez fait.

Vous trouvez enfin normal que votre conseiller de cabinet, chargé des questions pétrolières, M. Vermoes — ce dont vous n'avez pas parlé à la tribune de la Chambre en réponse à ma question; vous en avez parlé dans votre réponse à la presse — soit un agent en disponibilité de la Fédération pétrolière. Vous trouvez sans doute subtil de faire la comparaison avec un responsable ou un fonctionnaire syndical. Or, il y a là des différences fondamentales qui illustrent la légèreté de votre affirmation car comparer un membre actif d'une organisation sociale sans but lucratif à un agent d'un organisme inféodé aux multinationales c'est atteindre l'outrecuidance pour ne pas dire plus.

Or, M. Vermoes est un acteur direct de la vente du pétrole brut aux sociétés multinationales. Il y a là des curiosités à tout le moins et des interrogations qu'il convient de dissiper pour la crédibilité non seulement de vous-même, de votre département et de votre gestion, mais également celle du gouvernement tout entier.

Il y a d'autres éléments qui sont, me semble-t-il encore plus graves, c'est l'attribution que vous avez accordée à M. Vermoes au sein de votre

cabinet. En effet, complément direct du secteur pétrolier alors même que l'intérêt des collectivités distributrices locales d'énergie se trouve ainsi « manipulé » dans des conditions qui deviennent difficilement tolérables.

Il est en outre d'autres questions qui méritent d'être posées quant aux décisions que vous avez prises en matière pétrolière et plus particulièrement ce qu'il en a coûté à la collectivité, aux finances publiques. Il est indispensable que vous répondiez de façon précise et complète à différentes questions compte tenu du retentissement que cela présente pour les finances publiques à l'heure précisément où les difficultés financières de l'Etat sont majeures et opposent l'ensemble du monde du travail.

Le premier élément qu'il est indispensable de lever et qui, je crois, ne souffrira aucun doute, et j'en attends la confirmation, est celui de savoir si, étant maître de vos décisions, Distrigaz ne faisait qu'agir selon vos directives et avec votre accord préalable. La lettre publiée dans *De Morgen* d'aujourd'hui est suffisamment illustrative de ce qu'il en est. J'espère que vous nous répondrez tout à l'heure.

2e Vous avez résilié le contrat avec Petronim mais nous ignorons si vous étiez parfaitement au courant des conséquences financières lourdes de cette décision.

Dans cette affirmative avez-vous mené auparavant des négociations avec Petronim pour obtenir une solution meilleure, transférer, postposer, étaler le contrat, modifier les prix? Avez-vous pensé aux conséquences que cela aurait sur l'aval?

Le contrat Petronim étant résilié, il convient de voir la politique qui fut suivie pour traiter le solde pétrolier brut restant de 750 000 tonnes représentant environ une valeur de 1 milliard de francs belges? La question directe est celle-ci, vous êtes-vous opposé à ce que ce stock soit inclus dans le stock stratégique du pays? Cela aurait certainement minimisé les conséquences de la réalisation intempestive du contrat Petronim mais aussi supposait que l'on mettait fin au contrat programme pétrolier, ou qu'on le modifie de façon substantielle.

En effet, à l'extérieur de la Chambre l'on doit savoir que la Belgique est un des rares et peut-être le seul pays en Europe occidentale dont le stock stratégique, c'est-à-dire celui qui permet à l'économie de la nation de survivre en cas de pénurie grave, est exclusivement entre les mains des sociétés multinationales pétrolières. Il faut savoir aussi que ce stock stratégique soit-disant assuré par les multinationales, contient en fait le stock opérationnel, c'est-à-dire le stock stratégique effectif du pays. Il est nettement inférieur à 90 jours de consommation nationale ainsi que recommandé pourtant par la Communauté européenne, et bien souvent dépassé par les pays voisins.

Qu'il me soit permis à ce moment de signaler que 750 000 tonnes représentent environ 15 jours de consommation nationale.

Il n'est pas inutile de rappeler que les multinationales reçoivent soit-disant un prix inférieur au prix normal pour assurer le stock stratégique.

C'est une affirmation assez sommaire, et j'oserais même dire, primaire. D'abord parce qu'elles sont payées pour la partie de leur stock opérationnel incluse dans le stock stratégique. Ensuite, parce qu'elles sont largement rétribuées pour l'ensemble des contrats programmes.

Il serait ainsi, me semble-t-il, particulièrement utile et intéressant au pays et à son gouvernement d'être largement informé, compte tenu des difficultés financières que nous devons rencontrer actuellement, de ce qu'a rapporté ces temps derniers le contrat programme aux sociétés multinationales en fonction du pétrole brut qui y est prévu et ceci bien entendu sans trop s'intéresser mais non point sans oublier les frais de distributions assez coquets d'ailleurs et autres indemnités accordées aux sociétés pétrolières.

Il est donc évident que tant que le contrat programme ne sera pas normalisé, le consommateur belge sera lourdement lésé et les indemnités que recevront les sociétés pétrolières pour assurer le stock stratégique par ailleurs très incertain, seront artificielles et n'auront aucune valeur significative et opérationnelle. Telle est l'opinion que j'entends exprimer ici et alors je pose la question: est-ce, oui ou non, l'avis de la Fédération pétrolière que vous avez sollicité, Monsieur le Ministre, à propos de ces 750 tonnes, et que vous avez suivi en la matière?

Je n'insisterai pas davantage sur le contrat passé avec la firme Bricout, mais il faut convenir que l'imposer à la société Distrigaz, comme vous l'avez fait — et je me réfère ici à la lettre de M. Vermoes, car je suppose qu'il ne l'a pas écrite sans votre autorisation, ce qui serait encore beaucoup plus grave qu'on ne l'imagine — n'est pas sans importance. J'ai découvert cela en lisant le *Morgen*. Je pense que cela ne manque pas d'intérêt et qu'il ne serait pas inutile de vous expliquer devant le Parlement à cet égard.

Il est certain que pour écouler une quantité semblable d'une valeur de 8 milliards de francs belges, vous avez décidé de vendre à défaut de l'inclure dans le stock stratégique du pays et toujours sans organiser

d'adjudication qui eût permis d'amoindrir ou en tout cas d'amortir le choc financier.

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Il s'agit bien de 750 000 tonnes qui représentent environ 8 milliards.

M. Baudson. — Oui, Monsieur le Ministre. Et ce n'est déjà pas mal!

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Justement.

M. Baudson. — Je reviendrai sur ces chiffres dans un instant. C'est précisément l'absence de recours à l'adjudication qui laisse supposer que la vente de ce stock a duré un certain temps. Est-ce précisément pour que certains aient le temps d'absorber le pétrole qu'ils achetaient pratiquement hors de la concurrence.

Peut-être serait-il utile qu'également à cet égard les charges diverses liées à l'existence du stock stratégique soient précisées durant cette période.

M. Van Elewycy. — Attendez Monsieur Baudson, le Ministre ne semble pas vous écouter.

M. le Président. — Monsieur Baudson, poursuivez.

M. Baudson. — De toute façon le schéma du ministre est déjà préétabli. Il en a déjà donné les prémices à l'agence Belga et c'est public. Nous savons donc à peu près ce qu'il va répondre. Mais ce qui compte, c'est que le Ministre le dise ici, car c'est cela qui aura une répercussion à l'extérieur. Nous verrons ultérieurement si le gouvernement mesure exactement le laxisme dans lequel il s'est engagé.

Monsieur le Ministre, la clarté s'impose dans les réponses afin de mesurer la manière avec laquelle vous avez assuré la gestion de votre département et apprécier ce qu'il en a effectivement coûté à l'Etat, c'est-à-dire à chacun d'entre nous et examiner en balance quel est l'intérêt que vous avez manifesté envers les sociétés pétrolières.

Vous affirmez et je pense avec beaucoup d'importances et de légèreté que votre politique pétrolière a fait gagner 6 milliards de francs belges à l'Etat compte tenu du fait que vous avez réduit les pertes de 12 à 6 milliards. Affirmation gratuite, ressortant d'une gymnastique intellectuelle à tous les moins curieuse.

Mais avant d'illustrer vous-même la qualité de votre gestion, je pense qu'il est utile que vous apportiez des réponses aux questions qui viennent ainsi de vous être posées. Nous pourrions à ce moment, chiffres en main, en regard des marchés que vous avez imposés selon des normes qui vous sont bien particulières et des critères qui vous étaient dictés en dehors de votre département, apprécier en toute connaissance de cause ce qu'il en est, non seulement de votre gestion, mais également de l'éventuel bénéfice que vous avez fait acquérir à la collectivité.

C'est devant le Parlement que, dans des problèmes aussi graves, aussi importants pour les finances de l'Etat et dont le retentissement vise chacun des citoyens, il est indispensable que la clarté soit faite, alors que comment à poindre de nouveaux pouvoirs de plus en plus spéciaux et que nous avons tout lieu de craindre que le gouvernement s'engage en l'espèce dans une modification non seulement du régime mais de la structure du contrôle parlementaire.

Vous aurez peut-être encore aujourd'hui l'occasion de dire la vérité, de tenter de justifier la qualité — ou l'absence de qualité — de votre gestion. De toute façon c'est nous qui jugerons et c'est le gouvernement qui appréciera la qualité de votre gestion des finances publiques dont il paraît fort soucieux mais au sujet de laquelle on s'interroge: qui paiera la note, qui aura les bénéfices? J'entends que vous vous expliquiez là-dessus.

De heer Voorzitter. — De heer Marcel Colla heeft het woord.

De heer M. Colla (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Staatssecretaris, Dames en Heren, wij sluiten ons aan bij deze interpellatie om een dubbele reden.

Wij zijn inderdaad van oordeel dat de door u verstrekte antwoorden na onze interpellatie per 24 maart jongstleden en de antwoorden die de heer Baudson op zijn mondelinge vraag per 31 maart van u heeft gekregen onvolledig, onnauwkeurig, ontwijkend en niet zorgvuldig zijn. Dit betekent dat wij ons verplicht zien sommige vragen opnieuw te formuleren en bij andere vragen en opmerkingen de zaken even te preciseren.

Il zal het ook hebben over de fameuze verkopen van Distrigaz-olie. Eerst en vooral wens ik nogmaals een paar korte bedenkingen naar voren te brengen in verband met uw politiek ten aanzien van het Petronim-contract en het opzeggen ervan. Een zaak is duidelijk, dit contract moest te allen

prijze worden opgezegd. In de fameuze olie-business had men er bezwaar tegen dat de overheid als een lastige pottenkijker aanwezig was. Het is onder druk van de petroleumfederatie met een dubbel nefast gevolg: de bevoorradingszekerheid van het land in het gedrang brengen en extra kosten voor de gemeenschap en voor de belastingbetaler.

Mijnheer de Staatssecretaris, u heeft moeten toegeven dat wij tot een bedrag komen van meer dan 6 miljard, en dat indien het contract niet was opgezegd, het 12 miljard zou zijn geworden. In dat verband wacht ik nog steeds op een degelijke bewijsvoering. Bovendien wens ik u een nota voor te leggen van een alomgekende expert in deze materie, waaruit duidelijk blijkt dat ook wanneer men de stompzinnigste commerciële politiek zou hebben gevoerd en gewoon zou «boot aankomen» verkopen aan de vigerende prijs, men maximum bij het laten verder lopen van het contract een verlies van 6 miljard zou hebben geleden en dat, als men enige schrandheid in de commerciële politiek aan de dag zou hebben gelegd, bij het verder lopen van het contract dan de verliezen minimaal, zelfs nul zouden geweest zijn.

Maar dat is nog niet de essentie. De essentie is dat de goede politiek erin had bestaan om — zoals de Fransen dat hebben gedaan — een zekere heronderhandeling aan te knopen. De heren Delors en Jobert hebben bereikt dat de kwantiteiten werden verminderd, dat de prijzen werden aangepast, dat de leveringen werden gespreid. Ook voor ons was dat geen utopie geweest. In het begin van de besprekingen met Saoedi-Arabië en bij de ondertekening van het contract was voorzien dat soepelheid zou worden betracht op het ogenblik dat er problemen zouden rijzen. Ter zake stellen zich twee cruciale vragen. Is het al dan niet juist dat Distrigaz met Petronim als het ware een overeenkomst voor de spreiding van de leveringen op zak had?

Is het al dan niet juist dat geen antwoord is gekomen op een telex van de *supply manager* van Distrigaz vanuit Riad met de vraag of uw kabinet akkoord zou gaan met dergelijk spreidingsvoorstel.

Graag mocht ik op deze cruciale vragen een duidelijk antwoord krijgen.

Mochten daarover nog twijfels bestaan, dan wil ik u een raad geven in zoverre u daar onkundig zou over zijn, maar iedereen in die sector wist en weet dat het middel om tot een dergelijke spreiding te komen erin bestaat even de kaart van de voormalige Amerikaanse staatssecretaris George Ball te raadplegen en trouwens de Amerikaanse advocaten van Distrigaz waren daarvan op de hoogte en hadden een dergelijk akkoord kunnen bereiken.

Met Distrigaz is er geen verlies geweest tot op het moment dat u aan het bewind bent gekomen. In 1980 was er winst. In 1981 was er een financieel evenwicht en met u is dan het verlies begonnen met onder meer het getalm dat u twee boten heeft achtergehouden kost: 323 miljoen, dat u vijf maanden gewacht heeft om te verkopen: kost 600 miljoen.

Zo kom ik tot de belangrijke zaak, namelijk de uitverkoop en de verkoop van de Distrigaz-olie. In tegenstelling tot wat u misschien zal verwachten, Mijnheer de Staatssecretaris, zal ik beginnen met de verkopen aan B.P. Het gaat om een maatschappij bestuurd door de voorzitter van de Petroleumfederatie. Toevalligheid is groot, de ironie is groot dat diegenen die in de eerste plaats hebben aangestuurd op het opbreken van het Petronim-contract er ook de eerste en grootste beneficianten van zijn geweest.

Tussen 19 juli en 6 oktober, op zes verschillende momenten, hebt u 400 000 ton olie aan B.P. verkocht. Welnu, Mijnheer de Staatssecretaris, ik zou graag, samen met u, die verschillende verkoopprijzen op die verschillende momenten leggen naast de op dat ogenblik vigerende prijzen op de markt. Ik denk niet er ver naast te zijn als ik u zeg dat de gemiddelde verkoopprijs ongeveer 1 dollar per barrel ligt onder de vigerende marktprijs.

Bij het omrekenen betekenen die verkopen op die manier aan B.P. een geschenk van 140 miljoen en bijgevolg ook een supplementaire last voor de gemeenschap en voor de belastingbetaler. Maar zelfs als dat niet waar zou zijn moet ik u zeggen dat het feit dat een maatschappij een dergelijke hoeveelheid kan kopen aan spotprijzen, op zichzelf reeds een geschenk is dat kan tellen.

Thans kom ik tot het particulier geval van Bricout. Laten wij de zaken eens chronologisch op een rijtje zetten. Wij beginnen met 23 augustus 1982.

Per 23 augustus 1982 ontvangt u, Mijnheer de Staatssecretaris, twee offertes: één van B.P., die *heavy* wil kopen aan 28 dollar, omgerekend in *light*, want daar gaat het om als men vergelijkingen wil maken met Bricout, ongeveer 31 dollar; andere offerte van Vitam: 31,3 dollar. Beide offertes, dus een offerte van 31 dollar en één van 31,3 dollar worden

verworpen. Vanuit deze vaststelling hebben wij zekere verwachtingen, namelijk dat de onmiddellijk daaropvolgende offertes, die minder gunstig zouden zijn ook zouden worden verworpen, vooral omdat in te toenmalige omstandigheden de offertes van 23 augustus dus een stijgende markt voorafgingen en wetende dat, in vergelijking met de verkoop die later op 27 augustus met Bricout tot stand zal komen, de offerte van Vitam niet alleen een gunstiger betalingstermijn inhield, maar voordeliger was voor de gemeenschap voor zowat 5,28 miljoen.

Dan kom ik aan 26 augustus. Per 26 augustus laat Distrigaz u per telex weten, Mijnheer de Staatssecretaris, dat, ten eerste, Bricout een offerte heeft gedaan: 31 dollar voor 50 000 ton *light*. Die telex vermeldt evenwel nog andere zaken. Ik die telex wordt namelijk u aandacht erop gevestigd dat de per 26 augustus laatstgekende quoteringen, dat zijn de quoteringen van 24 augustus, wijzen op prijzen van 31,4 dollar per barrel. Er wordt zelfs gesproken van prijzen van 31,75 en 32 Dollar.

Daarenboven vermeldt diezelfde telex van 26 augustus dat nog moet rekening gehouden worden met 0,7 tot 0,8 dollar per barrel voor vracht en verzekering om tot C.I.F.-prijzen te komen. Met andere woorden weet u per 26 augustus dat er een verschil is tussen de vigerende marktprijs en de offerte van Bricout van rondweg 1,2 dollar; in mensentaal: om en rond de 21 miljoen.

Wij komen aan 27 augustus. Per 27 augustus, Mijnheer de Staatssecretaris, laat uw kabinet aan Distrigaz weten dat ondanks de opmerking die Distrigaz op 26 augustus gemaakt heeft, de verkoop aan Bricout moet doorgaan. Distrigaz vraagt schriftelijke bevestiging van die beslissing. Ze komt via een brief en ondanks die schriftelijke bevestiging van 27 augustus neemt Distrigaz ook opnieuw schriftelijk met u contact op omdat zij intussen beschikt over de nieuwe petroleumargus nr 833 van 26 augustus met de prijzen namelijk 132,4 tot 132,5 dollar per barrel F.O.B.-prijzen. Het prijsverschil met Bricout beloopt met andere woorden 1,4 dollar.

Dat betekent in naakte cijfers 24,5 miljoen Belgische frank, maar essentieel is de vraag: hoe heeft u aan Bricout verkocht? Was dat C.I.F.-prijs? Als dat zo is, moet er nog bij de juist opgesomde prijzen 0,7 tot 0,8 bijgeteld worden per barrel, een verschil tussen de prijs Bricout en de verkoopsprijs met de figurerende marktprijzen van 2,1 tot 2,2 dollar. Dat betekent in Belgische frank een verschil van 37 tot 38 miljoen frank, Mijnheer de Staatssecretaris. U wist dat op 27 augustus. Distrigaz heeft u uitgenodigd vóór het vervaluur. De offerte-Bricout blijft geldig; u kon antwoorden als u voor hun argumenten gevoelig was.

U heeft dat niet gedaan. De verkoop is doorgegaan. Zij hebben u uitgenodigd tot half vier, want dan was de offerte ten einde, om te laten weten welke hun bezwaren zijn. U heeft dit schriftelijk gekregen. U heeft er niet op geantwoord en de verkoop laten doorgaan.

Het verhaal gaat verder. De petroleumargus nr 834 verschijnt en citeert dat er per 27 augustus, dag van de verkoop, effectieve transacties hebben plaatsgehad aan prijzen hoger dan 32 dollar — betere prijzen dus dan degene die u aan Bricout toegemeten heeft.

Daarenboven daags na 27 augustus, waarop u aan Bricout aan 31 dollar heeft verkocht, komt er opnieuw een offerte binnen. Van wie? Van Bricout en aan welke prijs? Aan 32,25 dollar, op 24 uur tijd, ineens 1,25 dollar meer verschil. In Belgische frank omgerekend is dat 22 miljoen?

Ik weet dat die verkoop niet is doorgegaan, maar als u nog geen bewijs zou gezocht hebben in die verkoop aan Bricout per 27 augustus, een verschrikkelijk onverstandige beslissing, moet u mij zeggen welk beter bewijs u zou kunnen vinden. Ik ga verder als u nog andere bewijzen nodig heeft.

Nadien komt een offerte van B.P. aan 31,75 dollar. U verwerpt ze. We zijn 28 augustus! Te laag, zegt u. Een offerte van B.P. aan 31,75 dollar, meer dus dan Bricout, en u verwerpt ze.

Per 31 augustus verkoopt u aan B.P. aan 29,15 dollar, omgerekend 32,3 dollar, een verschil van 1,3 dollar ten opzichte van de prijs die u aan Bricout gegund heeft. Woensdag 1 september tenslotte, nogmaals de offerte van Bricout aan 32,25 dollar, een prijsverschil van 1,25 dollar.

Mijnheer de Staatssecretaris, het probleem is niet — want daarover gaat u spreken — of het juist is dat u per 27 augustus nog een andere offerte op tafel had, maar het probleem is dat zowel juist vóór als juist na het moment van de verkoop aan Bricout u betere transacties had kunnen doen. Het probleem is dat u aan Bricout 5 000 ton ruwe aardolie verkocht heeft aan een prijs die onder de vigerende prijzen lag. U had alle aanwijzingen om dat te weten en u wist het.

Ik wil nog zeer kort op drie puntjes ingaan, die ik heb gevonden in de replieken van de Minister op de vragen van de heer Baudson verleden keer.

Ten eerste, u heeft gezegd dat u na de verkoop aan Bricout aan niemand aan hogere prijzen heeft verkocht. Het zou mij nog te veel tijd kosten om dat in detail te bewijzen, maar uw stelling is onjuist.

Ten tweede, u heeft gezegd dat Vitam onbetrouwbaar is. De normale procedure werd gevoerd. Hebben zij al dan niet garanties kunnen geven? Maar, over onbetrouwbaarheid en over onvriendelijkheid gesproken, het is van uw vrienden dat u het moet hebben. Maar intussen heeft Bricout geprocedeerd. Voor welke bedragen en voor welke materies?

Ter derde, u heeft in die periode gezegd dat u aan Bricout verkocht heeft omdat u niet kon ingaan op de offertes van en de verplichtingen tegenover de onafhankelijke verdelers. Dat begrijp ik niet en u zou er goed aan doen dit uit te leggen, vooral omdat het niet juist is! Er zijn de contracten en de verplichtingen ten opzichte van de onafhankelijke verdelers maar er zijn ook verplichtingen inzake afgewerkte produkten. Gaat u doen wat Distrigaz heeft gedaan, namelijk op de internationale markt afgewerkte produkten kopen en ze leveren aan de onafhankelijke verdelers?

Mijnheer de Voorzitter, ik ga besluiten. Mijnheer de Staatssecretaris, uw antwoord aan de heer Peeters op zijn vraag nr 3 van 19 november, volgens hetwelk de olie tegen de vigerende marktprijzen werd verkocht, is niet juist en dat is de essentie van de zaak. Bijkomend is de discussie over welbepaalde offertes en welbepaalde firma's. Primordiaal is dat u voor de olie, die u verkocht heeft, een hogere prijs had kunnen bekomen en dat de gemeenschap daardoor schade heeft geleden.

Er zijn twee mogelijkheden: ofwel heeft u dat bewust gedaan en dan is het bijzonder erg, ofwel heeft u dat onbewust gedaan en dan heeft u zichzelf de stempel van onbekwaamheid gegeven om de petroleum- en oliezaken in dit land te beheren.

Deze kritiek komt niet alleen van mij. U heeft waarschijnlijk evenzeer als ikzelf in *Trends* de commentaren van de heer Vanderschuere gelezen. Het betreft inderdaad, Mijnheer de Staatssecretaris, het laatste nummer van *Trends*, literatuur onder de hoofding «Distrigaz», vetjes gedrukt.

Wij vragen dat dit onderzoek zou ingesteld worden. Wij verzoeken de Eerste Minister aan het Hoog Comité van Toezicht te vragen een onderzoek in te stellen in verband met de verkopen die hebben plaatsgegrepen. Wij zijn bereid, Mijnheer de Staatssecretaris, onze gegevens, onze informatie aan alle instanties ter beschikking te stellen, ook aan de Kamercommissie voor het Bedrijfsleven.

Wij geloven dat de feiten die wij hebben aangehaald onomstootbaar vaststaan. Wij menen dat u voortaan nog moeilijk als een soort van objectief scheidsrechter in energiezaken zal kunnen optreden. Wij menen dat u feitelijk uw conclusie zou moeten trekken en dat u de ministeriële functie die u bekleedt, niet langer kan uitoefenen.

Het zou wijs zijn, Mijnheer de Staatssecretaris, zelf uw ontslag aan te bieden. U heeft zware beleidsfouten gemaakt. (*Applaus bij de leden van de S.P. en de P.S.*)

M. le Président. — La parole est à M. Delahaye.

M. Delahaye (*à la tribune*). — Monsieur le Président, Monsieur le Secrétaire d'Etat, mes chers collègues, si j'interviens dans l'interpellation de M. Baudson c'est que, comme lui, je suis très soucieux des deniers publics; et comme l'a dit M. Colla, les deniers publics, ceux que finalement le contribuable paie, doivent faire l'objet d'un souci constant de la part du Parlement.

Cependant je crois que cette affaire Distrigaz ne se limite pas seulement à la simple question de savoir comment on a liquidé les conséquences d'un contrat, qui était extrêmement mauvais. Et ici je rejoins mes collègues socialistes pour que le ministre donne réponse à ces questions parce qu'il est important de savoir comment cette liquidation s'est faite.

Je m'étonne tout de même qu'aucun de mes collègues socialistes n'ait demandé à M. le Ministre comment il se fait que 4,5 milliard se balladent toujours dans la nature du côté de Ferroil, société panaméenne, et que là on n'a pas d'explication. Sans doute cette absence de curiosité est-elle due au fait que c'est un autre gouvernement dans lequel un autre ministre, socialiste lui, s'était occupé de cette affaire. Mais je voudrais tout de même qu'en l'espèce l'arbre ne cache pas la forêt.

J'ai interpellé M. le Secrétaire d'Etat le 29 avril 1982, c'est-à-dire il y a un an, pratiquement jour pour jour. Et j'ai posé une série de questions notamment quant à la manière dont ce contrat avait vu le jour. Non seulement quant à la manière dont il avait vu le jour sur le plan économique mais aussi quant à la «bizarrie» de certains sous-contrats et notamment d'un contrat avec une société Ferroil, société panaméenne, constituée bien entendu pour la circonstance quelques jours avant la signature du contrat. Au terme de la convention avec Ferroil, convention dite de gestion, 4,6 milliards ont été payés à cette société; et je dis «ont été

payés» mais en fait ont disparu parce jamais personne n'a su où ils ont été payés, ni à qui, ni pour quels services dont il n'est toujours pas prouvé qu'ils ont été rendus.

Je ne rappellerai pas ici les éléments troublants — extrêmement troublants — de cette affaire. Mais j'aimerais tout de même, un an après, savoir ce que M. le Ministre a fait pour que la vérité soit enfin connue. Il ne s'agit pas ici de quelques millions. Il s'agit de 4,5 milliards déjà payés et de 3,5 milliards encore réclamés, si je ne me trompe, par la société Ferroil.

Depuis cette interpellation plusieurs faits se sont produits.

Le premier — et là, Monsieur le Ministre, j'aimerais tout de même recevoir une explication — c'est qu'à l'assemblée générale de Distrigaz du 12 mai 1982 les comptes de Distrigaz ont été approuvés et décharge a été donnée aux administrateurs de Distrigaz à l'unanimité moins 30 abstentions. Ces 30 abstentions provenaient d'actionnaires privés qui, ayant spécifiquement interrogé les administrateurs de Distrigaz, n'avaient pas obtenu de réponse à leurs questions et par conséquent s'étaient abstenus.

C'est une attitude inadmissible de la part des administrateurs de Distrigaz, de ne pas avoir répondu. Mais n'est-ce pas encore plus inadmissible de la part du représentant du gouvernement, d'avoir, alors que le ministre venait de dire qu'il n'avait pas obtenu de Distrigaz les informations qu'il avait demandées, approuvé les comptes, d'avoir donné décharge aux administrateurs sans demander la moindre explication.

Là-dessus, Monsieur le Ministre, je suppose que vous avez tout de même, vous, une explication à une attitude extrêmement bizarre qui contredit les questions que vous-même posiez à cette société dans laquelle l'Etat est actionnaire à concurrence de 50 p.c.

Deuxième élément: il résulte d'une réponse que vous avez donnée à l'une de mes questions, le 5 novembre 1982, que Ferroil a intenté à Distrigaz une procédure arbitrale à Londres pour obtenir paiement des 23 millions de dollars, soit 1 milliard 150 millions à peu près, pour frais de gestion non payés entre le 1er novembre 1981 et la fin des arrivages du pétrole, auxquels s'ajouteraient 49 millions de dollars, soit quelque 2,5 milliards pour frais de gestion non perçus à la suite de la résiliation du contrat entre Distrigaz et la Pétromin. En d'autres termes, ce sont $\pm$ 3,5 millions supplémentaires qui sont réclamés.

Je vous avais interrogé pour savoir quels étaient les arguments employés et les moyens développés par Distrigaz pour s'opposer à cette action de Ferroil, parce qu'il me semblait qu'en connaissant ces moyens, nous connaîtrions le fond de l'affaire, la manière dont ces sommes ont été payées et également les motifs pour lesquels elles avaient été payées.

Vous vous êtes retranché derrière le caractère secret des procédures arbitrales pour ne pas révéler ces moyens pourtant extrêmement importants. Je ne suis pas d'accord avec vous, Monsieur le Ministre, parce que si les procédures arbitrales sont confidentielles, c'est uniquement parce que les parties le veulent bien.

Il ne s'agit pas d'une question d'ordre public mais d'un choix. Il s'agit de sommes extrêmement importantes que l'Etat a garanties et par conséquent le parlementaire, le Parlement et la population ont le droit de savoir quels sont les arguments qui sont employés et qui révéleront la manière et le pourquoi du paiement de ces sommes.

Troisième élément: celui-ci concerne la garantie de l'Etat. Si j'en juge à la réponse que vous avez donnée à une de mes questions le 14 janvier 1983, l'Etat a exécuté cette garantie puisqu'en vertu des conventions passées avec Distrigaz, il a payé quelque 4,5 milliards. Cela se passait au début de cette année ou à la fin de l'année dernière.

Je vous avais demandé: est-ce que cette exécution implique que vous connaissez la validité de la garantie? Lors de mon interpellation, je vous avais en effet dit que si Distrigaz avait caché au gouvernement un quelconque des éléments de la transaction, et notamment l'existence de Ferroil ou le paiement de commissions à Ferroil, c'était évidemment un vice qui pouvait entacher la validité de cette convention. Je vous avais donc demandé si la convention était valable et vous m'avez répondu: je fais étudier la question.

Entre-temps la garantie est exécutée. Au moment où je vous interroge à nouveau, vous me répondez que cela ne signifie nullement que le gouvernement se résigne à exécuter la garantie de l'Etat sans attendre les conclusions de la consultation juridique en cours. C'est assez sybillin et même relativement ambigu. C'est la réponse du berger à la bergère: j'exécute mais je n'exécute pas.

Monsieur le Ministre, il y a un an que vous avez consulté et vous avez certainement cette consultation. J'aimerais en connaître le contenu et je voudrais savoir si vos juristes vous conseillent, oui ou non, d'exécuter cette garantie.

Enfin, quatrième question: elle regarde l'enquête du Comité supérieur de Contrôle. A l'issue de l'interpellation que j'avais l'honneur de développer devant la Chambre, vous avez dit vouloir faire toute la clarté et vous avez décidé de demander au Comité supérieur de Contrôle de faire une enquête en particulier sur les sommes payées à Ferroil.

Je ne peux pas imaginer un seul instant, Monsieur le Ministre, que vous ne fassiez toute diligence pour connaître tous les éléments de l'affaire pour faire connaître tous ces éléments à la Chambre. Je suppose donc que depuis un an vous avez eu l'occasion, soit directement, soit par l'entremise de M. le Premier Ministre, d'interroger le Comité supérieur de Contrôle pour savoir où en est cette enquête.

Ne vous retranchez pas derrière le secret d'instruction parce qu'il n'y a pas d'instruction. Le Comité supérieur de Contrôle est une administration et ne fait pas partie du judiciaire. Vous ou du moins M. le Premier Ministre avez donc tout le loisir de l'interroger puisque ce Comité de contrôle dépend de ses services. Vous avez donc aussi tout le loisir de nous exposer où en est l'enquête.

Je commence réellement à m'inquiéter. Si un an après vous êtes toujours au même point, c'est que vous ne découvrirez jamais la vérité ou, plus grave encore, que vous ne voulez pas la découvrir, ce qui serait évidemment fort différent. Je voudrais savoir à cet égard, Monsieur le Ministre, quelles sont vos intentions, comment vous allez découvrir cette vérité et où vous en êtes à cet égard, Monsieur le Ministre, quelles sont vos intentions, comment vous allez découvrir cette vérité et où vous êtes dans ces recherches.

Il me paraît qu'en cette matière, comme l'a dit M. Baudson pour les conséquences de la résiliation du contrat, il s'agit de sommes extrêmement importantes dans lesquelles tous les contribuables sont intéressés. Si nous n'avons pas une réponse rapide et claire, je crains que la méfiance de la population vis-à-vis des institutions ne fasse qu'augmenter.

Et dans ce cas, si vous n'avez pas fait, vous, Monsieur le Ministre, toute diligence pour apporter ces réponses, je crains également que vous n'ayez une part importante de responsabilité dans cette méfiance.

M. le Président. — La parole est à M. le Secrétaire d'Etat à l'Energie.

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Monsieur le Président, mes chers collègues, il y a au moins une affirmation de M. Baudson sur laquelle je serai d'accord, c'est qu'il faut en la matière raison garder.

J'ai dit en son temps que mon honneur était en jeu. Je crois avoir voulu dire par là que vous essayez de mettre mon honneur en jeu et vous l'avez encore fait, sans doute sur un ton plus calme, ton que j'adopterai également et je vais vous expliquer dans un instant pourquoi, mais vous l'avez encore fait ce soir en disant que j'aurais multiplié les contre-vérités et, disons le mot, les mensonges dans toutes les réponses que j'ai données aux différentes et maintenant nombreuses questions qui m'ont été posées par des membres de cette Chambre ou du Sénat.

Je me suis toujours efforcé de répondre aussi clairement que possible et en tout cas d'exprimer chaque fois les connaissances dont je disposais au sujet du dossier. Je puis vous dire à cet égard que ma conscience est en paix.

Mais dimanche dernier, justement Monsieur Baudson, je lisais le livre de l'ancien ministre français de l'Economie et des Finances, M. René Monory, et je suis tombé sur un passage qui fut pour moi véritablement éclairant. Vous constaterez tout à l'heure qu'il y a des points communs entre ce passage et les attaques que vous avez lancées ici.

M. Baudson. — Ce ne sont pas des attaques.

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Monory écrit: «Tout fut bon pour me détruire en cherchant à s'en prendre à ma respectabilité, à ma vie privée». Vous ne l'avez pas fait et M. Monory continue: «Mais ce fut un moment pénible dans mon existence et pourtant il eut pour effet de me durcir à la calomnie; plus tard, lorsque je serai ministre — les accusations portées par *Le Canard Enchaîné* et *Minute* — de profiter de mes fonctions pour faire livrer de grandes quantités de fuel à ma société juste avant la hausse des prix, me trouveront calme et détendu. Il serait facile de vérifier sur place non seulement qu'il n'en était rien mais que c'était de plus matériellement impossible compte tenu des dates auxquelles devait être décidé et organisé l'enlèvement de la raffinerie et la circulation sur le réseau ferré. En outre, le régime même de cette rumeur, un concurrent alors en difficulté, aurait dû inciter à la prudence».

Je cite toujours M. Monory: «Il n'en fut rien. Une éminente personnalité du parti socialiste, fougueux avocat...

M. le Président. — Vous venez de parler d'une « éminente personnalité » du parti socialiste, « fougueux avocat ». Ne serait-ce pas le profil de M. Baudson ? (*Sourires.*)

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — ...d'une politique pure et dure n'hésita pas à me poser une question écrite sur ce sujet. Son expérience de responsable d'une multinationale pétrolière américaine aurait pourtant dû lui permettre de s'informer des éléments.

M. Baudson. — Ce n'est pas mon cas.

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — « Je m'efforcerai de prendre exemple sur les Georges Pompidou et d'entretenir à l'égard de telles rumeurs une réserve inépuisable de mépris quel qu'en soit l'auteur et quelle qu'en soit la victime ».

Je crois, Monsieur Baudson, vu les tâches que vous avez remplies, vu également les connaissances qui sont les vôtres, qu'avant de faire cette interpellation vous auriez dû beaucoup mieux vous informer et vous informer d'abord, et tout simplement, sur le marché pétrolier, sur le fonctionnement de ce marché, qu'il s'agisse de contrats à long terme ou de ce que l'on appelle « le marché spot ».

Vous auriez dû éviter de proclamer que, dans la période visée, les prix étaient en hausse particulière. Il est assez extraordinaire que, depuis 1982 l'on ne fût que parler de baisses du prix du pétrole brut. Je puis vous dire à cet égard que mon honorable prédécesseur avait déjà attiré mon attention, en décembre 1981, sur certains risques présentés par le contrat en question.

Mais, le 27 août 1982 *l'Echo de la Bourse* publie, en ce qui concerne le prix du pétrole brut, un article dont je ne vous lirai que la conclusion : « ... Les prix du brut ont par conséquent recommencé à s'effriter sous la pression des abondantes disponibilités. Cette tendance est renforcée par les rumeurs laissant prévoir une baisse des prix indonésiens au 1er septembre, ce qui aiguiserait la concurrence entre les exportateurs de l'O.P.E.P. ».

Le marché pétrolier est certainement une chose complexe mais, prétendre ainsi que les prix étaient en hausse — je crois qu'ils l'ont été durant 15 jours ou trois semaines — c'est un argument facile. Aujourd'hui, je puis vous expliquer quelle a été, jour après jour, l'évolution des prix du pétrole brut au marché de Rotterdam. Il s'agit de prix indicatifs et j'y reviendrai dans un instant.

Mais, ce que je serais très heureux de pouvoir faire c'est d'annoncer au jour le jour les cotations « spot » pour le mois prochain. A ce sujet, bien qu'il y ait un certain nombre d'experts pétroliers compétents dans le monde, je crois pouvoir dire qu'aucun d'entre eux ne voudrait se livrer à cet exercice autrement que sous forme de prévisions dans le genre de celles que je vous ai lues dans *L'Echo de la Bourse* du 27 août 1982, prévisions qui se sont révélées, à fin septembre de la même année, partiellement inexactes.

Vous parlez de contrats préférentiels, non plus maintenant pour une seule firme mais pour deux firmes et je ne comprends vraiment pas pourquoi vous tenez de tels propos. Si vous continuez dans cette voie vous en arriverez facilement à une troisième firme à laquelle nous avons vendu du pétrole puisque, de toute façon, il semble que, selon vous, lorsqu'on vendait en-dessous du prix officiel, une préférence était accordée. En continuant de la sorte vous direz bientôt, en conclusion, que des contrats préférentiels ont été accordés à tout le monde !

En effet, on a vendu d'une part à des sociétés étrangères et on a été obligé de vendre du prix « spot » c'est-à-dire en dessous du prix de revient de Distrigaz ou même en dessous de ce prix « spot » lorsqu'il y avait très peu d'acheteurs et beaucoup de vendeurs, lorsque les prix du marché « spot » n'étaient que rarement atteints, en pratique, qu'entre parties rompues aux transactions. Ceci n'était évidemment pas le cas de Distrigaz, qui devait liquider un stock et se retirer ensuite du marché.

Je puis dire que l'on a ainsi vendu en dessous du marché spot tant à des sociétés belges qu'à des sociétés internationales ayant des filiales belges membres de la Fédération pétrolière ou à des sociétés étrangères. Mais lorsque vous utilisez le terme « préférentiel », cela signifie que l'on aurait préféré conclure un contrat avec une société plutôt qu'avec une autre.

Je puis réaffirmer solennellement, du haut de cette tribune, que cela n'a pas été le cas. Les contrats n'ont pas été préférentiels même s'ils ont souvent été désavantageux pour le vendeur. En effet, la vente de pétrole brut au cours de l'année 1982 était une opération fondamentalement désavantageuse et les offres d'achat sont venues au compte-gouttes.

Vous avez demandé que l'on publie les transactions qui ont été faites. Tout d'abord, je dirai à M. Colla qu'une série de dates qu'il a citées ici à la tribune sont inexactes.

M. M. Colla. — Lesquelles ?

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Notamment les dates d'offres ultérieures de la firme Bricourt. De fait à ce moment-là les offres ont été refusées.

En ce qui me concerne je suis prêt à publier les transactions mais également toutes les offres qui ont été reçues dans le cadre de 750 000 tonnes. Je vous signale que j'ai d'ailleurs demandé l'autorisation au Premier Ministre et que dès que j'aurai reçu son accord, je m'empresserai de les publier.

M. Baudson. — Je m'excuse de vous interrompre Monsieur le Ministre, en d'autres termes, vous vous retranchez derrière le Premier Ministre pour justifier votre politique.

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Non, Monsieur Baudson.

M. Baudson. — Je vous suis bien !

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Je vous dis, Monsieur Baudson, que si la semaine dernière, j'ai écrit au Premier Ministre pour lui demander s'il estimait que je pouvais publier les demandes reçues, ce n'est pas pour confirmer ma politique, c'est pour pouvoir confirmer des renseignements.

Je vais vous dire pourquoi j'ai demandé l'autorisation du Premier Ministre et pourquoi j'ai averti Distrigaz de cette demande. J'estime et je le répète je crois pour la troisième fois à cette tribune, que ce genre de publication n'est pas particulièrement heureux pour le crédit commercial de Distrigaz. Mais si on me le demande et si véritablement certains estiment qu'il faut prendre ce risque, je suis prêt à le prendre.

Je rappelle toutefois que le Ministre des Affaires économiques du gouvernement précédent était fort attaché à ce que le secret des transactions commerciales soit respecté et que Distrigaz soit placé sur le même pied que les entreprises privées dans ce domaine. Les représentants de Distrigaz l'ont plusieurs fois déclaré mais lui-même l'a fait savoir ici à cette tribune. Je vois que M. Claes opine dans le même sens, je suppose donc qu'il estime que la précaution que j'ai prise en demandant l'autorisation du Premier Ministre est justifiée.

En ce qui concerne les méthodes employées pour les transactions, si l'honorable M. Baudson veut dire que celles-ci n'ont pas donné les meilleurs résultats commerciaux envisageables, je suis quant à moi tout prêt à le suivre sur cette voie.

J'ai toujours, déjà quand je n'avais pas les responsabilités que j'occupe maintenant, mis en doute une compétence en la matière de la société visée, mais où, Monsieur Baudson, vous dépassez, même pour le non-grand spécialiste que je suis, les bornes, c'est quand vous conseillez en la matière de passer à l'adjudication ou à la vente publique. Je puis vous dire que tous les spécialistes consultés qu'ils soient belges ou qu'ils soient étrangers, m'ont conseillé...

M. Baudson. — Quels spécialistes ?

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — ... et également les personnes de Distrigaz qui s'occupaient de ce secteur m'ont tout à fait déconseillé ce système de vente publique. Il est évident que si ce lot avait été mis sur le marché, que ce soit le marché national ou le marché international, nous en aurions obtenu un prix certainement inférieur à celui que nous avons obtenu et je le reconnais, qui n'est pas un prix particulièrement brillant.

Ceci dit, en ce qui concerne toujours la façon dont les opérations se sont passées, il est exact que Distrigaz a, dès le mois de mars 1982, renoncé par écrit à toute responsabilité commerciale sur le pétrole brut qui lui restait, suite à la dénonciation du contrat avec Petromin. Dès cet instant, Distrigaz nous a dit d'attendre d'avoir une confirmation de la garantie de l'Etat qui lui avait été donnée par l'arrêté royal du février 1981 pour des opérations faites dans le cadre de la mission pétrolière et cela avant d'effectuer les ventes nécessaires à l'écoulement de son pétrole brut.

Le C.M.C.E.S. du 6 mai 1982 a ordonné à Distrigaz d'entamer, après que je l'aie demandé, la vente de ce pétrole et de procéder à une vente échelonnée, parce qu'une vente en une seule fois...

M. Baudson. — Sur le conseil de qui ? Qui avez-vous consulté ?

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — ... du C.M.C.E.S., sur la base d'une note signée par le Secrétaire d'Etat — c'est moi — et le Ministre des Affaires économiques.

M. Baudson. — Qui vous a conseillé ?

M. Knoop, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Attendez que l'exposé soit complet.

Malgré cela, les ventes n'ont commencé qu'en juillet 1982. On a donc perdu des mois et des mois qui ont coûté cher en frais de stockage. C'est une donnée qui vous a peut-être échappé ainsi qu'au grand spécialiste pétrolier que devient M. Colla, mais le stockage d'une tonne de pétrole brut coûte 250 francs par mois. Faites la multiplication et vous verrez les pertes que cela a entraînées.

A de très nombreuses reprises, je tiens à le confirmer ici, les instructions ont été données à Distrigaz pour prendre toutes les mesures techniques nécessaires pour vendre, de la façon la plus souple possible, et pour lancer des offres, de la façon la plus étendue possible. En fait, je regrette de devoir le confirmer, très peu d'initiatives sont venues de Distrigaz, alors que cette société aurait dû défendre l'intérêt de l'Etat, en bon père de famille, dans cette mission.

Je ne cache pas qu'une certaine complication en ce qui concerne les ventes sur le marché international résidait dans le fait que, suivant le contrat de base, le pétrole brut ne pouvait être utilisé qu'en Belgique.

D'autre part — je suppose que vous me suivrez et que M. Colla me suivra également; quant à M. Claes, je ne lui pose même pas la question, c'est certain — il eût été possible d'obtenir le résultat recherché à condition que ce pétrole parte vers certains pays. Si vous voulez, je les citerai. Cela rentre dans les cotations spot-Rotterdam; c'est une explication de la différence que nous obtenons. C'est un engagement que la société Distrigaz avait pris au départ, en 1980, auquel je voulais me tenir et auquel le gouvernement actuel voulait se tenir.

Il est certain que la recherche d'acheteurs sur le marché international présentait une complication puisqu'il fallait obtenir des garanties à cet égard.

J'en viens maintenant à la rupture du contrat Petronim-Distrigaz. Je crois devoir renvoyer en partie l'honorable M. Baudson aux très nombreuses questions parlementaires sur ce sujet. Le pétrole que nous avons reçu en février et mars provenait de deux bateaux partis d'Arabie Saoudite le 5 et le 27 janvier. Si ce contrat a été résilié le 31 janvier, cela résulte d'une lettre du ministre saoudien du Pétrole qui m'a été adressée le 21 janvier et qui avait été précédée d'une rencontre entre le directeur général de l'Energie, M. Frérotte, et le gouverneur général de Petromin, M. Taher, rencontre qui a eu lieu le 11 janvier.

Quel état le mandat de négociation de M. Frérotte? Nous lui avions demandé — vu les risques certains de pertes graves, très faciles à chiffrer, j'en parlerai tout à l'heure — et il a remarquablement rempli sa mission — d'essayer d'obtenir une des trois solutions suivantes, dans l'ordre :

Première solution : suspension du contrat. C'était évidemment la solution idéale. Le contrat étant suspendu, nous pouvions éventuellement demander de nouvelles livraisons au moment où le marché se serait redressé. Je dois dire que, jusqu'ici, dans les conditions du marché pétrolier, nous ne l'aurions pas fait.

Donc, il y aurait sans doute eu une renégociation en 1983 puisque le contrat venait normalement à échéance au 31 décembre 1982.

Si cela n'était pas possible — et M. Taher a immédiatement refusé cette possibilité — nous lui avions demandé de proposer une deuxième solution : la baisse du prix, afin de ramener le prix de revient du pétrole brut de ce contrat — plus des contrats périphériques — aux conditions du marché. Nous n'avions pas beaucoup d'espoirs que cette solution serait retenue. Elle a d'ailleurs été refusée.

Ce n'est qu'après de très longues négociations, que finalement, il y a un mois, les ministres de l'O.P.E.P. ont décidé à Genève de ramener le prix de 34 dollars le baril à 29 ou 30 dollars suivant les pays concernés.

Troisième solution : la résiliation du contrat. Je dois dire, que quand j'ai appris par un coup de téléphone qui m'était donné de Londres par le directeur général de l'Energie que nous avions pu obtenir cette résiliation, j'ai poussé un « ouf » de soulagement.

En effet, il était mathématiquement certain que ce pétrole, nous aurions dû le vendre à des conditions très mauvaises puisque nous n'avions pas d'acheteurs. Ceux que nous avions pour ce pétrole avaient résilié leur contrat d'achat avant même que j'entre au gouvernement. C'était le 1er octobre avec échéance au 31 décembre 1981.

Nous nous trouvons donc devant des contrats d'achat résiliés. Afin que la société Distrigaz elle-même ne se trouve pas devant un afflux de pétrole — plus de 4 250 000 tonnes puisque pour l'ensemble de l'année il s'agissait de 5 millions de tonnes — nous devons donc résilier le contrat.

A cet égard j'attends avec grand intérêt l'analyse de l'expert dont a parlé M. Colla à cette tribune. Je suis tout prêt à en discuter. Mais je tiens à rappeler ce que j'ai déjà dit lors de l'interpellation de M. Colla. La résiliation de ce contrat a économisé à l'Etat quelque six milliards de francs, soit les 12 milliards de pertes que ce contrat aurait entraînés mais dont il faut déduire plus de 4,5 milliards, pertes aujourd'hui enregistrées et même plus de 5 milliards parce qu'il y a encore des charges financières pour certains stocks restants. Il faut tenir compte aussi des frais de gestion et de la société panaméenne, problème qui a été soulevé par M. Delahaye. J'en parlerai dans quelques instants puisqu'il y a toujours un arbitrage qui est pendant.

J'admire en tout cas, Monsieur Colla, votre dextérité dans la manière de citer des chiffres. Vous nous dites qu'en 1981 l'exploitation de Distrigaz, dans le secteur pétrolier, était équilibrée. Je rappelle pourtant que Distrigaz annonce 300 millions de perte. Si vous me permettiez de présenter des comptes à 300 millions près, je ne comprends vraiment pas pourquoi vous me demanderiez encore des explications quant aux montants beaucoup plus modestes que vous avez cités, même s'ils se situent dans un mauvais contexte. Faut-il vous rappeler la situation du marché pétrolier?

De heer M. Colla. — Mijnheer de Staatssecretaris, staat u mij een vraag toe?

M. Knoop, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Monsieur Colla, je ne vous ai pas interrompu et j'entends ne pas l'être. Vous reviendrez à la tribune dans un instant, si vous le souhaitez.

Je dois vous rappeler la situation du marché pétrolier en 1982. Avoir du pétrole brut à 34 dollars le baril en 1982, c'était catastrophique. Texaco en avait, elle a fermé sa raffinerie. Chevron en avait, elle a fermé sa raffinerie. Distrigaz, lui, n'aurait pas eu du pétrole à 34 dollars le baril mais bien à 35,7 dollars le baril départ Arabie Saoudite, et cela sans disposer d'aucune installation, soit en amont, soit en aval, pour rentabiliser son activité.

Vous me dites, Monsieur Colla, que j'ai mis l'approvisionnement du marché en péril. Pourriez-vous me citer le moindre village, le moindre coin du pays où il y a eu pénurie de pétrole en 1982?

De heer M. Colla. — Deze maatregelen neemt u niet voor een periode zoals deze, maar wel voor een crisisperiode.

M. Knoop, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — J'en viens à la question de M. Baudson relative au stock stratégique. Il est exact que Distrigaz a proposé de mettre son pétrole en réserve et d'augmenter ainsi le stock stratégique. A l'heure actuelle, ce stock est de 90 jours. Il serait passé ainsi à 110 jours de consommation.

Le C.M.C.E.S. du 6 mai 1982 a également pesé le pour et le contre d'une proposition de mise en stock des 750 000 tonnes de pétrole de Distrigaz. Il fut heureusement estimé que cette opération comportait trop de risques pour l'Etat. Cette opération ne s'avérerait pas nécessaire vu nos obligations internationales et vu les demandes qui nous sont faites dans le cadre de la Communauté économique européenne.

Ici aussi les faits ont donné raison *a posteriori* au gouvernement. Le stockage d'un pétrole brut qui se dévalorise n'aurait certainement pas constitué une opération très rentable. Même le produit de la vente de décembre 1982 ne pourrait plus être obtenu aujourd'hui. L'Etat belge ferait une plus grande perte encore.

En ce qui concerne le contrat-programme, je tiens à rappeler que je n'en suis pas l'inventeur. Ce contrat a été conçu et appliqué une première fois en 1974, début 1975, au moment où M. Oleffe était Ministre des Affaires économiques. Mises à part quelques modifications de faible importance...

M. M. Colla. — Pas du tout!

M. Knoop, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — ... le contrat-programme que nous connaissons aujourd'hui fut signé en juillet 1979 par M. Willy Claes, Ministre des Affaires économiques de l'époque.

M. M. Colla. — Il a déjà été modifié deux fois, Monsieur le Ministre.

M. Knoop, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Je tiens à vous rappeler, Monsieur Baudson, que le contrat-programme fixe des prix maxima et qu'il y a des prix nettement plus faibles à certains moments qui ont cours sur le marché.

Je voudrais maintenant répondre très rapidement à M. Delahaye qui a réintroduit l'ensemble de la problématique du contrat Petronim-Distrigaz et de ses contrats périphériques.

Comme l'a dit M. Delahaye, on a l'impression que, tant pour M. Baudson que M. Colla, l'arbre cache la forêt. En effet, si nous avions dû importer, dans le cadre du contrat Petronim-Distrigaz avec son annexe Ferroil, du pétrole brut à 35,70 dollars le baril, plus le fret, cela aurait entraîné pour les 4 250 000 tonnes supplémentaires, un financement de 45 milliards et des pertes que l'on peut chiffrer à 12 milliards.

En ce qui concerne ce contrat périphérique, certains éléments sont apparus au cours de l'enquête. Je veux les citer à cette tribune. Les opérations qui étaient demandées à la société de droit panaméen Ferroil, qui étaient la vérification d'une facture, l'annonce du départ d'un bateau, ont été également demandées à d'autres sociétés étrangères mais évidemment à des tarifs beaucoup plus faibles, ce qui démontre que manifestement, il n'y avait pas matérialité des services prestés. Cela est clair au vu de l'enquête qui est effectuée.

Maintenant, Monsieur Delahaye, j'apporte sans doute un élément légèrement nouveau, mais peut-être le connaissez-vous déjà : il est exact que l'enquête du Comité supérieur de Contrôle continue mais il y a également, en la matière, enquête judiciaire. Sur plainte de citoyens étrangers. J'espère que ces enquêtes aboutiront. S'il était en mon pouvoir de les faire aboutir immédiatement, je ferais le maximum. Cependant, il convient de laisser travailler les enquêteurs. Quand une enquête n'aboutit pas, ce n'est pas à celui qui l'a demandée qu'il faut s'en plaindre et ce n'est pas lui qu'il faut critiquer.

En ce qui concerne les réclamations de la société de droit panaméen — je rappelle que celle-ci nous réclame 22 millions de dollars; vous considérez le change au cours que vous désirez mais le montant est considérable — pour le pétrole qui a été livré et elle nous réclame de plus de 46 millions de dollars pour le pétrole qui n'a pas été livré.

Je viens de donner en exemple un des arguments utilisés dans cette procédure : il n'y a pas matérialité des services et donc il n'y avait pas de frais de gestion. Si donc la société Ferroil continue à réclamer des frais de gestion, puisqu'elle n'a pas presté ces services elle doit abandonner ses réclamations. Si par contre elle estime qu'il s'agit de commissions, il y a dans ce cas illégalité, tant en vertu de la loi saoudienne qu'en vertu du contrat principal. En effet une clause du contrat principal prévoit que les parties — donc Distrigaz — s'engagent à ne payer en aucun cas de commissions.

Il y a enfin le problème de l'exécution de la garantie. Il est exact, Monsieur Delahaye, que nous avons couvert Distrigaz pour le montant des sommes que cette société a avancées ou financées dans l'exécution de ce contrat et qu'elle a perdues; sommes d'ailleurs qu'elle avait empruntées auprès des banques.

Nous avons cru en tant que gouvernement devoir faire cela pour sauvegarder les intérêts de cette société importante au plan énergétique. Il n'empêche que les enquêtes étant en cours, il faudra en attendre les résultats pour que la responsabilité et la bonne exécution de la mission pétrolière confiée par l'Etat en 1980 à Distrigaz soient établies et pour décider si véritablement ces conditions ont bien été remplies, auquel cas la garantie devrait totalement jouer.

C'est dans ce cadre qu'il y a eu paiement de sommes. Et cela était absolument nécessaire pour que Distrigaz puisse continuer à agir. Mais ce geste ne préjuge évidemment pas des suites judiciaires éventuelles de cette malheureuse affaire, de cette malheureuse opération de Distrigaz-Petronim.

M. le Président. — La parole est à M. Baudson.

M. Baudson (à la tribune). — Monsieur le Président, j'ai dit tout à l'heure que je m'attendais à la réponse du ministre puisqu'il en avait déjà laissé percer quelques échos dans son communiqué à l'agence Belga. J'ignore si le terme est parlementaire ou non mais j'ai l'impression, Monsieur le Ministre, que vous ne manquez pas de culot. Franchement, la manière et la désinvolture avec lesquelles vous avez répondu à nos questions me semblent à tout le moins critiquables et inacceptables.

Nous avons été habitués — et le phénomène s'accroît — à voir ce gouvernement utiliser une gymnastique assez curieuse et à avoir en son sein des artistes de la pirouette. Mais je crois que vous êtes en train de rejoindre le peloton de tête.

Vous avez utilisé le mot « mensonge », Monsieur le Ministre, en laissant supposer que je l'avais évoqué. Je pense que vous avez été inattentif car je n'ai jamais utilisé ce terme. Mais je crains fort que dans la voie où vous

vous êtes engagé, nous allons bientôt être contraints d'utiliser ce mot. Parlons par exemple du prix. Je vous ai dit que le prix était à la hausse mais vous oubliez la note qui vous a été adressée par Distrigaz sur les prix pétroliers pour savoir exactement le prix moyen au moment où vous avez fait la transaction avec Bricout et qu'il était à la hausse de 1 dollar. Alors, je m'étonne que vous contestiez maintenant le fait qu'à ce moment-là les prix n'étaient pas à la hausse.

Alors vous avez demandé au Premier Ministre d'être autorisé à publier les ventes et l'on appréciera, avez-vous dit. Mais vous ne le faites pas alors que vous savez que cela vous a déjà été demandé et que vous avez intérêt à ce que la clarté soit faite. Vous avez parlé de votre honneur il y a quinze jours ou trois semaines. Ne vous retranchez pas maintenant derrière quelqu'un d'autre pour déplacer les responsabilités comme vous l'avez fait à deux reprises dans votre interpellation, d'une part, en vous retranchant derrière le Premier Ministre — c'est son affaire, celle du gouvernement, ce n'est pas la mienne — et, d'autre part, en essayant de déplacer les responsabilités sur Distrigaz quand vous lui signalez son manque de dynamisme commercial.

Et je ne suis pas ici pour défendre Distrigaz. Mais Distrigaz, oui ou non, a-t-elle reçu des instructions de votre part de ne faire que ce que vous désirez? Est-ce vrai ou non? A partir de ce moment-là, Distrigaz était ligotée à votre appréciation personnelle et à vos conseillers directs, c'est-à-dire la Fédération pétrolière.

En dehors de cela ce que vous avez dit à cette tribune ne constitue pas une réponse, ce n'est même pas une démonstration, ce que nous attendions avec des chiffres et des moyens d'appréciation. Ce sont des affirmations gratuites et vous avez éludé l'essentiel des questions que je vous ai posées en ce qui concerne vos conseillers et ceux qui vous ont amené à prendre certaines décisions.

Je trouve extrêmement décevant qu'un membre du gouvernement, alors qu'il s'agit de sommes particulièrement importantes, agisse de la sorte.

Quant au stock stratégique, vous vous êtes prudemment esquivé sur le point de savoir qui le cofinance, comment il est composé, qui le maîtrise. J'ai été très clair à cet égard. Vous n'avez pas répondu. Peu importe. On jugera.

Je crois, Monsieur le Ministre, que nous aurons l'occasion — et vous l'avez aussi — de demander une commission d'enquête. Mais nous voulons que le gouvernement prenne toute sa responsabilité. Je pense que nous pouvons inviter le Premier Ministre à demander au Comité supérieur de Contrôle, d'examiner ce qu'il en est exactement. Cela ne serait pas une mauvaise mesure et cela permettrait au gouvernement de prendre attitude, à la fois sur la manière dont vous avez exercé votre mandat et sur votre responsabilité politique en la matière. Elle est lourde, j'en suis convaincu. Mais encore faut-il le démontrer, puisque vous n'apportez pas ici les éléments susceptibles de le faire. (*Applaudissements sur les bancs du P.S. et du S.P.*)

De heer Voorzitter. — De heer Marcel Colla heeft het woord.

De heer M. Colla (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Staatssecretaris, waarde collega's, ik weet niet wat ik met uw antwoord moet aanvangen. Moet ik erom wenen, moet ik erom lachen? Het is in ieder geval aberrant.

Wanneer u gedurende de eerste vijf minuten van uw antwoord zegt dat u altijd tracht een zo duidelijk mogelijk antwoord te geven, dan vrees ik dat dit in uw geval niet genoeg is. U citeerde eveneens Monory en u zegt tevens dat wij ons moeten informeren. Inmiddels gaat de tijd echter voorbij, maar daarin zit geen enkel element op de door ons aangebrachte argumenten.

U zegt dat u op 27 augustus *L'Echo de la Bourse* hebt gelezen. Dat is prachtig. U had echter beter de documenten van Distrigaz en de officiële documenten van Petroleum Argus gelezen, dan had u waarschijnlijk de fout niet begaan die u vandaag maakt. Het is totaal onvoorstelbaar op welke wijze u uw antwoord hebt voorgesteld.

Mijnheer de Staatssecretaris, u heeft bijvoorbeeld gezegd dat ik onjuiste data heb geciteerd en dat de offertes van Bricout veel later gebeurden. Ik kan u echter het nummer geven van de telex van 1 september. Willen wij nagaan hoeveel dagen nadien het was dat Bricout een nieuwe offerte heeft gedaan? Kan u aantonen dat het niet op 1 september was? Gaat u met mij akkoord dat uw antwoord compleet naast de kwestie was en onjuist?

Mijnheer de Staatssecretaris, het volgende punt betreft de credibiliteit. Distrigaz is er niet mee gebaat wanneer men namen van firma's en maatschappijen noemt evenmin als met het feit dat u, als Distrigaz gefundeerde adviezen geeft, die weigert op te volgen, maar daarentegen op uw verantwoordelijkheid verkopen laat doorgaan ten koste van de

gemeenschap. U zegt dat ik geen rekening houd met de kosten van stockage wanneer men op een bepaald ogenblik niet verkoopt.

Ik ben er mij van bewust dat er problemen zijn. Dat belet u echter niet van op andere momenten wel te zeggen dat er niet mocht verkocht worden. Op het ogenblik dat Distrigaz twee dagen na elkaar per brief en per telex duidelijk zegt dat het een slechte verkoop is en de prijzen beneden de marktprijzen liggen, was het ogenblik gunstig om even op de rem te duwen, eerder dan op andere momenten.

U wentelt voor de tweede keer een verantwoordelijkheid af op Distrigaz en dat stoort mij. Ik zeg duidelijk dat Distrigaz u er tot in het oneindige heeft op gewezen dat het geen goede verkoop was. U heeft toch doorgezet. Zeg dan nu niet dat het de mensen van Distrigaz zijn die hun job niet kennen, en een slechte politiek voeren. U en u alleen bent verantwoordelijk voor de reeks transacties die hebben plaatsgegrepen.

Uw demagogisch nummer alsof wij ofwel aan Bricout dienden te verkopen aan prikprijsjes, ofwel olie dienden uit te voeren naar Zuid-Afrika, kan wel tellen. Ik heb u bewezen dat u vóór en na betere mogelijkheden had om te verkopen. Mijnheer de Staatssecretaris, daar kan u niet onderuit. Daarenboven — en ik zal ze opsommen — hebt u op de meest essentiële vragen die ik heb gesteld niet geantwoord.

Is het juist of niet dat u voor en na de verkoop aan Bricout betere mogelijkheden had? Aan welke voorwaarden heeft u verkocht aan Bricout, aan cif-prijzen? Dan wordt het verlies — ik heb het reeds gezegd — met 0,7 à 0,8 dollar per barrel verhoogd. Het excuus dat u in de vorige replieken heeft aangehaald, met name met betrekking tot de onafhankelijke verdelers, heb ik ontkracht. U heeft er niet meer over gesproken. Betekent dit dat u er geen antwoord op heeft en u zich blijkbaar enkele weken geleden heeft vergist?

Een andere veronderschuldiging die u aanhaalt is dat u daarna aan geen hogere prijzen meer zou verkocht hebben. Ik heb u de voorbeelden geciteerd met de data erbij. Als u wil kan ik de verschillende data met de telex erbij op uw tafel deponeren.

Over de betrouwbaarheid van een bepaalde firma heeft u het niet meer gehad. U lanceert dat. Het stond wel in het Belga-bericht. Dit is echter niet mijn fundamentele vraag. Mij kan het niet schelen wanneer u op een bepaald ogenblik aan deze of gene firma verkoopt maar wel of u verkoopt aan correcte voorwaarden. Dat u heeft niet gedaan.

De gegevens die ik heb aangehaald met betrekking tot uw verkoop van 409000 ton ruwe aardolie aan B.P. gaven geen aanleiding tot een antwoord van uwentwege. U heeft er met geen woord over gerept. Nochtans waren de zaken die ik dienaangaande heb gezegd niet zo mals. Ik weet niet of u mij goed hebt begrepen, maar zij waren elk geval de moeite waard om er een antwoord op te geven.

Ik wil besluiten met nog een woord te zeggen over het Petromincontract en het contract met Saoedi-Arabië. Ik heb het reeds gezegd — maar U praat over andere dingen in uw antwoord — dat de juiste weg de spreiding van de levering ware geweest. Dat heeft u bewust niet willen doen.

Mijn vraag ter zake is of het juist is of niet dat Distrigaz feitelijk een akkoord had. Ook wens ik van u ter vernemen of het inderdaad zo is dat uit Riad een telex is gekomen om uw akkoord te vragen (*vragend gebaar van de heer minister*).

U weet het blijkbaar niet. U probeert mij als een semi-specialist af te schilderen. Het is een bijzonder zwak argument wanneer u moet zeggen dat u het niet weet. Had u de wil om op de manier tewerk te gaan zoals men in Frankrijk heeft gedaan? U had die wil niet!

Omwillen van de motivering die ik zoëven heb uitgelegd moest dit contract eraan. Ik heb andere wegen aangehaald die iedereen in de sector kent. De Amerikaanse advocaten van Distrigaz hadden de weg uitgestippeld ten einde het mogelijk te maken om met Yamani een herziening van het contract door te voeren. Dit is trouwens de geplogenheden bij langlopende contracten. Het zou geen probleem gevormd hebben.

Nu de klap op de vuurpijl, Mijnheer Knoop. Ik heb u zojuist in mijn betoeg gezegd dat het contract in 1980 winstgevend was. In 1981 was er een financieel evenwicht, tot u er kwam. U heeft er mij in uw antwoord op gewezen dat er geen financieel evenwicht was, doch een verlies van 300 miljoen. Dat is niet zo. Het gaat om de 323 miljoen die het gevolg zijn van de twee boten die u in december 1982 heeft opgehouden. Dat is het gevolg van het verlies van deze 323 miljoen.

Mijn conclusie is vrij eenvoudig. U heeft — het is uw goed recht dit op die manier te doen — via een goed voorbereide frekst op de argumenten van de heer Baudson geantwoord. Dit kon gemakkelijk omdat er toch een begeleidende nota bij een interpellatie is. Bij mij was dit deze keer niet het geval. Sporadisch heeft u even naar een aantal zaken verwezen die ik

heb naar voren gebracht. U heeft echter niet geantwoord op de fundamentele zaken. Voor het overige heeft u onjuiste zaken gezegd.

Wanneer u niet antwoordt op de fundamentele punten, dan kan ik hieruit twee conclusies trekken: ofwel weet u er inderdaad niets van, ofwel kan u er niet op antwoorden. Dan is het zeer duidelijk dat de stelling die ik heb verdedigd, de juiste was.

De heer Van Elewycx. — Ziet u, niemand is erbij om de heer Knoop bij te staan.

M. le Président. — La parole est à M. Delahaye.

M. Delahaye (*à la tribune*). — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, je serai très bref. Je m'attendais plus ou moins à la réponse de M. le Secrétaire d'Etat. Je m'attendais qu'il me dise qu'il ne savait rien de plus, qu'il attendait la fin de l'enquête et je suppose que j'attendrai encore très longtemps.

M. W. Claes. — Pourquoi?

M. Delahaye. — Parce que si on a déjà attendu un an et qu'on ne sait toujours rien de plus, alors que le Comité supérieur de Contrôle peut être interrogé tous les jours par le Premier Ministre, je ne vois pas pourquoi dans deux ans on en saura plus.

M. W. Claes. — Il n'est pas certain que les conclusions du Comité supérieur de Contrôle iront dans le sens que vous espérez.

M. Delahaye. — Non, Monsieur Claes, je n'ai rien espéré. Quand il s'agit de sommes de 4,6 milliards et de 3,6 milliards...

M. W. Claes. — Je voudrais, moi aussi, une communication du Comité supérieur de Contrôle. Et quand on parle de M. Monory j'ai moi aussi quelque chose à dire.

M. Delahaye. — Quand il s'agit de 8 milliards, j'estime qu'il vaut la peine d'avoir une situation claire.

M. W. Claes. — Vous faites là des insinuations inadmissibles.

M. Delahaye. — Je ne fais pas d'insinuations. La difficulté du Comité supérieur de Contrôle, aussi respectable soit-il, c'est que ce n'est pas une institution judiciaire mais une administration dépendant du Premier Ministre. Cela pose un problème à différents titres: non seulement quant aux possibilités d'enquête, mais aussi quant à savoir quelle est la déontologie ministérielle. Le ministre peut-il interroger? Ne doit-il pas interroger? Ne doit-il pas prendre des initiatives?

Je pose la question et elle doit être posée, car attendre encore une éternité pour savoir où sont passées les 8 ou 9 milliards, cela me paraît tout de même un peu fort.

Mais il y a plus, Monsieur le Ministre. Vous me dites: je ne sais pas, je répondrai quand l'enquête sera terminée. Et vous réservez votre jugement, tant sur la manière dont Distrigaz a agit avec Ferroil que sur la garantie de l'Etat. Mais alors, vous vous contredites parce que sur un point vous ne m'avez pas répondu. Vous avez pris cette position-là, mais votre représentant à l'assemblée générale de Distrigaz, lui a approuvé les comptes et il a donné décharge aux administrateurs sans aucune demande d'explication. Là, Monsieur le Secrétaire d'Etat, je regrette mais il y a une contradiction manifeste. Donner décharge signifie que l'on décharge les administrateurs de leurs responsabilités.

Alors d'une part vous venez dire à la Chambre: je réserve mon opinion, et d'autre part, en tant qu'actionnaire principal, vous donnez instruction à votre représentant de dire: votre responsabilité est couverte, je vous en décharge. Cela n'est pas normal et j'aimerais que vous vous en expliquiez.

M. le Président. — La parole est à M. le Secrétaire d'Etat à l'Energie.

M. Knoop, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Monsieur le Président, mes chers collègues, je m'efforcerai de répondre brièvement aux répliques.

Tout d'abord, en ce qui concerne ce qu'a dit M. Baudson, je confirme ici que M. Vermoes a été mis en congé par la Fédération pétrolière, que M. Vermoes est un excellent conseiller de cabinet qui donne des conseils que j'apprécie. Ceci dit, il est évident que la politique du département ne peut être imputée à M. Vermoes. C'est un membre de mon cabinet et je prends sur moi la responsabilité (*protestations sur les bancs socialistes*) de tout ce qui se fait dans mon cabinet. C'est pourquoi je n'avais pas à insister sur cette question. Je tiens à le dire maintenant vu votre insistance, parce que je ne voudrais absolument pas que l'honorabilité de M. Vermoes puisse être le moins du monde mise en cause.

En ce qui concerne le stock stratégique, vous devriez connaître le problème de son financement. La tribune parlementaire n'est pas indiquée

pour un cours d'économie politique ou légistique et le régime du stock stratégique dans lequel nous vivons consiste en ceci que ce sont les opérateurs qui paient les frais, tant les frais financiers que techniques de leur stock. C'est donc chaque société ou chaque opérateur pétrolier qui est tenu à avoir un stock de 90 jours de vente, stock dont il supporte tous les frais. C'est ce système que nous connaissons dans notre pays, depuis un certain nombre d'années.

J'ai dit, Monsieur Colla, que je conserverai mon calme et je le conserverai donc même si vous vous emportiez encore plus que vous ne l'avez fait, même si vous alliez plus loin encore dans les contrevérités. (*Protestations sur les bancs socialistes.*) Quand vous prétendez que les quelque 323 millions de perte à fin décembre 1981 me seraient imputables, vous faites de l'affabulation. D'ailleurs le gouvernement dont je fais partie est entré en fonction de 17 décembre 1981. Dès ce moment j'ai pris connaissance du dossier Distrigaz mais aucune des décisions que j'ai prises n'a eu le moindre effet sur les comptes de Distrigaz avant janvier 1982.

Pourquoi? Vous ne pouvez pas ignorer qu'il faut sept semaines pour qu'un bateau venant d'Arabie saoudite accoste à Rotterdam. Votre intervention est donc extrêmement grave. (*Nouvelles protestations sur les mêmes bancs.*) C'est sans doute volontairement que vous agissez comme certains journaux qui s'abstiennent de publier un droit de réponse qui ne leur plaît pas. Mais si c'est involontairement que vous vous êtes trompé, vous devez être conscient qu'il était impossible, entrant en fonction le 17 décembre 1981, d'exercer la moindre action ayant encore des conséquences sur le bilan de Distrigaz de 1981.

Vous vous êtes trompé, Monsieur Colla, ou alors vous avez menti volontairement, je vous laisse le choix entre ces deux solutions. Ce sera là votre deuxième ou votre troisième erreur puisque vous avez commencé par dire que le compte pétrolier de Distrigaz était équilibré en 1981. Je ne me retranche pas derrière Distrigaz mais je répète ce que j'avais dit antérieurement à M. Baudson: *bis repetita placet* ou *ter repetita placet*. Et vous venez me reprocher de ne pas avoir répété une quatrième fois à la tribune qu'au moment où du pétrole a été vendu à Bricout, nous ne disposions pas d'une autre offre sérieuse!

Puisqu'il semble, Monsieur Colla, que vous disposez de tous les documents de Distrigaz...

M. M. Colla. — Je n'ai pas dit cela.

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et et aux Classes moyennes. — ... je vous demanderai de publier dans votre journal favori le télex qui me fut envoyé le 24 août 1982 dont je suis obligé de donner lecture puisqu'on cite maintenant le nom de la firme. (*Protestation de M. Colla*) Cette firme se retournera peut-être maintenant contre Distrigaz mais je me vois obligé d'en parler puisque, le 27 août, Distrigaz fait état d'une offre Vitank à 30 cents plus cher le baril. Voici le contenu de ce télex: «Je vous confirme également que les renseignements obtenus au sujet de cette firme entraînent de sérieuses réserves».

Vendre du pétrole pour des sommes aussi élevées à des sociétés qui inspirent de sérieuses réserves eût été peu sérieux.

De heer M. Colla. — Mijnheer Knoops, ik heb dat niet gezegd, ik heb daarvoor niet gepleit.

M. Knoops, Secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes. — Si j'avais agi de la sorte, vous pourriez m'accuser de légèreté. Il est évident que, par ce télex, Distrigaz m'inciterait à ne pas tenir compte de cette offre.

En outre, il est très facile de parler de cotation à l'Argus. Il y en a pour les voitures d'occasion mais ce n'est pas pour cette raison que vous pourriez vendre immédiatement votre voiture d'occasion du prix indiqué au moniteur de l'automobile.

Je répète qu'à part l'offre Vitank dont je viens de parler nous ne disposions, ni le 25, ni le 26, ni le 27 août d'aucune offre dans la qualité *light*. Estimant que le marché allait continuer à baisser... (*Interruptions de M. Colla.*)... nous avons décidé de vendre. Ensuite, au moment où le marché remontait, nous avons cru préférable de ne pas vendre à fin septembre car, en hiver, le pétrole coûte beaucoup plus cher, et il me semblait préférable d'attendre novembre ou décembre car le prix du pétrole serait plus élevé nonobstant les frais de stockage.

A ce moment-là nous avons suivi ce conseil; c'était aussi un mauvais conseil, puisque le pétrole n'a pas remonté en novembre, il a baissé et nous avons dû finalement vendre en décembre à des prix moins chers que ceux qu'on nous avait offert au mois d'octobre ou fin septembre, c'est-à-dire plus d'un mois après le moment où l'opération s'est faite.

Enfin, en ce qui concerne l'étalement, il n'a jamais été question de le discuter parce qu'il n'y a pas eu de proposition précise à ce sujet. Mais eût-il même des propositions précises, l'étalement ne faisait que diminuer, éventuellement la perte. Mais s'il y avait eu étalement aux conditions identiques de prix dans l'état du marché, cela constituait la même perte globale de 12 milliards mais sur un temps plus long.

Donc l'étalement n'était pas une solution, je tiens à le répéter, je ne puis rien ajouter à ce que j'ai dit tout à l'heure en réponse à M. Delahaye.

M. le Président. — Deux ordres du jour ont été déposés: un ordre du jour motivé par MM. Gondry, Marcel Colla et Van Elewycyk, est libellé comme suit:

«La Chambre,

» ayant entendu l'interpellation de M. André Baudson à M. le Secrétaire d'Etat à l'Energie et les réponses de ce dernier,

» constate qu'il n'a pas été répondu aux questions essentielles mettant en cause les finances publiques;

» constate qu'il a manifestement été accordé à la firme Bricout un avantage substantiel par la volonté délibérée du secrétaire d'Etat;

» constate que les déclarations étant ainsi contraires, invite le Premier Ministre à saisir le Comité supérieur de Contrôle de l'ensemble du dossier.»

Een gemotiveerde motie werd ingediend door de heren Gondry, Marcel Colla en Van Elewycyk.

«De Kamer,

» gehoord de interpellatie van de heer Baudson tot de Staatssecretaris voor Energie, alsmede het antwoord van deze laatste,

» constateert dat niet werd geantwoord op de essentiële vragen in verband met de overheidsfinanciën;

» constateert dat door toedoen van de staatssecretaris klaarblijkelijk een niet onaanzienlijk voordeel werd verleend aan de firma Bricout;

» constateert dat de afgelegde verklaringen in strijd zijn met elkaar en verzoekt derhalve de Eerste Minister het gehele dossier aanhangig te maken bij het Hoog Comité van Toezicht.»

Un ordre du jour pur et simple a été déposé par Mme Demeester et M. le Hardy de Beaulieu.

Nous voterons ultérieurement sur ces ordres du jour.

— La séance est levée à 23 h 15.

Prochaine séance publique sur convocation ultérieure.

— De vergadering wordt geheven te 23 u. 15.

Volgende openbare vergadering op verdere bijeenroeping.

QUESTIONS — VRAGEN

Questions et réponses écrites

Article 71 du règlement

Des questions ont été remises au bureau par MM. Anciaux, Ansoms, Baudson, Mme Boniface-Delobe, MM. Bonnel, Bourgeois, Breyne, Burgeon, Cardoen, De Batselier, R. Declercq, De Grève, Dejardin, Deleuze, J.-B. Delhaye, J.-J. Delhaye, Mme Demeester-De Meyer, M. Desutter, Meij. Devos, MM. Flamant, Gabriels, Geyselings, Kuijpers, Lestienne, Meyntjens, Nagels, Perdieu, Petitjean, Rubens, Slecckx, Mme Smet, MM. Valkeniers, Van Belle, Vansteenkiste, Vanvelthoven, Vervaeke et Willockx.

Schriftelijke vragen en antwoorden

Artikel 71 van het reglement

Vragen werden ter tafel gelegd door de heren Anciaux, Ansoms, Baudson, Mevr. Boniface-Delobe, de heren Bonnel, Bourgeois, Breyne, Burgeon, Cardoen, De Batselier, R. Declercq, De Grève, Dejardin, Deleuze, J.-B. Delhaye, J.-J. Delhaye, Mevr. Demeester-De Meyer, de heer Desutter, Meij. Devos, de heren Flamant, Gabriels, Geyselings, Kuijpers, Lestienne, Meyntjens, Nagels, Perdieu, Petitjean, Rubens, Slecckx, Mevr. Smet, de heren Valkeniers, Van Belle, Vansteenkiste, Vanvelthoven, Vervaeke en Willockx.